

Gemeente Utrecht

2 0 1 8

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

9^e vergadering – 5 juli 2018

Openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 5 juli 2018 te 13.00 uur.

Voorzitter: de heer Van Zanen, burgemeester; de heer Zwanenberg en de heer Van Schie, gedurende enkele momenten in de vergadering.

Aanwezig zijn de leden: El Abassi, Assen, Bakker, De Boer, Bos, Bijsterbosch, Van Corler, Van Dalen, Dekker-Abdulaziz, Dekkers, Deldjou Fard, Van Deún, Van Dun, Van Esch, Ferket, Gilissen, Işik, Van Heuven, Van der Heijden, Heijne, Homan, Te Hoonte, Kleinrensink, Koning, De Koning, Meerdering, Oosters, Podt, Rajkowski, Roodenburg, Saiah, Schers, Van Schie, Schilderman, Schipper, Streefland-Driesprong, Sungur, Virginia, Vonk, Van Waveren, Weistra, Wiegant, Wijmenga, Zwanenberg, Van der Zweth en Zwinkels.

Tevens zijn aanwezig de wethouders: Diepeveen, Everhardt, Van Hooijdonk, Klein, Van Ooijen, Verschuure en Voortman.

Opening van de vergadering.

De **VOORZITTER**: Goedemiddag, dames en heren! Ik open de vergadering van de gemeenteraad en heet iedereen van harte welkom, ook de mensen op de publieke tribune en de mensen die thuis meegenieten. Het wordt een leuke en lange voorstelling – misschien valt het mee – maar in elk geval is het fijn dat u er aandacht voor heeft.

Er zijn geen berichten van verhindering ingekomen.

Vaststellen agenda.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel voor alle met de Voorjaarsnota 2018 samenhangende stukken gelijktijdig aan de orde te stellen. Wij zullen de voorjaarsnota behandelen in de bekende volgorde: naar grootte van de fracties en afwisselend een fractie van de oppositie en een fractie van de coalitie. Ik stel vast dat u zich daarin kunt vinden.

Vanavond zullen wij de actuele moties behandelen. Daarna zullen wij het bestemmingsplan Hogewoerd behandelen.

De agenda wordt z.h.o. ongewijzigd vastgesteld, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.

Ingekomen stukken.

1. Een ingekomen brief d.d. 4 juni 2018, van Stichting Islamitisch Onderwijs Utrecht (SIU), alhier, over onbeantwoorde vragen na besluitvorming College van B&W.

Voorgesteld wordt deze brief voor kennisgeving aan te nemen, waarbij is gesteld: Het is aan individuele fracties om hierover vragen te stellen aan het college. Tijdens het vragenuur van 14 juni jl. zijn hierover mondelinge vragen gesteld.

Besloten wordt de brief voor kennisgeving aan te nemen.

2. Een ingekomen brief d.d. 27 mei 2018, van PopUp Hangplek, alhier, over het beleid in Utrecht m.b.t. het gebruik van bomen (brief 23).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, ter afdoening en de raad hierover te informeren.

3. Een ingekomen brief d.d. 27 mei 2018, van de heer C. v. D., alhier, over het woningbouwbeleid van de Gemeente Utrecht (brief 24).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, ter afdoening en de raad hierover te informeren.

4. Een ingekomen brief d.d. 23 april 2018, van de heer J.B., alhier, over de fout in uitvoering Conversieregeling Erfpacht 2017 (zknr. 5386898 – brief 25).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, ter afdoening.

5. Een ingekomen brief d.d. 8 mei 2018, van Recreatieschap Stichtse Groenlanden, alhier, over aanwijzen nieuwe bestuursleden algemeen bestuur (zknr. 5387399 – brief 26).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, ter afdoening.

6. Een ingekomen brief d.d. 1 juni 2018, van BDO Audit & Assurance B.V., te Groningen, over controleverklaring verantwoording "Fractiekosten".

Voorgesteld wordt deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

7. Een ingekomen brief d.d. 5 juni 2018, van SUWO (Stedelijk Utrechts Woonschepen Overleg), alhier, over felicitaties en kennismaking (brief 27).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, ter afdoening en de raad daarover te informeren.

8. Een ingekomen brief d.d. 22 mei 2018, van Driessen, te Helmond, over reactie op het raadsbesluit d.d. 26 april 2018 inzake de 'Gelijke behandeling van arbeidskrachten die in het kader van payrollrolling ter beschikking zijn gesteld (payrollrolling en goed werkgeverschap)'.

Voorgesteld wordt deze brief voor kennisgeving aan te nemen, waarbij is gesteld: Mocht u gebruik willen maken van het aanbod van Driessen, om op een RIB informatie te geven over dit onderwerp, dan kunt u dit via het agenderingsformulier aan de PC aangeven.

Besloten wordt de brief voor kennisgeving aan te nemen.

9. Een ingekomen brief d.d. A.M.S.t.B, alhier, over WOB-verzoek.

Besloten wordt deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

10. Een ingekomen brief d.d. 28 mei 2018, van Buren van Rijnenburg Reijerscop, alhier, over vragen met betrekking tot Pauzelandchap Rijnenburg (brief 28).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, ter afdoening en de raad daarover te informeren.

11. Een ingekomen brief d.d. 14 juni 2018, van subcommissie Controle en Financiën, gemeenteraad Utrecht, alhier, over advies inzake jaarstukken 2017 en Voorjaarsnota 2018.

Besloten wordt deze brief voor kennisgeving aan te nemen en de inhoud te betrekken bij de behandeling van de VJN 2018.

12. Een ingekomen brief d.d. 16 juni 2018, van MdV, alhier, over overlast studenten (brief 29).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, ter afdoening en de raad daarover te informeren.

13. Een ingekomen brief d.d. 15 juni 2018, van Continentie Stichting NL, te Heemstede, over VN Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (zknr. 5440024 – brief 30).

Besloten wordt deze mail in handen te stellen van Burgemeester en Wethouders, ter afdoening en de raad daarover te informeren.

Brieven aan de raad.

Met betrekking tot de brieven aan de raad wordt besloten deze voor kennisgeving aan te nemen.

Bekrachtiging geheimhouding.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet verzoek ik u de door het college opgelegde geheimhouding, zoals opgenomen in de bij de agenda gevoegde bijlage, te bekrachtigen.

Z.h.o. wordt overeenkomstig het verzoek van de voorzitter besloten.

Vaststellen notulen raadsvergadering 24 mei en 7 juni 2018.

Deze notulen worden z.h.o. ongewijzigd vastgesteld.

Vaststellen notulen vragenuur 31 mei en 28 juni 2018.

Deze notulen worden z.h.o. ongewijzigd vastgesteld.

1. Voorstel inzake het rekenkameronderzoek Opvang en zorg voor daklozen in Utrecht: knel in de keten.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Wij vinden het mooi dat de Rekenkamer na het werk van de afgelopen jaren blijft hameren op de urgentie van goede opvang en wat daar nog meer voor nodig is. Wij zijn blij met de toezeggingen van de wethouder, die ons onder andere meer handvatten gaat geven om doorstroom en uitstroom te volgen. Wij kijken uit naar de plannen die na de zomer zullen volgen. Wij stemmen voor het voorstel.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! De Rekenkamer komt met een aantal urgente en ingrijpende aanbevelingen. wij kunnen instemmen met het raadsvoorstel. Wij hopen dat het college in staat zal zijn om dit allemaal in de praktijk uit te werken.

Hierna wordt z.h.o. overeenkomstig het voorstel besloten.

2. Voorstel inzake het rekenkameronderzoek Zicht op Vastgoed.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Wij zijn blij met dit rekenkameronderzoek. Tegelijkertijd liepen er ook enkele andere zaken. Wij merken dat al voortvarend wordt gewerkt aan het plan van aanpak. Daarom zullen wij instemmen met het voorstel.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Wij danken de Rekenkamer voor haar nuttige en kundige onderzoek. Wij hopen dat de aanbevelingen in het rapport zo snel mogelijk in de praktijk worden gebracht, zodat wij zo snel mogelijk naar een klimaatneutraal Utrechts vastgoed kunnen gaan.

Hierna wordt z.h.o. overeenkomstig het voorstel besloten.

3. Vaststelling van de wegsleepverordening 2018.

Z.h.o. wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

4. Vaststellen van de Verordening tot wijziging van de Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Wij zijn blij dat de strekking van onze actuele motie inzake internationale dienstreizen tot 750 kilometer voor de zomer is verwerkt in onder andere de gedragscode, waarover het volgende agendapunt handelt. Wij danken het college daarvoor en kunnen van harte instemmen met het voorstel.

Deze stemverklaring wil ik ook afgeven ten aanzien van het volgende agendapunt.

Hierna wordt z.h.o. overeenkomstig het voorstel besloten.

5. Vaststelling van de vernieuwde Gedragscode voor burgemeester en wethouders.

Z.h.o. wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

6. Voorstel inzake Plan van scholen basisonderwijs 2019-2022.

Z.h.o. wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

7. Voorstel inzake het aanvullend advies licentie lokale omroep 2018-2023.

Z.h.o. wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

De voorzitter stelt hierna gelijktijdig aan de orde:

8. Jaarstukken 2017.

9. Voorjaarsnota 2018 en Eerste Bestuursrapportage 2018.

10. Resultaatbestemming 2017.

11. Meerjarenperspectief Stedelijke Ontwikkeling (MPSO) 2018 en Meerjarenperspectief Bereikbaarheid (MPB) 2018.

12. Meerjaren Perspectief Utrechts Vastgoed (MPUV) 2018.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Na zeven dagdelen commissiedebat over de Voorjaarsnota en het coalitieakkoord zijn we naar mijn gevoel niet heel veel opgeschoten. Wel zijn er heel veel toezeggingen gedaan. Het tekent vooral de vaagheid van de plannen van de nieuwe coalitie: veel onderzoek, nader uit te werken en nader te bepalen. Daarnaast is ook nog een keer aangetoond dat met name de woningbouwplannen van het college luchtkastelen zijn. Ze zijn onhaalbaar, niet realistisch. Het is een college zonder lef. Denk daar maar eens over na. Het belooft hoe dan ook een heet najaar te gaan worden als we de eerste echte plannen van de coalitie hierover kunnen gaan bespreken. Daar kijk ik naar uit. Ik hoop dat de coalitie daarbij wel direct eerlijk zal zijn over hoe groot de rekening is die Utrecht dan krijgt gepresenteerd. Intussen gaat het college door om het fragiele draagvlak in de stad te ondermijnen door bewoners en wijkraden buitenspel te zetten. Gelukkig gaan de VVD en andere partijen vandaag voorstellen doen om dat weer recht te zetten.

Ik begin met het onderwerp financiën. Drie weken geleden vond de eerste Utrechtse Verantwoordingsdag plaats waar raadsleden met bewoners in gesprek gingen over de wijze waarop de gemeente Utrecht rapporteert over het gevoerde beleid. Het was een nuttige bijeenkomst op het stadskantoor waarbij veel bruikbare suggesties en aanbevelingen zijn gedaan. Om te zorgen dat deze aanbevelingen worden opgevolgd en er volgend jaar weer een Verantwoordingsdag wordt georganiseerd heb ik de volgende motie.

"Motie 91

Verantwoordingsdag

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de

Voorjaarsnota 2018 en het Coalitieakkoord 2018–2022,

Constaterende dat:

- Op dinsdag 12 juni jl. de eerste Utrechtse Verantwoordingsdag heeft plaatsgevonden;
- Bewoners en raadsleden die avond in gesprek zijn gegaan over de wijze waarop de gemeente Utrecht verantwoording aflegt via o.a. de jaarstukken;
- Dit heeft geleid tot zinvolle en nuttige suggesties en aanbevelingen over de wijze waarop de gemeente beter, completer en inzichtelijker kan verantwoorden;
- Er aanbevelingen zijn gedaan om:
 - o Een bewonerssamenvatting te maken,
 - o Meer gebruik te maken van infographics om geldstromen in beeld te brengen zoals bijvoorbeeld de infographic in de bijlage,
 - o Meer inzichtelijk maken wat gemeentelijk beleid op buurtniveau betekent en
 - o Per jaar aan te geven op welke wijze beleid bijdraagt aan de langetermijndoelstellingen van de gemeente;

Overwegende dat:

- De suggesties en aanbevelingen, zoals hierboven en in het verslag van Verantwoordingsdag 2018 verwoord, opvolging en een nadere uitwerking verdienen;
- Verantwoordingsdag voor herhaling vatbaar is;

Verzoekt het college:

- Om de suggesties en aanbevelingen — en in ieder geval de aanbevelingen die in de constateringen worden genoemd — mee te nemen bij het maken van de toekomstige jaarstukken;
- Te bezien of het mogelijk is de jaarstukken los van de voorjaarsnota — en daarmee eerder in het jaar — naar de raad te sturen;
- De raad te informeren over de wijze waarop de suggesties en aanbevelingen worden opgevolgd,

Verzoekt de griffier:

- In het voorjaar van 2019 het initiatief te nemen voor Verantwoordingsdag 2019 en daarbij een voorstel te doen hoe — naast bewoners — medewerkers van de gemeente Utrecht, organisaties en instellingen in de stad betrokken kunnen worden;
- Verantwoordingsdag 2019 zo snel mogelijk na publicatie de jaarstukken te organiseren en uit het budget voor de Raadsorganen te financieren,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw De Koning, de heer Roodenburg, de heer Van der Zweth en mijzelf.

Na de valse start met alle heisa over de wijkraden heeft het college aangegeven werk te willen maken van de vernieuwing van participatie. Dat kan de VVD steunen, want wij vinden het belangrijk dat er op een slimme manier doen en met vernieuwing wordt geprobeerd een zo groot mogelijke groep bewoners te betrekken bij participatie. Online participatie biedt een grote mogelijkheid om de drempel om te participeren te verlagen en biedt daarmee veel mensen de kans om mee te denken. Daar wordt het beleid beter van. Daarom heb ik de volgende motie.

"Motie 92

Online participatie zorgt voor meer draagvlak

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018 en het Coalitieakkoord 2018–2022,

Constaterende dat:

- De gemeente Utrecht verschillende vormen van 'offline' participatie toepast en uitprobeert;
- Niet alle bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden de mogelijkheid hebben om aan fysieke participatiebijeenkomsten deel te nemen;
- De motie 'Participatie anno 2016 is ook online' door het college is overgenomen op 10 november 2016;

Overwegende dat:

- De mening van alle Utrechters (bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden) waardevol is en de gemeente Utrecht het mag waarderen dat zij zich vrijwillig inzetten om

- mee te denken over de stad Utrecht: participatie leidt tot betere besluiten en groter draagvlak;
- Bij veel huidige participatietrajecten vaak dezelfde mensen te horen zijn en er mogelijk een drempel wordt ervaren door anderen om deel te nemen aan deze trajecten;
- Nieuwe vormen van participatie, met name digitaal/online, ertoe kunnen bijdragen dat de groep Utrechters die hun mening laten weten groeit en de gemeente hierdoor gebruik kan maken van kennis en ervaring van meer Utrechters;
- Nieuwe vormen van online participatie ook technisch mogelijk zijn anno 2018;
- Online participatie een positief effect kan hebben op de effectiviteit, maar ook op de efficiëntie (lagere kosten bij de gemeente);
- Digitale participatie in de vernieuwde wijkparticipatie ook een plek behoort te krijgen;
- De gemeente afgelopen jaren al geëxperimenteerd heeft met vormen van online participatie;

Draagt het college op:

- Om met een plan voor laagdrempelige participatie te komen waarbij expliciet rekening wordt gehouden met de mogelijkheden van online participatie en geleerd wordt van eerdere ervaringen in en buiten Utrecht;
- Om in 2019 te starten met participatietrajecten die (deels) online zijn en waarbij de groep participanten divers is en aselekt wordt gekozen;

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bakker, de heer Bos, de heer Van Dalen, de heer Dekkers, mevrouw Oosters, de heer Van der Zweth en mevrouw Zwinkels.

Dan ga ik over werkgelegenheid spreken. Ik heb een vraag aan het college. Het aantal moeilijk vervulbare vacatures neemt in rap tempo toe en toch zoeken nog steeds meer dan 13.000 mensen in Utrecht naar werk. We zien een mismatch tussen de mensen in de bijstand die graag willen werken, maar soms net dat ene certificaat of andere cursus missen om aan de slag te kunnen. Het college ziet die mismatch ook. Het Fonds Mismatch gaat gebruikt worden voor toekomstige mismatches. Er zitten nu echter ook mensen op de bank die graag aan de slag willen. Mijn vraag is de volgende. Het is goed dat er vast voorgesorteerd wordt op toekomstige mismatches, maar hoe wordt de huidige mismatch aangepakt? Ik hoor graag nog een reactie van het college.

Ik kom bij onderwijs. De Utrechtse VVD ziet kansen om de ambities van het college op het gebied van middelbaar beroepsonderwijs kracht bij te zetten door serieus werk te maken van een mbo-campus op Lage Weide. De Provinciale Staten hebben hier eerder al een motie over aangenomen en ook de ondernemers op Lage Weide zijn ontzettend enthousiast. In de motie die ik nu zal indienen vragen we het college om een onderzoek te doen naar de haalbaarheid van een mbo-campus op of in de buurt van Lage Weide.

"Motie 93

MBO-Campus Lage Weide

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018 en het Coalitieakkoord 2018-2022,

Constaterende dat:

- Utrecht het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) in de schijnwerpers wil zetten;
- De coalitie wil investeren in een goede aansluiting tussen het onderwijs en het bedrijfsleven in Utrecht en het creëren van meer stageplekken;

Overwegende dat:

- Een campus waar studenten en ondernemers worden samengebracht bij bovenstaande doelstellingen kan helpen;
- Er op dit moment nog geen campus speciaal voor mbo-studenten is;
- Ondernemers op Lage Weide enthousiast zijn over het idee van een campus;
- Provinciale Staten van Utrecht in 2017 heeft uitgesproken om een (financiële) bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van een mbo-campus op Lage Weide;

Draagt het college op:

- Samen met de Industrievereniging Lage Weide en de Utrechtse instellingen voor middelbaar beroepsonderwijs een onderzoek te doen naar de haalbaarheid van een mbo-campus op of in de directe omgeving Lage Weide en dit af te stemmen met de Provinciale Staten Utrecht;

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Assen, de heer Bos, mevrouw Meerding, de heer Saiah, de heer Van Waveren en de heer Wiegant.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Vindt de heer Gilissen het niet ook belangrijk dat niet alleen de haalbaarheid wordt onderzocht, maar ook de wenselijkheid van zo'n campus?

De heer **GILISSEN** (VVD): Ja, zeker. Wat mij betreft is die onderzoeksopdracht dus breed. Er is bijvoorbeeld ook geen termijn genoemd voor het onderzoek. De vraag van mevrouw De Boer is terecht. Wij zijn in ieder geval optimistisch over de haalbaarheid en ook de wenselijkheid van zo'n mbo-campus. Wat ons betreft worden ook de onderwijsinstellingen daarbij betrokken om te kijken of je alle partijen aan tafel kunt krijgen. Wij willen het in ieder geval een kans geven en ik hoop de fractie van GroenLinks ook.

Ik kom over toegankelijkheid te spreken, want toegankelijkheid van gemeentelijke voorzieningen is een breed begrip. Dat bleek ook wel uit de discussie die wethouder Van Ooijen en ik daarover hebben gehad tijdens de commissie. Desalniettemin wil de VVD dat de gemeente snel werk maakt van de fysieke toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen. Uit onze raadsvragen blijkt dat dit inzicht in drie maanden te krijgen is. Omdat het verbeteren van fysieke toegankelijkheid begint met het krijgen van inzicht vragen we het college om deze inventarisatie nog dit jaar te doen en daarbij ook bij de Programmabegroting aan te geven hoe we de komende jaren gaan werken aan het drempelloos maken van alle gemeentelijke gebouwen. Als gemeente geven we zo het goede voorbeeld.

Mevrouw **FERKET** (D66): De VVD vraagt volgens mij nu niet helemaal om het goede. De VVD vraagt om een indicator, maar dat is een platte indicator, gewoon ja/nee; zitten er wel of geen drempels in het gebouw? Bij een aantal gebouwen kan er bijvoorbeeld misschien een aantal meter verderop alsnog een drempel zijn. Of het gebouw is wel toegankelijk, maar de bushalte om er te komen niet. Is de VVD het dus niet met D66 eens dat we niet zozeer een indicator moeten maken voor ons als raad, maar dat we met ervaringsdeskundigen in de stad moeten kijken hoe het staat met de toegankelijkheid van alle gebouwen?

De heer **GILISSEN** (VVD): Dat ben ik met mevrouw Ferket eens, ware het niet dat deze indicator al heel lang in onze cyclusstukken staat. Er is altijd bijgeschreven, ook bij deze Voorjaarsnota en de jaarstukken, dat hij nog nader te bepalen is. Ik ben er wel van overtuigd, in de complexiteit die mevrouw Ferket terecht omschrijft, dat de daadwerkelijke fysieke toegankelijkheid van gebouwen ook relevant is om te weten. Ik moet nu vaststellen dat we dat gewoon niet weten. We hebben vastgesteld dat we niet in kaart kunnen brengen hoeveel precies van onze gebouwen op dit moment echt fysiek toegankelijk is. We kunnen daar niet eens een percentage aan koppelen. Volgens mij kun je dan ook niet bepalen wat er nodig is om ervoor te zorgen dat die gebouwen drempelloos worden. Natuurlijk heeft het ook met de bushalte om de hoek te maken, maar het primaire inzicht hebben we nu nog niet. Dat wil ik graag krijgen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Ook wij zijn in gesprek geweest met het Solgu om te kijken hoe we kunnen zorgen voor een toegankelijke stad. Het Solgu hanteert heel veel verschillende criteria waarop we dit meten. De heer Gilissen vraagt nu om een soort ja/nee-indicator waarmee we volgens mij niet krijgen wat we nodig hebben.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Hieraan wil ik de vraag koppelen of het niet complexer is dan de vraag of er wel geen drempel in zit. Het gaat bijvoorbeeld ook om de toegankelijk voor mensen die niet kunnen zien. Daar heb je weer andere voorzieningen voor nodig. Is zo'n simpele ja/nee-indicator dan misschien toch niet een beetje te simpel?

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik vraag niet om een ja/nee-indicator. Ik vraag inzicht in de toegankelijkheid van ons eigen gemeentelijk vastgoed. Kunnen we met rolstoelen naar binnen? Wat gebeurt er als je er met een rollator of aangepaste fiets aankomt? Dat zijn heel primaire vragen die volgens mij, welke kant je ook op wil en hoe breed je de discussie ook wil trekken, gewoon scherp moet hebben. De motie vraagt om niet meer dan dat. Ik wil gewoon starten met het inzicht krijgen in ons eigen vastgoed. Zijn er fysieke beperkingen als je naar binnen wil? Ik herhaal nog maar even dat we het inzicht nu niet hebben. Dat vind ik onbegrijpelijk. In de raad praten we al jaren over Agenda 22, over het drempelloos krijgen en over "Utrecht: ruimte voor iedereen". Dan vind ik het heel raar dat wij als

gemeente niet in staat zijn om dat heel basale inzicht gewoon op orde te krijgen. Ik vraag om niet meer en minder dan dat.

"Motie 94

Maak vaart met toegankelijkheid, gemeente geeft het goede voorbeeld

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018 en het Coalitieakkoord 2018–2022,

Constaterende dat:

- De gemeente nog steeds onvoldoende inzicht heeft in de fysieke toegankelijkheid van gemeentelijke voorzieningen;
- Dit ertoe leidt dat we nog steeds geen zicht hebben op het moment waarop alle gemeentelijke voorzieningen voldoen aan o.a. Agenda 22 en de fysieke toegankelijkheid op orde is;
- Uit beantwoording van vragen van de VVD (vraag 425 n.a.v. Jaarstukken 2017) blijkt dat het inventariseren van de toegankelijkheid van de gemeentelijke panden ongeveer 3 maanden kost;

Overwegende dat:

- Fysieke Toegankelijkheid een belangrijke voorwaarde is om volwaardig mee te kunnen doen;
- De gemeente het goede voorbeeld dient te geven en voorop dient te lopen bij het fysiek toegankelijk maken van gebouwen;

Verzoekt het college:

- De inventarisatie van de fysieke toegankelijkheid van gemeentelijke voorzieningen – zoals genoemd in de Jaarstukken 2017 (prestatie-indicator P1.4) – voortvarend ter hand te nemen en voor het einde van dit kalenderjaar af te ronden;
- De raad over de uitkomsten te informeren en een haalbare prestatie-indicator in de Programmabegroting 2019 op te nemen.

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Deún, de heer Van Heuven, mevrouw Zwinkels en mijzelf.

Ik kom bij groen, milieu en duurzaamheid. Ik kom met twee moties die betrekking hebben op het onderwerp laadpalen, zowel te land als ter zee, al is water in de Utrechtse context een betere aanduiding. De Utrechtse VVD en ook andere partijen willen graag dat Utrechters die een vergunning aanvragen voor een nieuwe laadpaal zo snel mogelijk duidelijkheid krijgen over die aanvraag. Onze Martijn heeft dat uitgezocht en het blijkt dat twee maanden een goede streeftermijn is. Daarin zit dan het beoordelen van de aanvraag, de beroepstermijn die nodig is en het plaatsen van de paal zelf. In de stad waarin we voorop willen lopen als het gaat om meer auto's die niet langer op gas, benzine en diesel rijden lijkt ons dat een goede stap. En dat is nodig, want ook uit de laatste rapportage van het college blijkt dat het aantal auto's stijgt, maar het aantal auto's dat elektrisch of hybride rijdt stagneert. Het stroomlijnen van de aanvraag voor nieuwe laadpalen kan hopelijk een bijdrage leveren aan de kentering hiervan. Aan de slag dus.

"Motie 95

Besluit aanvraag een laadpaal binnen twee maanden

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018 en het Coalitieakkoord 2018–2022,

Constaterende dat:

- Inwoners met een elektrische auto vaak afhankelijk zijn van laadpalen in de openbare ruimte;
- Elektrische auto's als vorm van 'zero emission' voertuigen bijdragen aan een schonere lucht (oftewel lagere uitstoot van CO₂ en roet) en dat hybride voertuigen met een stekker hier tevens aan bijdragen;
- De aanvraag voor een laadpaal in de openbare ruimte om elektrische auto's op te laden met grote regelmaat een jaar, of langer, duurt;

Overwegende dat:

- Goede en snelle dienstverlening van de gemeente aan inwoners, dus ook voor de aanvraag van een laadpaal, van groot belang is;
- Er rekening gehouden moet worden met een termijn om bezwaar aan te tekenen door andere belanghebbenden;

Draagt het college op:

- Om binnen 2 maanden na aanvraag van een inwoner met een elektrische auto het besluit te nemen over de plaatsing van een laadpaal voor een elektrische auto. Bij een positief besluit zorgt de gemeente ervoor dat het plaatsen van de laadpaal in overleg met (gecontracteerde) marktpartijen wordt uitgevoerd.

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos, de heer Van Dalen, de heer Işik, de heer Koning, de heer Schipper en de heer Van Waveren.

De tweede motie op dit onderwerp gaat over laadpalen en over het faciliteren van een oplaadstructuur voor elektrische bootjes. Het college wil de bootjes gaan vergroenen, maar geeft niet aan wat het gaat doen om elektrisch varen mogelijk te maken, te faciliteren. Wij willen dat het college met een plan komt voor die laadinfrastructuur en daarnaast dat de tarieven voor het liggeld met niet meer dan de inflatie jaarlijks zullen stijgen.

"Motie 96

Varen vergroenen, dan ook een laadpaal graag!

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018 en het Coalitieakkoord 2018–2022,

Constaterende dat:

- De Voorjaarsnota 2018 extra inkomsten uit de ligplaatstarieven inboekt van in totaal meer dan een half miljoen voor de jaren 2019–2022;
- Er nu de facto geen publieke of private laadpalen beschikbaar zijn voor elektrisch varende particuliere pleziervaartuigen;
- Het college voor de programmabegroting 2019 de tarieven nader gaat uitwerken (memo kenmerk 5454940);

Overwegende dat:

- De maatregel bedoeld is voor "vergroening brandstofmotoren" en "betere luchtkwaliteit";
- De maatregel pas uitgevoerd kan worden als bootjeseigenaren ook daadwerkelijk kunnen vergroenen en er dus laadinfrastructuur moet zijn om de elektrisch aangedreven bootjes te kunnen voeden,

Draagt het college op:

- Bij de voorstellen voor een nieuwe tariefstelling voor ligplaatsen de liggelden voor elektrisch voortgestuwde vaartuigen met niet meer dan inflatiecorrectie te verhogen;
- Zo spoedig mogelijk, maar in elk geval voor de nieuwe tarieven ingaan, te komen met een voorstel voor een dekkende laadinfrastructuur voor elektrisch voortgestuwde vaartuigen;
- Hierbij stakeholders en deskundigen uit de sector te betrekken,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Dalen en de heer Van Heuven.

Mevrouw **FERKET** (D66): De strekking van de motie delen we, maar moet het geen amendement zijn? Ik ben namelijk toch wel benieuwd waar de VVD de dekking vandaan haalt.

De heer **GILISSEN** (VVD): Als mevrouw Ferket nog zoekt naar dekking, dan help ik haar nog wel even aan 1,6 miljoen euro. Als ze daarnaar op zoek is en als de steun van D66 daarvan afhankelijk is, dan kunnen we het daar in de tweede termijn over hebben.

Mevrouw **FERKET** (D66): De heer Gilissen maakt er dus een amendement van. Ik wil niet flauw doen, maar het is nu een motie. Ik wil best met de heer Gilissen onderzoeken waar laadpalen zijn voor elektrische bootjes en waar je die kunt realiseren. Dat onderschrijven we, maar deze dekking niet.

De heer **GILISSEN** (VVD): Er zit nu geen dekking bij, dus dat is ook een beetje lastig, maar ik vind de uitgestoken hand fijn. Gedurende deze dag kunnen we nog kijken of uw woordvoerder en die van mij eruit kunnen komen. Dat is een hint.

Ik heb nu nog een vraag over het beheer van het groen rond Haarzuilens. We zijn blij met de beantwoording van het college in de commissie dat er geld wordt ingezet voor wat al gepland is in het

groenstructuurplan. We willen echter ook een oproep doen om het beheer van de landgoederen rond de stad goed te regelen, in dit geval Haarzuilens, en daarvoor binnen dit budget structureel beheergeld vrij te maken. Natuurmonumenten heeft van de week aan de bel getrokken dat het problemen verwacht. Hoe kijkt het college hier tegenaan en welke oplossingsrichtingen ziet men op dit moment? Graag een reactie hierop van het college.

Als afsluiting van dit blokje groen, duurzaamheid en milieu, kom ik bij mijn favoriete onderwerp: de milieuzone. Dit college gaat voor de milieuzone plusplus: groter en verstrekkender. Het kabinet heeft echter van de week aangekondigd en besloten om slechts twee varianten toe te staan. Er is veel onduidelijkheid. Die is ook in deze raad bekend. We hebben nu feitelijk een inrijverbod, niet eens een milieuzone. We willen dat Utrecht zich aan de landelijke spelregels gaat houden, daarnaar handelt en op basis daarvan de milieuzone, en de plannen die ervoor zijn, aanpast. Dat is namelijk duidelijk naar iedereen. Daarom heb ik de volgende motie. De titel was een inkoppertje.

"Motie 97

Landelijke regels gelden ook in Utrecht

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018 en het Coalitieakkoord 2018–2022,
Constaterende dat:

- In het regeerakkoord tussen VVD, D66, CDA en ChristenUnie is opgenomen dat het kabinet streeft naar een systeem voor milieuzones, met eenduidige categorieën en borden zodat automobilisten in elke gemeente de regels begrijpen;
- De staatssecretaris op 29 juni 2018 de contouren voor deze harmonisatie van milieuzones¹ naar de kamer heeft gezonden;
- Er een keuze is tussen geel of groen;
- De euronormen zijn geldend en die zijn gebaseerd op uitstoot en niet op datum van eerste toelating,

Overwegende dat:

- Harmonisatie bedoeld is om autobezitters duidelijkheid te geven over waar ze wel, en waar ze niet welkom zijn;
- Wetten en regels in Nederland ook in Utrecht gelden;

Draagt het college op:

- Zich aan te sluiten bij de landelijke regels die gaan gelden voor milieuzones;
- Het lokale beleid hier anticiperend hierop aan te passen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Dalen en de heer Bos.

Dan gaan we richting de onderwerpen waar het pijn doet. Die gaan met name over draagvlak. De Utrechtse VVD vindt het goed dat bewoners mee kunnen beslissen over het wel of niet kunnen invoeren van betaald parkeren. Dat was natuurlijk tegen het zere been van die partijen die bewoners als een lastige bijkomstigheid zien toen ze vorig jaar massaal tegen het uitbreiden van betaald parkeren op zondag hebben gestemd. Om te waarborgen dat bewoners inspraak vaak hebben en houden op de invoering van betaald parkeren hebben we volgende motie die spelregels vastlegt, ook in het licht van de aangekondigde aanpassing in het coalitieakkoord, over het verkleinen van rayons.

"Motie 98

Geen salamtactiek betaald parkeren

De gemeenteraad van Utrecht bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van het raadsvoorstel "Meerjarenperspectief Stedelijke Ontwikkeling (MPSO) 2018 en Meerjarenperspectief Bereikbaarheid (MPB) 2018",

Constaterende dat:

- Het college voorstelt om op diverse plekken enkele straten en/of kleine deelgebieden toe te voegen aan een nevengelegen rayon betaald parkeren, ondanks dat de draagvlakmeting negatief was,

Overwegende dat:

- Door straat-voor-straat betaald parkeren uit te breiden de olievlekwerking van het regime betaald parkeren onvermijdelijk is;
- Parkeerdruk alleen geen aanleiding is om betaald parkeren in te voeren;

- Een bewonersinitiatief om tot invoering betaald parkeren over te gaan wel een mooie aanleiding is om een draagvlakmeting uit te voeren;
- Bij negatieve draagvlakmeting in een breder rayon geen conclusies kunnen worden getrokken over draagvlak in een enkele straat;
- Steeds kleiner wordende rayons steeds hogere parkeerdruk te verduren krijgen;
- Bewoners gebaat zijn bij duidelijkheid en transparante inspraak;

Draagt het college op om:

- Met een voorstel te komen voor toekomstige parkeerrayons en daar ook aan vast te houden;
- Uitsluitend draagvlakmetingen betaald parkeren uit te voeren op die plekken waar een bewonersinitiatief daarom vraagt;
- Uitsluitend betaald parkeren in te voeren als een draagvlakmeting in zijn geheel positief is;
- Een nieuwe draagvlakmeting op verzoek van bewoners pas na 6 maanden uit te voeren,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Schie, de heer Deún en de heer Schipper.

Ik kom op een iets concreter punt. De bewoners van Rijsweerd-Zuid hebben zelf een voorstel gedaan voor de verdeling van het bestaande parkeerrayon. Wij vinden dat een goed idee en stellen voor om via een amendement het voorstel van de bewoners te volgen. Daartoe heb ik het volgende amendement.

"Amendement 25.

Eén parkeergebied in Rijsweerd

De gemeenteraad van Utrecht bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van het raadsvoorstel "Meerjarenperspectief Stedelijke Ontwikkeling (MPSO) 2018 en Meerjarenperspectief Bereikbaarheid (MPB) 2018",

Constaterende dat:

- De fracties van GroenLinks en VVD op 18 maart jl. een bewonersinitiatief hebben ontvangen omtrent de invoering van betaald parkeren in Rijsweerd-Zuid;
- Het college in antwoord op schriftelijke vragen van GroenLinks, VVD, SP, PvdA, PvdD en 066 van 20 maart jl. heeft geantwoord dat voor uitzondering van het noordelijke gedeelte van het gebied (de woonerven) een raadsbesluit nodig is;
- Rijsweerd-Zuid op dit moment in twee (2) gebieden is ingedeeld;
- Het voorliggende raadsvoorstel een gebiedsindeling bevat, waarin Rijsweerd in vier (4) delen wordt ingedeeld;
- De werkgroep Betaald Parkeren Rijsweerd een concreet voorstel heeft gedaan om het gebied in slechts twee (2) delen in te delen, namelijk door de gebieden 1a, 2a en 2b uit het collegevoorstel samen te voegen;
- Het college heeft aangegeven dat zij de wens heeft dat er een regime gaat gelden voor de venstertijden van betaald parkeren in de gebieden in Rijsweerd-Zuid,

Overwegende dat:

- De werkgroep Betaald Parkeren Rijsweerd veel tijd en energie heeft gestoken in het vinden van een oplossing die breed draagvlak geniet in de wijk;
- Er alleen breed draagvlak is voor de invoering van betaald parkeren in Rijsweerd als de gebieden 1a, 2a en 2b als een geheel worden behandeld en in het gehele gebied een draagvlakmeting wordt gehouden;
- De werkgroep Betaald Parkeren Rijsweerd aangeeft dat er breed draagvlak is onder voorwaarde dat het hele gebied (1a, 2a en 2b) in een keer overgaat op betaald parkeren op werkdagen tussen 06:00 en 11:00 uur;
- In het huidige voorstel eerst in gebied 1a een draagvlakmeting wordt gehouden en de andere gebieden dus niet kunnen meebeslissen over het gewenste eenduidige regime voor venstertijden in Rijsweerd;
- Het wenselijk is als zo veel mogelijk bewoners van Rijsweerd kunnen meebeslissen over de draagvlakmeting;

Besluit:

- Aan beslispoint 3 van het raadsvoorstel een zinsnede toe te voegen welke komt te luiden "met

dien verstande dat de voorgestelde gebiedsindeling van Rijsweerd–Zuid zodanig wordt gewijzigd dat de gebieden die bekend zijn als gebieden 1a, 2a en 2b worden samengevoegd", En gaat over tot de orde van de dag."

Dit amendement is ondertekend door de heer Schipper en de heer Van Schie.

Ik ga verder over het draagvlak. Ook de energietransitie kan alleen met draagvlak plaatsvinden. Dat betekent dat de gemeente best een initiatiefnemersrol kan nemen, maar ook echt moet luisteren naar de input van mensen die niet aan tafel zitten en de bewoners in de stad. Als bewoners de gemeente erop aanspreken dat zij zich niet aan haar eigen en door de raad vastgestelde spelregels houdt, dan verwacht je een mea culpa van de wethouder of het college en niet een uitleg waarom we het toch zo maar gaan doen. Bij de Warmtevisie is afgesproken dat we van het eerst van het gas af te gaan waar de netwerken in de grond vervangen dienen te worden. Nu blijkt dat de buurt Klopvaart daar niet bij hoort, hoort deze buurt ook niet in een experiment. Het is zonde van het hier bestede geld dat beter op andere plekken ingezet kan worden om de transitie tot een succes te maken. Meer in z'n algemeenheid wil de VVD daar op een later moment verder over spreken en de heer Te Hoonte zal het in de commissie agenderen. Wat ons betreft is nu wel duidelijk dat de buurt Klopvaart niet bij de gebieden hoort die in de eerste tranche van het gas af gaan, gewoonweg omdat er nog heel veel waarde in de grond zit. Om dat te bewerkstelligen heb ik een motie.

"Motie 99.

Klopvaart uit het experiment

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018 en het Coalitieakkoord 2018–2022,

Constaterende dat:

- Utrecht een warmtevisie heeft vastgesteld;
- Deze warmtevisie uitgaat van het vervangen van gasleidingen op een logisch moment in de levensduur;
- 'De Klopvaart' binnen Overvecht–Noord de laatste gebouwde wijk is gebouwd tussen 1980 en 1990, terwijl de rest van Overvecht–Noord tussen 1960 en 1980 (uitgezonderd vervangende nieuwbouw) is gebouwd;
- 'De Klopvaart' een duidelijk fysiek afgebakend deel is en de aardgasleidingen in dit gebied vallen in categorie "Binnen 30 jaar te vervangen" terwijl de aardgasleidingen in het resterende gebied van Overvecht–Noord vallen in de categorie "te vervangen" (Figuur 2. Bladzijde 11 van de vastgestelde warmtevisie);
- De gemeente Utrecht nog zeker twaalf jaar uit trekt om van het gas af te gaan;
- In de warmtevisie uitgegaan wordt van Lage Temperatuur stadsverwarming en deze nog niet beschikbaar is;
- In de Klopvaart ook geen Hoge Temperatuur stadsverwarming aanwezig is,

Overwegende dat:

- Stedin bij nader inzien concludeert dat de buurt ook via een ander route van gas kan worden voorzien;
- De raad dus ten onrechte in de veronderstelling is gebracht dat het opnemen van de Klopvaart in de proeftuin technisch noodzakelijk is
- De warmtevisie onderdeel is van de omgevingsvisie (raadsbesluit warmtevisie) en daarmee een helder kader moet vormen waar bij planvorming vanuit gegaan kan worden;

Draagt het college op:

- 'De Klopvaart' uit de proeftuin 'aardgasvrij' te verwijderen;
- Bij de toekomstige volgorde bij het aardgasvrij maken van Utrecht nadrukkelijker rekening te houden met de verschillende fasen van bouw van de wijken, de leeftijd van het gasnet en de aan of afwezigheid van stadsverwarming in de buurt,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Deún, de heer Bos, de heer Te Hoonte en de heer Schipper.

Mevrouw **FERKET** (D66): Het lijkt natuurlijk een mooi gebaar van de VVD, maar realiseert de VVD

zich dat deze mensen dan mogelijk ook geen aanspraak kunnen maken op de subsidies die het Rijk mogelijk beschikbaar stelt? Realiseert de VVD dat deze groep misschien juist wel nu het beste kan instappen?

De heer **GILISSEN** (VVD): Op dat laatste punt, of nu het juiste moment is, verschillen we van mening met de fractie van D66. Er zit nog heel veel waarde in de grond. Die leiding zijn relatief jong en hoeven niet vervangen te worden. Nu daarin meegaan levert misschien voor de bewoners een plusje op, maar betekent kapitaalvernietiging van waarde in de grond. Dat vinden wij onverstandig. Ook Klopvaart komt uiteindelijk aan de buurt, maar de vraag is of ze nu moeten meedraaien of niet. Wat ons betreft doen we het nu niet. In de richting van mevrouw Ferket zeg ik dat de energietransitie nog een aantal jaar zal kosten, dus ik denk ook wel dat die bijdrages daarvoor zullen staan. Dat is geen garantie. Maar het is kapitaalvernietiging om het op dit moment te doen en dat vinden we onverstandig.

Bij de energietransitie vinden we het ook belangrijk dat de bewoners daar zo weinig mogelijk van merken. Dat klinkt heel eufemistisch, maar ook voor bewoners geldt dat de portemonnee een heel belangrijk sturingsmiddel is. We hebben, samen met de fracties van de PVV en de SP, een motie die ik zou willen karakteriseren met het woord "woonlastenneutraliteit" bij de energietransitie.

"Motie 100

Meer inzicht in individuele kosten en baten van het gas af

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018 en het Coalitieakkoord 2018–2022,

Constaterende dat:

- Utrecht een Warmtevisie heeft vastgesteld;
- Bij de vaststelling raadsbreed een amendement is aangenomen dat vastlegt dat de kosten en baten op individueel niveau onderdeel dienen te zijn van de besluitvorming;
- Bij de Klopvaart bewoners van particuliere koopwoningen te maken hebben met de afkoop van erfpacht en tegelijkertijd worden geconfronteerd met kosten om van het gas af te gaan;
- In het raadsbesluit is opgenomen dat de kosten en baten ook voor individuele inwoners proportioneel dienen te zijn, wanneer zij meewerken aan de transitie;
- Het voornemen om van het gas af te gaan en onduidelijkheid over hoe dat te betalen een negatief effect kan hebben op de verkoopbaarheid van woningen;
- Huurders geen duidelijkheid hebben over de financiële consequenties om van het gas af te gaan,

Overwegende dat:

- Het landelijk beleidskader over om van het gas af te gaan nog niet afgerond is;
- De raad nog geen inzicht heeft in individuele consequenties voor bewoners zoals opgenomen in het raadsbesluit,

Roept het college op:

- Bij de verdere uitwerking van de Warmtevisie nadrukkelijker rekening te houden met de particuliere huiseigenaar en de individuele huurder;
- De raad te informeren hoe zij invulling gaat geven aan het amendement;
- Huiseigenaren alleen op vrijwillige basis uit te nodigen van het gas af te gaan, totdat op landelijk niveau afspraken daadwerkelijk zijn gemaakt;
- Voor zowel de huurder als particuliere huiseigenaar uit te gaan van woonlastenneutrale transitie,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Deún, de heer Te Hoonte en de heer Schipper.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Het klinkt leuk dat individuele huiseigenaren zelf mogen bepalen of ze wel of niet van het gas af gaan, maar als die gasleidingen niet vervangen worden, dan lijkt het me toch een lastige keuze om te zeggen dat je niet wil. Hoe ziet de VVD dat?

De heer **GILISSEN** (VVD): Het begint natuurlijk bij draagvlak. Volgens mij doe je dat door mensen in het hele traject van de transitie zo veel mogelijk mee te nemen, waarbij je natuurlijk ook het plaatje schetst wat de voor- en nadelen zijn en wat het concreet voor de portemonnee betekent. Dat is het gesprek dat je wil voeren. Dat betekent feitelijk dat je moet verleiden en niet heel dwingend die transitie

bij mensen door de strot moet duwen. Onze overtuiging is in ieder geval dat voor mensen uiteindelijk heel bepalend zal zijn wat het voor en na de transitie betekent in de portemonnee. Die duidelijkheid willen we van tevoren hebben. We geven aan het college mee om dat in de Warmtevisie goed uit te werken. Dat staat ook in het aangenomen amendement.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik ben het er helemaal mee eens dat de lusten en de lasten goed verdeeld moeten worden. Dat zeggen wij ook landelijk. Daar hoor ik de VVD trouwens landelijk minder over, maar dat terzijde. Het is alleen lastig om nu tegen mensen te zeggen dat ze zelf een keuze hebben, want we kunnen wel net doen of die energietransitie alleen gaat gebeuren als er draagvlak voor is, maar dat is nu eenmaal niet zo, omdat het gewoon pure noodzaak is om landelijk die 49% CO₂-reductie te halen, en het liefst 55%, waar onze premier het over had. Dan kunnen we wel doen alsof mensen heel veel keuze hebben en dat het niet gebeurt als ze het niet willen, maar dat vind ik dan niet eerlijk naar inwoners, moet ik eerlijk zeggen. De heer Gilissen weet volgens mij ook dat het zo niet helemaal in elkaar zit.

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik zit daar toch anders in. Over de noodzaak tot energietransitie is wat mij betreft geen discussie. Tegelijkertijd willen we er een succes van maken. We willen mensen die het misschien nu al kunnen betalen, maar nog drempels ervaren, hun gang laten gaan. Dan zul je een heel open houding moeten betrachten en mensen mee moeten nemen. Anders keert de wal uiteindelijk echt wel het schip keren. Het is volgens mij noodzakelijk om mensen aan de voorzijde zo veel mogelijk te betrekken, ze te verleiden en heel duidelijk het financiële plaatje schetsen. De keuze om mensen te dwingen van het gas af te gaan zou niet de mijne zijn.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Wat dat betreft zijn we het heel erg met elkaar eens. Je moet mensen meenemen. Je moet er ook voor zorgen dat het voor mensen haalbaar en betaalbaar is. Je moet ook zo veel mogelijk mensen in de stand krijgen dat ze zeggen: ja, dit gaat gebeuren, dus hoe kunnen we dat goed doen? Maar waar GroenLinks een beetje tegenaan hikt, is dat het in de motie net lijkt alsof mensen daar heel veel eigen keuze in hebben, terwijl een wijk op een gegeven moment gewoon van het gas af gaat. Daar moet je volgens ons eerlijk over zijn.

De heer **GILISSEN** (VVD): Er is volgens mij geen verschil van inzicht over dat we op termijn allemaal van het gas af gaan, maar de manier waarop en hoe je het benadert, denk ik dat we met de aanvieligroute waarbij we mensen er zo veel mogelijk bij betrekken en zo veel mogelijk keuze bieden sneller en verder komen dan met de scherpste waarmee mevrouw De Boer het nu verwoordt. Volgens mij verschillen we niet van mening over het einddoel, maar we kunnen het wel hebben over de manier waarop. Daarom dienen we deze motie ook in.

Ik ben bij Rijnenburg. Afgelopen zaterdag verzandde ik totaal ongepland bij de inloopbijeenkomst in het NBC in Nieuwegein. Dat was goed. Complimenten. De Meern was een beetje een valse start, maar ik vond de sfeer in Nieuwegein een stuk beter. Ik zie ook de heer Wijmenga knikken. Dat is winst. Complimenten voor de manier waarop dat stand gebracht is. Intussen hebben we een veelheid aan scenario's. Dat is mooi, want daar heeft de raad ook om gevraagd. Al nadenkende zijn we als VVD van mening dat het misschien toch goed is, voor we als raad een besluit gaan nemen over die scenario's, hopelijk in het najaar, misschien iets later, dat we per scenario inzichtelijk krijgen hoe groot het draagvlak is. Net heb ik een heel breed ondersteunde motie ingediend over online participatie. De VVD zou het een goed idee vinden om als pilotproject het draagvlak voor de verschillende scenario's te inventariseren, niet alleen bij de bewoners in Utrecht die aan Rijnenburg grenzen, maar ook in andere gemeenten. We willen dus dat er per scenario in Rijnenburg gemeten wordt hoe groot het draagvlak is. Dat is niet om het te bepalen, want dat doen we hier. Daar hebben we ook een proces voor uitgezet. Het is om het te betrekken bij de oordeelsvorming die hier in de raad op enige moment gaat plaatsvinden. Daarom heb ik de volgende motie.

"Motie 101

Draagvlakmeting Rijnenburg

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018 en het Coalitieakkoord 2018–2022,
Constaterende dat:

- De gemeente werkt aan energielandschap Rijnenburg;
- De raad gevraagd heeft om minimaal vier scenario's die alle vier aan de raad voorgelegd

worden (A 2017/29);

- De gemeente Utrecht bijvoorbeeld bij de keuze voor speeltuin ontwerpen en betaald parkeren gebruik maakt van digitale draagvlakmeting via unieke toegangscode's;

Overwegende dat:

- Het participatietraject niet is verlopen zoals gepland;
- De huidige en ook de vorige coalitie veel waarde hecht aan draagvlak en zorgvuldige participatie in deze stad;

Draagt het college op:

- Na afronding van de scenario's een objectieve digitale draagvlakmeting te doen bij zowel de inwoners van Utrecht als omliggende gemeente;
- De mogelijkheid te bieden te reageren op een scenario maar ook de mogelijkheid te bieden om suggesties te doen;
- De resultaten van de meting per scenario en per postcodegebied toe te voegen aan de aan de raad voor te leggen scenario's,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Deún, de heer Bos en de heer Te Hoonte.

We hadden een maximum van twee moties of amendementen per fractielid. Ik heb nog een amendement van de heer Te Hoonte. Dat was eigenlijk niet de bedoeling.

"Amendement 26

Erfgoed

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018 en het MPUV,

Constaterende dat:

- In het MPUV een raming is opgenomen voor het duurzaam maken van het gemeentelijke vastgoed;
- Deze raming uitgaat van een doorlooptijd tot 2040;
- Deze doorlooptijd gelijk is aan de gekozen doorlooptijd in het coalitieakkoord 2018
- De bedragen in het coalitieakkoord overeenkomen met de totale kapitaallasten en slechts de onrendabele top van de kapitaallasten gedekt hoeft te worden;

Overwegende dat:

- De verduurzaming van de meest ingewikkelde plannen in het MPUV in de laatste fasen zijn opgenomen;

Voegt aan beslispunt 4 toe aan het raadsvoorstel Voorjaarsnota 2018 en Eerste Bestuursrapportage:

- Met dien verstande dat de post 'Volledig duurzaam gemeentelijk vastgoed in 2040' wordt gestort in een reserve 'Volledig duurzaam gemeentelijk vastgoed in 2040 en verduurzaming jong erfgoed',

En gaat over tot de orde van de dag."

Dit amendement is ondertekend door de heer Te Hoonte.

Ik ga afronden. Het spreekt voor zich dat we de voorstellen van de nieuwe coalitie kritisch tegemoet zullen treden, maar dan moeten ze er wel snel zijn. De Utrechtse VVD kiest voor een realistische, optimistische en ook duidelijke lijn. Wie werkt en meedoet, moet daarvoor beloond worden. Wie niks doet en niets wil, hoeft wat ons betreft niet op de gemeente te rekenen. Vanaf deze plek wil ik nogmaals onze waardering uitspreken voor de helden van onze stad, hoe divers ze ook zijn. Daarbij denk ik op dit moment in het bijzonder aan de mannen die in Kanaleneiland geen moment aarzelden en bij de brand in het flatgebouw een stap naar voren zetten, waar u en ik misschien een stap achteruit hadden gezet. Wie dat doet verdient onze waardering. Mijn laatste vraag is aan de burgemeester. Wil hij ook toezeggen dat we alles in het werk zullen stellen om die waardering ook namens de Utrechtse samenleving, een warme hand van de burgemeester, een vriendelijk woord, zo veel mogelijk te concretiseren in een blijk van waardering?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben iets minder dan twee moties per fractielid, dus dat scheelt weer. De behandeling van deze Voorjaarsnota is voor GroenLinks een bijzondere. De inkt van het coalitieakkoord is immers nog maar net droog en de strekking van deze Voorjaarsnota is feitelijk de vertaling van dat akkoord. Daardoor is deze Voorjaarsnota niet alleen van het college, maar voor een

belangrijk deel, op z'n minst voor ons gevoel, ook van GroenLinks. Natuurlijk is het niet hetzelfde als het verkiezingsprogramma van GroenLinks, zeg ik ook maar even tegen de Partij voor de Dieren, maar er staan wel heel veel dingen in die we als GroenLinks belangrijk vinden. Daarmee is ook deze bijdrage een bijzondere. Ik omschrijf de speech voor het slotdebat van de Voorjaarsnota of begroting als het aan elkaar praten van moties en amendementen, maar omdat deze Voorjaarsnota de directe vertaling is van het coalitieakkoord zou het vreemd zijn om hierop amendementen in te dienen, behalve natuurlijk als je twee dagen voor de behandeling ineens 1,6 miljoen te verdelen hebt. Ook dat is best bijzonder. GroenLinks steunt van harte de amendementen die D66 en de SP later naar aanleiding daarvan zullen indienen. We besteden het vrijgekomen geld aan het financieren van de aanpak huisjesmelkers in 2021 en 2022. Dat is een wens die hoop op het verlanglijstje van GroenLinks stond. En we besteden een kleine zes ton aan het zo snel mogelijk naar de rijbaan brengen van snorfietsen. Dat is een van de maatregelen uit het actieplan "Stop scooteroverlast Utrecht", dat GroenLinks en D66 in 2015 samen indienden. Los van deze mooie meevallers zullen wij zelf geen amendementen indienen.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): De zes ton die beschikbaar is, is geld dat we niet verwacht hadden. Dan mogen we dus als raad bedenken wat we het allerbelangrijkste vinden. Waar willen we dat aan uitgeven? Dan kiest GroenLinks er nu dus voor om dat uit te geven aan de maatregel om snorfietsen naar de rijbaan te brengen een halfjaar eerder uit te voeren. Waarom kiezen we dan niet voor sociale thema's, bijvoorbeeld de vrijwillige ouderbijdrage op scholen of het schuldenfonds voor schulden bij jongvolwassenen. Er zijn zo veel sociale thema's die echt urgentie kennen en dan kiezen we voor die snorfietsen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Dat klopt. Sociale thema's zijn ook heel belangrijk. Daar doen we ook heel veel aan in dit coalitieakkoord, maar GroenLinks vindt juist het evenwicht tussen sociaal en duurzaamheid belangrijk. Volgens mij verdelen we het nou precies evenwichtig tussen sociaal en duurzaamheid. Wat ons betreft is dat een goede keuze.

GroenLinks wil dit college ruimte geven om ambities uit het coalitieakkoord verder vorm te geven en uit te werken. We hebben vertrouwen in dit college. Dat vertrouwen is nog gegroeid nu we alle wethouders voor het eerst in actie hebben gezien. "Ruimte voor iedereen" betekent voor GroenLinks ook ruimte voor het college. Daarom zullen wij terughoudend zijn met het indienen en steunen van moties, zeker waar deze de uitwerking van afspraken in het coalitieakkoord sterk inkaderen of inperken.

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik zag van de week iets in Rotterdam wat misschien ook wel interessant is om in Utrecht te proberen. Daar horen ze namelijk de kandidaat-wethouders voor ze worden benoemd in de raad. Hoe staat GroenLinks tegen het idee om in de volgende collegeperiode – dat kan ook eerder dan vier jaar zijn; ik hoop het wel – dat we met nieuw te benoemen wethouders eerst een kennismaking met de raad inplannen voor we ze benoemen? Het is ongemakkelijk dat je mensen pas voor het eerst in de raadszaal ziet.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik vind het een heel leuk idee. Volgens mij is het leuk om alvast kennis te maken voor mensen daadwerkelijk in functie zijn. Als de heer Gilissen ook een soort beoordeling vooraf in gedachten heeft, dan lijkt me dat wat moeizaam, want ik denk dat dat lastig is op basis van één kennismakingsgesprek.

De heer **GILISSEN** (VVD): Een beoordeling vindt op maar één moment plaats. Dat is wanneer mensen worden benoemd. Het is volgens mij wel goed om af te spreken dat we de volgende keer een kennismakingsgesprek hebben. Dan weten we wie het is en kunnen we wat vragen stellen: waar kom je vandaan en wat breng je in het bijzonder mee? Ik zie mevrouw Ferket knikken. Ik kom zo met een motie.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Leuk idee.

Als wij dingen willen meegeven, zullen we dat vooral doen in de vorm van toezeggingen. Hierop is één uitzondering, namelijk de viering van 100 jaar kiesrecht volgend jaar, naar aanleiding van invoering van het algemeen kiesrecht voor vrouwen en daarmee voor iedereen in 1919. We hebben het hier niet in de commissie over gehad. Het had ook een actuele motie kunnen zijn, maar we hebben ervoor gekozen haar in te dienen bij de behandeling van de Voorjaarsnota, want we denken dat dat tijd scheelt. Het lijkt GroenLinks mooi om deze verjaardag aan te grijpen om aandacht te vragen voor het kiesrecht in het algemeen en voor de positie van vrouwen in de politiek in het bijzonder. Daarom dienen we de volgende motie in.

"Motie 102

100 jaar kiesrecht

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018 en de Jaarstukken 2017;

Constateerend dat:

- Het actieve kiesrecht in 1917 aan mannen werd toegekend en twee jaar later – in 1919 – aan vrouwen en met de totstandkoming van het kiesrecht voor vrouwen, de democratie pas echt een volwaardige betekenis kreeg;
- In 2019 het 100-jarige bestaan van het actief kiesrecht voor zowel voor vrouwen als mannen gevierd wordt met door het hele land activiteiten gericht op zowel de historische gebeurtenissen van de totstandkoming van het algemeen kiesrecht als het belang van kiesrecht in ons huidige en toekomstige dagelijks leven, en er bij deze activiteiten nadrukkelijk wordt ingezoomd op het thema 'viering 100 jaar kiesrecht';
- In 2019 verkiezingen plaatsvinden voor Provinciale Staten, waterschappen, het Europees parlement en de Eerste Kamer;

Overwegende dat:

- Het Stadsbestuur van Utrecht al ruim 600 jaar gehuisvest is in het Stadhuis aan de Oudegracht/Korte Minrebroederstraat en dit een tijdelijke sluiting en grondige verbouwing, in 2019 opnieuw betrokken zal worden door de gemeenteraad om van daaruit, als gekozen volksvertegenwoordigers, invulling te geven aan onze democratische beginselen;
- Het Stadhuis, tevens de locatie van de Stembureaus 1 en 2, voor inwoners van de Stad symbool staat voor de Utrechtse democratie en het stemrecht;
- Aandacht besteden aan het kiesrecht actueel en urgent blijft aangezien bij de gemeenteraadsverkiezingen 2018 41% van de kiesgerechtigde Utrechters niet heeft gestemd;
- De diversiteit in de gemeenteraad continu aandacht behoeft;
- Verschillende organisaties in de stad, o.a. die actief zijn op diversiteit en cultuur, waaronder het Utrechts Gevelteken Fonds, hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn om activiteiten te ontplooiën rondom 100 jaar kiesrecht;

Draagt het college op:

- Zich in te spannen in 2019 een herinneringsteken aan het Stadhuis te plaatsen ter nagedachtenis van 100 jaar algemeen kiesrecht;
- Een plan op te stellen voor de viering van 100 jaar kiesrecht waarbij aangesloten wordt bij reeds bestaande initiatieven in Utrecht en nationaal, en waarbij het vrouwenkiesrecht en de positie van de vrouw in de politiek extra aandacht krijgen;
- Dit in Q3 2018 aan de raad voor te leggen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer El Abassi, mevrouw Bijsterbosch, de heer Bos, mevrouw Van der Heijden en de heer Van Heuven.

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik zeg mevrouw Ferket na als ik zou zeggen dat er geen dekking bij dit voorstel zit. Ik wil ook wel een suggestie doen. Er is 1,6 miljoen. Kon daar niet €10.000 of €15.000 uit worden gehaald om dit op zich bewonderenswaardige initiatief gewoon van dekking te voorzien?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Je zou het kunnen zien als een evenement. Volgens mij hebben we nog geld in het evenementenfonds. Je kunt het ook betalen vanuit bijvoorbeeld het geld dat wij als raad bestuurlijk hebben. Volgens mij zijn er allerlei potjes waaruit dit betaald kan worden zonder dat we daar heel ingewikkeld over hoeven te doen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Als ik dat antwoord net had gegeven op de vraag van mevrouw Ferket, had ze gezegd dat het hier zo niet werkt. Ik stel de vraag dus nogmaals aan mevrouw De Boer. Als er al oplossingsrichtingen zijn, waarom kiest mevrouw De Boer er dan niet een om die concreet als opdracht mee te geven in deze door de meerderheid gesteunde motie?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Volgens mij is dit iets wat relatief weinig geld hoeft te kosten. Je

kunt wel voor elke stuiver een dekkingsvoorstel gaan doen. Wij vinden het vooral belangrijk aan te geven dat we iets willen doen met 100 jaar kiesrecht. Volgens mij kan dat prima binnen de huidige programma's betaald worden.

Zoals gezegd wil ik mijn bijdrage voor het overige vooral gebruiken voor het herhalen van een aantal toezeggingen uit de commissies om deze nog eens extra te onderstrepen of, waar die nog niet duidelijk of scherp genoeg zijn gedaan, alsnog aan te scherpen of te vragen. Hoewel dit geen algemene beschouwingen zijn, zal ik hier en daar toch nog even onderstrepen hoe blij we met bepaalde zaken zijn.

Ik begin met financiën. GroenLinks vindt dat er goede financiële keuzes zijn gemaakt, bijvoorbeeld om meer uit te geven aan de fiets, de versnelling Overvecht en de aanpak van armoede. Ook zijn we blij met de verduurzaming van de leges en de toezegging dat bij de programmabegroting hier een eerste uitwerking van ligt, zodat ze in januari 2019 in werking kunnen treden. Er is in de commissie uitgebreid gediscussieerd over wonen. GroenLinks steunt van harte de inzet op betaalbaarheid, beschikbaarheid en gemengde buurten. Het coalitieakkoord geeft een stip op de horizon en een duidelijk input voor een visie en voor verdere inbreidingsplannen. We kijken uit naar de uitwerking hiervan in de Woonvisie en in het stadsakkoord. Tijdens de onderhandeling werd ons door mensen uit het veld verteld dat er veel kan in Utrecht. Wij zijn dan ook benieuwd waar het college en de betrokken partijen op de woningmarkt mee terugkomen. Wat GroenLinks betreft moeten bouwen en inbreiden hand in hand gaan met aandacht voor duurzaamheid, groen en klimaatbestendigheid. Dat dit niet altijd vanzelf gaat, blijkt wel uit de ontwikkelingen op Rotsoord. Het is een waardevolle toevoeging van woonruimte, maar de buitenruimte daar is echt veel te stenig. Dat vindt niet alleen GroenLinks. Dat vinden ook bewoners en bedrijven, zo ontdekten wij toen we daar langs de deuren gingen. Wij vinden dit een fout in het ontwerp, die zo snel mogelijk rechtgezet moet worden. We zien graag een duidelijke toezegging van de wethouder dat hij dit in cocreatie met bewoners en gebruikers op gaat pakken en op zoek gaat naar manieren om dit te financieren, zodat er in 2019 een groene lente voor Rotsoord aankomt.

Ik kom op de energietransitie. Daarbij staat voor GroenLinks, naast een voortvarende aanpak, de eerlijke verdeling van lusten en lasten voorop. Ik zei dat net ook al in het debatje met de VVD. Ook het benutten van kansen staat voorop. Wij zijn dan ook benieuwd naar het plan dat is toegezegd voor de Voorjaarsnota van 2019 om jongeren in Overvecht op te leiden voor het uitvoeren van die transitie, als installateur, adviseur of in de communicatie. Dat is werk waar de komende decennia, overal in de stad en in de rest van het land, behoefte aan zal zijn.

De heer **SCHIPPER** (SP): Ik heb een vraag aan GroenLinks: waarom alleen jongeren?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Het mogen uiteraard ook mensen zijn die ouder zijn, maar omdat het gericht is op opleidingen, leek het ons in eerste instantie logischer om op jongeren in te zetten. Maar als er ook ouderen zijn die ook wel een bbo-opleiding, zo'n leer-werktraject, willen doen, is dat wat ons betreft prima.

Een ander belangrijk onderwerp voor GroenLinks is schone lucht. We zijn blij met de toezegging van de wethouder om eind dit jaar te komen met een plan voor de uitbreiding van de milieuzone. Ook de eerdergenoemde verplaatsing van snorfietsen naar de rijbaan is in elk geval voor de fietsers die er nu nog vlak achter fietsen enorme winst. Over het ontwikkelen van de Onderwijsagenda willen we de toezegging uit de commissie graag aanscherpen. GroenLinks wil graag voor de behandeling van de programmabegroting een stappenplan om te komen tot de nieuwe Utrechtse onderwijsagenda. Wij zien ook graag dat hierbij niet alleen scholen en professionals betrokken worden, maar ook ouders en kinderen, kortom: de hele stad. Ik hoor graag een toezegging daarop.

Verder kijken we vol ongeduld naar de brief over groene schoolpleinen. We vinden het teleurstellend dat hier niet eerder werk van is gemaakt, ook omdat de wens voor groene schoolpleinen in deze raad breed gedeeld wordt. We hopen dan ook dat we na de zomer concrete stappen hierop zullen zetten.

Bij werk en inkomen wil GroenLinks aandacht voor de re-integratie van mensen met psychische problemen via zogenoemde IPS-trajecten, waarbij IPS staat voor individuele plaatsing en steun. IPS heeft voor deze moeilijke doelgroep een bewezen beter resultaat dan andere re-integratietrajecten. GroenLinks is dan ook blij met de toezegging van de wethouder dat zij na de evaluatie zal bekijken of en hoe IPS-trajecten kunnen worden blijven ingezet.

Verder is GroenLinks blij met de extra inzet op armoede en schulden. De vorige periode is het armoedebeleid ontwikkeld met veel organisaties en ervaringsdeskundigen in de stad. GroenLinks vindt dat belangrijk en hoopt dat de nieuwe wethouder deze goede voortzet. Ik hoor graag een reactie.

Dan kom ik op de wijk- en buurtparticipatie. GroenLinks waardeert het zeer dat heel veel mensen

zich via wijkraden of op andere manieren hiervoor met hart en ziel inzetten. Wel vinden wij dat je wijkparticipatie moet blijven doorontwikkelen en dat we, zoals het coalitieakkoord zegt, meer op zoek moeten naar de stem die zich niet vanzelf laat horen. De wethouder heeft toegezegd dat er niets verandert aan de organisatie en financiering van wijkraden voordat de gemeenteraad over het voorstel van de wijkparticipatie heeft besloten. Ook de brief die de wethouder heeft gestuurd schept hierover meer duidelijkheid.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Wij vonden het juist dat het weinig duidelijkheid schiep, want die wijkraden gaan aan het begin van het jaar plannen voor een wijkraadpleging maken. Als de raad halverwege het jaar besluit dat het anders moet, dan moeten die wijkraadplegingen dus gestopt worden. Of gaan we een quotum instellen voor wijkraden die een wijkraadpleging gaan doen? Hoe ziet GroenLinks dat voor zich? Is het niet duidelijker om te zeggen: 2019 is 2019? Dan kunnen we allemaal gewoon beginnen en kunnen we het afmaken. Dan gaan we daarna verder.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Dat was mijn volgende zin. Die kan ik dan nu in de interruptietijd uitspreken. Nog niet helemaal helder is hoe het zit met het geld voor de wijkraadplegingen. GroenLinks gaat ervan uit dat ook dit gehandhaafd blijft zolang er geen ander besluit is genomen en dat de wijkraden in 2019 dus hun gebruikelijke raadplegingen kunnen houden. Ik hoor graag een reactie van de wethouder.

Ten slotte wil ik het college bedanken voor de toezegging om bij het ontwikkelen van jongerencultuurhuizen ook jonge makers mee te nemen. Op die manier snijdt het mes aan twee kanten. Jongeren uit de buurt en jonge makers komen met elkaar in contact, kunnen van elkaar leren en elkaar inspireren en voor jonge makers geeft dit mogelijkheden voor meer inkomsten en betaalbare huisvesting.

Ik heb me proberen te beperken tot het onderstrepen of aanscherpen van een aantal toezeggingen. Dat was best moeilijk, want GroenLinks is enthousiast over het coalitieakkoord en dus over deze Voorjaarsnota. Ik kan er bij wijze van spreken nog uren over praten. Maar liever dan dat gaan wij concreet met onze ambities aan de slag. Ik kijk uit naar de verdere uitwerking van het coalitieakkoord richting begroting, naar de uitvoering in de komende vier jaar en ook naar de samenwerking met alle partijen in deze raad en met de stad om Utrecht nog groener, gezonder en socialer te maken. Een stad met ruimte voor iedereen.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! "Utrecht, ruimte voor iedereen." Bij de algemene beschouwingen zeiden wij het al: dat is een ambitie die wij van harte delen. Die ruimte voor iedereen komt er alleen als wij die brug weten te slaan tussen die mensen die genieten van dat Utrecht dat bruist en zij die moeite hebben om mee te doen. Dat lukt alleen als we de tweedeling en de ongelijkheid in onze stad weten te keren. Dat vraagt veel van de politiek en van de keuzes die wij maken, want Utrecht is een verdeelde stad. Zoals ik in het vorige debat al aanhaalde zijn de grote verschillen zichtbaar, staand op station Overvecht, tussen de ene en andere kant van het spoor: een verschil in zorgen, een verschil in levensverwachting, een verschil in kansen. Wij moeten ons elke keer weer afvragen: helpen wij Utrechters aan beide kanten van het spoor? Maken onze keuzes een Utrecht voor al die verschillende mensen mogelijk? De ambities uit het coalitieakkoord zijn talrijk. Meer groen dan links, soms wat vaag, maar zeker een begin. Maar op het gebied van goed werk, betaalbaar wonen en alle kansen voor onze jeugd, rijken onze ambities verder. Hier zijn duidelijke en sociale keuzes hard nodig, zodat iedereen zeker kan zijn van een fijne plek in Utrecht.

Een fijne plek in onze stad vraagt goed werk en voor wie dat niet heeft een vangnet, zodat je zeker bent dat je elke maand kan rondkomen, dat je eten kan kopen, dat je nieuwe schoenen kan aanschaffen als de oude versleten zijn. Dat is niet voor elke Utrechter vanzelfsprekend. De PvdA is blij met de toezegging in de commissie om te kijken naar mogelijkheden rondom publieke banen, zoals de begeleiders in onze speeltuinen en de conciërges als steun en toeverlaat van de leraren en leerlingen op onze scholen. Dat zijn belangrijke banen die mensen goed werk bieden.

Het is goed dat er € 500.000 extra beschikbaar wordt gesteld voor armoederegelingen, waar wij zo vaak om hebben gevraagd. Zo kunnen Utrechters die het minst hebben beter rondkomen. Maar het blijft onduidelijk. We houden de vraag wat er gaat gebeuren voor mensen die de afgelopen vier jaar hun toeslag achteruit hebben zien gaan. Ook blijft het de vraag of die vijf ton voldoende is. Wij vragen het college daarom meer geld beschikbaar te stellen, als het blijkt uit het NIBUD-rapport dat dit nodig is, en dan niet onverkort aan die vijf ton vast te houden omdat het zo in het coalitieakkoord staat.

Eindelijk neemt het college, anders dan het vorige college, stellig afstand van het erbarmelijke idee van de landelijke regering om mensen met een arbeidsbeperking onder het minimumloon te betalen.

Laten wij ook als gemeenteraad, en als gemeente als geheel, stellig afstand nemen van deze maatregel. Wij dienen daarom samen met SP, GroenLinks, D66, ChristenUnie en PVV een motie in.

"Motie 103

Minimumloon betekent minimumloon

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, gehoord de beraadslaging,
Constaterende dat:

- De regering werknemers met een arbeidsbeperking door middel van loondispensatie onder het minimumloon wil laten werken,

Overwegende dat:

- Deze plannen het concept van een minimumloon ondergraven;
- Het Centraal Planbureau verwacht dat de werkgelegenheidseffecten van de huidige plannen 'gering' zijn;
- Ongeveer 10% van de betreffende arbeidsgehandicapten door de plannen ver onder het minimumloon uitkomen;
- De betreffende arbeidsgehandicapten onder dit plan geen pensioen of andere sociale rechten opbouwen;
- Arbeidsgehandicapten onder de plannen tweederangs werknemers worden, zonder recht op extra's als extra vakantiedagen of een dertiende maand;
- Utrecht een beschaafde gemeente is waar het minimumloon ook moet gelden voor werknemers met een arbeidsbeperking,

Spreekt uit:

- Tegen deze kabinetsplannen in de huidige vorm te zijn,

En draagt het college op:

- Zich maximaal in te spannen om ervoor te zorgen dat mensen in Utrecht altijd minimaal het minimumloon verdienen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Deún, mevrouw Kleinrensink, mevrouw Podt, mevrouw Streefland-Driesprong, de heer Wiegant en mijzelf.

Het is mooi dat er budget is voor de vroegsignalering op schulden, maar wij maken ons zorgen over het "begroot effect schuldaanpak" dat oploopt tot wel €500.000 per jaar. Hoewel de ambitie natuurlijk goed is, is het allerm minst zeker of dit daadwerkelijk gaat worden behaald. Wij dienen daarom een motie in om dit mogelijke tekort vervolgens niet of schuldhelpverlening of werk en inkomen te verhalen, zodat dit niet wordt betaald door de Utrechters die het minste hebben.

"Motie 104

Dekking potentieel tekort schuldaanpak

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, gehoord de beraadslaging,
Constaterende dat:

- De nieuwe coalitie voornemens is te investeren in vroegsignalering schulden en innovatie schuldhelpverlening;
- Al vanaf 2020 een 'begroot effect schuldenaanpak' optreedt dat oploopt tot €500k;
- Dat, hoewel de ambitie goed is, het allerm minst zeker is dat dit ook daadwerkelijk gehaald wordt;
- Een tegenvaller, volgens de financiële spelregels van de nieuwe coalitie, vervolgens opgevangen zou moeten worden binnen de begroting Werk & Inkomen,

Overwegende dat:

- Mogelijke tegenvallers nooit binnen de schuldaanpak verhaald mogen worden;
- Het ook onwenselijk is dit in eerste instantie binnen de begroting Werk & Inkomen wordt verhaald;
- Voorkomen moet worden dat juist de Utrechters die het minst hebben hiervoor opdraaien,

Draagt het college op:

- Potentiele tegenvallers bij het "begroot effect schuldenaanpak" nooit binnen schulddienstverlening te verhalen en ook niet in eerste instantie te verhalen binnen de begroting Werk & Inkomen;

- Mocht het tekort zich voordoen, om een alternatieve dekking te formuleren waarbij de rekening nooit neergelegd wordt bij de (potentiele) gebruikers van armoederegelingen, En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos, mevrouw Oosters, de heer Wiegant en mijzelf. Iedereen moet zeker zijn van een fatsoenlijk salaris bij werk. Ook de makers in onze stad. Daarom dienen wij een motie in voor een fair practice code om te zorgen voor een fatsoenlijk loon voor de makers in onze creatieve sector.

"Motie 105

Fatsoenlijke beloning voor de makers

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- De afgelopen jaren veel is bezuinigd op de culturele sector;
- Voor makers in de kunst- en cultuursector geldt dat zij bij hun werkzaamheden regelmatig te maken hebben met schamele vergoedingen, of dat vergoedingen soms zelfs helemaal ontbreken;
- Dit draagt bij aan makers die met grote moeite rond kunnen komen omdat zij een inkomen hebben onder het bestaansminimum,

Overwegende dat:

- Er binnen de sector nu toegewerkt wordt naar een brede hantering van een fair practice code om tot een fatsoenlijke, eerlijke beloning van makers te komen;
- De fair practice code nog niet is opgenomen in de beleidsregels van de subsidies voor kunst en cultuur,

Verzoekt het college:

- De fair practice code te hanteren bij de projecten in de kunst- en cultuursector waar de gemeente zelf opdrachtgever is;
- Voorafgaand aan het ingaan van de nieuwe subsidieperiode concrete stappen te zetten in het realiseren van fatsoenlijke beloning voor makers en de raad daarover voor de begrotingsbehandeling te informeren,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Assen, de heer Van Heuven, de heer Van Schie en de heer Wiegant.

Het mbo is de toekomst van onze stad, de bouwers van de nieuwe wijken en de handen aan het bed van onze ouderen. Dit valt of staat met studenten die kiezen voor dit onderwijs. Wij dienen een motie in om te kijken naar mogelijkheden voor baangaranties, zoals dat ook zo goed werkt in het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid, om die studies aantrekkelijk te maken.

"Motie 106

Dekking potentieel tekort schuldaanpak

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, gehoord de beraadslaging, Constatende dat:

- Het coalitieakkoord mbo'ers in de schijnwerpers wil zetten;
- Dit college wil investeren in een goede aansluiting tussen onderwijs en het bedrijfsleven in Utrecht;
- Dit college wil investeren in een inclusieve arbeidsmarkt,

Overwegende dat:

- De baangaranties voor mbo-studenten in het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid een succes zijn;
- Verschillende wijken in Utrecht een hoge (jeugd)werkloosheid kennen;
- De werkloosheid onder praktische geschoolden het hoogst is;
- Veel afgestudeerden mbo'ers staan te springen om werk;
- Werkgevers staan te springen om goede arbeidskrachten;
- Veel sectoren een tekort aan personeel kennen;
- In de raadsinformatiebijeenkomst "Werkgelegenheid van de toekomst" de betrokken

- organisaties hun ambities
- Van samenwerking en elkaar versterken duidelijk naar voren brachten;
 - Een actieve rol van de gemeente op de arbeidsmarkt zeer effectief is,
- Draagt het college op:
- Uit te zoeken welke mogelijkheden er zijn om met baangaranties te werken voor mbo-studenten om zo te zorgen voor duurzame werkgelegenheid voor deze studenten;
 - Om hierover in gesprek te gaan met betrokken organisaties als onderwijsinstellingen en werkgevers;
 - Om een pilot te starten, bij voorkeur in de wijken waar dit het meest nodig is;
 - De raad over een dergelijk plan te informeren voor het einde van het kalenderjaar,
- En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Oosters, de heer Wiegant en mijzelf.

Mevrouw **FERKET** (D66): Vanuit D66 delen wij wel de ambitie met de PvdA dat mbo'ers zo snel mogelijk aan de slag moeten, maar is de PvdA niet bang dat hier perverse prikkels ontstaan? Ik hoor de PvdA eigenlijk altijd over echte banen. "We willen dat mensen die klaar zijn met studeren een echte baan krijgen." Is de PvdA niet bang dat er hierdoor gedwongen baantjes gecreëerd worden om maar die studenten aan het werk te helpen? Volgens mij kunnen die onderwijsinstellingen dit best goed zelf afspreken met bedrijven.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Ik volg de redenering niet helemaal. Bouwbedrijven staan te springen om handjes. It-bedrijven staan te springen om handjes. De zorg staat te springen om handjes. Wij leiden mensen op. Ik heb er vertrouwen in dat die goed opgeleid worden. Dan maak je die koppeling. Je geeft geen carte blanche: iedereen een baan. Maar je zegt: als jij hier studeert en je doet het goed, dan koppelen we je en doen wij het maximale ervoor om jou aan die baan te helpen, die extra stap. Dat doe je als onderwijsorganisatie en werkgever gewoon samen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Precies. Die studenten, neem de metselaars of de lassers, kunnen op dit moment heel goed aan een baan komen. Daar hoeven we geen garantie voor te geven, want als we dat doen, kunnen er ook banen gecreëerd worden die we helemaal niet willen. Wij gaan er meer voor om te zorgen dat er tijdens die opleiding met stages gewerkt kan worden, samen met bedrijven. Dat doen we volgens mij al op dit moment. Die banen zijn er gewoon. Dat zijn echte banen, niet de werkbanen waar de PvdA vaker op doelt.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Ik werp het sowieso van me af dat het geen echte banen zijn als je erbij helpt. Los daarvan is het idee van een mbo-baangarantie om de aantrekkelijkheid van de mbo-studie te vergroten. Je hoort wel dat minder mensen of niet voldoende mensen voor het mbo kiezen. Daar zit soms huiver. Met die koppeling maak je het aantrekkelijker. Ja, nu kun je voor een groot deel al uitstromen, maar je garandeert het ermee, waardoor de aantrekkelijkheid vergroot wordt en je dus meer mensen kunt binnenhalen op die studies.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Op zich voelt GroenLinks een heel eind mee met de Partij van de Arbeid, ook als het gaat over de vraag hoe je studies aantrekkelijk maakt, niet zozeer voor leerlingen, als wel voor ouders. "Krijgt mijn kind straks een baan?" is wel een belangrijke vraag in het bepalen van de keuze. Maar wij vragen ons af waarom je al een pilot start als je al gaat onderzoeken wat de mogelijkheden zijn. Die stap is ons net een beetje te snel. Kan de PvdA daar iets over zeggen?

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Ik ben er wel voor om samen te kijken waar we uit kunnen komen, want we willen een pilot als een eerste concrete stap. In het coalitieakkoord staat al dat we gaan praten, maar je wilt ergens naartoe werken. Als wij een formulering kunnen vinden waardoor we GroenLinks er ook bij kunnen betrekken, is dat helemaal prima. Je wilt een soort stip op de horizon zetten dat het niet alleen praten is. Dat is de achtergrond.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Dat lijkt me een mooie uitdaging voor deze dag. Ik heb nog wel één vraag. Ik ken eerlijk gezegd het verhaal van Rotterdam niet. In de experimenten of de pilots die ik tot nu toe ken krijgen jongeren die in de techniek een opleiding gaan volgen een baangarantie, maar dan via een uitzendbureau, waarin ze dan niet het cao-loon van een installateur krijgen, maar het uitzendloon,

dat lager ligt. Ik neem aan dat ook de PvdA niet dat soort constructies zal willen.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Eens. Dat is een goede aanvulling. Als je in constructies met baangaranties gaat werken, dan zorgen we altijd voor goed werk waar een normale cao bij hoort. Absoluut.

Elk kind in onze stad moet zeker kunnen zijn van goed onderwijs en goede zorg. Elk kind moet het beste uit zichzelf kunnen halen en daarbij alle kansen krijgen. Het dreigend tekort op het onderwijsachterstandenbeleid heeft daarbij de hoogste prioriteit. Ieder kind moet het onderwijs krijgen dat hij of zij nodig heeft. Wij dienen daarom de volgende motie in.

"Motie 107

Maak het onderwijsachterstandenbeleid kostendekkend

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- Het van groot belang is dat alle kinderen op school goed worden voorbereid op deelname aan onze pluriforme samenleving;
- Er impliciete mechanismen bestaan die leiden tot ongelijkheid in het onderwijs; Er in Utrecht sprake is van ongelijke kansen in het onderwijs;
- De Sociaal-Economische Raad (SER), een belangrijk adviesorgaan van de regering, vorig jaar een advies heeft uitgebracht waarin juist wordt gepleit te investeren in voorzieningen voor jonge kinderen om achterstanden weg te werken;
- De bijdrage vanuit het Rijk niet voldoende is om het onderwijsachterstandenbeleid uit te voeren en er daarmee een dreigend tekort ontstaat,

Overwegende dat:

- Gelijke kansen in het onderwijs het fundament van ons onderwijssysteem zijn;
- De gemeente een taak heeft in het bevorderen van die gelijkheid zodat elk kind het onderwijs krijgt dat hij of zij nodig heeft;
- Beleid om achterstanden in het onderwijs weg te werken uiterst noodzakelijk is,

Verzoekt het college:

- Financiering te zoeken voor het onderwijsachterstandenbeleid om te blijven voldoen aan de vraag met dezelfde kwaliteit als voorheen;
- De raad hiervoor een plan aan te bieden bij de Voorjaarsnota van 2019,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer El Abassi, mevrouw Assen, de heer Bos en de heer Wiegant.

Steeds meer scholen hebben moeite om voldoende leraren aan te trekken. Dit lerarentekort speelt vooral in de wijken waar nu al veel problemen bij elkaar komen. De PvdA dient daarom een motie in die vraagt om een plan van aanpak om dit tekort in te lopen.

"Motie 108

Voldoende juffen en meesters in Utrecht

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- Er in Utrecht sprake is van een tekort aan leerkrachten in het basisonderwijs;
- Dit tekort extra nijpend is in wijken met achterstanden op meerdere gebieden, zoals Overvecht en Kanaleneiland;
- Werken in het onderwijs in een grote stad meer eisen aan leraren stelt omdat zij vaker te maken hebben met leerlingen met taalachterstanden en zorgvragen;
- Het primair onderwijs een onaantrekkelijke werkgever is geworden door o.a. lage lonen en hoge werkdruk;
- De kwaliteit van het primair onderwijs hieronder te lijden heeft;
- Dat er door hoge werkdruk een grote uitval is onder leraren,

Overwegende dat:

- Naast de landelijke overheid ook de gemeente en scholen een verantwoordelijkheid hebben om het lerarentekort terug te dringen;

- Creatieve oplossingen op korte termijn nodig zijn om meer leerkrachten aan het werk te krijgen in Utrecht,

Verzoekt het college:

- Om op korte termijn samen met scholen en arbeidsmarktdeskundigen een plan van aanpak te maken om het lerarentekort terug te dringen;
 - Hierbij creatieve en ongebruikelijke ideeën een kans te geven;
 - Het plan van aanpak voor het kerstreces voor te leggen aan de raad,
- En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer El Abassi, mevrouw Assen, de heer Bos en de heer Wiegant.

Op de scholen in Utrecht zien wij al jarenlang toenemende kansenongelijkheid. De school waar je terecht komt hangt vaak af van het inkomen van de ouders. Wij pleiten daarom voor het handhaven van een vast aanmeldmoment op alle basisscholen in Utrecht.

"Motie 109

Vast aanmeldmoment basisscholen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- Het van groot belang is dat kinderen op school worden voorbereid op deelname aan onze pluriforme samenleving;
- Er impliciete mechanismen bestaan die leiden tot ongelijkheid in het onderwijs;
- Er in Utrecht sprake is van ongelijke kansen in het onderwijs;
- Niet elke ouder heeft de mogelijkheid zijn of haar kind vroegtijdig aan te melden bij een basisschool naar keuze.
- Volgens artikel 40 van de Wet op het primair onderwijs kinderen pas schriftelijk aangemeld kunnen worden voor toelating tot de basisschool vanaf de dag waarop het kind de leeftijd van drie jaar bereikt;
- Scholen in Utrecht een voorinschrijving hanteren waardoor het toch mogelijk is kinderen voor de leeftijd van drie jaar aan te melden,

Overwegende dat:

- Gelijke kansen in het onderwijs het fundament van ons onderwijssysteem zijn;
- De gemeente een taak heeft in het bevorderen van die gelijkheid;
- Een gelijk aanmeldmoment ouders gelijke kansen geeft om een kind naar de school van keuze te laten gaan,

Draagt het college op:

- Afspraken te maken met basisscholen over een vast aanmeldmoment, namelijk vanaf de dag waarop het kind de leeftijd van drie jaar bereikt en vooraanmelding niet langer toe te staan;
- De voorlichting aan ouders m.b.t. inschrijving en toelating op basisscholen te verbeteren;
- De transparantie van het inschrijvings- en toelatingsproces te optimaliseren;
- De afspraken voor te leggen aan de raad,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer El Abassi, mevrouw Assen, de heer Bos, de heer Van Heuven en de heer Wiegant.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Ik ben heel erg benieuwd hoe de PvdA dat voor zich ziet. De gemeente doet al heel veel ten aanzien van die aanmelding, in ieder geval van het aanmeldmoment. Er komt een brief naar alle ouders enzovoorts. Het gaat volgens mij over het handhaven bij scholen die mogelijk andere lijstjes in hun onderste la hebben. Hoe ziet de PvdA voor zich dat daarop gehandhaafd zou moeten worden?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ook wij denken dat dit feitelijk al zo is. Het wettelijke aanmeldmoment bestaat al, maar het probleem zit in de lijstjes die scholen daarnaast hanteren. Zou het niet beter zijn om dit in het gesprek met scholen in bijvoorbeeld de Onderwijsagenda mee te nemen als een van de punten waarover afspraken gemaakt worden?

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Het is precies wat GroenLinks aangeeft. Het centrale aanmeldmoment is er, maar er wordt bijvoorbeeld met voorinschrijving gewerkt, met lijstjes die de scholen zelf hebben, waardoor je per saldo dus niet hetzelfde aanmeldmoment hebt. Je ziet dat daar vaak dezelfde groepen buiten vallen. Dan hangt het af van het inkomen van je ouders of hun opleiding. Het antwoord is dan: ja. Wij vragen om een plan van aanpak. Alleen een gesprek is dan echter behoorlijk vrijblijvend. Ik vind dat we als raad, als politiek, mogen zeggen dat je die kansen gelijk moet trekken. Er moet een eerlijke kans zijn voor alle ouders. Je mag best manieren zoeken om daarop te handhaven. Daar hoort dat gesprek absoluut bij.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Dan ben ik toch wel benieuwd welke manieren de PvdA ziet om hierop te handhaven.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Dat hoort bij een plan van aanpak. Kijk welke mogelijkheden er zijn om het wellicht zelfs te verplichten. Probeer het in een groter afsprakengeheel met de scholen af te spreken. Zoek daar de ruimte wat mogelijk is. Ik vind dat wij daar echt wel een stapje verder mogen gaan als scholen zeggen dat het wat hun betreft niet hoeft. Je ziet ook dat in het veld zelf, bijvoorbeeld bij leraren en dergelijke, die behoefte echt wel bestaat. Mensen willen daarover meedenken. We kunnen echt wel vormen daarbij verzinnen. Voor nu vragen we dus om die uitwerking. Die stap komt dan altijd daarna nog.

Vorig jaar voerde de PvdA al actie voor een echt vrijwillige ouderbijdrage voor schoolreisjes voor kinderen, zodat alle kinderen die het nodig hebben ook gewoon mee kunnen op reis. De SP dient later vandaag samen met ons een motie in die oproept de bijdrage vrijwillig te houden. Daar zijn wij heel blij mee.

Tweedeling is er ook waar het gaat om beschikbare zorg aan de kinderen in onze stad. We spreken de mondige ouders die zelf op zoek gaan naar de juiste zorg voor hun kind en daarmee toegang hebben tot passende zorg. Daarnaast zien we vooral dat in de hele stad de toegang tot jeugdzorg verstopt is geraakt. Er zijn lange wachtlijsten, waardoor de problematiek alleen maar toeneemt en meer complex wordt. Daardoor belanden ook meer gezinnen met hun kind, onnodig, bij de crisisdienst. Om deze wachtlijsten te verkorten wordt in een aantal andere steden gewerkt met de praktijkondersteuners jeugd bij de huisarts. Dat blijkt daar goed te werken. Wij dienen daarom een motie in om een pilot uit te voeren om te kijken of dat bij enkele huisartsenpraktijken kan.

"Motie 110

Praktijkondersteuner Jeugd bij de huisarts

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- De nieuwe coalitie voornemens is te investeren in het beperken van wachtlijsten in de jeugdhulp;
- De wachtlijsten voor passende jeugdhulp lang en 'vervuild' zijn;
- Een aantal instellingen voor jeugd-GGZ al in maart dit jaar geen nieuwe patiënten meer konden aannemen vanwege beperkte financiering;
- De complexe zorgvragen toenemen in ernst en aantal door de lange wachtlijsten;
- Door goede en vroegtijdige screening kinderen tijdig de juiste hulp kunnen krijgen en onnodig doorverwijzen naar specialistische hulp ingeperkt wordt;
- De huisarts voor 70 % van de ouders een van de belangrijkste vindplaatsen blijft bij zorgen over hun kind;
- Uit onderzoek en verschillende pilots blijkt dat de Praktijkondersteuner Jeugd bij de huisarts hierbij van toegevoegde waarde kan is doordat zij onderscheidende diagnostiek kunnen uitvoeren, lichtere problematiek zelf kunnen behandelen en complexere problematiek passender kunnen doorverwijzen;
- De inzet van een Praktijkondersteuner Jeugd in andere regio's al heeft geleid tot een vermindering in doorverwijzingen naar specialistische jeugdhulp en besparingen op het budget voor jeugdhulp,

Overwegende dat:

- De gemeente er verantwoordelijk voor is dat elke jongere tijdig de zorg krijgt die nodig is;

- Ondanks de huidige maatregelen om wachtlijsten te beperken er nog steeds wachtlijsten zijn of signalen van organisaties die geen nieuwe patiënten meer aannemen,

Draagt het college op:

- In samenwerking met de huisartsen een pilot van een jaar te starten bij drie huisartsenpraktijken in de wijk Overvecht, gefinancierd vanuit de Versnelling;
- Na dit jaar de pilot te evalueren en vervolgens een plan van aanpak voor te leggen aan de raad,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Assen, de heer Bos, de heer El Abassi en de heer Wiegant.

Utrechters moeten er zeker van kunnen zijn dat inkomen niet bepalend is of en waar zij in Utrecht kunnen wonen. Een stad voor iedereen, met ruimte voor iedereen, vraagt dat Utrechters bij elkaar in de wijk kunnen wonen. Wonen moet dan altijd gaan om bewoners en niet om beleggers. In De Telegraaf kondigde wij al ons plan aan: Wonen voor winst. Beleggers en projectontwikkelaars mogen niet bepalend zijn op onze woningmarkt. Wij vragen hier meer van het college dan we tot nu toe horen. Wij doen vier voorstellen.

Allereerst vragen wij weer om een stop van de verkoop van sociale huurwoningen. Zolang er een tekort is mogen we daar niet mee doorgaan.

Mevrouw **FERKET** (D66): Zojuist heeft de PvdA een heel betoog gehouden over tweedeling. Nu hoor ik de PvdA weer zeggen: stop die verkoop. Dat zegt de PvdA natuurlijk al langer. Maar ja, als we dan eens kijken naar Overvecht, zien we dat er meer dan 70% sociale huur is. Zou het toch niet zo kunnen zijn dat je daar wel sociale huurwoningen kunt verkopen? De PvdA spreekt zichzelf hier tegen.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): De woningen worden niet in Overvecht verkocht. Dat gebeurt in Ondiep, Zuilen, Hoograven, de seconde dat het even een tikkie beter gaat. Dat is wat die maatregel nu doet. Theoretisch ga ik er helemaal in mee, maar de praktijk is dat we ze verkopen in de wijken waar het goed is of beter wordt en dat het aantal sociale huurwoningen behouden blijft in de wijken waar het soms al wat moeilijker ligt. Waar je het hebt over tweedeling, moet je proberen die gelijkheid tussen wijken en buurten proberen te krijgen. Daar hoort deze stap niet bij.

Mevrouw **FERKET** (D66): Maar de PvdA roept hier nu toch weer op om een totaalverbod in te stellen op de verkoop van alle sociale huurwoningen in heel Utrecht. Volgens mij spreekt de PvdA zichzelf daarmee tegen, bijvoorbeeld met betrekking tot Overvecht. Daar zou je nu juist die gemengde wijken kunnen creëren waar de PvdA het over heeft.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Bouw duurdere huur of duurdere koop of bouw überhaupt koopwoningen bij in Overvecht. Dat kan nog steeds. Het is leuk dat er een theoretische vraag wordt opgeroepen, maar in de praktijk wordt er niet of amper verkocht in Overvecht. Er wordt nu nog grotendeels verkocht in wijken als Ondiep, Hoograven-Zuid, Zuilen. Daar wordt verkocht. Daar moet het stoppen. Als we naar die gemengde wijken in Overvecht gaan, wat ik met D66 eens ben, laten we dat doen door bijbouwen of elders zo veel sociale huur bijbouwen dat je het op een gegeven moment kunt verantwoorden door het af te bouwen in Overvecht, terwijl er een wachtlijst is van tien jaar. Maar daar zijn we nog lang niet.

Ik had de motie nog niet ingediend. De strekking spreekt voor zich.

"Motie 111

Stop verkoop van sociale huurwoningen in de stad

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- De corporaties op dit moment in de hele stad sociale huurwoningen verkopen;
- Wachtijd op een sociale huurwoningen gemiddeld 10 jaar is;
- Het aantal woningzoekenden dat ingeschreven staat, jaarlijks met zo'n 5.000 toeneemt. Er zijn nu ruim 250.000 mensen ingeschreven,

Overwegende dat:

- Het huidige tekort aan sociale huurwoningen in Utrecht niet voldoende ingelopen wordt;

- Door de verkoop en liberalisatie van sociale huurwoningen de kernvoorraad verminderd wordt;
- Door o.a. groei van de stad de vraag naar sociale huurwoningen toeneemt;
- Het doorgaan met verkopen van sociale huurwoningen bijdraagt aan de tweeling en tot gevolg heeft dat mensen met weinig geld steeds moeilijker in de stad een woning kunnen vinden;
- Door de verkoop van sociale huurwoningen toe te staan, het nakomen van afspraken rondom het huisvesten van doelgroepen bemoeilijkt wordt,

Draagt het college op:

- Om in overleg met corporaties te stoppen met het verkopen van sociale huurwoningen in de stad totdat het tekort redelijk ingelopen is,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer El Abassi, de heer Van Deún, mevrouw Van Esch en de heer Işik.

Beleggers domineren steeds meer de Utrechtse huizenmarkt. Het gevolg is dat een huis voor een redelijke koopprijs of een normale huur steeds zeldzamer wordt. Dit moeten wij actief tegengaan. Ten eerste dienen wij een motie in die oproept om uit te zoeken of het mogelijk is om opbod, als vervanging van loting, bij de verkoop van nieuwbouw niet meer toe te staan.

"Motie 112

Geen opbod bij nieuwbouwwoningen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- Er sprake is van een oververhitte woningmarkt;
- De vraag naar betaalbare koopwoningen toeneemt o.a. door de groei van de stad;
- Veruit de meeste nieuwbouwwoningen via een inschrijving verkocht worden;
- Voor nieuwbouw een vaste prijs geldt;
- Het een feit is dat bij verkoop bij inschrijving iedereen met voorwaarden een bod uitbrengt,

Overwegende dat:

- Het bij opbod kopen van nieuwbouwwoningen op tekening niet bijdraagt aan de betaalbaarheid van woningen;
- Mensen met een dikke portemonnee zo vooral toegang tot de Utrechtse woningmarkt hebben;
- Door veel kopers deze wijze van verkoop niet als transparant wordt ervaren;
- Nieuwe eigenaren onnodig met een hoge hypotheekschuld opgezadeld worden,

Draagt het college op:

- Te onderzoeken wat de (juridische) mogelijkheden zijn om bij de tenderprocedure van toekomstige nieuwbouwwoningen opbieden niet meer toe te staan
- De uitkomsten van dit onderzoek aan de raad voor te leggen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer El Abassi, Mevrouw Van Esch, de heer Işik en de heer Schipper.

Ten tweede vragen we om een toezegging van de wethouder. Er moet bij het kopen van een huis voortaan gekeken worden naar de sociaaleconomische binding met de regio. Heeft men hier gestudeerd? Heeft men hier gewerkt? Heeft men hier familie wonen? Dit is een maatregel om te voorkomen dat beleggers en investeerders van ver huizen kunnen opkopen, doorverkopen en als beleggingsobject kunnen gebruiken om grote woekerwinsten te maken.

Een Utrecht waar iedereen zeker is van een fijn huis vraagt een visie. Wij dienen daarom een motie in die vraagt om het tegengaan van de tweedeling in onze stad integraal onderdeel te maken van de actualisatie van de Ruimtelijke Strategie Utrecht.

"Motie 113

Ruimte voor iedereen bij actualisatie van Ruimtelijke Strategie Utrecht

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- De Wetenschappelijke Raad voor het regeringsbeleid (WRR) en het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) in hun boek "Gescheiden Werelden" aandacht vragen voor de tweedeling in de samenleving;

- Landelijke partijen steeds meer aandacht vragen voor de tweedeling in de maatschappij;
- Het college in haar collegeprogramma 2018 — 2022 spreekt over ruimte voor iedereen,

Overwegende dat:

- De tweedeling in de samenleving op basis van onderwijs, werk, gezondheid en wonen een groot gevaar is voor ons democratisch systeem;
- Er alleen maar een steeds groter wordende kloof tussen de politiek en burgers ontstaat;
- Er sprake is van een ongelijke verdeling van vermogen die merkbare vormen aanneemt;
- De tweedeling niet bijdraagt aan een solidaire samenleving;
- Iedereen in de stad recht heeft op een fatsoenlijke opleiding, werk, inkomen, toegankelijke en laagdrempelige zorg en een betaalbare woning;
- Door het creëren van goed werk, goed onderwijs, goed wonen, toegankelijke gezondheid, solidariteit en verbinding en een fatsoenlijk armoedebelief in de samenleving wel bijgedragen wordt aan het voorkomen van de tweedeling;
- Ruimtelijke plannen een bijdrage kunnen leveren aan het voorkomen van de tweedeling in de samenleving;
- De nieuwe actualisatie van de Ruimtelijke Strategie Utrecht nieuwe mogelijkheden biedt om te komen tot betere integrale plannen waar kansen, betaalbare woning, goede zorg en goed werk voor iedereen gecreëerd wordt,

Geeft opdracht aan het college om:

- In overleg met maatschappelijke en andere organisaties bij de actualisatie van Nieuwe Ruimtelijke Strategie met integrale maatregelen te komen om de tweedeling op het gebied van arbeidsmarkt, onderwijs, woningmarkt en gezondheid in de stad tegen te gaan,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer El Abassi, mevrouw Van Esch, de heer Isik en de heer Schipper.

Dan heb ik nog een laatste motie.

"Motie 114

Maatschappelijke meerwaarde als basis voor gebieds- en vastgoedontwikkeling

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constaterende dat:

- Platform31 en PAS sinds 2014 met deelnemende steden Maastricht en Enschede werken aan het experiment nieuwe financieringsvormen;
- GOUDasfalt in Gouda en De Binckhorst in Den Haag goede voorbeelden hiervan zijn;
- De roep om meer maatschappelijke waarde voorop te stellen met de dag groter wordt (Ruimte Makers, De Vrije Wolf),

Overwegende dat:

- Maatschappelijke meerwaarde bij gebieds- en vastgoedontwikkelingen meer toegevoegde en duurzame waarde voor mensen en organisaties in de samenleving heeft;
- Door de huidige gebiedsontwikkeling variërend van binnenstedelijk tot braakliggende industrie- en bedrijventerreinen de bewoners de meeste nadelen ondervinden;
- Maatschappelijke kwalitatieve waarden zoals duurzaamheid, gezondheid, inclusieve samenleving in de samenleving steeds meer aandacht opeisen;
- Maatschappelijke meerwaarde als basis voor gebieds- vastgoedontwikkeling het draagvlak, betrokkenheid en inzet in de samenleving vergroot;
- Maatschappelijke meerwaarde als basis voor gebieds- en vastgoedontwikkeling voor het vinden van nieuwe financiële constructies en goede risicoverspreiding bijdraagt;
- Er in de stad (Wolvenplein) veel initiatieven zijn die graag maatschappelijke meerwaarde bij gebieds- vastgoedontwikkelingen willen;
- Maatschappelijke meerwaarde als basis voor beleidsontwikkeling op lange termijn veel kostenbesparend kan zijn,

Spreekt uit dat:

- Wij voortaan bewoners en lokale initiatiefnemers in de positie brengen dat zij in staat zijn op basis van de maatschappelijke meerwaarde die zij bieden om vastgoed te verwerven en te

- ontwikkelen;
 - Met initiatiefnemers, ontwikkelaars, beleggers en anderen die gebouwen en gebieden willen ontwikkelen maatschappelijk meerwaarde als basis uitgangspunt hanteren,
- Draagt het college op om:
- Maatschappelijke meerwaarde als basis voor gebied- en vastgoedontwikkeling te hanteren/toe te passen;
 - Maatregelen te nemen op het vlak van tenderprocedures, biedingsrechten en prijsvorming die eraan bijdragen dat bewoners en lokale initiatiefnemers in staat te stellen gebieden gebouwen te verwerven en te ontwikkelen ook als dat betekent dat niet altijd de hoogste prijs telt;
 - In navolging van de nieuwe koers van het Rijksvastgoedbedrijf nadrukkelijker en zichtbaarder te sturen op maatschappelijke meerwaarde bij de verkoop van vastgoed en dus niet altijd de hoogste prijs te laten prevaleren;
 - In overleg met de stad, buurtbewoners, het Rijksvastgoedbedrijf en andere geïnteresseerden de gebiedsontwikkeling (transformatie) van het Wolvenplein op dit vlak als experimentgebied aan te wijzen;
 - De raad over de ontwikkelingen tussentijds te informeren,
- En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Van Esch en de heer Işik.

De **VOORZITTER**: We hebben ooit afgesproken om het dictum altijd voor te lezen zodat mensen thuis en op de tribune, die de motie of het amendement niet voor zich hebben, ongeveer snappen waar het over gaat. Het is dus geen flauwe grap om tijd te rekken. Let daar een beetje op. Dan kunnen de mensen het thuis een beetje makkelijk volgen. Ik heb bewondering voor uw snelle voorlezen. We zetten er een streep onder, maar niet met krijt.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik denk dat de mensen thuis en op de tribune nu precies weten waar het over gaat. Er zaten heel vaak de woorden "maatschappelijke meerwaarde" in. Er waren allerlei contexten. Er werd expliciet gesproken over het Wolvenplein en eigenlijk ging het om gebiedsontwikkeling in de hele stad. Maar wat verstaat de Partij van de Arbeid daar precies onder? Kunt u dat specifiek maken?

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Het zit op de bredere maatschappelijke thema's, want wonen heb je automatisch te pakken bij gebiedsontwikkeling. Maar wat doen we met goed werk en onderwijs? Of wat kan er met zorg in het sociale domein gebeuren? Misschien kan er iets met gemengde woonvormen gedaan worden en plus je daarom net extra. Ik denk dat je daarover ook de discussie kunt voeren. Het staat ook in de motie, die in z'n geheel nog langer is. De opties staan erin. Dat Wolvenplein-deel is er uitgelicht als voorbeeld om eens een keer te experimenteren, wat veel mensen eromheen ook graag willen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Dat Wolvenplein-mensen van alles willen, weet ik. Daar heeft collega Brussaard de afgelopen raadsperiode al regelmatig aandacht voor gevraagd en toezeggingen op gekregen. De vraag is even wat de Partij van de Arbeid concreet wil dat er gebeurt met het Wolvenplein. Gaan we zeggen dat we geen bestemmingsplan vaststellen als er niet minimaal 30% maatschappelijke voorzieningen in zitten? Of mogen er maar een bepaald aantal woningen in? Of mag er vooral geen vastgoedbelegger van buiten de stad bij betrokken zijn? Hoe definieert u die maatschappelijke meerwaarde op zo'n plek?

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Ik denk dat je bij die laatste, als ook nog eens de maatschappelijke meerwaarde mist, zeker vraagtekens kunt plaatsen. Maar het zit hem inderdaad in die concrete extra stap. Wordt er iets extra's gedaan behalve alleen maar heel dure woningen, waar mensen heel veel huur betalen en waar vervolgens iemand anders stinkend rijk van wordt? Is dat het? Dan kun je best tegengas geven als daar planvorming omheen gebouwd moet worden door als raad te zeggen dat daar iets extra's omheen moet.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Dan maakt de heer Van der Zweth hem negatief. Hij zegt dat hij niet wil dat er alleen maar heel dure woningen komen. Dat wisten we al van de Partij van de Arbeid. Als dat

maatschappelijke meerwaarde is, weet ik ook wat ik ga stemmen straks. Laat ik het zo zeggen.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Hij werd negatief, omdat het CDA daarnaar vroeg. Het uitgangspunt is dat op de beleidsthema's die ik net noemde een stap extra plaatsvindt, dat het niet alleen sec om het wonen gaat, niet alleen maar sec om de vraag wat de hoogste prijs is en aan wie we het dan gunnen, maar dat we er vanuit meer hoeken naar kijken.

In onze stad bestaan helaas nog genoeg voorbeelden van Utrechters in slechte woonomstandigheden. De PvdA vroeg al herhaaldelijk aandacht voor de schimmelwoningen aan de Graadt van Roggenweg. We zijn blij dat de wethouder daar met ons op bezoek gaat. We blijven het vragen: haal de renovatie van het complex naar voren. Zo mogen mensen in de onze stad niet wonen. Hele slaapkamers worden niet gebruikt omdat men problemen krijgt met zijn ademhaling. Dat kun je toch niet toestaan in een stad als Utrecht.

Iedereen moet zeker zijn van een fijne plek in Utrecht. De eerste stappen uit het coalitieakkoord zijn goede stappen, maar we lezen te weinig ambitie op het terrein van goed werk. Het betaalbaar wonen wordt nog te veel aan de markt overgelaten en voor het onderwijs moeten we echt de handen ineenslaan om wat extra's te doen. Onze ambitie rijkt verder. Met onze voorstellen zetten wij vandaag de eerste stappen.

De **VOORZITTER**: Dank u wel, mijnheer Van der Zweth. Ik schat in dat we een kwart of misschien een klein derde van de moties en amendementen aan boord, maar de printers en de streaming op alles zijn uitgevallen. We gaan ondertussen gewoon door. Het zou leuk zijn als het stadhuis een keer werd gerenoveerd, nietwaar? Het spijt me. Er wordt hard aan gewerkt. We doen ons stinkende best om het op te lossen. De heer Bos heeft een punt van orde.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik heb een aantal moties die op dit moment geprint worden. Als dat niet lukt voor ik mijn inbreng doe, kan ik wel leuk wat roepen uit digitale versies, maar ik heb ook handtekeningen nodig. Er zijn handtekeningen toegezegd die ik op dit moment niet heb.

De **VOORZITTER**: Dat is een preventief punt van orde. Er wordt heel hard aan gewerkt. Wanneer u aan de beurt bent en u hebt niet het meest elementaire kunnen regelen, zien we het op dat moment. Er wordt hard aan gewerkt. Ik snap uw punt. Ik kan het nu niet oplossen. Ik vind het een redelijk verzoek. Ik constateer dat het probleem niet geldt voor mevrouw Ferket, de fractievoorzitter van D66. Ik geef haar het woord.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Waar de VVD twee moties had per raadslid, hebben wij de regel gehanteerd van maximaal twee in totaal. Dat scheelt weer voor het printwerk.

Alweer een maand geleden vertelde ik hier over Leidsche Rijn Centrum. Een nieuw stukje stad, bruisend van energie als een nieuw begin. We zijn met het huidige college alweer een maand op weg. Als we zo naar die kant kijken, zit er toch een aantal wethouders blakend van energie dat mag beginnen. Met dit coalitieakkoord willen we ruimte voor iedereen in onze stad. Want als je van Leidsche Rijn Centrum naar onze binnenstad fietst, zie je talloze mogelijkheden. Je fietst langs de Cartesiusdriehoek met alle bedrijvigheid en binnenkort duizenden nieuwe woningen. Je fietst langs het Stationsgebied en vanaf daar kun je helemaal naar, ik noem maar wat, de Varrolaan rijden. Maar er valt wat op tijdens onze fietstocht door de stad. Utrecht heeft een hele wereld te winnen op het gebied van toegankelijkheid. Toegankelijkheid is voor D66 belangrijk. We zijn trots dat in het coalitieakkoord nieuwe stappen zijn aangekondigd. We gaan de openbare ruimte nog toegankelijker maken voor mensen met een beperking. Maar er is meer nodig, want aan een gebouw zonder drempels, zou ik ook tegen de VVD willen zeggen, heb je niets als je er niet via een toegankelijke bushalte kunt komen of als je niet fatsoenlijk met je rolstoel kunt draaien. Kan de wethouder toezeggen dat, bijvoorbeeld via het platform Toegankelijk Utrecht van Solgu, met ervaringsdeskundigen in kaart wordt gebracht welke gemeentelijke gebouwen op welke manier toegankelijk zijn?

De heer **GILISSEN** (VVD): Weet mevrouw Ferket hoeveel procent van de gemeentelijke gebouwen op dit moment toegankelijk is met een rolstoel?

Mevrouw **FERKET** (D66): Nee, dat weet ik niet. Dat is ook precies het punt, want je kunt niet zeggen: ja of nee, alleen voor die rolstoel. Misschien loopt iemand wel moeilijker of misschien heeft iemand een aangepaste rolstoel. Volgens mij is het helemaal niet zo zinnig om dat an sich met een ja of

nee te meten. We kunnen beter op al die diverse criteria die het Solgu hanteert in kaart brengen. Dat zijn er dus meerdere. We hebben dat voor dit debat nog een keer extra gecheckt. We kunnen dus niet meteen zeggen of het gemeentelijke gebouw wel of niet toegankelijk is, omdat er wel of geen drempel bij de voordeur zit.

De heer **GILISSEN** (VVD): Is mevrouw Ferket dan in ieder geval met me eens dat wat er ook gebeurt met de informatie over de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen op enig moment, morgen of over een paar maanden, ook in het Solgu-lijstje nodig hebben?

Mevrouw **FERKET** (D66): Laten we dat nou juist samen met het Solgu en die ervaringsdeskundigen maken. Ik denk dat we het niet helemaal met elkaar eens gaan worden. Samen met het Solgu en de mensen over wie we het hebben kunnen we dat maken. Ik zou willen voorstellen om dat niet aan de wethouder te vragen, maar om dat proces gewoon in gang te laten zetten.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Ik hoorde mevrouw Ferket spreken over toegankelijke bushaltes. We delen die ambitie natuurlijk helemaal. Dan wil ik D66 er wel even aan herinneren dat wij vorige periode nog een mooi amendement met dekking, dankzij onze Ruben Post, hadden ingediend en daar waren jullie tegen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Ik weet niet of dat een goede dekking was. Dat krijg ik een beetje ingefluisterd. Daar gaan we nog eens naar kijken. Ik heb hem niet bij de hand. Ik zou de heer Van der Zweth willen vragen welk nummer het is.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Als de dekking van Ruben Post kwam, dan is hij goed. Dat kan ik je zeggen.

Mevrouw **FERKET** (D66): De heer Van der Zweth gaat het nummer nog eens voor mij opzoeken. Wellicht komen we erop terug.

Toegankelijkheid gaat verder dan de stoep of het fietspad. Het moet niet uitmaken of je een fysieke of een verstandelijke beperking hebt. De gemeente moet ervoor zorgen dat de stoep begaanbaar is, maar bijvoorbeeld ook dat brieven in duidelijke taal zijn geschreven en dat je soms juist wel een ouderwetse brief krijgt als je digitaal ongeletterd bent en dat je een telefoontje krijgt in plaats van een brief. We zijn blij dat de wethouder van Werk & Inkomen op de vraag van D66 gaat uitzoeken welke vormen van maatwerk mogelijk zijn in het contact met Utrechters. Daarbij hebben we vertrouwen in Utrechters. Als je niet goed kunt lezen, moet je daarvoor niet extra gestraft worden. D66 hamerde in de commissie op terughoudendheid met het gebruik van excentrieke opsporingsmethodes tegen zogenaamde bijstandsfraudeurs. We zijn blij dat het college hier hetzelfde over denkt. Zo maken we een toegankelijk Utrecht waar.

Toegankelijkheid is ook belangrijk op de arbeidsmarkt. Als je een baan kan krijgen die bij je past, dan krijg je kansen in het leven. Vooral in het mbo zien we dat er een mismatch bestaat tussen opleiding en arbeidsmarkt, terwijl de vakmensen die op het mbo worden opgeleid Utrecht draaiende houden. Het mbo vraagt als motor van de Utrechtse economie waardering, liefde en zorgvuldig onderhoud. Die motor mag wat ons betreft aangedreven worden op duurzame energie. We zijn dan ook blij dat het college heeft toegezegd het stagetekort onder mbo-studenten aan te pakken. Wat ons betreft is het stageprobleem vergelijkbaar met het energievraagstuk. Er is niet één oplossing, maar elke duurzame oplossing is een stap in de goede richting. Een stagemarkt kan zo'n duurzame oplossing zijn. We zijn blij dat het college dit mogelijk wil maken. Ook daarom staan we open voor een mbo-campus op Lage Weide. Die motie heeft de VVD zojuist ingediend.

Deze week presenteerde Minister Koolmees het nieuwe inburgeringsbeleid. D66 heeft hier, landelijk en lokaal gepleit voor een grotere rol voor gemeenten. We zijn blij dat we nieuwe Utrechters straks nog beter op weg kunnen helpen. Eerder startte Utrecht al een pilot, vooruitlopend op de nieuwe inburgering. We kijken uit naar de verdere plannen van wethouder Van Ooijen na de zomer.

De toegankelijkheid van de gemeente kan altijd beter. Neem het Initiatievenfonds. Utrecht bruist van de goede ideeën voor initiatieven die Utrechters dichter bij elkaar brengen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Staatssecretaris Van Veldhoven presenteerde ook een plan, een voorstel voor die milieuzones. Gaat D66 daar nog iets van zeggen of is het willekeurig troef? "We kijken wel per keer of het ons bevalt of niet."

Mevrouw **FERKET** (D66): De VVD doelt hier op het plan om de milieuzones eenduidiger te maken. Volgens mij is dat een stap in de goede richting voor heel Nederland, maar laten we nou niet hier in Utrecht elke keer het plan aanpassen. Laten we dat één keer goed doen. Dit college, deze coalitie, heeft het plan om de milieuzone of te verbreden, afhankelijk van de plannen en ook de goede plannen. Laten we daar vooral op wachten. Het voorstel van de VVD is volgens mij om meteen in januari al alles weer om te gooien. Volgens mij zou dat heel vervelend zijn voor onze inwoners.

De heer **GILISSEN** (VVD): Als mevrouw Ferket de motie goed leest, ziet ze dat de insteek is dat de Utrecht milieuzone uiteindelijk voldoet aan de spelregels die de D66–staatssecretaris landelijk heeft voorgesteld. Kan ze dat uitgangspunt in ieder geval onderschrijven?

Mevrouw **FERKET** (D66): Volgens mij heeft de staatssecretaris die plannen gepresenteerd en gaan wij in gesprek met het Rijk. Volgens mij past de huidige milieuzone nog prima binnen die plannen, dus gaan we kijken waar het mogelijk is om te verbreden. Dat doen we samen met de regio, want over één ding zijn we het wel eens met de staatssecretaris: het heeft niet zo veel zin om overal in Nederland andere milieuzones te hanteren. Maar het kan best zijn dat wij in Utrecht een stukje ambitieuzer zijn dan andere plekken in het land. Dan heeft ons college een schone taak om de ambitie van Utrecht daar te verbeteren.

De heer **GILISSEN** (VVD): Mevrouw Ferket zegt nu gewoon letterlijk dat zij vindt dat de regels die we in dit land maken, die nota bene door haar partijgenoten in Den Haag worden voorgesteld, uiteindelijk niet van toepassing zijn voor de stad Utrecht. Of heb ik het mis?

Mevrouw **FERKET** (D66): Dat zeg ik niet.

De heer **GILISSEN** (VVD): Dat zegt mevrouw Ferket wel. Ze zegt: misschien zijn we wat ambitieuzer. Nee, de regels over milieuzones worden voor een groot deel in Den Haag bepaald. Is D66 het met mij eens dat Utrecht zich daaraan gaat houden? Ja of nee?

Mevrouw **FERKET** (D66): Volgens mij hebben we een heel helder standpunt hier geformuleerd en hebben wij grotere ambities. Ik kan me zo voorstellen dat de heer Gilissen op dit punt niet samen met onze collega's in het Rijk verder wil praten, maar wij gaan dat zeker wel doen. Wij hebben misschien op dit punt wel hogere ambities dan de VVD.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Volgens mij zijn die voorstellen nog helemaal niet zo ver dat er al een regel ligt waar wij aan moeten voldoen. We hebben in het coalitieakkoord opgeschreven dat we samen met andere gemeenten gaan kijken hoe je meer uniformiteit kunt krijgen, want iedereen deelt volgens mij dat het lastig is dat je met je auto Arnhem wel in mag, maar Utrecht niet of andersom. Daar gaan we dus naar kijken. Vervolgens moet volgens mij het gesprek in Den Haag nog gevoerd gaan worden welke regels wanneer precies gaan gelden. Dan zullen we uiteraard gaan bekijken hoe we ons als Utrecht daartoe moeten gaan verhouden.

De **VOORZITTER**: Ik heb geen vraag gehoord, maar u mag reageren, mijnheer Gilissen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Mevrouw De Boer zegt hier iets over. Het punt dat wij wilden maken is dat wij vinden dat, wanneer het gesprek afgerond is, Utrechtse milieuzones in overeenstemming moeten zijn met de afspraken die de komende maanden worden gemaakt op landelijk niveau. Daar duiken deze partijen van weg, D66 voorop.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Volgens mij zegt de motie dat we daar nu al op moeten anticiperen terwijl we helemaal nog niet weten hoe die regels er precies uit gaan zien. Het lijkt ons dat in het coalitieakkoord staat dat we uniformiteit proberen te bereiken en daarop te anticiperen. Volgens mij wil de heer Gilissen toch iets anders. Dat horen we dan straks misschien wel van de wethouder.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik wil even teruggaan naar het oorspronkelijke punt van mevrouw Ferket: de inburgering.

Mevrouw **FERKET** (D66): Ik was al bij het Initiatievenfonds, mijnheer Van Waveren.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): De discussie ging nog even over hoe we omgaan met landelijk beleid dat op ons afkomt. Mevrouw Ferket zei bij de milieuzones dat we daar misschien een stukje ambitieuzer zijn en een stukje meer willen en dat de wethouder daar nog even op pad mag. Ik ben benieuwd of dat ook voor het inburgeringsplan geldt. Daar zit een aantal heel goede punten in, zal ik meteen zeggen. Maar de financiering loopt bijvoorbeeld niet via het Gemeentefonds loopt, maar via een soort aparte financieringsbasis. Volgens mij zitten we daar helemaal niet op te wachten, want dan krijgen we weer van die eindeloze discussies. Er moet één keer gewoon geld via het Gemeentefonds komen. Dat is de plek waar gemeentelijke taken van gefinancierd worden. Zouden we niet ook die opdracht aan het college moeten meegeven?

Mevrouw **FERKET** (D66): Volgens mij hebben we hier al even met de heer Van Ooijen over gesproken en heeft hij toegezegd met een plan te komen. Eén ding op dit punt baart me wel zorgen. Dat is de financiering. Wij willen allemaal dat we als gemeente een grotere rol krijgen bij inburgering. Volgens mij is dat breed gedragen in deze raadszaal. Het Rijk biedt nu een opening. Je zou je nog kunnen afvragen of dat voldoende is, maar laten we die in ieder geval pakken en dan samen spreken over hoe we daartoe komen. Ik laat me nu niet verleiden tot uitspraken doen over het hoe. Volgens mij kunnen we dat ook prima aan het college vragen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Bij het vorige onderwerp wist mevrouw Ferket dat wel. Hier hebben we volgens mij ook zo'n vraagstuk liggen. We kunnen niet op dat plan wachten, want ondertussen wordt het beleid in Den Haag gemaakt. Ons plan gaat over de uitvoering van het beleid daar. Dat zijn dus andere dingen. Is mevrouw Ferket het met mij eens dat we ook moeten proberen om in Den Haag die plannen te verbeteren? U en ik en de wethouder moeten dat trouwens ook doen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Volgens mij kunnen we hier wat ambitie betreft gezamenlijk in optrekken. Ik was bij het Initiatievenfonds. De toegankelijkheid van de gemeente zelf kan ook altijd beter. Utrechters bruisen van de goede ideeën. Helaas is voor veel Utrechters het schrijven van een aanvraag voor het Initiatievenfonds een te hoge drempel. Daar worden kansen gemist. D66 is blij dat de wethouder het mogelijk maakt om aanvragen ook mondeling te doen, bijvoorbeeld met een korte pitch. D66 heeft nog wel meer ideeën hoe de gemeente en de gemeentelijke informatie toegankelijker kunnen worden voor Utrechters. Daarom heeft de VVD net een motie ingediend waar wij van harte onder staan om de jaarstukken begrijpelijker te maken en samen met Utrechters weer in gesprek te gaan en een nieuwe Verantwoordingsdag te organiseren, ook in 2019.

Een toegankelijke overheid is niet alleen een toegankelijke gemeente. Dit geldt ook voor de rechtsspraak. We zijn enthousiast over de aangekondigde gesprekken tussen de burgemeester en de president van de rechtbank over de spreekuurrechter. D66 wil dat juridische conflicten zoals burenruzies met een spreekuurrechter makkelijker en goedkoper kunnen worden opgelost.

Vier jaar geleden vroegen we als D66 het vorige college om een trouwambtenaar voor één dag te mogen benoemen. We zijn blij dat deze 'ééndagsbabs' al een tijd in Utrecht bestaat, want we vinden het onnodig inefficiënt en kostenverhogend dat elke trouwambtenaar-voor-een-dag een schaduwambtenaar met zich meekrijgt. Dat is iemand die steeds over je schouder meekijkt of je het wel goed doet. Dat is wat ons betreft een gebrek aan vertrouwen in Utrechters. D66 wil dat graag veranderen en dient daarom de volgende motie in.

"Motie 115

Controle-babs niet nodig, we kunnen het heus zelf!

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter behandeling van de Voorjaarsnota,

Constaterende dat:

- Het sinds 2014 mogelijk is om het huwelijk in Utrecht te laten voltrekken door een bekende: de Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand (babs) voor één dag;
- De babs wordt beëdigd door de rechtbank voor een dag;
- De gemeente Utrecht in de toelichting op het reglement burgerlijke stand heeft opgenomen dat de babs voor een dag wordt geassisteerd door een babs in dienst van de gemeente (schaduwambtenaar);
- Het geen wettelijke eis is dat een babs voor een dag wordt begeleid door een babs in dienst

van de gemeente,

Overwegende dat:

- Veel mensen graag willen trouwen omringd door geliefden en bekenden en de "controle-babs" hier geen deel van uitmaakt;
- Een bruiloft vaak een dure aangelegenheid is en de "controle-babs" de kosten alleen maar verder verhoogt;
- Het niet altijd nodig is om een babs voor één dag te laten bijstaan een babs in dienst van de gemeente;
- De gemeente vertrouwen moet hebben in de capaciteiten van de Utrechters;
- Het een keuze moet zijn van onze inwoners;
- Argumenten voor de bijstand door de gemeente zijn:
 - door onervarenheid met het proces of zenuwen op de dag komt het voor dat het proces niet volledig of goed wordt doorlopen (het huwelijk is daarmee niet rechtsgeldig). Om te voorkomen dat dat pas achteraf wordt geconstateerd is een babs aanwezig die kan bijsturen of overnemen;
 - tot slot kan het zijn dat de babs constateert dat niet wordt voldaan aan eisen van de wet: bijvoorbeeld de scheiding van religie en het wettelijke huwelijk of bijvoorbeeld als er sprake is van dwang;
- Ook wij het belangrijk vinden dat er alles aan gedaan wordt om schijn- en gedwongen huwelijken te voorkomen,
- Aan de zorgen van de gemeente voldaan kan worden door de keuze voor bijstand door een babs aan het aankomend bruidspaar te laten en door de gemeente goede voorlichting te geven en checks bij de melding van het voorgenomen huwelijk;

Draagt het college op:

- Het reglement burgerlijke stand zodanig aan te passen en aan de gemeenteraad voor te leggen:
 - dat de bijstand door een babs een keuze is van het aankomend bruidspaar;
 - op te nemen dat de melding van het voorgenomen huwelijk aan de balie plaats moet vinden, indien gekozen wordt voor een babs voor een dag;
 - de tarieven van het trouwen zodanig aan te passen dat voor de babs voor een dag een veel lager tarief gaat gelden omdat de kosten voor de gemeente hierdoor afnemen,
- En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos, de heer Van Deún, mevrouw Van Esch, de heer Homan, de heer Roodenburg en de heer Sungur.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik heb twee vragen. De eerste is: vindt D66 het niet belangrijk dat trouwen wel heel zorgvuldig gebeurt en dat daar ook goede controle op is? De tweede is de volgende. Als dit voorstel praktijk gaat worden, worden mensen die gaan trouwen helemaal niet meer gezien door een gemeenteambtenaar, want ik heb begrepen dat je in ondertrouw gaat met een formulier op de computer. Is dat niet heel kwetsbaar?

Mevrouw **FERKET** (D66): We zijn het ermee eens dat trouwen heel zorgvuldig moet gaan en dat de huwelijken rechtsgeldig moeten zijn. Daarom hebben we in de motie ook voorgesteld dat je toch wel even gezien moet worden door de balie. Dat vergt nog een kleine uitwerkingsslag, maar in principe dek je daarmee af dat mensen helemaal niemand meer tegenkomen. Het vergt een goede voorbereiding. Ook hebben we erin opgenomen dat steekproefsgewijs ook nog gecontroleerd kan worden of het goed gaat. Natuurlijk moeten huwelijken rechtsgeldig zijn, maar dat is wat we hiermee beogen.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Ik sluit aan op wat mevrouw De Boer van GroenLinks zei. Hebben jullie als D66 zicht, hebben jullie dat uitgevraagd, in hoeverre er op dit moment fouten gemaakt worden waardoor er een schaduwambtenaar moet zijn. Daarnaast spreekt u over minder kosten, maar als iemand zich toch nog moet melden bij de balie enzovoorts, vraag ik me af in hoeverre het nou echt heel veel goedkoper gaat zijn.

Mevrouw **FERKET** (D66): Ik ben nog nooit getrouwd, maar een aantal van jullie wel misschien. Dat is

misschien niet handig om te zeggen voor het thuisfront. Volgens mij word je dan altijd gezien, dus zo'n babs moet de hele dag met je mee om te kijken of alles volgens het boekje gaat. Die kijkt mee. Er wordt heel driftig nee geschud, maar volgens mij is dat wel de praktijk. Die kijkt of het allemaal goed gaat. Wij zeggen dat je best aan de balie kunt doorspreken hoe de procedure er uit ziet. Je wordt ook beëdigd door de rechtbank. We bieden genoeg vertrouwen aan Utrechters om dit ook op deze manier te organiseren.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik begin toch een beetje benieuwd te worden waar dit verhaal vandaan komt. Welk probleem lossen we nou eigenlijk op, behalve dat mensen misschien goedkoper kunnen trouwen? Als dat het voorstel was, dan had het daarover moeten gaan, denk ik. Mevrouw Ferket suggereert een beetje alsof een babs van de gemeente de hele dag over de schouder meekijkt en de hele dag meeloopt en heel vervelend loopt te zijn. Het is niet zo dat iemand de hele dag meeloopt. Alleen bij de trouwplechtigheid zelf kijkt er iemand mee. Dat lijkt ons qua zorgvuldigheid helemaal niet zo'n gek idee. Heeft D66 misschien klachten gehad van babsen-voor-één-dag die de gemeenteambtenaar zo vervelend vonden dat ze er vanaf wilden? Of komt dit ergens anders vandaan? Waar komt dit idee vandaan?

Mevrouw **FERKET** (D66): Voor D66 is het belangrijk dat je je kunt laten trouwen door iemand die je wilt en dat je dat doet in samenspraak met mensen om je heen met mensen met wie je dat het liefste doet. In andere gemeenten kan het wel zo. Daar hebben ze blijkbaar wel het vertrouwen in Utrechters dat die het zelf kunnen. Die trouwplechtigheid is iets voor mensen met wie je dat graag om je heen wilt doen. Wij denken dat er voldoende waarborgen te organiseren zijn waarop je dit kunt organiseren.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Volgens mij hebben we juist geregeld, dankzij een motie van D66 dat je kunt trouwen en dat je kunt laten doen door iemand die je wilt met de mensen om je heen, maar daar is toch nog een beetje controle van de gemeente op. Als D66 nu zegt dat het dat ook niet meer wil en eigenlijk gewoon wil trouwen zonder de gemeente, zou ik eerlijk gezegd zeggen: trouw dan niet, hou gewoon een leuk feestje.

Mevrouw **FERKET** (D66): Ik ken meer mensen die niet per se hoeven te trouwen en houden van leuke feestjes, ook in deze zaal. Wat ons betreft gaat het nou juist om die controle van de gemeente. Dat hoeft niet. Het is juridisch niet verplicht. Je kunt er andere waarborgen voor organiseren. Andere gemeenten doen het ook niet, mevrouw De Boer. Het is hier een keuze. Iedereen mag zijn eigen keuze maken. Wij stellen dit voor.

De toegang tot sport en cultuur voor alle Utrechters vindt D66 belangrijk. Wij zien uit naar de plannen rondom de nieuwe wijkcultuurhuizen in Overvecht en Vleuten & De Meern en naar hoe de 'fair practice code' in Utrecht nageleefd wordt, want Utrecht is een makersstad. We verwachten dat jonge makers in Utrecht opbloeien tot onafhankelijke kunstenaars. Kunst, cultuur en sport hebben zoveel meerwaarde. Dat is iets wat niet in een exact bedrag uit te drukken is. Daarom dienen andere partijen mede namens ons hiervoor een motie in.

Het is nog steeds jammer dat op het fietspad van Leidsche Rijn naar de Varrolaan nog steeds scooters rijden. Dat is onnodig vies, onnodig onveilig en onnodig niet-duurzaam. D66 dient daarom het volgende amendement in.

"Amendement 27

Van het fietspad gesnord

De gemeenteraad van Utrecht bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van het raadsvoorstel

"Voorjaarsnota 2018 en 1e Berap 2018 (juni 2018)",

Constaterende dat:

- Op 21 juni 2018 bekend werd dat de invoerdatum van de wettelijke mogelijkheid om de snorfiets naar de rijbaan te verplaatsen vervroegd werd naar 1 juli 2018;
- Er zoals reeds genoemd in de Raadsbrief 'Snorfiets naar de rijbaan' van 2 juli 2018 uit diverse onderzoeken blijkt dat het verplaatsen van snorfietsen naar de rijbaan een positief effect heeft op de concentraties van en de blootstelling aan koolmonoxide, koolwaterstoffen en fijnstof in de directe omgeving;
- De gemeente de gezondheid van haar inwoners hoog op de agenda heeft staan en toewerkt naar het halen van de WHO-normen voor luchtkwaliteit;
- De gemeente bewoners en bezoekers van Utrecht wil aanmoedigen om zich te verplaatsen met de fiets,

Overwegende dat:

- Met de vervroeging van deze wettelijke mogelijkheid er al veel eerder gewerkt kan worden aan de verbetering van de luchtkwaliteit voor fietsers;
- Snorfietsen naast een belasting voor de gezondheid van de andere weggebruikers in de directe omgeving ook een vaak genoemde ergernis is van fietsers
- De kosten voor het voorbereidingsonderzoek t.b.v. het verkeersbesluit 100.000 euro bedragen en gedekt kunnen worden binnen het bestaande programma
- De totale kosten van het project op basis van de inschatting van het college zoals gepresenteerd in de Raadsbrief 'Snorfiets naar de rijbaan' van 2 juli 2018 tussen de 580.000 en 880.000 euro zouden bedragen inclusief 100.000 euro aan voorbereidingskosten;
- De verplaatsing van de snorfiets naar de rijbaan alleen kan worden uitgevoerd door het college als dit op een zodanig zorgvuldige manier kan, dat de veiligheid van de snorfietser kan worden gewaarborgd,

Draagt het college op om:

- Om het project 'snorfiets naar de rijbaan' voortvarend uit te voeren, zodra het voorbereidingsonderzoek gereed is de raad in gelegenheid te stellen een mening te vormen over het uit te voeren project;
- De hieronder genoemde financiering te gebruiken om dit project in ieder geval snel te starten,

Besluit:

- Aan beslispoint 4 de volgende zinsnede toe te voegen "Met dien verstande dat er 580.000 euro gereserveerd wordt op het project 'snorfiets naar de rijbaan' uit te voeren in 2018 en 2019 en hiervoor 560.000 euro te onttrekken uit het resultaat 2017" en 20.000 te dekken uit extra budget voor luchtkwaliteit uit het coalitieakkoord op post 'Aanpak luchtkwaliteit';
- 560.000 euro te onttrekken aan het resultaat op de taakstelling vastgoed (conform het resultaat dat gepresenteerd werd in de raadsbrief 'verwerking taakstelling vastgoed 2018' van 3 juli) dit toe te voegen aan een nieuw te creëren post 'project Snorfiets naar de rijbaan,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Schilderman, de heer Van Heuven, de heer Weistra, de heer Van Waveren en de heer Wijmenga.

De heer **GILISSEN** (VVD): We hebben even de algemene maatregel van bestuur over het verplaatsen van snorfietsen naar de rijbaan erbij gepakt. Daar staat dat het alleen maar toegestaan is op plekken of situaties van grote drukte op bepaalde fietspaden waardoor de doorstroom ernstig belemmerd wordt. Onderschrijft D66 het uitgangspunt dat we het alleen maar gaan doen op de plekken die voldoen aan de algemene maatregel van bestuur?

Mevrouw **FERKET** (D66): Volgens mij kan ik niet anders zeggen dan dat we de wet moeten volgen. Volgens mij is er nu nog niet besloten om welke fietspaden het gaat en komen we daarover te spreken in de uitvoering.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Volgens mij gaf de heer Gilissen zojuist een definitie van bijna alle fietspaden in Utrecht, dus dat lijkt mij het probleem niet.

De heer **GILISSEN** (VVD): Dat ligt aan de fietsbubbel van mevrouw De Boer.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik heb een heel korte interruptie. In het coalitieakkoord staat bij de financiële spelregels dat meevallers worden toegevoegd aan de algemene reserve. Nu stelt mevrouw Ferket voor om te plukken uit de meevaller op vastgoed. Hoe rijmt dat met het coalitieakkoord?

Mevrouw **FERKET** (D66): Dat klopt. Volgens mij heeft de heer Bos de financiële spelregels goed gelezen. Dit was er zo eentje die we nog kregen voor het stemmen over de Voorjaarsnota. We hadden dat kunnen doorspelen. Dat had gekund. Wij hebben ervoor gekozen om dit mee te nemen bij de behandeling van deze voorjaarsnota.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Volgens mij is de reden dat meevallers in de algemene middelen vallen dat je dan een integrale afweging kunt maken. Dit is het moment waarop we dat doen. Als we hem

een maand eerder hadden gehad, hadden we hem in het coalitieakkoord meegenomen. In die zin is het helemaal niet zo raar om het op deze wijze te doen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Reserve. Geen algemene middelen. Reserve.

Mevrouw **FERKET** (D66): De duurzame toekomst van Utrecht gaat niet alleen over de weg, maar ook over de gebouwde omgeving. 40% van de wereldwijde CO₂-uitstoot komt door gebouwen. Een groot deel van die uitstoot komt door de bouw zelf. Mijn fractie is benieuwd hoe Utrecht koploper wordt in circulair bouwen. We moeten namelijk bouwen om de woningmarkt in Utrecht toegankelijker te maken. We zijn ook blij dat het college dit voortvarend oppakt. Ik heb wel nog een vraag. Wil de wethouder in lijn met de op te stellen omgevingsvisies in een nieuw gebied kijken of het mogelijk is te starten met pilotprojecten rondom circulair bouwen en hiervoor met een voorstel naar de raad te komen?

De allergrootste uitdaging voor een toegankelijk Utrecht hebben wij als gemeenteraad helaas maar beperkt zelf in de hand: onze bereikbaarheid. Utrecht is namelijk de rotonde van Nederland. Deze rotonde van Nederland staat bij de geringste tegenslag muurvast. Zoals u weet zien wij daarom graag bijvoorbeeld vlakbij de Varrolaan wellicht een intercitystation verrijzen. Of de NRU nu verdiept wordt blijft een vraagteken. D66 is benieuwd hoe het college deze toegankelijkheidsuitdaging gaat oplossen samen met de provincie en het Rijk.

D66 ging de gemeenteraadsverkiezingen in met kansen voor alle Utrechters, het allerbeste onderwijs, prettig en betaalbaar wonen, en inzetten op duurzaamheid. Deze ambities zien we terug in het coalitieakkoord. Daarom is D66 Utrecht trots op dit coalitieakkoord en deze Voorjaarsnota. Voor een toegankelijk Utrecht blijven we ons als D66 inzetten. Zo bereiken we kansen voor iedereen, van Leidsche Rijn Centrum tot aan de Varrolaan.

(De heer Van Zanen draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Zwanenberg.)

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): D66 had mij nog wat gevraagd, dus ik kom erop terug. Het CDA heeft het amendement opgesnord. In amendement 25 uit 2016 hebben we uit de parkeerexploitatie 6 miljoen gehaald, omdat die anders over het maximum van 15% extra zou gaan. Dat geld moest er dus uitgehaald worden. Wij hebben toen voorgesteld om de bushaltes toegankelijk te maken. Ik heb het amendement hier en ik zal het naar mevrouw Ferket appen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Dank.

De heer **GILISSEN** (VVD): Het viel mij op dat de handtekening van de lokale D66-fractie ook onder de motie over het minimumloon staat. Ik was benieuwd of dat wel goed gaat in het contact met de eigen Haagse fractie, die het plan wel steunt.

Mevrouw **FERKET** (D66): De contacten met onze Haagse fractie zijn zeer warm. Wij maken hier onze eigen afweging. Van dit stukje in het kabinet worden wij ook niet heel warm.

De heer **GILISSEN** (VVD): Kunnen we daar in Den Haag nog wat van merken? De voorganger van mevrouw Ferket had het heel vaak over Den Haag als risico voor de begroting en zo. Gaan we daar in Den Haag nog iets van D66 over horen of zijn dat toch twee gescheiden werelden?

Mevrouw **FERKET** (D66): Volgens mij is ons Kamerlid hier heel actief op en zijn er op dit moment meerdere voorstellen ingediend door onze Haagse Kamerfractie.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Vandaag ronden we de discussie over de Voorjaarsnota af, maar het voelt eigenlijk meer als het begin van een lange discussie over de uitvoering van het coalitieakkoord. In de commissies hebben we nog weinig concreet over de plannen van het college gepraat, maar vooral over procesmatige toezeggingen en stappen die we gaan zetten. Het is nog even afwachten dus. Onvermijdelijk betekent het dus ook dat veel moties en amendementen vandaag gaan over de uitvoering van het coalitieakkoord. We zien in ieder geval naar de uitwerking van verschillende plannen en voorstellen die ook in de commissie zijn toegezegd, bijvoorbeeld over de Onderwijsagenda en de woningbouwafspraken. Ik beperk mijn inbreng tot die onderdelen van het gemeentebestuur die ons bijzonder zorgen baren en waar besluitvorming nu relevant is. Die andere zaken komen de komende tijd nog meer dan voldoende aan de orde.

Laat ik beginnen met de groei van onze stad en de manier waarop we daarmee omgaan. Dat blijft toch het grote thema van de stad. Mijn fractie maakt zich zorgen over de enorme drang om binnenstedelijk maximaal te bouwen en niet buiten bestaande contouren te kijken, vooral omdat we denken dat daarmee de leefbaarheid en de kwaliteit van de openbare ruimte en voorzieningen onder druk komen te staan. We vinden het dan ook jammer het college de specifieke inzet op gezondheid binnen ruimtelijke projecten die in het verleden in de begroting zat verdwenen is. Tijdens de begrotingsbehandeling vorig jaar spraken we daar apart over. Toen antwoordde het college dat er gewerkt werd aan een precieze uitwerking. Daar zien we helaas weinig van terug. Daarom hebben een motie die het college oproept dat alsnog uit te werken.

"Motie 116

Investeer in extra snelheidspanelen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli, ter bespreking van de Voorjaarsnota en het coalitieakkoord,
Constaterende dat:

- Gezond stedelijk leven het leidende principe is voor de gemeente bij de gebiedsontwikkeling en ruimtelijke projecten van de gemeente;
- In de vorige periode gezondheid in stedelijke ontwikkeling een eigen budget kende en dat nu niet meer het geval is;
- Het college in het debat van 21 juni heeft aangegeven dit te willen verweven in alle projecten,

Overwegende dat:

- Gezond stedelijk leven breed gesteund wordt door de gemeenteraad als leidend principe
- Het principe vaak per project anders wordt uitgewerkt en hier nu geen zicht op is;
- Sturing op resultaten van dit principe nu minder transparant lijkt te worden,

Verzoekt het college:

- Om met een voorstel te komen hoe gezond stedelijk leven nu verankerd en geborgd wordt in de projecten zodat sturing en monitoring van de behaalde prestaties mogelijk wordt;
- De gemeenteraad vervolgens periodiek te informeren over het behalen van de doelen op het gebied van gezond stedelijk leven,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos, mevrouw Oosters, de heer Schipper en mevrouw Zwinkels.

In onze groeiende stad blijft ook de verkeersveiligheid een doorlopende zorg. We zijn blij met de structurele middelen voor de komende jaren, maar het is nog niet genoeg. Dat zit overigens niet altijd in geld, maar ook in de vraag of het nou een goed optreden is. Daarover hadden we het vorige week met de burgemeester in de aanloop naar het integraal veiligheidsprogramma. De petitie uit Oog in Al die zo wordt aangeboden is nog zo'n voorbeeld van waar we echt sneller moeten handelen. Het CDA wil graag elke kans aangrijpen om hier stappen in te zetten, ook al zijn het soms relatief kleine stapjes. We hebben wel een amendement dat investeert in snelheidspanelen, van die smileyborden in goed Nederlands, langs de weg. Die geven de snelheid aan en kunnen verplaatst worden in de stad naar plekken waar veel hard gereden wordt. Het voorstel luidt om vier van die panelen extra aan te schaffen en dat te dekken uit het positieve jaarrekeningresultaat over 2017 van het Utrechts archief.

"Amendement 28

Investeer in extra snelheidspanelen

Constaterende dat:

- Het Utrechts Archief (HUA) een maximaal gevulde reserve heeft en een positief jaarresultaat over 2017;
- Het Algemeen Bestuur van HUA in juni heeft besloten dit positieve resultaat naar rato over de deelnemers uit te keren, waarbij de gemeente Utrecht €20.000 teruggestort krijgt;
- Kleine ingrepen de verkeersveiligheid kunnen verbeteren, een snelheidsdisplay ('smileybord'), dat door de stad verplaatsbaar is bijvoorbeeld, kost maar €4300,- (en €500 structureel);
- De gemeente op het moment 8 van deze borden inzet op wisselende plekken in de stad,

Overwegende dat:

- Extra inzet op veilig rijgedrag hard nodig is, zeker wanneer het aantal 30km/u wegen wordt uitgebreid,

Besluit:

- Vier extra snelheidspanelen aan te schaffen en daar in te zetten waar bewoners klagen over hard rijden;
 - Het eerste jaar de structurele kosten ook uit het beschikbare budget te betalen en de jaren daarna uit het (extra) budget voor verkeersveiligheid;
 - De eerste bestuursrapportage 2018 daarop aan te passen,
- En gaat over tot de orde van de dag."

Dit amendement is ondertekend door de heer Bos, de heer Van Deún, de heer Gilissen, de heer Wijmenga en mijzelf.

Tegen de collega's zeg ik erbij dat het soms nog weleens nuttig is om bij een commissie over het Utrechts archief te zitten, want dan hoor je nog eens waar geld te halen is. Iedereen mag zelf bedenken of hij zich aangesproken voelt.

Onze bevolking groeit niet alleen. Ze verandert ook. De komende jaren verdubbelt het aantal 65-plussers bijvoorbeeld. In onze jonge stad groeit het aantal ouderen harder dan gemiddeld. Dat levert kansen op, maar ook uitdagingen. We zien in het coalitieakkoord aanknopingspunten, maar we vinden ook dat we daar scherper op moeten inspelen. Een geschikte woningvoorraad, toegankelijke openbare ruimte en gebouwen, goede zorg afstemmen met zorginstellingen, openbaar vervoer enzovoort. Het is allemaal beter te regelen en beter op de vergrijzing in te richten als we daar op tijd aan beginnen. Daarom heb ik een motie.

"Motie 117

Leefbare en sociale vergrijzde samenleving

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constaterende dat:

- Het college buurtpacten gaat sluiten, een plan van aanpak voor het tegengaan van eenzaamheid gaat maken, nieuwe prestatieafspraken gaat maken met woningbouwcorporaties, er een gemeentelijk ov-plan komt, er ingezet wordt op het oplossen van knelpunten en fysieke en sociale toegankelijkheid, etc. etc.;
- Het college terecht aandacht heeft voor het tegengaan van eenzaamheid en andere maatschappelijke problemen, die (mede) door vergrijzing veroorzaakt worden;
- De veranderende bevolkingssamenstelling, waarbij vergrijzing zorgt voor zowel vitale ouderen met tijd en betrokkenheid als voor meer een groeiende groep zorgbehoevende ouderen die in hun eigen woning wonen, ook de generatie gastarbeiders inmiddels met pensioen is of gaat;
- De landelijke veranderingen in de langdurige zorg (langer thuis wonen) effect hebben;
- De veranderingen op zorggebied leiden tot onwenselijke situaties voor onze inwoners, zoals de recent aangekondigde dubbele verhuizing bij Careyn in Tuindorp),

Overwegende dat:

- Het aantal 65-plussers in Utrecht bijna verdubbelt tot 2040;
- Woningen, voorzieningen, vervoer en verblijf in de openbare ruimte ook voor oudere inwoners prettig en uitnodigend moet blijven;
- Deze veranderingen grote impact hebben op verschillende beleidsterreinen waar het college mee aan de slag gaat;
- De gevolgen van de vergrijzing de komende 10-20 jaar duidelijk zullen worden, maar nu nog maar beperkt zichtbaar zijn;
- Het wel noodzakelijk is om op tijd de zorg, maatschappelijke organisaties, de gemeentelijke organisatie enz. daarop voor te bereiden;
- Utrecht, met een jonge bevolking en met kennisinstellingen, juist bij uitstek in staat zou moeten zijn tot een goede aanpak van vergrijzing te komen, waarbij verbinding tussen generaties gecreëerd wordt,

Verzoekt het college:

- In beleidsnota's en afspraken, pacten et cetera niet alleen naar de korte termijninzet te kijken, maar ook te bezien op welke wijze voor de lange termijn wordt gewerkt aan een leefbare, sociale vergrijzde samenleving;
- Daarbij ook nadrukkelijk partners, zoals zorginstellingen, te betrekken die buiten de zeggenschap van de gemeente vallen, maar wel belangrijke partners zijn,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos, de heer Van Deún en mijzelf.

Bij die partners denken wij bijvoorbeeld aan partijen als Careyn, waar afgelopen week vragen over gesteld zijn. Die moeten breder in het samenwerkingsverband ingebed worden.

Ik kom op het onderwerp van de wijkraden. Al die mensen onze groeiende stad willen we zo goed mogelijk betrekken, maar de manier waarop het college de bezuiniging op de wijkraden verwerkt in het coalitieakkoord is wat ons betreft echt een valse start voor het nieuwe college om daar op een goede manier mee om te gaan. Het gesprek aangaan over de participatie is uitstekend, maar laten we eerst kijken welke eisen we daaraan stellen, welke voorwaarden we daaraan stellen, voordat we het geld weghalen. De toezegging van het college in de brief was een eerste stap, om niet direct per 1 januari 2019 die financiële maatregel uit het coalitieakkoord uit te voeren. In het interruptiedebatje met mevrouw De Boer had ik het er ook al over wat het nou eigenlijk betekent voor het werk van de wijkraden. Die kijken toch met hun financiering een heel jaar vooruit. Volgens mij moeten we dat gewoon goed regelen. Die toezegging kregen we helaas nog niet van de wethouder. Ik begrijp inmiddels dat mevrouw De Boer het ook vindt, dus dan krijg ik vast steun voor mijn motie.

"Motie 118

Wijkraden

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constaterende dat:

- De 10 wijkraden al ruim 15 jaar bestaan;
- De wijkraden zich vrijwillig hard inzetten voor hun wijk en altijd betrokken zijn bij de vertaling van wat er in de wijk speelt naar het beleid en de plannen van de gemeente;
- Deze wijkraden van toegevoegde waarde zijn voor de gemeente en integrale besluitvorming;
- Deze wijkraden zich ongerust maken over de steun van de gemeente aan hun voortbestaan naar aanleiding van de voorjaarsnota en het nieuwe coalitieakkoord;
- Deze wijkraden tegelijkertijd een van de diverse participatievormen zijn die we in Utrecht kennen;
- De wethouder heeft toegezegd dat er een raadsvoorstel komt over buurt- en wijkparticipatie en dat er tot die tijd niets veranderd in de werkwijze,

Overwegende dat:

- De gemeenteraad een enorm belang hecht aan betrokkenheid van Utrechters bij hun leefomgeving in de stad en zorgvuldig wil omgaan met de inwoners die actief participeren;
- Deze betrokkenheid op veel manieren vorm kan krijgen, maar voor veel mensen vooral binnen hun eigen buurt (en wijk) gestalte krijgt;
- De representativiteit en diversiteit van de wijkraden soms nog achterblijft, omdat het in de praktijk lastig is om gemotiveerde inwoners te vinden die hier tijd voor willen vrijmaken;
- De wijkraden hun plannen maken per kalenderjaar en voor de uitvoering daarvan zekerheid nodig hebben over hun budget;
- Wij hun de gelegenheid willen geven om zich te oriënteren op hun toekomstige positie;
- Wij het college de tijd willen geven om tot een voorstel te komen voor wijkparticipatie,

Verzoekt het college:

- De wijkraden in het hele kalenderjaar 2019 in ieder geval op oude voet te blijven steunen;
- De wijkraden een rol te geven bij het opstellen van nieuwe vormen van participatie als daartoe gekozen wordt,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Zwinkels, de heer Bos, de heer Van Heuven en de heer Van der Zweth.

Ik kom op een blokje financiën. We hebben het heel veel natuurlijk ook vandaag weer over de plannen voor de komende tijd, maar we stellen ook de jaarrekening vast. Ik ga zo nog een paar kritische dingen zeggen, maar laat ik ook een positieve kanttekening maken. We zien in de verantwoording dat de begroting de afgelopen jaren langzaam steeds waarheidsgetrouwer en accurater wordt. Dat is een goede zaak. Het ontslaat ons niet van de verplichting om het beter te willen doen. De afgelopen weken geven in die zin eigenlijk weinig vertrouwen voor de toekomst. Er was eerst een half miljoen tekort in het coalitieakkoord, nu is er weer 1,6 miljoen erbij omdat het resultaat van het vastgoed niet meegerekend

was. Dan is er nog die eindeloze reeks voorstellen die uit het groeikader gedekt moeten worden. Dan heb ik het nog niet over het gerommel met de parkeerbelastingen de afgelopen jaren. Om tot een nog betere begroting te komen, lijkt het mij verstandig dat we ook voor de belastingheffing betere kaders gaan stellen. Er zitten enorme afwijkingen in wat we binnen krijgen, tot 70% ten opzichte van de begroting. Dat zijn vele miljoenen die toch verkeerd geraamd worden. Dat is een lastige zaak, maar daar gebeurt veel meer aan keuzes dan we nu als raad te zien krijgen. Het toeval wil dat onze Nota lokale heffingen dit jaar afloopt. Het leek mij goed om wat ideeën mee te geven voor de nieuwe nota lokale heffingen. Ik verzoek om die nota voor het einde van het jaar naar ons toe te sturen, zodat we daar op tijd voor de Voorjaarsnota een besluit over kunnen nemen.

"Motie 119

Heldere kaders voor belastingheffing

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constaterende dat:

- De belastingraming er nogal eens flink naast zit, tot 70% te lage ramingen bij de toeristenbelasting in de afgelopen jaren en dat dit leidt tot belastingopbrengsten die regelmatig vele miljoenen hoger zijn dan voor een sluitende begroting noodzakelijk;
- De gemeenteraad in 2015 een nota lokale heffingen heeft vastgesteld die nauwelijks kaders of uitgangspunten meegeeft,

Overwegende dat:

- Voor een goede en voor de raad inzichtelijke raming van belastingen er verbetering nodig is,

Verzoekt het college:

- Voor het eind van 2018 een nieuwe nota lokale heffingen voor te leggen aan de raad, zodat het nieuwe beleid vanaf de Voorjaarsnota 2019 kan gelden;
- In de nota in ieder geval (zo nodig gespecificeerd per belasting/heffing) op te nemen:
 - a. Op welke gronden de raming van de opbrengsten gebaseerd wordt,
 - b. Op welke wijze ramingen afgerond worden,
 - c. Op welke wijze binnen een bandbreedte gekozen wordt voor de raming,
 - d. Op welke wijze, bij de Voorjaarsnota, gerapporteerd wordt over afwijkingen of keuzes die achter de ramingen schuilgaan,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos, de heer Van Deún en mijzelf.

We hebben natuurlijk met interesse de financiële tabel van het coalitieakkoord bestudeerd en de ambities in het coalitieakkoord. Tussen al die kleine bedragjes die aan verschillende dingen uitgegeven werden, soms voor twee jaar, soms voor langer – in die zin ben ik blij met het voorstel dat de heer Schipper zo nog gaat indienen over de aanpak huisjesmelkers voor de hele periode regelen – is een klein bedragje aan de inkomstenkant over het hoofd gezien. De coalitie verhoogt namelijk de prijs van de parkeervergunningen, maar heeft het bedrag vervolgens afgerond voor het naar de Voorjaarsnota vertaald werd. Daar zit een gat tussen van ruim €26.000 structureel. Dan zijn wij bij het CDA de beroerdste niet. Dan zeggen we: laten we eens kijken hoe we de coalitie daar een beetje kunnen helpen en een van de ambities in het coalitieakkoord wat kunnen oplossen. Wij dachten zomaar aan het Sportakkoord. Daarom hebben wij een amendement.

"Amendement 29

Als we het toch ophalen, kunnen we het maar beter ook investeren, in sport natuurlijk!

Constaterende dat:

- In het coalitieakkoord de opbrengsten van de prijsverhoging van parkeervergunningen geraamd worden op 600K,
- Constaterende dat de tariefsverhoging bij doorrekening feitelijk leidt tot een hogere opbrengst van €626.119 (zie bijlage)
- Er nog een grote opgave is om wachtlijsten in de sport weg te werken en de capaciteit op onze velden te vergroten,

Overwegende dat:

- Er €26.119 structureel vrij beschikbaar is op basis van het coalitieakkoord, die niet elders ingezet is,
- Het beleid omtrent belastingheffing, de raming en afronding daarvan niet is vastgelegd, maar

daarover een aparte motie wordt ingediend,

Besluit:

- Vanaf 2019 dit bedrag van €26.119 structureel in te zetten ter dekking van kapitaallasten voor extra sportvelden of het omzetten van velden naar kunstgras;
 - De voorjaarsnota hierop aan te passen,
- En gaat over tot de orde van de dag."

Dit amendement is ondertekend door de heer Bos, de heer Van Deún, mevrouw Meering en mijzelf.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Allereerst complimenten aan de heer Van Waveren, want dit is weer knap gevonden. Dit is natuurlijk een bedrag dat naar beneden is afgerond. Zo zijn er ook bedragen naar boven afgerond. Die vallen normaal gesproken een beetje tegen elkaar weg. Lopen we volgens het CDA nou niet het risico, als we de positieve afrondingen ergens anders gaan besteden, dat we straks toch weer tekortkomen?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Dat is natuurlijk de motie waarom ik ook de andere motie indien, over de belastingramingen. Ik vind dat niet duidelijk is hoe we er met elkaar mee omgaan. We hebben daar als gemeenteraad geen duidelijke afspraken over en geen duidelijke kaders voor het college. Ik ben de afgelopen weken meer dan me lief is bezig geweest in het domein van die belastingramingen. Daar blijf ik even van af, want dat zijn de ramingen die uit de organisatie komen en waar gekeken wordt hoe we daarmee werken. Dat wil ik duidelijker afspreken, maar daar kom ik nu niet aan, want dan krijg je inderdaad de discussie waar plussen en minnen zitten. Ik heb alleen gekeken naar wat de wijzigingen in het coalitieakkoord betekenen en hoe dat hele pakket naar de Voorjaarsnota vertaald werd. Daar zit die ruimte volgens mij in. Als mevrouw De Boer met mij zegt om voor de komende jaren duidelijk met elkaar af te spreken hoe we die ramingen regelen, wanneer we afronden, op welke manier we afronden en wat voor bedragen we afronden, dan ben ik dat helemaal met haar eens.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! Zoals ik begrepen heb is het gebruikelijk bij het slotdebat in de gemeenteraad een reflectie te geven op de Voorjaarsnota. Het is mijn eerste voorjaarsnota, maar dan ook nog een waarin een mooi coalitieakkoord is verwerkt en waar we de komende jaren mee vooruit kunnen. Ik ben hoopvol en optimistisch. Met Utrecht gaat het goed. Het bruist, de stad groeit en veel mensen kunnen profiteren van de vooruitgang, maar helaas profiteert niet iedereen in Utrecht. Voorspoed geldt niet voor iedereen, segregatie neemt toe, de snelheid van de ontwikkelingen maakt dat sommige groepen niet mee kunnen komen, via de sociale media is er een volkomen parallelle wereld ontstaan waarin mensen elkaar anoniem dingen toevoegen die ze in het dagelijkse menselijke verkeer gelukkig nooit durven te zeggen. Ik vraag me regelmatig af, net als u waarschijnlijk, wat zo'n klimaat nu eigenlijk opgroeiende kinderen en jongeren in Utrecht doet. Jonge mensen hebben hoop en optimisme nodig, denk ik.

Hoop en optimisme vormen de motor van hun persoonlijke ontwikkeling. Als je kinderen van jongs af aan weet mee te geven dat ze ertoe doen, dat ze erbij horen, dat de samenleving ook op hen zit te wachten, dan wakker je de motivatie aan om zich te willen inspannen, te werken aan doelen, te willen leren en zich te willen ontwikkelen. Ik ben zelf in 1998 in Utrecht komen wonen, voor de liefde en om te gaan werken als leraar in Kanaleneiland. Daarnaast studeerde ik pedagogische wetenschappen. Na een paar jaar verruilde ik het werk in Kanaleneiland voor Overvecht, het toenmalige VaderRijnCollege, en later de Utrechtse school, het voortgezet speciaal onderwijs. Na afronding van mijn studie combineerde ik dat met een aanstelling bij de universiteit.

Ik wil even terug naar de tijd op de Lukasschool in Kanaleneiland 20 jaar geleden. Ik herinner mij Samira nog goed. Via Facebook heb ik gevraagd of ik haar mocht noemen en dat mocht. Ik zeg dat in verband met de APV en zo. Haar omstandigheden thuis waren best zorgwekkend en helaas was dat niet alleen bij haar het geval. Het was een meisje met potentie, maar wat was het praten als Brugman bij de paar huisbezoeken om haar na groep 8 naar de schakelklassen te krijgen voor die extra taal, taal en taal, een soort tienercollege oude vorm. Daarna is ze de havo gaan doen, het hbo en als klap op de vuurpijl kwam ik haar weer tegen in de collegebanken. Ik kan zeggen dat dat een vreugdevol moment was. Eigenlijk is die baan in het onderwijs het mooiste wat er is. U zult zich nu misschien afvragen: wat doet u dan hier? Dat zal ik proberen te duiden. De samenleving zit te springen om hoopvolle en optimistische burgers die met elkaar wat van het leven en de wereld willen maken. Zij vormen met elkaar de motor van de maatschappelijke ontwikkeling en daar kan de politiek een grote rol in spelen, bijvoorbeeld als het

gaat om de manier waarop we met elkaar samenleven, waarop we onze economie inrichten en de manier waarop we met duurzaamheid omgaan. Wat heeft Utrecht dan nu nodig? Ik licht er vijf zaken uit die uit deze Voorjaarsnota springen.

Het eerste is een Onderwijsagenda in Utrecht die doorspekt is van hoopvolle ambities en visie. We hebben veel, goed opgeleide docenten nodig, samenhang in aanpak om talent te zien en te ontwikkelen, samenwerking met het onderwijs en het bedrijfsleven. Een ervaring die ik meeneem in deze raadzaal is het feit dat het onderwijs ondernemerschap van buitenaf echt kan gebruiken om te innoveren en naar buiten te kijken. De gemeente kan dat samenbrengen. Wil de wethouder regie voeren op die Utrechtse Onderwijsagenda en toezeggen ruim voordat de Utrechtse Onderwijsagenda af moet zijn met belangrijke betrokkenen binnen en buiten het onderwijs deze agenda met ambitie vorm te geven? Om dat extra kracht bij te zetten, dienen we een motie in met GroenLinks en D66.

"Motie 120

Op weg naar de Utrechtse Onderwijsagenda 2019–2023

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- In het coalitieakkoord 'Ruimte voor iedereen' gesproken wordt over het structureel investeren in de nieuwe Utrechtse Onderwijsagenda waarin onder andere kansengelijkheid, talentontwikkeling, terugdringen van lerarentekort, aanpakken van (taal)achterstand en aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt centrale en urgente thema's zijn,

Overwegende dat:

- Deze (onderwijs)ambities en keuzes noodzakelijk en richtinggevend zijn om Utrecht ook voor de (nabije) toekomst aantrekkelijk, duurzaam en vitaal te houden;
- Om het komen tot een gedragen nieuwe Utrechtse Onderwijs Agenda deze het beste vorm gegeven wordt samen met alle partners die direct of indirect bij het onderwijs betrokken zijn, waar onder de onderwijsbesturen, docenten, ouders, leerlingen, studenten en het bedrijfsleven,

Draagt het college op om:

- Voor de programmabegroting 2019 te komen met een stappenplan voor het opstellen van de Utrechtse Onderwijsagenda.
- Hierin op te nemen:
 - o Op welke wijze relevante (onderwijs)partners in de stad betrokken worden.
 - o Hoe de thema's zoals geformuleerd in het coalitieakkoord 'Ruimte voor iedereen' geprioriteerd worden.
- Dit stappenplan aan de raad ter bespreking voor te leggen, En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Corler, de heer Saiah en mijzelf.

Ik kom bij mijn tweede punt: investering armoede en schulden. Een groeiend aantal gezinnen leeft op of onder de armoedegrens en heeft problematische schulden. Dit college treft en miljoeninvestering om perspectief te bieden in en aan sociaal zwakke omgevingen. Dat past in een stad waar iedereen kan meedoen. Er zijn veel maatschappelijke organisaties en vrijwilligers die actief zijn in de schuldhulpverlening. Zij spelen een cruciale rol en de investeringen worden vaak dubbel en dwars terugverdiend. Hoe zit het met de financiële stimulans voor vrijwilligersorganisaties die zich inzetten in de schuldhulpverlening? Is de wethouder bereid dit onderdeel als een prioriteit op te nemen in de uitwerking van de vernieuwing van de schuldenaanpak? Ik hoor graag een reflectie van de wethouder hierop.

Ik ben bij mijn derde punt: versterking van de Sociale Basis Jeugd en jeugdgezondheidszorg. In het coalitieakkoord wordt gesproken over een investering van vijf ton per jaar ter voorkoming van de wachtlijsten. Kan de wethouder toezeggen dat dit geld daadwerkelijk geïnvesteerd wordt in projecten die de samenwerking tussen Jeugdgezondheidszorg en Buurtteams Jeugd en Gezin bevorderen, in lijn van motie 88 uit 2017? De ChristenUnie wil graag dat de investering bijdraagt aan de beweging naar voren en dat er een financiële prikkel is om de twee zeer gescheiden werelden, namelijk van de volksgezondheid en van de jeugdzorg, te verbinden.

Ik ben bij mijn vierde punt: inzet arbeidsparticipatie van statushouders. Maandag is er een brief gekomen uit Den Haag. De feiten zijn niet goed. We hebben kunnen constateren dat de economische integratie van statushouders achterblijft. Dat is onacceptabel. Er ligt een flinke opgave voor Utrecht. Ik

bedoel natuurlijk kansen, want ik was hoopvol en optimistisch. Maar dan moeten we investeren in taal, taal, taal en ook in werk, werk, werk. Gisteren kwam er ook nog een bericht uit Den Haag dat ook cultuur geen ondergeschoven kindje moet zijn. De wethouder is er niet vandaag, maar kan hij toezeggen, in de aanloop naar dit nieuwe inburgeringsstelsel in 2020, dat hij heldere afspraken maakt met taalaanbieders in de stad die leren en werken in samenhang aanbieden en gewoonweg kwaliteit leveren? Er zijn banen genoeg namelijk. Wat betreft het cultuurdeel wil ik opmerken dat Leiden op dat gebied goede dingen doet. We moeten dus aan de bak.

Ik kom op het stationsgebied. De verbinding met de samenleving gaat niet alleen over intermenselijk verkeer, maar is ook heel praktisch. Het stationsgebied wordt steeds verder voltooid. De komende periode gaat de tram eindelijk rijden en het water door de singel stromen. Ook het station is vrijwel af. Maar en ontbreekt nog een verbindend onderdeel: de trappen naar de Moreelsebrug, een punt dat al vaak aan de orde is geweest. In de commissie S&R heeft de ChristenUnie de toezegging gememoreerd die bij de vaststelling van het bestemmingsplan voor de Moreelsebrug was gedaan, namelijk dat er beoordeeld kon worden of er aan de voorwaarden werd voldaan om die trappen nu eindelijk aan te leggen. Na ambtelijke navragen blijkt dat er al gewerkt wordt aan de voorbereiding van dit onderzoek. Dat is mooi. Dan houden we de motie nog even in de tas, maar graag krijgen we wel een toezegging van het college dat de raad na de zomer geïnformeerd gaat worden over de wijze waarop dit onderzoek ingericht wordt, met name ook de planning van dit onderzoek.

Ik rond af. Student & Starter zou anders kunnen zeggen: zo, die heeft veel preken gehoord. Misschien heeft de ChristenUnie in al die preken wel vaak het volgende gehoord. Het gaat ons er namelijk om om mensen te stimuleren en recht te doen, recht in het belang van volgende generaties en met respect voor het verleden. Zo leer je het individuele belang te overstijgen. We moeten dus investeren in duurzaamheid. Dat gebeurt al veelvuldig in Utrecht en gaat nog veel meer gebeuren. In de volgende Voorjaarsnota zien we meer om te toetsen of we de juiste dingen blijven doen.

Nu rond ik echt af. Er is inmiddels veel onderzoek dat laat zien dat je van een gezonde dosis optimisme gelukkiger, gezonder en slimmer wordt. Ouders, docenten, ondernemers, vrijwilligers en politici die dat optimisme weten te stimuleren krijgen absoluut waar voor hun geld. Die rekenen zijn, financieel en maatschappelijk grandioos.

De heer **GILISSEN** (VVD): Complimenten. Daar zal de heer Westra straks wat over zeggen na de intrede. Ik had nog wel de vraag of de lucht tussen de drie coalitiepartijen over de tippelzone geklaard is. Er ontstaat namelijk wat ruis in het commissiedebat.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Ik kan aan de heer Gilissen in ieder geval meedelen dat die lucht zeer goed is. Die hoeft inderdaad niet geklaard te worden. Ten aanzien van de tippelzone doen we wat we hebben afgesproken in het coalitieakkoord.

De heer **GILISSEN** (VVD): Daar bleek dus wat onduidelijkheid over te bestaan. GroenLinks deed voorkomen of er misschien toch nog naar alternatieve tippellocaties zou worden gezocht. Daar reageerde mevrouw Streefland trouwens direct op. Complimenten daarvoor. We mogen hieruit dus opmaken dat alle drie de coalitiepartijen zich dus verenigen met het feit dat dat ding dichtgaat op het afgesproken moment en er niet naar een alternatieve locatie in de stad wordt gezocht.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Dat klopt.

De **VOORZITTER**: We gaan vijf minuten schorsen. Er zijn nog steeds printproblemen, begrijp ik.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

(Bij hervatting van de vergadering heeft de heer Zwanenberg het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Van Zanen.)

De voorzitter heropent de vergadering en verleent het woord aan mevrouw Van Esch:

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ondanks de printproblemen hebben wij er weer zin in vandaag. De Partij voor de Dieren heeft vandaag maar liefst dertien moties, want wat ons betreft kan het allemaal een stuk diervriendelijker en duurzamer in deze stad. Daar kunnen en moeten wij als gemeente het voortouw in nemen. Daarom ga ik in op de volgende onderwerpen: klimaatneutraal in 2030,

dierenwelzijn uiteraard, een duurzame en stedelijke ontwikkeling, evenementen en taxi's.

Uiteraard uiten ook wij allereerst onze dank aan het college voor de gedane toezeggingen in de commissie en de plannen die er nog uit voort zullen komen, dit jaar en volgend jaar. Wij zijn er zeer benieuwd naar. Ik begin met onze ambitie om klimaatneutraal te zijn in 2030. Het college heeft, kort gezegd, de doelstelling om in 2030 klimaatneutraal te zijn laten varen. Wij vinden dat bizar. Juist op dit terrein moet de gemeente een strak en ambitieus beleid voeren, helemaal met GroenLinks als grootste partij. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 121

Utrecht wel klimaatneutraal in 2030

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- Het vorige coalitieakkoord ('Utrecht maken we samen', 2014–2018) als doel noemde dat Utrecht uiterlijk in 2030 klimaatneutraal zou zijn;
- Het nieuwe coalitieakkoord ('Utrecht Ruimte voor iedereen', 2018–2022) als doel noemt dat Utrecht zo snel mogelijk klimaatneutraal is;
- Het meer dan gebruikelijk is dat in overheidsbeleid concrete doelen gesteld worden met betrekking tot het klimaat, dat de nationale en Europese overheid dit op dit gebied doen, en dat dit ook logisch is gezien het Klimaatakkoord van Parijs ons hiertoe heeft opgedragen,

Overwegende dat:

- De term 'zo snel mogelijk' geen concrete, afrekenbare termijn is waaraan het college gehouden kan worden, wat weer als gevolg heeft dat de raad haar controlerende taak onvoldoende kan vervullen;
- Het klimaat er niet bij gebaat is om geen doelen vast te leggen,

Verzoekt het college:

- Het doel vast te leggen dat Utrecht klimaatneutraal is in uiterlijk 2030;
- Voor deze doelstelling een helder en inzichtelijk klimaatbeleid te ontwikkelen met afrekenbare tussendoelen;
- Dit plan uiterlijk aan de raad voor te leggen bij de Voorjaarsnota 2019,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Heuven.

Dan ga ik door naar onze dierenmoties. De eerste motie gaat over bont.

"Motie 122

Op naar een bontvrij Utrecht!

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- In veel modeartikelen nog steeds echt bont wordt gebruikt van onder meer vossen, coyotes, konijnen en wasbeerhonden;
- In veel winkels in Utrecht nog steeds bont wordt verkocht;
- Amsterdam de eerste stad ter wereld is die zich uitgesproken heeft tegen bontverkoop en winkeliers heeft opgeroepen hun bontvrijbeleid actief uit te dragen,

Overwegende dat:

- Mensen vaak niet weten dat bont van dieren is gemaakt, en van welke dieren;
- Bont een overbodig luxeproduct is waarvoor dieren een afschuwelijk leven leiden;
- Op de markten in Utrecht sinds jaren ook geen bont meer wordt verkocht;
- De vorige wethouder Dierenwelzijn in 2014 aangaf dat "bont niet meer van deze tijd is" en mensen afraadt bont te kopen en te dragen,

Verzoekt het college:

- Zich uit te spreken tegen het gebruik van en de verkoop van bont(kragen) en actief hierover met bontverkopers in Utrecht in gesprek te gaan;
- Fashion events in Utrecht die bont willen gebruiken te verzoeken dit 'materiaal' achterwege te laten;
- En daarmee een hart onder de riem te steken van winkeliers en andere ondernemers in Utrecht die hun bontvrijbeleid actief uitdragen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Assen, mevrouw Bijsterbosch, mevrouw Van Esch, mevrouw Oosters, mevrouw Virginia en de heer Wiegant.

Ik ga meteen door met onze volgende motie. Ik vlieg erdoorheen, aangezien ik ook nog een paar minuten wil overhouden voor mijn collega en zijn maidenspeech vanavond.

"Motie 123

Geen verkoop levende kreeften, krabben en vissen voor consumptie

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatierende dat:

- Er op Utrechtse markten en in winkels levende kreeften, krabben en vissen verkocht worden voor consumptie;
- De Marktverordening de verkoop van levende kreeften, krabben en vissen niet uitsluit. Ook voor winkels geldt geen verbod;
- Het verkopen van levende kreeften, krabben en vissen voor consumptie niet samengaat met een diervriendelijk Utrecht en verantwoord ondernemen;
- Steeds meer winkels besluiten geen levende kreeften te (gaan) verkopen, zoals Jumbo Leidsche Rijn,

Overwegende dat:

- 1037 Against Animal Cruelty op 24 juni 2018 een onderzoek publiceerde naar het onnodige en excessieve leed van kreeften en krabben nadat ze gevangen zijn tot het moment dat ze bij de consument terechtkomen;
- Het verkopen van levende kreeften, krabben en vissen voor consumptie nog meer dierenleed veroorzaakt doordat zij door leken thuis worden gedood;
- Markten en winkels geen geschikte locatie zijn om levende kreeften, krabben en vissen te verkopen, gezien het onmogelijk is om stress, angst en pijn bij deze dieren te voorkomen, en gezien de onmogelijkheid tot goede 'huisvesting';

Spreekt haar mening uit dat:

- Ook levende kreeften, krabben en vissen in landelijke wetgeving beschermd zouden moeten worden tegen ernstig leed veroorzaakt door de voedselindustrie;
- Utrecht met het ontmoedigen van de verkoop van levende kreeften, krabben en vissen toewerkt naar een echt diervriendelijk Utrecht,

Verzoekt het college:

- Te onderzoeken welke marktondernemers en winkels levende kreeften, krabben en vissen verkopen;
- Uiterlijk begin 2019 te starten met gesprekken met marktmeesters/marktondernemers en winkels om hen te bewegen geen levende kreeften, krabben en vissen voor consumptie meer te verkopen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Assen, de heer Wiegant en mijzelf.

Dierenmishandeling is vaak een voorbode van geweld tegen mensen. Huisdieren worden als dreigmiddel gebruikt, zodat de mishandelde niet vertrekt. Minister De Jonge heeft in een zogenaamde multidisciplinaire aanpak de MDA++ over huiselijk geweld geen aandacht besteed aan dierenmishandeling. De Partij voor de Dieren wil dat ook deze vorm van mishandeling wordt meegenomen in die aanpak. Daarom heb ik de volgende motie.

"Motie 124

Ook dierenmishandeling verdient een plek in de MDA++ aanpak

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatierende dat:

- Er een duidelijke correlatie bestaat tussen dierenmishandeling en huiselijk geweld;
- In de multidisciplinaire aanpak voor huiselijk geweld MDA++ van minister de Jonge geen vermelding wordt gemaakt van dierenmishandeling en de aanpak daarvan in het kader van huiselijk geweld,

Overwegende dat:

- Partijen als GroenLinks, D66, CDA en VVD en wethouders meegaan in de wens van de Partij voor de Dieren om meer aandacht te vragen voor de correlatie tussen huiselijk geweld en dierenmishandeling;
- De wethouder Maatschappelijke Ondersteuning aangaf dat er op het gebied van huiselijk geweld nog meer te melden is richting de minister dan 'alleen' dierenmishandeling;
- Het mogelijk is in een gesprek met/brief naar de minister over dierenmishandeling en huiselijk geweld ook andere issues die de G4 aangepakt wil hebben op het gebied van huiselijk geweld aan te kaarten,

Verzoekt het college:

- De krachten te bundelen met de desbetreffende portefeuillehouders van de andere drie gemeenten van de G4 en gezamenlijk een brief te sturen naar minister De Jonge of een persoonlijk gesprek met hem te voeren over het toevoegen van dierenmishandeling aan de MDA++ aanpak;
- In het eerste kwartaal van 2019 hierover terug te koppelen naar de raad,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos, de heer Van Heuven, de heer Homan, mevrouw Rajkowski, de heer Van Waveren en de heer Wiegant.

Het vorige college erkende dat dierenwelzijn inderdaad portefeuille- en beleidsoverstijgend is. De huidige grootste coalitiepartij zou ook graag zien dat in alle relevante beleidsstukken een paragraaf over dierenwelzijn wordt opgenomen. Dat is uiteraard ook wat de Partij voor de Dieren wil. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 125

Dierenwelzijn in alle relevante beleidshoofdstukken VJN en PGB

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constaterende dat:

- Dierenwelzijn nog niet wordt meegenomen in alle voor dieren relevante beleidsterreinen in de Voorjaarsnota's en Programmabegrotingen: Stedelijke Ontwikkeling, Duurzaamheid, Bereikbaarheid (faunapassages, wilde dieren in de knel) Openbare Ruimte en Groen, Economie (evenementen, bouw), Onderwijs (bewustzijn dierenwelzijn, dierproeven e.d.), Maatschappelijke Ondersteuning (huiselijk geweld en dierenmishandeling); Volksgezondheid (voedsel: dierlijke eiwitten), Veiligheid (onder meer dieren bij rampen, vuurwerk), Cultuur (vermaak met dieren), Sport (kunstgras, gebruik van dieren bij sport), Vastgoed (diervriendelijk bouwen),
- Door het vorige college erkend is dat dierenwelzijn portefeuilleoverstijgend is,

Verzoekt het college:

- In alle bovengenoemde beleidshoofdstukken in de Voorjaarsnota's en Programmabegrotingen die te maken hebben met dieren een paragraaf op te nemen over dit onderwerp;
- Dit uiterlijk bij de Voorjaarsnota van 2019 toe te gaan passen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

Het gaat helaas nog steeds niet goed met de wilde bij, niet alleen in Nederland en verderop, maar ook in Utrecht. Verschillende milieuorganisaties hebben de handen ineengeslagen en het project 'Nederland zoemt' opgericht om gemeente te helpen bijvriendelijker te worden. Wij vinden dat een belangrijk project en willen dat we daaraan meedoen. Daarom dienen we de volgende motie in.

"Motie 126

Utrecht zoemt

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constaterende dat:

- De (wilde) bij ernstig bedreigd is en wij er alles aan moeten doen aan te voorkomen dat dit dier (dat essentieel is voor onze biodiversiteit) uitsterft;
- Utrecht al flink aan de weg timmert aan een zo bijvriendelijk mogelijke gemeente te zijn, waar

- deelname aan Nederland Zoemt nog een extra stimulans voor kan betekenen;
- Nederland Zoemt een project is van diverse natuur- en milieuorganisaties, met als doel het structureel vergroten van voedselaanbod en nestgelegenheid voor wilde bijen in Nederland.
- Gemeenten aan het project kunnen deelnemen door zich aan te melden als Bijvriendelijke gemeente,

Overwegende dat:

- De ecologen van de gemeente Utrecht hebben meegeholpen aan het opzetten van Nederland zoemt;
- Er geen deelnamekosten zijn verbonden aan Nederland Zoemt omdat het project mogelijk gemaakt wordt door onder meer een bijdrage van de Nationale Postcode Loterij;
- Deelname aan Nederland Zoemt niet alleen advies oplevert, maar ook bijdraagt aan de kennis over bijen en een inspiratie kan zijn voor inwoners, bedrijven en andere gemeenten om zich ook in te zetten voor het voortbestaan van bijen.
- Deelname aan Nederland Zoemt daarnaast oplevert dat de gemeente gratis bijvriendelijke bonnen of korting op bijvriendelijke bloembollen krijgt;
- We door deelname aan Nederland Zoemt meedingen naar de titel 'bijvriendelijkste gemeente van Nederland', want weer extra media-aandacht voor de bij oplevert;
- De projectorganisatie laat weten dat de ervaring bij andere gemeenten is dat deelname helpt om aandacht te trekken en bewustwording te vergroten en dat andere gemeenten aangeven dat er een grote spin-off is van deelname.
- De tijdsinvestering van een halve dag het meer dan waard is om de bij verder te helpen,

Draagt het college op om:

- De gemeente Utrecht aan te melden als deelnemer aan het project Nederland Zoemt;
- Via al haar communicatiekanalen aandacht aan de deelname aan 'Nederland Zoemt' te geven;
- De adviezen van 'Nederland Zoemt', voor zover deze nog niet onderdeel zijn van het gemeentelijk beleid, in redelijkheid op te volgen om zo nog bijvriendelijker te worden,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Assen, de heer Bos, de heer Te Hoonte, mevrouw Zwinkels en mijzelf.

Ik ga door naar ons volgende kopje: duurzame stedelijke ontwikkeling.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik wil toch nog iets vragen over die zoem-zoem-motie. Wij hebben gekeken wat de stichting allemaal adviseert. Volgens mij zijn dat allemaal dingen die Utrecht gelukkig al doet. Wat is de meerwaarde als Utrecht hiertoe toetreedt?

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): De meerwaarde is vooral dat je er ook naamsbekendheid en publiciteit aan kan geven, waardoor meerdere andere steden ook zien wat wij als Utrecht doen. Je kunt er dus daadwerkelijk je eigen beleid mee promoten. Ik weet dat onder andere de ecooloog van Utrecht meegewerkt heeft aan Nederland Zoemt, dus ik weet dat heel veel input van Utrecht is meegenomen in het project. Daarom lijkt het met juist essentieel als Utrecht aangeeft dat we dit label belangrijk vinden om op onze stad te plakken. Wat ons betreft is dat echt belangrijk, net als om via al die kanalen uit te dragen dat dit onderwerp ons zeer aan het hart gaat. We kunnen zeker ook kijken of meer gemeentes meedoen aan Nederland Zoemt. Ik denk dat Utrecht goed bezig is, maar volgens mij moeten we niet onderschatten dat er ook andere gemeentes zijn waar we nog prima van kunnen leren. Zo'n project brengt alle gemeentes die bijvriendelijker willen zijn bij elkaar. Daar zien we alleen maar voordelen van en daar wordt het alleen maar bijvriendelijker van. Dan kan ik uiteraard onderschrijven dat we helemaal niet zo verkeerd op weg zijn om bijvriendelijk te zijn, maar elk stapje helpt.

Ik was bij duurzame stedelijke ontwikkeling. In het gebiedsteam dat in verschillende fases van het Utrechts planproces bij gebiedsontwikkelingen de belangen afweegt is onder meer een milieukundige betrokken, maar geen ecooloog. Het ontbreekt daardoor aan kennis om al vanaf het begin de kansen voor ecologie goed te benutten en eventuele negatieve impact op de biodiversiteit te beperken. Daarom hebben wij een motie waarin wij ons plan neerzetten.

"Motie 127

Aandacht voor ecologie in ruimtelijke plannen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018,

Constateernde dat:

- Utrecht wil uitbreiden door middel van verdichting;
- Door verdichting dieren en planten in de verdrukking kunnen komen;
- In het Utrechts Plan Proces al vanaf de initiatieffase een gebiedsteam betrokken is om een integrale afweging te maken over te maken keuzes, maar dat er geen ecooloog lid is van dit gebiedsteam;
- Ecologische aspecten door afwezigheid van kennis, kunde en ervaring op dit gebied, niet optimaal meegenomen kunnen worden in de afwegingen binnen het planproces,

Overwegende dat:

- Er weliswaar in het planproces afgewogen wordt of een plan milieukundig haalbaar is, maar er geen concrete kennis over ecologie meegewogen wordt;
- De raad onlangs de Utrechtse Soortenlijst heeft vastgesteld en een ecooloog de kennis en kunde heeft om deze vanaf het begin in elke fase van het planproces mee te wegen en kansen te benutten;
- Een flora en fauna onderzoek en ecologisch advies nu pas in een late fase van gebiedsontwikkeling betrokken wordt;
- Door vanaf de allereerste fase van gebiedsontwikkeling en nieuwbouw rekening te houden met flora en fauna de risico's voor aantasting ervan kunnen worden beperkt en kansen voor versterking optimaal kunnen worden benut,

Draagt het college op:

- Vanuit het budget voor planontwikkeling ook een ecooloog te betrekken vanaf de eerste fase van planprocessen bij planprocessen/gebiedsontwikkelingen;
- Een ecooloog te laten adviseren over het optimaal in stand houden en verbeteren van de flora en fauna in het plangebied,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Ik heb een korte vraag aan de Partij voor de Dieren. Wat gaan we niet doen als we dit wel gaan doen? Een stadsecoloog kost natuurlijk geld.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Nee, het wordt betaald vanuit de ontwikkelaars, dus het is geen gemeentelijk geld. Ik zal het misschien nog even iets extra uitleggen, want ik zie mevrouw Streefland nog vragend kijken. Dit plan gaat niet over ontwikkelingen die gaan over grond van de gemeente zelf, dus alleen maar over de grond van anderen. Daar is het al zo dat de ontwikkelaar, wanneer de gemeente betrokken wordt en wordt geadviseerd over verschillende onderwerpen, daar zelf de rekening gepresenteerd krijgt. Wij geven aan dat het belangrijk is om ook een ecooloog erbij te betrekken. Dat zal dus niet van het gemeentelijk budget af gaan.

Door bewustwording en informeren worden mensen gestimuleerd duurzame keuzes te maken en kan er een enorme stap worden gemaakt op onder andere het gebied duurzaam verbouwen. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 128

Informeren over duurzaam (ver)bouwen bij omgevingsvergunningen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constateernde dat:

- Er voor verbouwingen (bijvoorbeeld dakopbouwen, dakkappen, uitbouwen, etc. in de meeste gevallen een omgevingsvergunning vereist is;
- Er bij verbouwen duurzame keuzes gemaakt kunnen worden in bijvoorbeeld materiaalkeuze, herkomst van grondstoffen en afvoer van sloopmateriaal,

Overwegende dat:

- Door het hergebruik van grondstoffen en keuze voor duurzame materialen de milieu-impact van bouwactiviteiten beperkt kan worden,

Draagt het college op om:

- Iedere aanvrager van een omgevingsvergunning voor (ver)bouwen, te informeren over mogelijkheden om zo duurzaam mogelijk te (ver)bouwen, door in de brief over de toekenning

of afwijzing van de vergunningsaanvraag informatie te verstrekken over het bestaan van duurzaam (ver)bouwen en hierover informatie op te nemen op de gemeentelijke website zodat daarnaar verwezen kan worden,
En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Dekker-Abdulaziz, mevrouw Van Esch, de heer Schipper, mevrouw Zwinkels en mijzelf.

Uiteraard gaat de Partij voor de Dieren het liefst nog iets verder en willen we dat er straks alleen nog maar duurzaam gebouwd en verbouwd wordt in Utrecht. Een nieuwe omgevingsvisie biedt een kans om daarover kaders op te nemen. Daarom hebben wij nog een motie, die op dit onderwerp verder gaat.

"Motie 129

Duurzaam (ver)bouwen in de omgevingsvisie

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constateerend dat:

- Er bij (ver)bouwen duurzame keuzes gemaakt kunnen worden in bijvoorbeeld materiaalkeuze, herkomst van grondstoffen en afvoer van sloopmateriaal;
- Er op dit moment bij een omgevingsvergunning voor verbouwen eisen worden gesteld voor veiligheid, zichtkwaliteit en overlast voor de omgeving, maar niet voor duurzaamheid;
- Het bouwbesluit met betrekking tot sloop en nieuwbouw enkel gericht is op Het voorkomen van onveilige situaties en het beperken van hinder tijdens het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden, waarbij met betrekking tot afval enkel vermeld wordt dat gevaarlijke stoffen gescheiden moeten worden;
- Het bouwbesluit met betrekking tot duurzaamheid enkel gericht is op de milieu- en energieprestaties van gebouwen,

Overwegende dat:

- Wanneer het onderwerp 'duurzaam (ver)bouwen' opgenomen wordt in de Omgevingsvisie Utrecht, dit onderdeel wordt van de omgevingsvisies die nu voor deelgebieden ontwikkeld worden en daarmee voorwaarde voor de omgevingsvergunningen die verleend worden;
- Duurzaam bouwen verder strekt dan alleen milieueisen, maar bijvoorbeeld ook gaat over grondstofkeuze, circulair bouwen en slopen etc.;
- Door in een omgevingsvergunning criteria op te nemen ten aanzien van duurzaam (ver)bouwen, (en daarop te handhaven) een enorme stap gemaakt kan worden op het gebied van duurzaam bouwen;
- Het opnemen van ambities op het gebied van duurzaam (ver)bouwen, niet betekent dat er geen andere ambities met betrekking tot bijvoorbeeld diervriendelijkheid of energie of wat dan ook onderdeel van de omgevingsvisie worden,

Draagt het college op om:

- Het bestaande (vastgestelde) beleid over duurzaam bouwen, zie: nota duurzaam bouwen en de website duurzaam bouwen in 2018 toe te voegen aan de Omgevingsvisie Utrecht;
- Met een voorstel te komen om in de Omgevingsvisie Utrecht ambities op te nemen ten aanzien van duurzaam (ver)bouwen, verdergaand dan alleen milieuaspecten, zodat wanneer er gesloopt, gebouwd, gerenoveerd of verbouwd moet worden, dit zo duurzaam mogelijk, met een zo klein mogelijk impact op de aarde gebeurt;
- Dit voorstel uiterlijk voor de behandeling van de VJN 2019 voor te leggen aan de raad;
- Als op dat moment al duidelijk is of het binnen de nieuwe wetgeving ook mogelijk is om eisen toe te voegen, bijvoorbeeld in een omgevingsplan, dit ook mee te nemen in dit voorstel,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

Ik kom bij mijn blokje over evenementen. We hebben drie moties op het gebied van evenementen. We vinden dat, voor er sprake kan zijn van een toename van het aantal evenementen, toezicht en handhaving eerst goed geborgd moeten zijn. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 130

Minder evenementen, Meer Toezicht en Handhaving

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- Het coalitieakkoord 'Utrecht Ruimte voor iedereen' een verhoging van de toeristenbelasting voorstelt van 5% naar 6% van de overnachtingsprijs met als doel de meeropbrengst te gebruiken voor de economische agenda van Utrecht en aantrekkelijke evenementen voor bewoners en bezoekers, zoals de Vuelta,

Overwegende dat:

- In Utrecht al veel evenementen georganiseerd worden;
- Deze evenementen regelmatig onbedoeld leiden tot schade aan de omgeving;
- Deze evenementen regelmatig overlast opleveren voor hun omgeving, bijvoorbeeld door geluid, geur en afval;
- Er goede ervaringen zijn met meer toezicht ("intensieve begeleiding") bij de organisatie van evenementen, zoals de gemeente bij het Lentebockfestival heeft gedaan, waardoor overlast voor omwonenden voorkomen wordt;
- Er niet standaard toezicht aanwezig is tijdens opbouw, uitvoering en afbouw van evenementen;
- Wanneer inwoners meldingen van overlast doen, hier niet altijd tijdig en adequaat op gereageerd kan worden (bijvoorbeeld door overlast wegnemen, corrigeren of beboeten);
- Dat er dus eigenlijk meer middelen nodig zijn om toe te zien en te handhaven op de evenementen die nu al plaatsvinden;
- Het daarom beter is om extra budget vrij te maken voor toezicht en handhaving in plaats van nieuwe evenementen met extra overlast,

Verzoekt het college:

- De meeropbrengsten van de verhoging van de toeristenbelasting tot het bedrag van €400.000 niet in te zetten voor de economische agenda en nieuwe evenementen, maar toe te wijzen aan de afdeling VTH met als doel organisaties van evenementen beter te begeleiden, opdat overlast voor omwonenden en schade aan omgeving nog meer voorkomen wordt,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos en de heer Van Heuven.

Mevrouw **FERKET** (D66): Meestal zijn de Partij voor de Dieren en D66 het niet helemaal eens als het gaat over evenementen, want de Partij voor de Dieren gaat vaak wat te ver, zo ook bij de motie waarin gepleit wordt voor meer handhaving. Is de Partij voor de Dieren het niet met ons eens dat je beter aan de voorkant goede afspraken kunt maken met organisatoren en daarop moet inzetten? Dat vraagt misschien juist eerder meer inzet op de afdeling Vergunningen en de mensen die daar hard werken om al deze evenementen mogelijk te maken in plaats van in te zetten op de kant van de handhaving om achteraf bij te sturen en te controleren.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Volgens mij verzoek ik het college om het toe te wijzen aan de afdeling VTH. Als de afdeling VTH het belangrijk vindt om het toegewezen bedrag ook in te zetten voorafgaand aan evenementen, dan zijn wij daar superblij mee. VTH doet de vergunningen, de gesprekken vooraf en ook de controles op het moment dat het evenement plaatsvindt en zou dat ook daarna moeten doen. Wij weten dat het daar lastig is qua werkdruk om dat nu goed te kunnen voeren. Wij vinden dat zij daar echt meer budget voor nodig hebben om dat te kunnen doen voor we starten met meer evenementen in deze stad.

Ik ga door naar de volgende motie. We zijn blij dat de coalitie het Partij voor de Dieren-idee voor verduurzaming van de leges voor evenementen omarmd heeft. We geven graag wat uitgangspunten mee voor de uitwerking hiervan. Laat de locatie en hoe daarmee omgegaan wordt ook een criterium zijn. De impact van evenementen is in groene gebieden namelijk nou eenmaal groter. Het rechtvaardigt wat ons betreft hogere leges als je in het groen een evenement organiseert.

"Motie 131

Verwerk groen in groene evenementenleges

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- Het nieuwe college ernaar streeft dat de Utrechtse evenementen in de openbare ruimte

- duurzaam zijn;
 - Het coalitieakkoord voorstelt dat in de legesverordening gedifferentieerde tarieven opgenomen worden, waarbij evenementen die hoog scoren op punten als gescheiden inzamelen van grondstoffen en schone generatoren het minst betalen,
- Overwegende dat:
- Van duurzame evenementen niet alleen verwacht mag worden dat zij een duurzame bedrijfsvoering hebben, maar ook dat zij rekening houden met de impact van hun activiteiten op de omgeving;
 - Veel evenementen in de Utrechtse openbare ruimte plaatsvinden in parken en natuurgebieden, waarbij er schade kan ontstaan aan gras, struiken en bonnen;
 - Het nu al zo is dat schade aan parken/natuur kan worden verhaald op de organisatoren van evenementen, maar schade soms pas jaren later zichtbaar kan zijn en dan niet te achterhalen is wie verantwoordelijk is,
- Verzoekt het college:
- In de nieuwe legesverordening ook te verwerken dat voor een vergunning voor evenementen in parken en natuurgebieden een hoger tarief geldt dan voor vergunningen voor evenementen op straten, pleinen en industrieterreinen;
 - De raad hier uiterlijk in het vierde kwartaal over te informeren, als ook het procesvoorstel voor de nieuwe legesverordening naar de raad komt,
- En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Heuven.

Ik ga heel snel door naar duurzame inkoop. Duurzame opties zijn vaak moeilijker of duurder. We stellen voor dat de gemeente een sturende rol opneemt om samen met de sector een plan te maken voor coöperatieve inkoop van duurzamere materialen, waarbij de sector uiteindelijk zelf de regie krijgt in het beheer.

"Motie 132

Coöperatieve groene inkoop evenementen en festivals

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constaterende dat:

- Het nieuwe college ernaar streeft dat de Utrechtse evenementen duurzaam zijn;
- Het Amsterdamse coalitieakkoord festivals duurzamer wil maken door te investeren in stroompunten, riolering, palen en coöperatieve inkoop van bijvoorbeeld hardcups, waarbij gemeente en organisatoren bijdragen aan de kosten,

Overwegende dat:

- Evenementen en festivals die een eigen inkoopbeleid voeren, merken dat duurzame keuzes vaak, en zeker op korte termijn, duurder zijn dan milieuvriendelijke opties;
- Ook in Utrecht een duurzaamheidsslag gemaakt kan worden door festivalorganisatoren als het gaat om de inkoop van materialen, en de gemeente op dit gebied een stimulerende rol kan spelen,

Verzoekt het college:

- Samen met zoveel mogelijk Utrechtse festivals en evenementen een actieplan 'Coöperatieve Groene Inkoop' op te stellen, waarbij de gemeente de rol van aanjager heeft;
 - In dit actieplan beleid op te nemen voor duurzame en groene inkoop van festivalmaterialen, waarbij festivals gebruik kunnen maken van gezamenlijk ingekochte duurzame materialen, en de gemeente in de opstartfase kan bijdragen aan de investeringskosten;
 - De raad uiterlijk eind 2018 te informeren over de voortgang van dit plan,
- En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Heuven, mevrouw Zwinkels en de heer Homan.

Dan kom ik bij mijn laatste motie. In Utrecht rijden nog steeds een hoop vieze taxi's rond. Om taxichauffeurs te stimuleren voor schone taxi's te kiezen dienen wij de volgende motie in.

"Motie 133

Geef Schone Taxi's voorrang

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- Het coalitieakkoord 'Utrecht Ruimte voor iedereen' een emissieloze milieuzone voorstelt voor het jaar 2030;
- In Amsterdam sinds 2016 een Convenant Schone taxi's bestaat, waarbij artikel 4 voorziet in een Schone Taxistandplaats bij Amsterdam Centraal Station waar elektrische taxi's voorrang krijgen op taxi's op fossiele brandstoffen,

Overwegende dat:

- Taxi's een veelgebruikt vervoersmiddel zijn binnen de Utrechtse milieuzone;
- De Utrechtse taxi's momenteel niet tot nauwelijks elektrisch zijn;
- Taxichauffeurs en -bedrijven sneller zullen afstappen van fossiele brandstoffen als ze daarbij geholpen worden door financiële prikkels,

Verzoekt het college:

- De overstap naar schone taxi's samen en in overleg met de sector te maken;
- De uiteindelijke taxistandplaatsen in het Stationsgebied, waar laadpalen komen te staan, zodanig in te richten dat schone taxi's voorrang krijgen ten opzichte van taxi's met uitstoot, geïnspireerd op het Amsterdamse Convenant Schone Taxi's;
- Dit zo vroeg mogelijk, maar uiterlijk in 2021, te introduceren op de huidige tijdelijke standplaats en eventuele andere tijdelijke taxistandplaatsen, mochten de definitieve standplaatsen dan nog niet in gebruik zijn.
- Te onderzoeken hoe het college de taxichauffeurs financieel kan ondersteunen bij het overgaan naar een elektrische wagen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Heuven, de heer Işik en mevrouw Zwinkels.

Ik rond af. Het college belooft groener, duurzamer en diervriendelijker te zijn dan het vorige college. Wij kijken uit naar de vruchtbare samenwerking, want wij hopen dat dit daadwerkelijk het geval gaat zijn.

De heer **SUNGUR** (DENK): Voorzitter! Ik wil de raad graag meenemen in de levensloop van een geboren en getogen Utrechter. Hassan is zijn naam. Hassan is een jongeman van 17 jaar en is van Marokkaanse komaf. Hij woont bij zijn ouders in Overvecht en is de oudste van de vier kinderen thuis. Hassan zit op het mbo en studeert juridisch-administratief dienstverlener aan het ROC in Kanaleneiland. Om zijn studie met succes af te kunnen ronden is Hassan verplicht om in zijn tweede studiejaar stage te lopen, ook wel bekend als beroepspraktijkvorming. Een stageplaats is dus erg belangrijk voor een startkwalificatie op de arbeidsmarkt. Ondanks vele brieven die de deur uitgaan, lukt het Hassan maar niet om een stageplaats te vinden. Hij vindt het eigenlijk ook best wel raar. De school, of het onderwijssysteem, verplicht iemand om een stage te lopen en tegelijkertijd maakt dezelfde onderwijsinstelling en het systeem je ook verantwoordelijk voor de werving van een stageplaats. Hassan heeft vrienden die vanwege het niet kunnen vinden van een stageplaats gestopt zijn met hun studie en dus een startkwalificatie missen.

DENK wil met een motie de aanzet geven om stagegarantie te bieden aan mbo-studenten, zodat minder studenten vroegtijdig de opleiding moeten verlaten omdat zij geen stageplek kunnen vinden. Mbo-studenten mogen niet de dupe worden van falende begeleiding van scholen of een tekort aan stageplaatsen.

"Motie 134

Stagegarantie voor mbo-studenten

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- Er onvoldoende stageplaatsen zijn om alle mbo-studenten die studeren aan een mbo-instelling in Utrecht te voorzien van een stageplaats;
- Er nog steeds mbo-instellingen zijn in Utrecht die de verantwoordelijkheid voor het vinden van een stageplek eenzijdig bij studenten leggen;
- Er jongeren zijn in het mbo die hun opleiding staken omdat zij geen stageplaats kunnen vinden,

Overwegende dat:

- Mbo-instellingen een zorgplicht hebben voor wat betreft de beschikbaarheid van een stageplaats en dus alles in het werk moeten stellen om studenten naar een stageplaats te begeleiden;
- Het leerbedrijf bepaalt voor welke studenten zij stageplaatsen kunnen aanbieden;
- Mbo-studenten niet de dupe moge worden van een tekort aan of niet kunnen vinden van stageplaatsen,

Verzoekt het college:

- In overleg te treden met mbo-instellingen uit Utrecht, het bedrijfsleven en andere relevante partners om te onderzoeken hoe garant kan worden gestaan,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer El Abassi, mevrouw Assen en mevrouw Oosters.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Op zich kunnen wij de gedachte helemaal steunen, want het blijft inderdaad een heel gekke constructie dat je van school een stage moet regelen en dat je je opleiding niet kunt afmaken als dat je niet lukt. Dat is ook wat ons betreft een onwenselijke situatie. Er is wel een reden dat we de motie nog niet ondertekend hebben. Ik ben benieuwd hoe de heer Sungur denkt dat we om moeten gaan met het risico dat mensen gaan denken dat de gemeente het wel oplost en dus niet zelf het initiatief nemen. Eigenlijk wil je dat mensen het zelf proberen te regelen, maar dat er een achtervang is. Hoe voorkom je dat het een standaard wordt?

De heer **SUNGUR** (DENK): Ik heb begrepen dat de motie niet even helder was voor iedereen. Men dacht dat de gemeente garant zou moeten staan voor de stageplaatsen. Dat was niet de bedoeling. De onderwijsinstellingen moeten garant staan. Die hebben een wettelijke zorgplicht voor een stageplaats. De gemeente moet in onze beleving ervoor zorgen dat dit een grote prioriteit krijgt op de Onderwijsagenda en moet in gesprek gaan met scholen om ervoor te zorgen dat zij hun zorgplicht goed nakomen.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Ik heb een vraag aan DENK. Wat houdt garant staan in? Wat gebeurt er in uw ogen als het niet lukt? Volgt er dan een straf?

De heer **SUNGUR** (DENK): In onze ogen zou in dat geval de onderwijsinstelling zelf met een vervangende opdracht moeten komen.

Na hard zoeken lukt het Hassan toch om via een familielid een stageplek te vinden. Dat is er weliswaar eentje waar hij niet de kwaliteit en begeleiding en ontwikkeling krijgt die hij zou willen, maar gezien zijn niet al te luxe positie is hij er toch blij mee. Na enige tijd lukt het Hassan ook om zijn studie af te ronden en krijgt hij zijn diploma. Hij is nu op zoek naar werk. Dat gaat niet makkelijk worden, weet hij gezien zijn eerdere ervaring met het zoeken naar een stageplek. Ook nu weer, na tientallen brieven, lukt het hem niet een gepaste baan te vinden. Zelfs uitgenodigd worden op gesprekken lijkt voor hem een stap te ver. Uit nieuwsgierigheid besluit hij op een dag dezelfde sollicitatiebedrijf naar hetzelfde bedrijf te sturen met maar één verschil: hij maakt van "Hassan" "Hans". Hij wacht geduldig op een reactie. U raadt het al. Hij krijgt een uitnodiging voor een vervolgesprek. Teleurgesteld is hij zeer, maar verrast eigenlijk niet. Hij moet terugdenken aan de nieuwsberichten sinds 2011 over uitzendbureaus die meewerken aan discriminatie op de arbeidsmarkt.

Discriminatie en racisme op de arbeidsmarkt zijn een hardnekkig probleem. Vele Utrechters zoals Hassan krijgen niet de gelijke kansen waar ze recht op hebben. Ongeveer de helft van de uitzendbureaus werkt mee aan discriminatie op de arbeidsmarkt. Als je het binnenhalen van een Spaanse fietswedstrijd belangrijker vindt dan het bestrijden van discriminatie, dan accepteer je ook de situatie waarin de toekomst van duizenden Utrechters wordt bestolen.

De heer **FERKET** (D66): Met DENK delen wij natuurlijk de ambitie dat het niet kan er gediscrimineerd wordt, zowel op de arbeidsmarkt als de woningmarkt. Ik denk dat DENK er zo meteen nog over komt te spreken. Wij hebben als D66 al een keer aan het college gevraagd om in gesprek te gaan met de uitzendbranche. Het college heeft op vragen van ons aangegeven dat gesprek voortvarend op te pakken. Het is altijd heel lastig. Volgens mij willen we allemaal discriminatie tegengaan, maar de middelen die DENK ervoor uitzoekt en waar het voor kiest, zijn nog niet helemaal onze middelen. De vraag is wel wat DENK dan nog meer verwacht van het college dan nu al is toegezegd.

De heer **SUNGUR** (DENK): Het is heel goed dat mevrouw Ferket dit vraagt, want dat is meteen het

vervolg op mijn betoog. Wat ons betreft is het wel degelijk mogelijk om discriminatie op de arbeidsmarkt te bestrijden en veel beter dan nu al gebeurt. Wij denken namelijk dat die gesprekken met relevante actoren wel belangrijk zijn in het creëren van een bepaalde bewustwording en het op de agenda zetten van dit probleem, maar het oplossen van het probleem gaat niet hard genoeg. Ik zei net al dat de helft van alle uitzendbureaus meewerkt aan discriminatie. Hoe schokkend wil je het hebben? Daarom denken wij dat de gemeente hier wel kan bijdragen aan de oplossing, door bijvoorbeeld te werken met mystery guests. Dat is een instrument dat de gemeente Utrecht ook inzet als het gaat om de kwaliteit van de taxibranche. Dat is een instrument dat we inzetten bij het toezicht op massagesalons. Dat is een instrument dat wij inzetten bij de leeftijdscontrole op alcoholverkoop. Daar werkt het gewoon allemaal erg goed, dus waarom niet bij het bestrijden van discriminatie op de arbeidsmarkt?

De heer **FERKET** (D66): Het middel mystery guest vinden wij een nogal zwaar middel. Dat betekent ook dat de gemeente meewerkt aan misleiding en uitlokking. Daar zijn wij altijd heel terughoudend in. Ik begrijp dat DENK voor dit middel kiest, maar zouden we toch niet eerst de stappen moeten gaan zetten die we nu al gaan doen? Er zijn namelijk nog heel veel mogelijkheden voor we naar zo'n zwaar middel toe gaan.

De heer **SUNGUR** (DENK): In 2011 werd er onderzoek gedaan naar discriminatie door uitzendbureaus. Dat gebeurde toen bij 75% van de uitzendbureaus. Dat is inmiddels zeven, acht jaar terug. We zijn acht jaar verder en als je kijkt naar de ontwikkelingen, zie je dat we niet heel veel progressie hebben geboekt. Ik zei net al dat de gemeente al werkt met mystery guests en daar tevreden over is. Het is een instrument dat nu al wordt ingezet. Wat ons betreft kan het ook worden ingezet bij het bestrijden van discriminatie.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik ben het in ieder geval eens met de heer Sungur dat we kunnen blijven praten, maar dat er al heel veel onderzoek gedaan is en gepraat is. Op een gegeven moment moet je kijken wat voor andere middelen we kunnen gaan inzetten. Mijn vraag is meer hoe gericht het voorstel over de mystery guest is. Je kunt natuurlijk bij duizenden bedrijven mensen langs sturen. Dan gaat het heel veel geld kosten. Stelt de heer Sungur voor om het alleen bij uitzendbureaus te doen of alleen bij bedrijven waar de gemeente mee samenwerkt of zelf bij inkoopt? Is daar een idee over?

De heer **SUNGUR** (DENK): Ik zou zeggen: laten we beginnen met uitzendbureaus en detacheringsbureaus. Daar is heel veel werk te vinden en ze zijn een belangrijke partner op de arbeidsmarkt. Daarna zouden we het eventueel kunnen uitbreiden. De bedoeling is eigenlijk dat je bij zo'n uitzendbureau langs kunt gaan of kunt bellen en zeggen: ik heb een vacature en zou graag een uitzendkracht willen, maar doe maar niet iemand met een Surinaamse achtergrond, want die zijn in mijn beleving toch wel een beetje lui. Die vooroordelen bestaan. Op die manieren kun je discriminatie heel erg zichtbaar maken.

In dat kader hebben we de volgende motie.

"Motie 135

Aanpak discriminatie op de arbeidsmarkt

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota, Constaterende dat:

- Door opeenvolgende onderzoeken wordt aangetoond dat er discriminatie plaatsvindt op de arbeidsmarkt (uitzendbureaus/Radar, Zembla, SCP);
- Bijna de helft van de onderzochte uitzendbureaus wel wilde meewerken aan een verzoek geen Marokkaanse, Surinaamse en Turkse kandidaten voor te stellen;
- Kennisplatform Integratie & Samenleving onderzoek heeft gedaan naar de rol van discriminatie bij mbo'ers op de stagemarkt, waaruit bleek dat studenten met een niet-westerse achtergrond moeilijker aan een stageplek komen dan studenten met een westerse achtergrond;
- Bij signalen dat een student ongelijk is behandeld door leerwerkbedrijven, eerder een plaatsvervangend bedrijf wordt gezocht dan dat de mogelijke discriminatie wordt aangepakt,

Overwegende dat:

- Dit schokkende resultaten zijn die wijzen op structureel onrecht en kansenongelijkheid voor Utrechters met een migratieachtergrond, ouderen en vrouwen op de arbeidsmarkt. Dit geldt ook voor studenten die stage willen lopen bij een leerwerkbedrijf;

- Bestaande maatregelen zoals "in gesprek gaan", "trainingen geven" onvoldoende hebben bijgedragen aan een oplossing om discriminatie op de arbeidsmarkt te verhelpen.
- Gemeente Utrecht succesvolle ervaringen heeft met het werken met "mystery guests" op andere beleidsterreinen (taxiverordening, leeftijdscontrole bij alcoholverkoop en massagesalons,

Draagt het college op:

- Met een concreet plan van aanpak te komen om discriminatie op de stage- en arbeidsmarkt tegen te gaan en hierbij:
 - a. Inzicht te verschaffen in gegevens over discriminatie op de Utrechtse stage- en arbeidsmarkt en hierover structureel te rapporteren aan de raad.
 - b. Met brancheorganisaties, (leerwerk)bedrijven, intermediairs/uitzendbureaus en stagebegeleiders in Utrecht te spreken over het probleem van stage- en arbeidsmarktdiscriminatie om de bewustwording en de meldingsbereidheid van discriminatie te vergroten.
 - c. Mystery Guests in te zetten om toezicht te houden,
- En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

Hassan geeft niet op en komt aan een baan. Dankzij een kennis begint hij als administratief medewerker bij een boekhoudkantoor. Op een dag komt hij Fatima tegen en wordt verliefd op haar. Ze besluiten te trouwen, met een eigen babs, zonder die van de gemeente. Ondertussen gaat Hassan op zoek naar een huurwoning. Ook in zijn zoektocht naar een woning valt het niet mee. Zou het aan zijn achternaam liggen? Vast niet, denkt hij, tot het moment komt dat hij het onderzoek van de Groene Amsterdammer tegenkomt. Hassan leest in het onderzoek van de Groene Amsterdammer dat discriminatie op de woningmarkt geen incident betreft, maar een structureel karakter vertoont. Uit de mystery calls van de onderzoekers blijkt dat afkomst wel degelijk relevant bij het wel of niet toewijzen van een woning aan iemand. Dit soort onderzoeken bevestigen datgene wat veel mensen met een migratieachtergrond al langer vermoedden, namelijk dat discriminatie ook aanwezig is op de woningmarkt. DENK weigert dit te accepteren en zet zich in om ook de discriminatie op de woningmarkt te bestrijden. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 136

Aanpak discriminatie op woningmarkt

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, Constatende dat:

- Discriminatie op de woningmarkt een hardnekkig fenomeen is;
- Zelfs bij het verkrijgen van een essentieel recht als onderdak mensen worden achtergesteld vanwege afkomst, religie, geaardheid of andere niet ter zake doende kenmerken;
- Uit onderzoek van De Groene Amsterdammer naar discriminatie op de woningmarkt blijkt dat een woningzoekende met een buitenlandse naam moeilijker aan een woning komt dan mensen met een Nederlandse naam;
- Een woningzoekende met een buitenlandse naam 28% minder vaak een uitnodiging krijgt voor een bezichtiging van een huurhuis, dan iemand met een Nederlands klinkende naam;
- 92% van de verhuurmakelaars bereid zijn om mee te werken aan discriminatie en daarmee de wet te overtreden;
- De Nederlandse Vereniging van Makelaars (NVM) de reacties van de makelaars als schokkend ervaart en vindt dat discriminatie keihard moet worden aangepakt,

Overwegende dat:

- Dit schokkende resultaten zijn die wijzen op structureel onrecht en kansenongelijkheid op onze woningmarkt;
- Elke Utrechter recht heeft op gelijke kansen in gelijke gevallen;
- Er in de gemeente Gent succesvol wordt gewerkt met "mystery guests" ofwel "lok(ver)huurders" waarmee gecontroleerd kan worden welke verhuurders discrimineren;
- Deze maatregel in Gent heeft geleid tot een reductie van 30% van discriminatie op de woningmarkt;
- Gemeente Utrecht succesvolle ervaringen heeft bij het werken met "mystery guests" op andere

beleidsterreinen (taxiverordening, leeftijdscontrole bij alcoholverkoop en massagesalons, Verzoekt het college:

- Inzicht te verschaffen in gegevens over discriminatie op de Utrechtse woningmarkt en hierover structureel te rapporteren aan de raad;
- Met een concreet plan van aanpak te komen om de discriminatie op de woningmarkt te bestrijden onder andere door:
 - a. Inzet van mystery guests vanuit de gemeente.
 - b. In gesprek te gaan met relevante actoren zoals brancheorganisaties, verhuurders en makelaars om bewustwording te creëren en de meldingsbereidheid van discriminatie te vergroten,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer El Abassi, de heer Işik en mevrouw Oosters.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Stelt de heer Sungur voor om niet alleen te kijken naar sociale huurwoningen, maar breder? Dan is mijn vraag hoe we daar dan achter komen. Dat is volgens mij best ingewikkeld. Als het alleen om sociale huurwoningen gaat, waar wij natuurlijk als gemeente meer grip op hebben, is het dan niet belangrijk om eerst te kijken of het inderdaad ook in Utrecht gebeurt voor we mystery guests gaan inzetten? Of heeft hij daar al signalen van? Ik ben het met mevrouw Ferket eens dat het een zwaar middel is.

De heer **SUNGUR** (DENK): Uit een landelijk onderzoek, waarvan ik dus aanneem dat Utrecht erin is meegenomen, komt uit dat het gebeurt. In onze motie roepen wij op om meer inzicht te verschaffen in de Utrechtse situatie. Vervolgens zou het er in onze beleving als volgt uit moeten zien. Je belt of gaat bijvoorbeeld langs een makelaar en zegt: ik heb een woning te huur en heb het liefst iemand met blond haar en blauwe ogen in plaats van iets anders. Dat is het idee hoe het er uit zou kunnen zien.

De heer **FERKET** (D66): Het is natuurlijk heel erg dat Hans eerder een kamer, appartement of huis vindt dan Hassan. Volgens mij zijn we het daar met z'n allen over eens. Maar het college heeft al toegezegd, ook na vragen van D66, om verder te gaan met die klachtenprocedure, om in gesprek naar aanleiding van artikel 1. Er zit al een aantal maatregelen en oplossingen in de pijplijn. Moeten we niet eerst naar die maatregelen kijken voor we het ook hier hebben over mystery guests?

De heer **SUNGUR** (DENK): Ook in dit geval ben ik van mening dat "kijken", "hoe loopt dat" en "onderzoek doen" ten koste gaat van de toekomst van een heleboel burgers. Wij denken gewoon dat je door middel van inzet van mystery guests daar wel meteen op kunt handhaven. Dat geeft ook weer een beeld van hoe de situatie er uit ziet.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Ik wil DENK hierin bijvallen. Ik hoor de hele tijd dat het zo'n zwaar middel is. We doen het ook voor de leeftijd voor alcohol. Zo zwaar is het helemaal niet. Mensen worden gediscrimineerd. DENK noemde cijfers tot 75% bij uitzendcijfers. Dat zijn heel hoge aandelen. Dat zijn mensen die worden geraakt in het hart van wat ze zijn. Daarop worden ze afgewezen. Zo'n zwaar middel is het niet.

De heer **SUNGUR** (DENK): Ik kan de heer Van der Zweth alleen maar bedanken voor de steun.

De heer **FERKET** (D66): D66 is ook geen fan van het inzetten van mystery guests bij alcohol en dat soort dingen. Het is een heel zwaar middel. Het is misleiding. Het is uitlokking. Dan is de vraag of we dat als gemeente moeten inzetten. We gaan niet alleen onderzoek doen, wil ik tegen de heer Sungur zeggen. We gaan echt in gesprek met die makelaarskantoren, met die bureaus. We gaan ze ook aanspreken als ze discrimineren en we daar meldingen van krijgen. We gaan die klachtenprocedure verbeteren. Het is geen onderzoek doen. We zetten wel degelijk maatregelen in voordat we een mystery guest inzetten.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Misschien had ik niet moeten zeggen dat het een zwaar middel is. Het is wel een intensief middel. Het kost veel geld. In die zin vind ik het anders dan bij de arbeidsmarkt. Daar is heel veel onderzocht, heel veel gepraat en het helpt niet. Dan moet je vooral dat soort maatregelen op een gegeven moment niet schuwen. Bij de woningmarkt is voor mij het beeld veel minder helder, zeker bij de woningmarkt in Utrecht. Daar spelen namelijk heel veel dingen waarom mensen geen

woning krijgen. Ik vind het heel interessant om dat onderzoek te doen en te bekijken hoe het in elkaar zit. Maar om gelijk zo'n middel inzetten, voelt op dit moment nog als een stap te ver. Maar goed, we gaan er straks nog in de fractie over praten, dus wie weet wat eruit komt. Dat ligt voor mij op een net iets ander niveau. Ik hoor ook graag hoe DENK daarover denkt.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Ik ben blij met die nuances. Dan kan ik het ook volgen. Er zit een praktische uitwerking aan. Dat zeg ik ook tegen DENK. Ik ben benieuwd naar de reactie van DENK en van de wethouder. Maar ik ben blij dat genuanceerd is hoe zwaar het middel is.

De heer **SUNGUR** (DENK): In onze beleving is het geen zwaar middel. Het wordt al veelvuldig door de gemeente gebruikt, dus wij denken dat het ook prima kan op terreinen waar er behoefte aan is.

Inmiddels zijn Hassan en Fatima getrouwd, hebben een huurwoning gevonden en zijn in afwachting van hun eerste kindje. Op een dag, laat in de avond, krijgt de zwangere Fatima, trek in een Turkse pizza. Zorgzaam als Hassan is, loopt hij naar de dichtstbijzijnde shoarmatent, zodat hij nog net voor sluitingstijd een Turkse pizza kan halen. Plots ziet hij in zijn ooghoek een politiewagen hem heel langzaam achtervolgen. Zodra hij oog-in-oog komt met de agenten, rijden de agenten door. Veel Utrechters met een migratieachtergrond dat ze vanwege hun achtergrond eerder worden verdacht en staande worden gehouden. Ook de Nationale Politie ontkent discriminatie en etnisch profileren door de agenten niet. Wat DENK betreft hebben Utrechters recht op gelijke behandeling, ook door de politie. Etnisch profileren schaadt het vertrouwen van de burgers in de politie. Het gebruik van stopformulieren is een bewezen effectieve methode om etnisch profileren tegen te gaan. Ervaringen in Spanje en het Verenigd Koninkrijk met stopformulieren laten zien dat de administratieve lasten daar nauwelijks zijn toegenomen en dat het politiewerk efficiënter en effectiever kan worden gedaan door een daling in het aantal controles en een stijging in het percentage aanhoudingen.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Gaat het hier niet gewoon om een gebrek aan vertrouwen? Ik wil even vooraf zeggen: etnisch profileren kan niet, mag niet en dat moet niet kunnen in dit land. Daar zijn we het volgens mij wel volstrekt over eens. Maar de maatregel die u voorstelt is het gevolg van het niet vertrouwen van de politie. Ik vind dat wel dat je het moet aanpakken, maar je moet het de politie ook niet onmogelijk en moeilijk maken om boeven op te sporen. Wat vindt u daarvan?

De heer **SUNGUR** (DENK): Daar ben ik het natuurlijk niet mee eens. Dat komt omdat ik zie dat het ook de politie ten goede komt om heel bewust na te denken waarom je in een bepaalde situatie iemand staande zou willen houden. Op dit moment gebeurt het heel vaak op onderbuikgevoelens. Je denkt: o, daar zal mogelijk iets mis zijn, dus laat ik daar even wat aan doen. Met zo'n stopformulier wordt je wel gevraagd heel bewust na te denken: waarom houd ik iemand hier staande, wat wil ik bereiken en wat zie ik hem doen? Daarom is het in Spanje en het Verenigd Koninkrijk ook niet alleen goed geweest om etnisch profileren te bestrijden, maar heeft het ook een bepaalde effectiviteit en efficiëntie met zich meegebracht.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Ik weet uit mijn eigen ervaring, weliswaar lang geleden, dat ik, als ik een uur als politieagent in uniform op straat was, in zo'n uur misschien wel twintig mensen controleerde. Moet ik dan twintig keer zo'n formulier gaan invullen? Dat is toch niet efficiënt.

De heer **SUNGUR** (DENK): Ik zei ook het volgende. Als de heer Van Deún in die tijd gewerkt had met stopformulieren, hij wellicht veel beter had nagedacht voor hij twintig mensen moest gaan interviewen.

De heer **FERKET** (D66): We hebben in het verleden heel lang gepraat in deze raad over stopformulieren. We hebben ook een aantal maal aan de politie gevraagd of hij daarmee wil werken. Misschien is het ook gewoon een goed idee als we nog een keer, in de nieuwe samenstelling, het gesprek aangaan met de politie over wat hun gedachten zijn over stopformulieren. Wij kennen deze politie. Die heeft daar zijn eigen redenen voor om aan te geven dat hij het niet ziet zitten. We kunnen daar met de nieuwe samenstelling van de raad nog eens met de politie in gesprek gaan over de voor- en nadelen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Er is wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de stelling die de heer Sungur net heeft gesteld dat Engeland en Spanje goede voorbeelden zijn. Dat blijkt gewoon niet waar. Wat hij net verteld heeft, is gewoon onzin. Wetenschappelijk onderzoek uit 2016 heeft gewoon aangetoond dat die stopformulieren niet bijdragen aan het verminderen van etnisch profileren. Daarop

aansluitend wil ik opmerken dat het niet mag en fout is. Volgens mij is er heel veel aandacht voor. De heer Sungur moet hier geen onwaarheden vertellen.

De heer **SUNGUR** (DENK): Volgens mij is het gewoon onzin wat de heer Gilissen hier aan het verkopen is. Niet alleen Spanje en het Verenigd Koninkrijk zijn naar voren gekomen uit het onderzoek. Er is ook een onderzoek van Amnesty dat ook uitwijst dat etnisch profileren te bestrijden is met stopformulieren.

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik citeer. De ervaringen in genoemde jurisdicties, dus Engeland en Spanje, levert geen onderbouwing voor de stelling dat de invoering van stopformulieren als zodanig disproportionaliteit bij staandehouding vermindert en het etnisch profileren bij proactief politietoediening doet afnemen. Het is gewoon niet waar, dus de heer Sungur moet ophouden met onzin verkopen en werken aan het probleem dat het gebeurt.

De heer **SUNGUR** (DENK): Ik wil hier geen welles/nietes-discussie van maken. Dit is wat Amnesty zegt. Dit is wat verschillende onderzoeken zeggen. Als de heer Gilissen in een andere waarheid gelooft, dan moet hij dat vooral blijven doen.

DENK wil de volgende motie indienen.

"Motie 137

Inzet stopformulieren om etnisch profileren tegen te gaan

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota, Constaterende dat:

- Het gebruik van stopformulieren een bewezen effectieve methode is om etnisch profileren tegen te gaan;
- Ervaringen in Spanje en het Verenigd Koninkrijk met stopformulieren laten zien dat de administratieve lasten daar nauwelijks zijn toegenomen en dat het politiewerk efficiënter en effectiever kan worden gedaan door een daling in het aantal controles en een stijging in het percentage aanhoudingen,

Overwegende dat:

- Er sprake is van vaak onbewuste vormen van etnisch profileren door de Nederlandse politie;
- Etnisch profileren discriminerend en in strijd met basale mensenrechten is, stigmatiserend werkt voor mensen van etnische minderheidsgroepen en niet effectief is,

Verzoekt het college:

- In overleg te treden met de politie-eenheid Midden Nederland, het ministerie van Veiligheid en Justitie en de Nationale Politie om in Utrecht een pilot te starten met stopformulieren om etnisch profileren tegen te gaan,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Işık en mijzelf.

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik heb nog één vraag op dit punt en dan hou ik erover op, in ieder geval voorlopig. Heeft de heer Sungur zelf al eens aan politieagenten gevraagd wat ze van die stopformulieren vinden.

De heer **SUNGUR** (DENK): Dat heb ik niet gedaan, maar ik ben wel iemand die eens is achtervolgd door een politieagent zonder enige verdenking, vermoed ik, omdat ik alleen maar naar een snackbar wilde en daar voor sluitingstijd een patatje wilde halen. Ik weet dus wel hoe het is om aan de andere kant te staan.

De heer **GILISSEN** (VVD): Dus Hassan was uiteindelijk Mahmut in het verhaal dat net geweest is.

De heer **SUNGUR** (DENK): Op dat onderdeel.

De heer **GILISSEN** (VVD): Dan zou ik de heer Sungur willen vragen om eens met mij, maar ook met andere raadsleden, gewoon het gesprek aan te gaan. Dat zeg ik in aansluiting op wat mevrouw Ferket zei. Dan kunnen we ook het goede voorbeeld geven over hoe je het wel oplost. Dat is namelijk door als agent

uit te leggen wat je doet, in gesprek te gaan als blijkt dat iemand zich etnisch geprofileerd voelt, in plaats van meteen die moties hier de arena in te slingeren.

De heer **SUNGUR** (DENK): Ik ben altijd bereid om in gesprek te gaan.

Hassan is gegroeid. Hij is inmiddels 32 jaar, heeft jaren werkervaring opgebouwd en heeft zijn deeltijd-hbo-studie bestuurskunde afgerond. Hij besluit om een vervolgstap in zijn carrière te zetten en solliciteert anoniem voor een schaal 13-functie bij de gemeente Utrecht. Aan de anonimiteit van het proces komt snel een einde als Hassan op gesprek mag. Na zijn eerste gesprek wordt hem meegegeven dat de keuze niet op hem is gevallen, omdat andere kandidaten beter zouden zijn. Met groot genoegen hebben we uit de plannen van de coalitie kunnen vernemen dat het college diversiteit als een toegevoegde waarde voor het werk van de gemeente ziet. Ze wil dat bewoners zich in de gemeente herkennen. Het college geeft aan aandacht te willen hebben voor een meer diverse afspiegeling van inwoners in het personeelsbestand van de organisatie. Helaas lijkt het erop dat Utrechters als Hassan vaak tegen een glazen plafond aan knallen en het de gemeente ondanks bestaande maatregelen niet lukt om het personeelsbestand vanaf schaal 10 diverser te maken. Daarom lijkt het ons een goed idee om onderzoek te doen naar mogelijkheden om een quotum in te voeren bij de gemeente Utrecht. Wij hebben hier de volgende motie over.

"Motie 138

Quotum voor een divers personeelsbestand bij Gemeente Utrecht

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota, Constaterende dat:

- Een van de aandachtspunten van de Gemeente Utrecht culturele diversiteit in de hogere salarisschalen is;
- In de gemeentelijke organisatie het aandeel medewerkers met een biculturele achtergrond vanaf schaal 10 afneemt;
- Gemeente Utrecht in het actieplan "Utrecht zijn we samen" toezegt meer te zullen werken aan een divers personeelsbestand om zelf ook het goede voorbeeld te geven;
- Trainingen, bijeenkomsten, cursussen, anoniem solliciteren en andere maatregelen rondom diversiteit op de werkvloer onvoldoende hebben bijgedragen aan een divers personeelsbestand op functies vanaf schaal 10,

Overwegende dat:

- Gemeente Utrecht graag een 'inclusieve' organisatie wil zijn en culturele diversiteit als een belangrijk onderdeel van haar inclusieve personeelsbeleid ziet;
- Gemeente Utrecht de overtuiging heeft dat met een gevarieerd personeelsbestand de organisatie beter is toegerust voor de opgaven van de stad;
- Burgers zich beter identificeren met een divers samengestelde organisatie en medewerkers zich beter inleven in het diverse bestand aan burgers;
- Medewerkers in een diverse organisatie verschillende denk- en werkwijzen tegenkomen, wat de creativiteit van de organisatie bevordert;
- Een divers samengestelde organisatie aantrekkelijker is voor een grotere groep potentiële werknemers;
- In het coalitieakkoord en de voorjaarsnota geen specifieke maatregelen zijn opgenomen om meer vrouwen en mensen met een migratieachtergrond in topfuncties te benoemen,

Verzoekt het college:

- Een onderzoek uit te voeren naar de mogelijkheden om een quotum in te voeren bij de Gemeente Utrecht voor mensen met een migratieachtergrond in de functies vanaf schaal 10 en de raad hierover te informeren voor de voorjaarsnota van 2019,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Het zou kunnen dat mevrouw De Boer en ik hetzelfde gaan zeggen. We delen de ambities van DENK om tot diversiteit te komen. We steunden ook de voorstellen hiervoor, maar met een quotum vraag je ook aan organisaties om etnisch te registreren. Als de heer Sungur solliciteert, moeten we aangeven waar u, of misschien zelfs uw ouders, zijn geboren. Dat gaat wel

ver. Misschien schiet het dan ook wel zijn doel voorbij. Dat wil ik als overweging meegeven.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik heb inderdaad ongeveer dezelfde vraag. Daaraan voorafgaand heb ik nog een vraag. De heer Sungur stelt dat het vanaf schaal 10 niet lukt. Wij hebben volgens mij weinig inzicht in welke schaal hoeveel mensen zitten met welke achtergrond, juist omdat we niet registreren. GroenLinks vindt het fijn dat we dat niet doen, want daar zitten ook heel veel nadelen aan. Hoe wil de heer Sungur dit dan vormgeven?

De heer **SUNGUR** (DENK): Volgens mij doet de gemeente zelf wel onderzoek. Niet van iedereen wordt geregistreerd waar hij is geboren of waar zijn ouders zijn geboren, maar van tijd tot tijd worden er wel onderzoeken gedaan, bijvoorbeeld tijdens de pilot anoniem solliciteren. Daarbij is ook gekeken hoeveel mensen met een migratieachtergrond nou daadwerkelijk aan het werk zijn gekomen na een sollicitatieproces. Met onderzoek zou je dat eventueel wel kunnen gaan doen. Daarbij hoeft je niet per se iedereen aan de voorkant al aan te duiden als iemand met een migratieachtergrond of niet.

Voor velen hier in de raad kan de levensloop die ik heb geschetst overdreven zijn of zelfs verzonnen. Voor te veel Utrechters is het helaas een grote realiteit. Vandaag zijn mensen als Hassan opgestaan en nemen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid door zich via DENK actief in te zetten voor een eerlijker en rechtvaardiger Utrecht.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! De toekomst van Utrecht is onderweg. Daarbij hoort ook dat we de nodige maatregelen treffen om ons op die toekomst voor te bereiden en dat we alvast op een slimme manier inspelen op ontwikkelingen die gaande zijn. Uiteraard treft de gemeente al de nodige maatregelen. Ik denk dat er ook best wat aanknopingspunten zijn in het coalitieakkoord. Ook Student & Starter levert graag een bijdrage. Daarvoor hebben wij een stapeltje moties bij ons.

Laten we dan beginnen met jeugd, want de jeugd heeft de toekomst. Ik denk dat we daarbij in het bijzonder aandacht moeten hebben voor de kwetsbaren onder de jeugd. In de commissie heeft Student & Starter al uitgebreid haar zorgen geuit. Waarom lukt het niet om de doelstelling van 75 woningen voor kwetsbare jongeren te realiseren? Wij hebben begrip voor het feit dat de krapte op de woningmarkt deze opdracht moeilijker maakt. Maar na dieper onderzoek naar die prestatieafspraken blijkt dat de knel in de realisatie niet zozeer in de woningen zit, maar dat het echt nog ontbreekt aan goede communicatie tussen afdelingen van de gemeente en de SSH, die belast is met de uitvoering van deze afspraak. Het gevolg is dat de tijd nu dringt en dat er echt meer actie nodig is om die prestatieafspraken te halen. Wij vragen daarom de wethouder de uitvoering van deze afspraak opnieuw uit te zetten over de gehele STUW, over alle corporaties, en echt eigenaarschap te nemen over die uitvoering. Alleen als we passende huisvesting bieden kunnen we deze groep kwetsbare jongeren echt verder helpen bij hun herstel. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 139

Geen plek voor kwetsbare jongeren

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018 en Jaarstukken 2017, Constateerend dat:

- Er prestatieafspraken zijn gemaakt met de Utrechtse woningcorporaties om 75 woningen beschikbaar te maken voor kwetsbare jongeren in 2018;
- Er in het Rapport Voortgangsrapportage en uitvoeringsagenda Jeugd april 2018 – april 2019 is geconstateerd dat er slechts 5 woningen zijn gerealiseerd in 2018;
- Binnen de huidige uitwerking van de prestatieafspraken de SSH verantwoordelijk is voor het leveren van de woningen voor bovengenoemde doelgroep;
- De SSH aangeeft geen verzoeken binnen te hebben gekregen om aan deze doelstelling te voldoen;
- De reden waarom deze woningen er niet zijn ligt niet in de beschikbaarheid, maar de gebrekkige communicatie tussen de verantwoordelijke afdelingen binnen de gemeente (Wonen & Maatschappelijke Opvang) en de woningcorporaties,

Overwegende dat:

- Kwetsbare jongeren binnen de gemeente Utrecht te lang in ongeschikte instellingen verblijven;
- Hierdoor meer kans is op terugval en de bijbehorende zorgkosten;
- De achterliggende problematiek van deze jongeren vraagt om geschikte woonruimte en

begeleiding op maat,

Draagt het college op:

- Toe te zien op een betere communicatie tussen begeleiding en huisvesting van kwetsbare jongeren;
- Toe te zien dat er in de huisvesting van kwetsbare jongeren rekening wordt gehouden met hun behoeften en zo een succesvolle rehabilitatie te garanderen in een zelfstandige of onzelfstandige woning;
- De opdracht voor huisvesting van deze groep door de STUW niet alleen bij SSH neer te laten leggen maar de opdracht op te splitsen tussen alle Utrechtse woningcorporaties om zo een meer diverse woningmix te kunnen faciliteren;
- Voor de programmabegroting 2013 terug te komen met gezamenlijke aanpak voor het alsnog realiseren van 70 woningen zoals benoemd in de prestatieafspraken;
- Deze prestatieafspraken ook te borgen in het te realiseren plan van aanpak n.a.v. het initiatiefvoorstel 'Jongeren onder dak' van 21 september 2017,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Corler, de heer Van Deún, de heer Gilissen, de heer Van Heuven, mevrouw Podt, mevrouw Streefland-Driesprong, de heer Van der Zweth en mijzelf.

Ik sprak net over passende huisvesting. Eigenlijk wil ik dat onderwerp nog wel een stukje breder trekken. De woonwensen van mensen zijn namelijk aan het veranderen, is mijn stellige overtuiging. Ten eerste staat natuurlijk de betaalbaarheid van woningen onder druk, maar er zijn ook steeds meer alleenstaanden die niet per se alleenwoners willen zijn. Wij hebben daarvoor een mooie oplossing. Dat is een oplossing die al langer bestaat: het woningdelen. Dat zouden wij graag nog meer stimuleren, ook omdat er logischerwijs behoefte aan is. In Amsterdam zijn al de eerste friendswoningen gebouwd. Het lijkt ons heel erg mooi als we die ontwikkeling ook naar Utrecht toe kunnen trekken. Het is een mooi concept dat hier ook heel goed past, denk ik. Daarvoor hebben wij ook een motie.

"Motie 140

Nieuwbouw voor vrienden

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018 en Jaarstukken 2017,

Constaterende dat:

- In 2015 de motie 'Vrienden met friendscontracten' unaniem werd aangenomen, waarin onder andere werd opgedragen friendscontracten te stimuleren op de particuliere huurmarkt;
- Er in Amsterdam friendswoningen als nieuwbouw worden gerealiseerd gericht op starters die hun woning willen delen;
- De woningbehoeften van in het bijzonder jongeren aan het veranderen zijn;
- Er veel nieuwbouwontwikkelingen gaande zijn in Utrecht,

Overwegende dat:

- Er een grote behoefte is aan meer woningen in Utrecht;
- Het nieuwe woningaanbod van de stad onder andere moet aansluiten de veranderende woonwensen van jongeren;
- Naast studenten tegenwoordig ook steeds meer starters behoefte hebben aan het delen van een woning;
- Door middel van woningdelen het makkelijker wordt voor mensen om betaalbaar te wonen,

Draagt het college op:

- Te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om nieuwbouwwoningen geschikt te maken voor friendscontracten, de marktpartijen hierop te bevragen en de uitkomsten onder de aandacht te brengen bij ontwikkelaars van grote nieuwbouwprojecten zoals de Merwedekanaalzone, Cartesiusdriehoek en het stationsgebied;
- Hier expliciet aandacht aan te besteden in de nog te ontwikkelen woonvisie,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend mevrouw Dekker-Abdulaziz, mevrouw Van Esch, mevrouw Zwinkels en mijzelf.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Student & Starter heeft het over alternatieve woonvormen voor jongeren, friendscontracten. Kunnen die friends ook 80 zijn wat Student & Starter betreft?

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Dat kan wat Student & Starter betreft zeker. Het is niet aan jongeren voorbehouden om vrienden te hebben en het is zeker ook niet aan jongeren voorbehouden om een woning te delen. Dat zou wel een erg gekke wereld zijn. Dat is volgens mij niet hoe het is. Wij staan er dus ook absoluut voor open om die woningen ook geschikt te maken voor bijvoorbeeld ouderen, misschien ook wel in het kader van levensloopbestendig bouwen. Daar is Student & Starter ook erg voor. Ik denk dat dat prima mee kan worden genomen in de motie, als ze wordt aangenomen en de wethouder haar gaat uitvoeren. Dat is een mooie aanvulling op de motie, denk ik.

Student & Starter is niet blij met alle ontwikkelingen. Een duidelijk voorbeeld daarvan is het huisjesmelken. Ik denk dat het goed is dat we dat in Utrecht aanpakken. Het is al helemaal mooi als we die aanpak kunnen borgen. Daarom spreek ik bij voorbaat alvast mijn steun uit voor een amendement van de SP dat ik zomaar voel aankomen. Over een ander voorbeeld van zo'n ontwikkeling wil ik zelf nog een motie indienen. Die gaat over de constructie van een studentenhotel. Student & Starter maakt zich daar al langer zorgen over. Dan worden er kamers verhuurd onder het mom van een hotel, waardoor mensen eigenlijk geen basale huurrechten meer hebben. Dat vinden wij gewoon een onwenselijke ontwikkeling. Daar willen wij graag iets aan doen. In Amsterdam zien we nu verschillende vormen van dat soort studentenhotels. Je hebt vormen die wel onder het huurrecht vallen en vormen die er niet onder vallen. Ik denk dat het mooi is als wij in Utrecht één lijn zouden kunnen trekken. Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 141

Ook bewoners van een studentenhotel hebben huurrecht

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018 en Jaarstukken 2017,
Constaterende dat:

- Er in andere studentensteden huisvesting wordt geboden aan onder andere studenten onder de bestemming 'hotel';
- Indien er kamers en appartementen worden verhuurd onder het mom van hotelkamers, het huurrecht inclusief huurprijsbescherming niet van toepassing is;
- Er in Utrecht nog steeds sprake is van een tekort aan studentenhuusvesting,

Overwegende dat:

- Door de schaarste aan woonruimte studenten sneller akkoord gaan met de constructie van een 'studentenhotel', aangezien ze simpelweg woonruimte nodig hebben;
- In het bijzonder internationale studenten en eerstejaarsstudenten de dupe dreigen te worden van deze schaarste aan woonruimte;
- Via de constructie van het verhuren van studentenhuusvesting onder het mom van hotelkamers het huurrecht kan worden omzeild;
- Hierdoor de bewoners van een studentenhotel niet een eerlijke huurprijs kunnen afdwingen bij de huurcommissie;
- Bewoners van een studentenhotel wegens het gebrek aan huurrechten ook niet worden beschermd tegen zaken als huisvredebreuk en directe uitzetting,

Draagt het college op:

- Te onderzoeken of de woonvorm studentenhotel kan vallen onder huurrecht en — bescherming en indien formele bescherming onder het huurrecht niet mogelijk is, op een andere manier de bescherming van studenten te verzekeren;
- Dit uitgangspunt mee te nemen bij de uitwerking van het nieuwe beleidskader Short Stay;
- Vervolgens te monitoren of het huurrecht bij de studentenhotels daadwerkelijk wordt nageleefd,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Van Esch, de heer Işik, de heer Schipper, de heer Zwanenberg en mijzelf.

Mevrouw **FERKET** (D66): Het is een beetje lastige discussie. Waar zal ik beginnen? Student & Starter zegt: iedereen recht op huurrecht. Dat is hier dus net niet helemaal aan de hand, want deze mensen,

soms studenten, sluiten een privaatrechtelijke overeenkomst en dan gelden die rechten niet. Ten eerste vraag ik dus of het kan, één zo'n lijn trekken. Helaas kan dat niet. Daar hebben we toch echt andere regelgeving voor. Ten tweede vraag ik of Student & Starter het met ons eens is dat dit voor internationale studenten, maar ook expats – ik heb geleerd dat we die tegenwoordig "internationals" moeten noemen, maar ik zoek nog naar een Nederlandse term – een opstapje is voor de Utrechtse woningmarkt. Dat heeft deze groep ook nodig.

De heer **SCHIPPER** (SP): Ik vind het allemaal prachtig wat juridisch allemaal wel en niet waar is. Ik zie alleen wel dat er eenzelfde motie in Leiden is aangenomen met steun van D66. Misschien kunt u, mevrouw Ferket, in de pauze zo nog even bellen met uw Leidse collega's.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Ik denk dat het advies van de heer Schipper sowieso goed is. Daarnaast wil ik ook nog wel ingaan op de vragen van mevrouw Ferket. Ze noemt het een soort opstapje. Daar zit precies mijn zorg. Als we dit gaan faciliteren bieden we een soort uitweg voor het huurrecht. Ze bieden huisvesting. Mensen blijven er een jaar. Deze huisvesters zouden zich opeens niet meer aan het huurrecht hoeven te houden of aan geen enkele regel. Dat zijn basale huurrechten, zoals het beschermen tegen huisvredebreuk. Daar is dan geen bescherming meer tegen. Ik zoek naar een manier om toch wat van die rechten te borgen. Ik vraag aan de wethouder of het kan. Wij vinden die rechten echt heel belangrijk.

Mevrouw **FERKET** (D66): Helaas is er in sommige gevallen geen huurovereenkomst. Daar gaat het nou precies om. Dit zijn hotels. We kunnen allemaal listen verzinnen om dit toch mogelijk te maken, maar dan kan het niet. Student & Starter zegt dat het opstapje niet kan. Ik ben het met de heer Homan eens dat er sowieso meer studentenwoningen moeten komen. Dat moet voldoende zijn. Is de heer Homan het niet met ons eens dat sommigen, ook studenten, kiezen voor zo'n gemeubileerd appartement?

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Ten eerste zou ik willen zeggen dat juist het studentenhotel hier de list is. Wij zijn hier geen listen aan het verzinnen. Als mensen kiezen voor een gemeubileerd appartement, kan dat prima, maar laten we dat dan onder regels laten vallen, dat er wel een aantal rechten gewoon gewaarborgd is. We bieden een opening aan de wethouder. Als het niet formeel kan, moet hij misschien naar andere manieren zoeken. Dat kan via dat beleidskader, hoop ik. Het gaat hier wat mij betreft echt om basale rechten, die we moeten waarborgen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik wil aan D66 meegeven dat je het wel kamerverhuur kunt noemen, maar als iemand er in de praktijk gewoon een vol jaar zit, is er juridisch sprake van een huurovereenkomst. Het gaat juridisch niet om wat je boven een contract zet, maar om wat de feitelijke situatie is. In die zin vindt GroenLinks wel dat je ook in dit soort gevallen wel moet proberen de rechten van mensen te borgen. In een situatie van schaarste, die we in Utrecht hebben, kun je wel zeggen dat mensen ervoor kiezen, maar dat is natuurlijk vaak geen vrijwillige keuze.

Mevrouw **FERKET** (D66): Is mevrouw De Boer het niet met ons eens dat er ook plek moet zijn voor expats en internationale studenten in deze stad, ook in het short-staykader?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Jazeker. Ik vind overigens dat ook de universiteit daar wel een verantwoordelijkheid heeft. Die neemt heel veel internationale studenten voor korte periodes aan. Ik denk dat we daar ook vooral het gesprek mee moeten aangaan.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Ik zou mevrouw Ferket er ook nog wel op willen wijzen dat die mensen gewoon ingeschreven staan in zo'n studentenhotel, waar dan weer niet het huurrecht geldt, en dat er dus ook goede voorbeelden zijn waaruit blijkt dat het wel gewoon kan. Hotel Casa in Amsterdam is een voorbeeld waar het beter geregeld is. Ook de Student Experience is dat.

Ik stap over naar een wat vrolijker thema, misschien ook een thema dat de D66-fractie wat vrolijker zal stemmen. Dat is namelijk de levendigheid in de stad. Ik begin met cultuur. Utrecht is een stad met veel talentvolle makers in de kunst- en cultuursector die barsten van de ambitie. Deze jonge makers willen dolgraag verder professionaliseren. Het probleem is echter dat de stap van incidentele naar structurele subsidie veelal te groot is. Daarom dienden wij al in 2016 de motie "Creativiteit kent geen anciënniteit" in om het probleem op te lossen. Deze motie werd unaniem gesteund door de raad. Helaas laat de actie vanuit het college al een tijdje op zich wachten, dus wij brengen de boel graag een beetje in

een stroomversnelling. Wij vinden het zonde en we zien jonge talentvolle makers uit de stad vertrekken. Dat moeten we natuurlijk niet hebben. Daarom dienen we de volgende motie in.

"Motie 142

Creativiteit kent geen anciënniteit in stroomversnelling

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018 en Jaarstukken 2017,

Constaterende dat:

- Utrecht een stad is met veel talentvolle makers in de kunst- en cultuursector die barsten van ambitie en verder willen professionaliseren;
- De stap van een incidentele naar structurele subsidie veelal te groot is;
- Beginnende makers daarnaast vaak moeite hebben een goed idee om te zetten in een subsidiabel en onderbouwd plan voor een projectsubsidie;
- Bij de programmabegroting 2017 de motie 218 'Creativiteit kent geen anciënniteit' door een ruime meerderheid van de raad werd gesteund;
- In de raadsbrief van 13 maart 2018 het college de urgentie van meer ondersteuning voor talentvolle makers onderkent en aangeeft een start te willen maken met een mix van regelingen vanaf de volgende cultuurnotaperiode,

Overwegende dat:

- Er een risico bestaat dat talentvolle makers uitwijken naar steden waar zij zich wel kunnen ontwikkelen als zij tot 2021 moeten wachten op een regeling die hun tussenstap in de groei van incidentele naar structurele subsidie is;
- Getalenteerde makers daarnaast nu kansen moeten krijgen met hun projecten omdat ze anders bij de volgende cultuurnota niet kwalificeren voor meerjarige ondersteuning;
- Het onwenselijk is als talent voor de stad Utrecht verloren gaat omdat juist zij vaak op vernieuwende wijze verbindingen weten te leggen in de stad en met de wijken;
- Steun voor beginnende makers goed past bij de ambitie 'Ruimte voor talentontwikkeling' zoals geformuleerd in het coalitieakkoord;
- Er vanuit het groeikader cultuur nog geen concrete invulling is voor het bedrag dat voor 2019 beschikbaar is,

Draagt het college op:

- Het bedrag dat voor 2019 beschikbaar is vanuit het groeikader cultuur in te zetten om een pilot te starten met een regeling voor talentvolle makers die de stap van incidentele naar structurele subsidie overbrugt;
- Om in deze pilot ook een eenvoudige regeling op te nemen waarmee beginnende makers ondersteund kunnen worden in het doen van een goede aanvraag voor projectsubsidie;
- Bij de programmabegroting 2019 een voorstel te doen voor deze pilot,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Bijsterbosch, mevrouw Deldjou-Fard, de heer Van Heuven, mevrouw Oosters, de heer Van Schie en mevrouw Streefland-Driesprong.

Utrecht is ook een diverse stad. De bewoners hebben dan ook diverse ritmes. Helaas is het in deze diverse en grote stad tot op heden nog steeds niet mogelijk om een nachtwinkel te exploiteren. Dat vinden wij nog steeds bijzonder vreemd. Nachtwinkels komen tegemoet aan de vraag van Utrechters die niet altijd even makkelijk boodschappen kunnen doen op normale tijdstippen overdag. Student & Starter zou dram graag zien dat er een pilot op touw wordt gezet om te kijken hoe nachtwinkels wel verwezenlijkt zouden kunnen worden, onder andere aan de hand van een keurige leefbaarheidstoets die de leefbaarheid onder omwonenden moet waarborgen en de voorwaarde dat de ontheffing kan worden ingetrokken indien er sprake is van excessen. We willen dus een pilot. De vervolgstappen moeten blijken uit de resultaten hiervan. We gaan het nu gewoon proberen is ons voorstel. Het was trouwens ook een pilot waarvan de wethouder dacht dat hij al bestond, dus dan kunnen we hem net zo goed uitvoeren, zou ik zeggen. Student & Starter vraagt aan de wethouder of hij kan toezeggen dat hij zo'n pilot gaat uitwerken. Mocht dat niet het geval zijn, dan hebben wij nog een motie achter de hand, met steun van D66, VVD, DENK en de PVV. Maar die houden we dus nog even achter de hand. We gaan het dus meemaken. Dat is een aanmoedigingspremie.

Ik wilde ook nog even terugkomen op een motie van ons van vorig jaar. Onlangs is per memo onze

motie "Pils in het Park" beantwoord. Dat was toch wel een motie waar wij erg trots op waren. Graag hadden wij gezien dat al voor de zomer nieuwe standplaatsen voor horeca waren gerealiseerd. Dat is helaas nog niet het geval. Ook hier hebben wij een aanmoedigingsmotie, maar die gaan we wel indienen.

"Motie 143

Plan voor Pils in het Park

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018 en Jaarstukken 2017, Constatende dat:

- Het voorzieningenniveau in de openbare ruimte nog steeds veel te wensen overlaat;
- Het huidige standplaatsenbeleid uit 2013 stamt;
- Hierdoor de motie 232 "Pils in het Park" door de raad is aangenomen;
- Als reactie op deze motie op 29 juni 2018 een memo is verzonden,

Overwegende dat:

- Uit de memo blijkt dat de uitwerking van de motie nog langer op zich laat wachten;
- Uit de memo blijkt dat vooral wordt onderzocht of er een mogelijkheid is van uitbreiding en nog niet wordt gerealiseerd;
- Plekken zoals bijvoorbeeld het Maximapark, die nu nog niet in de locatielijst zijn opgenomen, zich nu al uitstekend lenen voor uitwerking van de motie;
- Met het presenteren van de uitkomsten van het onderzoek nog niet vaststaat dat zo snel mogelijk meer plekken voor standplaatsen worden gecreëerd,

Draagt het college op:

- Dit najaar niet alleen de resultaten van het onderzoek te presenteren, maar ook duidelijk nieuwe standplaatsen te creëren in de locatielijst;
- Te garanderen dat voor het voorjaar van 2019 meer plaatsen beschikbaar zijn gekomen voor standhouders in parken en andere recreatieplekken;
- Waar mogelijk nu al aanvragen te honoreren,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos, de heer Van Deún, mevrouw Ferket, mevrouw Meerding, mevrouw Oosters en mevrouw Zwinkels.

Ik nader een beetje het einde. Ik weet nog goed dat vorig jaar, na het aannemen van de motie "Pils in het Park" heel veel mensen bang waren voor verrommeling van de openbare ruimte. Dat is helemaal niet wat wij voor ogen hebben. Sterker nog, wij zouden graag de afvalinzameling in de openbare ruimte verbeteren en daarbij meer werk maken van de doelstellingen rondom een circulaire stad, zoals die ook is opgeschreven in het coalitieakkoord. Er is nog een hoop te winnen in bewustwording als het gaat om afval scheiden, want we zien dat het nog niet altijd even goed gaat. Met opvallende afvalbakken en een brede bewustwordingscampagne kunnen we echt een verschil maken voor het publieke bewustzijn. Daarom dienen we de volgende motie in.

"Motie 144

Aantrekkelijke afvalbakken

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018 en Jaarstukken 2017, Constatende dat:

- Dat er veel negatieve aandacht is rondom het Nieuwe Inzamelen wat momenteel wordt uitgerold;
- De pilot gescheiden inzamelen in winkelcentrum Lunetten (M169/2015) niet tot gescheiden afvalstromen van recyclebare kwaliteit leidde;
- Het publiek nog niet voldoende bewust is van de positieve gevolgen van afval scheiden die bijdragen aan het verminderen van de afvalberg, niet alleen thuis maar ook in de openbare ruimte;
- Er in parken duidelijk vraag is naar gescheiden inzameling, zoals blijkt uit het bijplaatsen van glas,

Overwegende dat:

- De pilot in Lunetten wel een verbetering leverde in de kwaliteitsmeting zwerfafval;

- De gemeente een voorbeeldfunctie heeft in het Nieuwe Inzamelen beleid;
- Er veel aantrekkelijke varianten op afvalbakken zijn waarin afval gescheiden kan worden ingezameld;
- Dit een goede wijze kan zijn om meer bewustwording te creëren over bronscheiding;
- Gedrag niet zomaar verandert, en hierover actief bewustwording moet worden gecreëerd;
- Door een gescheiden inzameling te combineren met een bewustwordingscampagne, de effecten op de sorteerkwaliteit kan worden gemeten met sorteeranalyses,

Draagt het college op:

- Een pilot te starten met het plaatsen van aantrekkelijke afvalbakken in de stad met gescheiden inzameling op strategische plekken zoals drukke voetgangersgebieden en drukbezochte parken;
- De pilot onder de aandacht te brengen van het publiek door middel van een bewustwordingscampagne over het belang van goed scheiden van afvalstromen;
- Dit uit te werken tot een voorstel wat kan worden meegenomen in de behandeling van de programmabegroting 2019,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Deún, mevrouw Van Esch, de heer Işik, mevrouw Zwinkels en mijzelf.

Dat was mijn stapeltje moties, dus ik ben klaar.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! In het laatste blok van de commissiebehandeling van de Voorjaarsnota zei wethouder Voortman dat ze zich een motie van de SP meende te herinneren over het concreet maken van het coalitieakkoord richting de programmabegroting. "Geef me even de tijd", zei ze op een vraag van de heer Van der Zweth van de PvdA. Dat is eigenlijk wel een vrij volledige samenvatting van de commissiebesprekingen, want een debat vond ik het niet: de vraag "hoe dan?" vanuit de raad en het antwoord "u zult wel zien" vanuit het college. Met het schrijven van deze programmabegroting wordt zo'n beetje morgenochtend begonnen, zodat de raad hem op 13 september kan ontvangen. Als voor die tijd het hele coalitieakkoord concreet moet worden gemaakt, dan denk ik dat alle verlopen wel zo'n beetje zijn ingetrokken. Weten de ambtenaren dat al?

De raad is ongeduldig. U merkt het aan de enorme hoeveelheid voorstellen, waarmee de fracties vandaag richting proberen te geven aan het beantwoorden van die vragen. Ook wij hebben een paar noten op onze zang. Ik kan het niet helpen. Zo verontrustte het antwoord van wethouder Diepeveen mij over de 35% sociale huur in 2040, in het bijzonder over de toevoeging van de nieuwe coalitie "tot aan de liberalisatiegrens". Ik vroeg aan de wethouder of dat niet kan leiden tot een overdaad aan woningen die niet betaalbaar zijn voor de doelgroep. "Ja, zo staat het nou eenmaal in het coalitieakkoord", was het antwoord. Ik heb drie keer van verschillende wethouders in het vorige college toezeggingen gehad over de voorwaarden voor sociale huur in nieuwe gebiedsontwikkelingen, Defensieterrein, Beurskwartier-Lombok en de Merwedekanaalzone. Ik noem ze nog even op: het gemiddeld verhuurbaar vloeroppervlak is 60 m², tegen de gebruikelijke condities te verkopen aan een woningcorporatie, toewijzing via Woningnet, passend toewijzen aan de primaire doelgroep, toewijzing bijzondere doelgroepen volgens de prestatieafspraken, huurontwikkeling volgens de prestatieafspraken en niet alles pas aan het einde van zo'n gebiedsontwikkeling doen. Dat is volgens mij net wat anders dan in het coalitieakkoord staat. Daarom heb ik een motie gemaakt om die toezeggingen onverkort bij nieuwe gebiedsontwikkelingen te laten gelden.

"Motie 145

Echte sociale huur

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking de Voorjaarsnota 2018 c.a., met daarin opgenomen de afspraken uit het coalitieakkoord 2018-2022 'Ruimte voor iedereen',

Overwegende dat:

- Het college bij diverse gelegenheden (Omgevingsvisie Beurskwartier-Lombokplein, Omgevingsvisie Merwedekanaalzone, Bestemmingsplan Defensieterrein) heeft toegezegd voor het programma sociale huur als uitgangspunten te nemen;
- Een gemiddeld verhuurbaar vloeroppervlak van 60m²/woning, tegen de gebruikelijke condities te verkopen aan een woningcorporatie

- Voor deze woningen alle gebruikelijke afspraken voor de sociale voorraad te laten gelden, zoals: toewijzing via Woningnet, passend toewijzen voor de primaire doelgroep, toewijzing bijzondere doelgroepen volgens de prestatieafspraken; huurontwikkeling conform de prestatieafspraken
- Het aandeel sociale huur te spreiden over de totale planperiode voor de genoemde gebiedsontwikkelingen, waardoor de woningen gelijkmatig (dus niet alleen aan het eind) beschikbaar komen,

Constaterende dat:

- In het coalitieakkoord het streven staat opgenomen om in 2040 te komen tot een sociale huurvoorraad van 35%;
- Hieraan wordt toegevoegd dat dit gaat om woningen tot aan de liberalisatiegrens,

Van mening dat:

- Deze toevoeging een afzwakking inhoudt van de eerder gedane en hierboven genoemde toezegging;
- Deze toevoeging zou kunnen leiden tot een onevenredig groot aandeel sociale huur die niet bereikbaar is voor de primaire doelgroep;

Verzoekt het college:

- De eerder gedane toezegging onverkort als uitgangspunt te blijven hanteren bij toekomstige gebiedsontwikkelingen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Van Esch, de heer Homan, de heer Işik en mijzelf.

Ik kom op de aanpak van huisjesmelkerij. Er is al een paar keer over gepraat vanmiddag. In het coalitieakkoord zagen wij geen geld staan voor de jaren na 2020. Er staat wel de uitspraak dat het hoog op het lijstje staat als er financiële ruimte zou zijn. Dat vond ik verbazingwekkend als je weet dat zo'n beetje de hele raad het schuim op de mond heeft staan als er weer eens misstanden zijn. Er is schreeuwende woningnood. Het is een perfecte voedingsbodem voor ratten die ervan willen profiteren. Het signaal "we zullen wel zien of het lukt" vonden we erg weinig. Laten we het nou gewoon regelen en laat er nou gisteren een brief komen waaruit blijkt dat er opeens financiële ruimte is. Toen dachten wij: laten we dat nou maar meteen eens in een amendementje gieten. Hierin wordt de dekking voor de huisjesmelkersaanpak geregeld voor 2021 en 2022. Het gaat vergezeld van de oproep aan het college om toch ook te blijven zoeken naar een structurele dekking.

"Amendement 30

Aanpak Huisjesmelkers borgen, ook na 2020

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking de Voorjaarsnota 2018 c.a., met daarin opgenomen de afspraken uit het coalitieakkoord 2018-2022 'Ruimte voor iedereen',

Constaterende dat:

- Voor de aanpak van huisjesmelkers na 2020 geen middelen zijn opgenomen in het coalitieakkoord;
- Het college zelf aangaf dit punt prioriteit te geven bij toekomstige financiële ruimte,

Tevens constaterende dat:

- Uit de brief "Verwerking taakstelling vastgoed" van 3 juli blijkt dat er extra incidentele middelen beschikbaar zijn ten bedrage van € 1,6 miljoen,

Van mening dat:

- De aanpak van huisjesmelkerij structurele inzet vergt,

Besluit:

- €1,04 miljoen (2 x € 520.000) uit de hierboven genoemde extra incidentele middelen in te zetten voor de aanpak van huisjesmelkerij in de jaren 2021 en 2022;
- Het college te verzoeken deze wijziging te verwerken in alle ter zake doende documenten;
- Het college te verzoeken naar mogelijkheden te blijven uitzien om de aanpak van huisjesmelkerij ook na deze collegeperiode structureel te borgen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Dit amendement is ondertekend door mevrouw Dekker-Abdulaziz, de heer Işik, mevrouw De

Koning, de heer Wijmenga, mevrouw Zwinkels, de heer Van Heuven, de heer Van Waveren en mijzelf.

Ik heb net ook al impliciete steun van Student & Starter gehoord en wie weet mis ik nog een paar mensen. We gaan het straks merken. Als ik iemand vergeten ben: excuses.

In 2011 nam de raad bij de bespreking van de prestatieafspraken met de corporaties een amendement van de SP aan, getiteld "Stop energie E, F en G". Er is sinds die tijd echter een flinke slag gemaakt. Ook in de lopende afspraken zijn er stevige verduurzamingsafspraken opgenomen. Dit college wil nog een stap verdergaan. Ik zeg daarvan dat het mooi is als het lukt, maar dat er voorrang moet worden gegeven aan de ruim 11.000 corporatiewoningen met de slechtste energieprestaties. Hierbij zijn ook complexen die al heel lang op de nominatie staan voor renovatie. Complex 507 is het meest sprekende voorbeeld, maar er zijn ook complexen waarvoor nog geen plannen zijn: Talmastraat Zuilen, tienhoogflats aan de Falklanddreef, Montevideodreef. Hoe staat het college daarin? Bent u het met de SP eens dat die woningen met voorrang zouden moeten worden aangepakt? De snelste manier om energie te besparen is immers om het gewoon niet te verstoken. Zo nodig heb ik in tweede termijn een motie.

Ook na de commissiebespreking snap ik nog steeds niet waarom de coalitie sociale huur wil omkatten naar middenhuur. De SP deelt echter het doel om te komen tot gemengdere wijken. Ik denk dat dat een heel breed gedeeld doel is hier. Maar tot in de verre toekomst is er nog altijd een heel stevig tekort aan sociale huur, terwijl het tekort aan middenhuur langzamerhand wordt ingelopen als we het meerjarenperspectief stedelijke ontwikkeling goed lezen. Wat ons betreft kan dat omzetten naar middenhuur niet aan de orde zijn zolang er nog een tekort is aan sociale huur waarvan dan ook nog eens een groter deel naar bijzondere doelgroepen toe moet. Tenzij er concreet en direct zicht is op meer dan evenredige compensatie kan er wat ons betreft geen sprake van zijn. De voorraad van beide segmenten moet je vergroten. Ik heb daar een motie voor.

"Motie 146

Geen corporatiebezit sociale huur naar Middenhuur zolang er een tekort is

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018 c.a., met daarin opgenomen de afspraken uit het coalitieakkoord 2018–2022 'Ruimte voor iedereen',

Constaterende dat:

- Het college voornemens is sociale huurwoningen uit het corporatiebezit om te zetten naar middenhuur;
- Het college tevens voornemens is een groter deel van de beschikbare sociale huurvoorraad te bestemmen voor bijzonder doelgroepen;
- Uit het Meerjarenperspectief Stedelijke Ontwikkeling blijkt dat met de huidige woningbouwproductie en planvoorraad het tekort aan middenhuurwoningen reeds wordt ingelopen;
- Uit het Meerjarenperspectief Stedelijke Ontwikkeling blijkt dat met de huidige woningbouwproductie en planvoorraad het tekort aan sociale huurwoningen groot blijft,

Draagt het college op:

- Geen corporatiebezit in de sociale huur om te zetten naar middenhuur, zolang er in de stad een tekort is aan sociale huurwoningen, tenzij er direct en concreet meer dan gelijkwaardige compensatie elders wordt geboden,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Van Esch, de heer Işik en mijzelf.

Tot slot op het gebied van wonen heb ik een opmerking over de pilot huurkorting, waar in het coalitieakkoord na 2020 geen geld voor staat. Ik begrijp inmiddels dat de inzet van het college is dat het beleid zonder extra inzet van gemeentelijk geld kan worden voortgezet. Ik moet dat nog zien, maar we zijn wel bereid om dit af te wachten bij de nieuwe prestatieafspraken. Graag hoor ik van het college de toezegging dat we het horten als dit anders dreigt te gaan worden.

Ik heb nog een paar dingen over de portefeuille-Wiegant. Het blijft steken als kinderen niet mee mogen op schoolreisje omdat hun ouders de vrijwillige bijdrage niet kunnen betalen. De heer Van der Zweth zei er ook al wat over. Toch krijgen we van tijd tot tijd weer berichten dat dat toch het geval is. Voor de betrokken kinderen heeft dat heel grote gevallen. Dat kunt u zich wel indenken. Het punt is alleen dat we er geen grip op hebben. Ik weet niet om hoeveel kinderen het nou gaat. Heeft het college dat inzicht wel? Zo ja, zou het college dan met de scholen in gesprek kunnen gaan om het aantal kinderen dat niet mee kan terug te brengen naar nul? Zo nee, is het college bereid om dat met die scholen samen te inventariseren en daarover terug te rapporteren aan de raad? Ik heb een motie in m'n

achterzak die ik eventueel in tweede termijn nog kan indienen.

Wat hebben Rotterdam en Den Haag dat Utrecht niet heeft? Dat zijn misschien heel veel zaken, maar in ieder geval de kosteloze parkeervergunning voor mantelzorgers. De SP vindt die maatregel eigenlijk vrij logisch. Als er door fout zorgbeleid – zo noem ik het maar even – steeds vaker een beroep wordt gedaan op mantelzorg, laten we dat dan ook zo makkelijk mogelijk maken. Wat zou dat kosten? Ik weet het niet. Wij weten het niet. Misschien weet het college het wel, zou het college dat inzichtelijk kunnen maken of liever nog, als het enigszins uit kan, meteen kunnen regelen bij de begroting. Ik heb daarvoor een motie.

"Motie 147

Gratis parkeervergunning voor mantelzorgers

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018 c.a.,

Constaterende dat:

- Het Rijk steeds meer zorgtaken bij mantelzorgers neerlegt;
- Deze taken onmisbaar zijn voor degenen die deze zorg ontvangen;
- Veel mantelzorgers zich overbelast voelen,

Van mening dat:

- Mantelzorgers door hun zorgtaak zo min mogelijk financieel nadeel zouden moeten ondervinden;
- De gemeente op concrete wijze moet laten zien hoezeer zij de inspanning van de mantelzorgers waardeert,

Verzoekt het college:

- De kosten van het verlenen van een gratis parkeervergunning aan iedere Utrechtse mantelzorger te inventariseren;
- Uiterlijk ten tijde van de programmabegroting 2019 met deze informatie naar de raad te komen;
- Het benodigde bedrag zo mogelijk op te nemen in de programmabegroting 2019, En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Deún en de heer Wiegant.

Tot slot. Bij zijn afscheid van de raad sprak Michel Eggermont over Quint Ondaatje, een vroeg en groot voorvechter van de democratie in de stad. Ondaatje leidde de betoging van de Utrechtse bevolking op 11 maart 1785 die een belangrijke rol in de democratisering van Utrecht heeft gespeeld. Onder meer hierdoor werd Utrecht vanaf 2 augustus 1786 de eerste stad met door de schutterij gekozen vroedschapsleden. Op grond daarvan werd Utrecht een democratisch eldorado genoemd in die tijd. Wie dit allemaal niet wist, moet het maar eens even opzoeken op Wikipedia. Dat heb ik ook gedaan. Dit alles bracht de heer Bakker en mijn collega Wiegant op het idee om een vergaderzaal in het straks verbouwde stadhuis te vernoemen naar Quint Ondaatje, om ons er blijvend aan te herinneren dat democratie niet vanzelf komt en blijft. Met deze stichtelijke motie eindig ik mijn betoog.

"Motie 148

Blijvende aandacht voor de vroegste voorvechters van de Utrechtse Democratie

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018 en het Meerjaren Programma Utrechts Vastgoed,

Constaterende dat:

- Het stadhuis van Utrecht de komende maanden wordt verbouwd;
- Er ten behoeve van commissievergaderingen een nieuwe vergaderzaal komt,

Overwegende dat:

- Het democratisch bestuur in Utrecht niet vanzelf is gekomen;
- In het proces naar een democratisch bestuur de patriottische beweging in de jaren '80 van de 18e eeuw een belangrijke rol heeft gespeeld;
- De betoging van de Utrechtse bevolking op 11 maart 1785 onder leiding van Pieter Philips Jurriaan Quint Ondaatje een belangrijke rol in de democratisering van Utrecht heeft gespeeld, op grond waarvan Utrecht het democratisch Eldorado werd genoemd toen vanaf 2 augustus 1786 Utrecht de eerste stad werd met door de schutterij gekozen vroedschapsleden;
- Er in Nederland, en in Utrecht in het bijzonder, weinig aandacht is voor de bijdrage van de

- patriottische beweging voor de ontwikkeling naar een democratisch stadsbestuur;
- Een vergaderzaal die vernoemd is naar een van de voorvechters van democratie in Utrecht deze historie op een goedkope manier kan vastleggen,

Draagt het college op:

- Een vergaderzaal in het gerenoveerde stadhuis de Quint Ondaatje Zaal te noemen;
- Deze naamgeving binnen het budget van de renovatie op te lossen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bakker en de heer Wiegant.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Ik begin met een ordepunt. We hebben sinds twee uur print- en kopieerproblemen. Misschien is het een idee om toch eens een ouderwets stencilapparaat aan te schaffen. Dat doet het namelijk altijd.

Bij de algemene beschouwingen, een paar weken geleden, heeft de Partij voor de Vrijheid gezegd dat dit een soort rituele dans is tussen oppositie en coalitie, omdat het coalitieakkoord nog nat was en de wethouders net een dag waren benoemd. Daarop volgden debatten in de commissies die ik met veel vreugde heb bijgewoond, althans een aantal daarvan, en draaiden de oppositie en de coalitie inderdaad weer om elkaar heen. Dat hoort er kennelijk allemaal bij. De kersverse wethouder Anke Klein mocht het spits afbijten en gelijk haar eerste aanvaring hebben op sociale media. Ook zij moest duidelijk nog wennen en dat is helemaal geen schande, net zoals ik moet wennen. Maar het debat voeren wij hopelijk hier en niet op sociale media.

De Voorjaarsnota is een vertaling van het coalitieprogramma in cijfers en doelen. Veel van die plannen zijn voor de Partij voor de Vrijheid onverteerbaar. Tijd om oppositie te voeren en nu allerlei moties in te dienen die het voorgenomen beleid willen wijzigen? Nee, liever de komende jaren met eigen initiatiefvoorstellen komen om de speerpunten voor de Partij voor de Vrijheid naar voren te brengen. Immers, er wordt nog weleens vergeten dat de raad de baas is en het college uitvoert. Daarom werken wij aan voorstellen op het gebied van een doelmatige en rechtmatige subsidieverlening in deze stad en grotere democratische controle op de cijfers.

Dit coalitieakkoord en de Voorjaarsnota staan vol van ambities en zinsneden als "wij streven naar" en cetera et cetera. Gelukkig lezen wij in recente publicaties en is onze ervaring dat beleidsvoornemens maar voor 30% worden gerealiseerd. Zelfs Jan Schaefer, de Partij van de Arbeid-man in hart en nieren, zei ooit eens: in geouwehoer kun je niet wonen. Er is dus nog hoop voor een deel van onze inwoners, namelijk mijn kiezers. Gelukkig helpt ook de Rijksoverheid ons een beetje door bijvoorbeeld – het is al eerder ter sprake gekomen – nog maar twee milieuzones in te stellen. De ambitie voor een emissieloze stad ligt nog heel ver weg wat ons betreft. Zelfs het Klimaatakkoord lijkt nog even ver weg, volgens het NRC van vandaag in ieder geval. Wat we willen gaan doen in het Klimaatakkoord is wel duidelijk, maar hoe en vooral hoe we het gaan betalen, daar komen we kennelijk toch echt niet uit.

De Partij voor de Vrijheid heeft de afgelopen drie maanden ervaren dat de sfeer in deze raad erg constructief is. Daarvoor dank ik alle collega's, alle collega-raadsleden en niet te vergeten de griffie. Maar in het bijzonder verdient Heleen de Boer van GroenLinks een compliment. Er zijn twee grote en tien veel kleinere partijen, waaronder ook partijen van drie en twee. Dat betekent dat kleinere partijen een zeer grote werkdruk ervaren. Zij heeft daar oog voor gehad in de commissie en luisterde echt naar ons. Mede door haar hebben de individuele raads- en commissieleden nu het vetorechte om commissievergaderingen te stoppen als er veel te lang vergaderd wordt. Helaas is dat vandaag niet het geval, want ik denk dat het tot de vroege uurtjes gaat duren. Dat is een zeer goede zaak die de democratische besluitvorming alleen maar ten goede komt. De Partij voor de Vrijheid wil haar daarvoor echt bedanken. Daar hoort een bloemetje bij en dat heb je inmiddels gehad, Heleen.

De Partij voor de Vrijheid heeft in haar verkiezingsprogramma een aantal speerpunten benoemd die de komende vier jaar ons uitgangspunt zijn, omdat onze kiezer daarop rekent en afspraak is afspraak. Utrecht moet een veilige stad zijn, geen spilzieke gemeente, respect voor onze ouderen hebben en de beste stad zijn om op te groeien. Geen islamitische stad en natuurlijk Utrecht weer voor ons, voor alle Utrechters met een G. Daarom dient de Partij voor de Vrijheid op die thema's vandaag zes moties in.

We hebben in de commissie eerder gesproken over geweld bij ouderen, maar ook eenzaamheid onder ouderen is een onderkend probleem. Daarom dien ik een motie in om middelbare scholieren hun maatschappelijke stage onder meer te laten verrichten bij eenzame ouderen.

"Motie 149

Bestrijden van eenzaamheid doen we samen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- Eenzaamheid onder ouderen een groot maatschappelijk probleem is;
- Er ook in Utrecht eenzaamheid leeft onder ouderen,

Overwegende dat:

- Het college inzet op het bestrijden van eenzaamheid onder ouderen;
- Het college met de maatschappelijke stage van middelbare scholieren de kans heeft om op brede wijze eenzaamheid onder ouderen tegen te gaan;
- Eenzame ouderen onder de aandacht te brengen van de jeugd een goede zaak is;
- De jeugd zichzelf hiermee verder kan ontwikkelen en meer gevoel krijgt bij onze ouderen,

Verzoekt het college:

- Met middelbare scholen in Utrecht in gesprek te gaan over de mogelijkheid om samen de maatschappelijke stage van de hiervoor geschikte middelbare scholieren waar mogelijk te koppelen aan het tegengaan van eenzaamheid onder onze ouderen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Streefland-Driesprong en mijzelf.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Op zich is het heel mooi om te kijken of je met die maatschappelijke stages ook eenzaamheid kunt aanpakken, maar zoals de formulering in de motie is klinkt het heel erg alsof we vooral daarop moeten inzetten, terwijl er natuurlijk ook heel veel maatschappelijke stages zijn over bijvoorbeeld dierenverzorging, juist iets voor jongeren of juist iets met nieuwkomers in Utrecht. Vindt de PVV dat we echt moeten focussen op die eenzaamheid of zijn al die andere dingen straks ook nog mogelijk?

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Nee. Ik weet niet of u de goede versie heeft gezien, maar er staat nu "waar mogelijk", dus natuurlijk niet alleen focussen op ouderen, ook op van alles waar men ervaring mee wil opdoen in het kader van vrijwilligerswerk. Maar de eenzaamheid van ouderen is natuurlijk wel een probleem. Dat wordt niet onderkend. Ik wil juist die verbinding maken – ik lijk bijna D66 hier – tussen die ouderen en die jongeren en niet alleen tussen opa en de kleinkinderen, maar tussen jongeren en ouderen in deze stad.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Dan is het volgens mij een motie waar weinig mensen tegen kunnen zijn. Ik bestrijd toch wel dat eenzaamheid niet onderkend wordt, want dat wordt bijvoorbeeld in het coalitieakkoord benoemd en ik ga ervan uit dat de wethouder daar ook duidelijke maatregelen op gaat nemen.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Dan zie ik graag dat het college de motie overneemt.

Mijn tweede punt. Gehandicapten en ouderen moeten gebruikmaken van hulpmiddelen als scootmobielen en driewielers om maximaal deel te kunnen nemen aan de Utrechtse samenleving. Fietsen kunnen wij inmiddels overal in overdekte stallingen parkeren en dat is maar goed ook. Maar voor deze doelgroep is weinig tot niets geregeld. Dat is mijn ervaring althans. Daarom heb ik de volgende motie.

"Motie 150

Parkeren scootmobielen en driewielers

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- Het parkeren van scootmobielen en driewielers in de openbare ruimte en in o.a. flatgebouwen overlast kan veroorzaken en niet goed geregeld is;
- Inwoners met een scootmobiel of driewieler onthand zijn als er geen parkeergelegenheid is en het parkeren in de hal of gang, van bijvoorbeeld een flatgebouw, de toegankelijkheid van het gebouw vermindert;
- Woningcorporaties geen eenduidig beleid voeren waardoor onduidelijkheden ontstaan,

Overwegende dat:

- Kwetsbare inwoners maximaal moeten worden ondersteund om mee te kunnen doen in de Utrechtse samenleving;
- Het voor de levensduur van een scooter en driewielers belangrijk is dat deze droog en veilig wordt geparkeerd,

Verzoekt het college:

- Voor het einde van dit jaar met een voorstel te komen; op welke wijze overdekt parkeren van scooters en driewielers in de openbare ruimte en/of in de nabijheid van flatgebouwen kan worden gefaciliteerd en welke kosten hiermee zijn gemoeid,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos en mijzelf.

Het is de taak van de Partij voor de Vrijheid om het college te controleren hoe effectief het beleid is. Dat kan alleen als er goede, betrouwbare cijfers worden verstrekt. Op schriftelijke vragen over het aantal door handhaving beëindigde uitkeringen, duurzame uitstroom, bleek al dat die aantallen genuanceerd moesten worden, doordat mensen binnen korte tijd opnieuw instroomden. Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 151

Inzichtelijkheid in- uitstroom bijstand

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- De gemeente een onverminderde grote instroom in de bijstand heeft;
- De gemeente extra middelen inzet voor "Werken aan werk";
- De gemeente inzet op handhaving in de Participatiewet (PW) en als gevolg daarvan uitkeringen beëindigt of niet toekent,

Overwegende dat:

- De gemeente als doel moet hebben bijstandsgerechtigden te begeleiden naar duurzaam werk;
- De gemeente de wettelijke taak heeft regels in de Participatiewet te handhaven en ten onrechte verstrekte uitkeringen te beëindigen;
- Op het moment dat iemand bijstand aanvraagt, wij als gemeenteraad niet inzichtelijk hebben of dit een "nieuwe" aanvraag is of iemand die opnieuw aanvraag doet;
- De gemeenteraad het beleid van het college op het gebied van het begeleiden van bijstandsgerechtigden naar duurzaam werk of duurzame beëindiging na regel overtreding enkel kunnen toetsen op totale aanvragen per jaar en dit een vertekent beeld kan opgeven,

Verzoekt het college:

- Vanaf de volgende jaarrekening duidelijk te specificeren hoeveel nieuwe bijstandsaanvragen er binnen zijn gekomen en hoeveel van de bijstandsgerechtigden van het jaar ervoor duurzaam zijn uitgestroomd en/of werk hebben gevonden, eventueel met behulp van de gemeente,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos en mijzelf.

De Partij voor de Vrijheid heeft als speerpunt om zowel landelijk als lokaal de stad te deïslamiseren, binnen de wettelijke grenzen natuurlijk. Dat laatste spreekt voor zich. De afgelopen maanden hebben wij kunnen lezen over allerlei financieringsconstructies van moskeeën en islamitische organisaties waar de Partij voor de Vrijheid grote bedenkingen bij heeft. Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 152

Geen buitenlandse financiering moskeeën

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- Verscheidene moskeeën en islamitische organisaties in Utrecht mogelijk financiering genieten of hebben genoten vanuit het buitenland dan wel aanvragen daarvoor in het buitenland hebben gedaan;

- Deze steun onder andere afkomstig is uit landen als Turkije, Marokko, de Verenigde Arabische Emiraten, Koeweit, Saudi-Arabië en buitenlandse islamitische organisaties;
- Eerder is gebleken dat financiering vanuit deze landen en buitenlandse organisaties grote nadelige consequenties kan hebben, waaronder de inmenging in bestuurlijke zaken,

Overwegende dat:

- Inmenging van deze landen en buitenlandse organisaties ongewenst en gevaarlijk is,

Verzoekt het college:

- Grondige controles uit te voeren op de financiering van moskeeën en islamitische organisaties en buitenlandse financiering van moskeeën en islamitische organisaties niet toe te staan,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Ik word onpasselijk van de woorden die de PVV hier gebruikt. Ik word hier echt onpasselijk van. De vorige keer heeft de PVV hier gesproken over gelukszoekers. Nu spreekt de PVV hier over deïslamisering van deze stad. Volgens mij hebben we het hier gewoon over mensen en over mensen die hun huis en haard hebben verlaten. Dat hebben ze niet gedaan om zich hier te laten bestempelen als gelukszoekers. Ik ben blij dat we in Utrecht nog steeds meer vrijwilligers hebben dan leden van de PVV.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Ik heb het woord "gelukszoekers" niet in mijn mond genomen. Echte asielzoekers zijn natuurlijk van harte welkom in dit land en in deze stad. Waar we het hebben over deïslamisering, gaat het over de islam. De meesten denken dat de islam een godsdienst is als elke andere, met een vooral spirituele boodschap, die elke gelovige naar beste vermogen probeert in te vullen. Niets is minder waar. De islam dringt zeer diep door in het dagelijkse leven en de sociale interactie van de moslims. De islam is een allesomvattend politiek systeem. Er is geen scheiding van machten, zoals wij die in deze wereld kennen, de trias politica. Alles ligt bij de Kalief of diens afgevaardigde ...

De **VOORZITTER**: Oké, dank u wel.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Misschien mag ik mijn zin even afmaken.

De **VOORZITTER**: Zeker.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Er is een onvoorwaardelijke gehoorzaamheid verplicht aan de koran en is feitelijk een voorzetting van het principe dat Mohammed alle macht in handen had.

Mevrouw **FERKET** (D66): Ik wil me echt distantiëren van de woorden van de PVV. Waarom mogen moskeeën geen geld aannemen uit het buitenland? Mogen kerken dan ook geen geld meer aannemen uit het buitenland? Het is onnodig criminaliserend om zo een godsdienst weg te zetten. Ik denk dat dit het laatste is wat ik hierover ga zeggen.

De heer **EL ABASSI** (DENK): Mijn vraag is aan de PVV is of ze wel beseffen dat ze discrimineren door zich alleen te richten op één geloofsgemeenschap. Daarnaast noemt de PVV buitenlandse invloed ook als argument. De PVV geniet veel financiële steun vanuit het buitenland. Hoe kijkt de PVV aan tegen buitenlandse financiering van politieke partijen?

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Ik wil nog even terugkomen op de vraag van D66. Wij vinden het dus geen geloof, maar een ideologie. Daarin verschillen wij van mening. Dat mag gelukkig in dit land. Het is voor ons geen geloof. U hebt het over ondersteuning van de kerk. Waarschijnlijk zal de katholieke kerk geld uit Rome krijgen. Daar hebben wij helemaal geen probleem mee. Het uitgangspunt van de Partij voor de Vrijheid is dat de islam geen godsdienst is. Daar verschillen wij waarschijnlijk van mening.

In reactie op de heer El Abassi zeg ik dat ik niet over de landelijke politiek ga. Ik weet er echt helemaal niks vanaf. Ik kan u alleen verzekeren dat wij als Partij voor de Vrijheid in de stad Utrecht geen enkele financiering ontvangen.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Ik sluit me aan bij wat D66 zei over de woorden die worden gebruikt. Ik wil er ook op wijzen dat het verschilt waar de financiering uit het buitenland vandaan komt.

Waar zit dan het onderscheid? Gaat het erom dat er geld naar een islamitische gemeenschap gaat? Is dat het punt? Of moeten we regels gaan maken voor buitenlandse financiering? Dat is een volstrekt onduidelijk onderscheid en ik weet waarom: jullie richten je op één groep. Dat is aan alle kanten verkeerd.

De heer **GILISSEN** (VVD): Wat schuilgaat achter de retoriek, van beide zijden trouwens, is dat we ons wel degelijk druk zouden moeten maken over financiering vanuit onvrije landen waarmee invloed op bewoners wordt gekocht. Volgens mij is daar Kamerbreed aandacht voor, maar zou daar hier ook raadsbreed aandacht voor moeten zijn. We willen niet dat Utrechters worden beïnvloed door financiering uit onvrije land. Daarmee wordt invloed gekocht.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Dan is dat de discussie en is dat het onderscheid dat we moeten maken. De heer Van Deún maakt een heel ander onderscheid om een groep weg te zetten en daar een eigen politieke agenda op te plakken. Dat is wat D66 daarover zei.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik wil me ook aansluiten bij wat D66 hierover gezegd heeft. De PVV zegt dat het geen geloof is, maar een ideologie. Ik vind het een merkwaardige uitspraak. Die laten we voor rekening van de heer Van Deún. Wat GroenLinks betreft moet je alle geloven en alle mensen op een gelijkwaardige manier behandelen. Als de discussie gaat over het kopen van invloed op bepaalde beroepsgroepen, dan moet je daar altijd maatregelen tegen nemen, op welke manier dan ook en door wie dan ook. Als de discussie gaat over één groep Utrechters anders behandelen dan de andere, dan passen wij daarvoor.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Ik wil daar even op reageren. Lees de motie. Ik denk dat de VVD zich daar best in kan vinden. De motie gaat over invloed van buitenaf en niet over deïslamisering overigens, maar dat kwam hier in de discussie naar voren. De motie gaat inhoudelijk over buitenlandse invloed op moskeeën.

De heer **EL ABASSI** (DENK): Ik lees dat het gaat over "de financiering van moskeeën en islamitische organisaties". Vervolgens wordt er gesproken over "de buitenlandse financiering". Ik lees dus zowel "financiering" als "buitenlandse financiering".

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Het gaat in deze motie over buitenlandse financiering.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik sluit me aan bij een heleboel verstandige dingen die de collega's net al gezegd hebben bij interruptie. Ik wil nog iets zeggen over de praktische kant van de motie die de heer Van Deún voorstelt. De gemeente gaat niet over de financiering van organisaties, laat staan over waar die financiering vandaan komt. Daar kun je allemaal dingen van vinden. We hebben het vorige week in de commissie over de ANBI-status van bepaalde organisaties gehad. Daar gaan we ook niet over als gemeente. Dus wat verwacht de heer Van Deún in het strikt hypothetische geval dat zijn motie aangenomen wordt dat het college gaat doen?

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Er zijn wel degelijk mogelijkheden. Als wij hier te maken hebben met vergunningen, dan kunnen we een Bibob-procedure starten en kan er wel degelijk naar dat soort dingen gekeken worden. Het is dus niet helemaal onmogelijk. Natuurlijk moeten we wel binnen onze wetgeving blijven en binnen de bevoegdheden van de gemeente. Daar geef ik u natuurlijk gelijk in. Maar als je het hebt over vergunningen, als je het hebt over openbare orde, dan zijn er wel degelijk mogelijkheden.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Als we de Wet Bibob vaker toe willen passen bij vergunningen waar we aan twifelen, dan ben ik het daar helemaal mee eens. Daar hebben we het vaak genoeg met de burgemeester over gehad. De buitenlandse financiering, waar u het over heeft, zal geen grondslag zijn om die vergunning niet te verlenen. Volgens mij zet u verkeerde instrumenten in om een probleem op te lossen dat er niet is op deze manier.

De heer **SUNGUR** (DENK): We horen net dat de gemeente in principe niet gaat over de buitenlandse financiering van moskeeën. Mijn collega stelde net de vraag hoe kijkt naar de financiering van politieke partijen. U gaf aan daar niet over te gaan. In het geval van de moskeeën kiest u er wel voor om er wat van te vinden, dus ik ben nog steeds oprecht heel erg benieuwd hoe u kijkt naar de financiering van politieke

partijen vanuit het buitenland.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Nogmaals, ik ga niet over de landelijke politiek. Ik ga niet over mijn landelijke partij. Ik weet helemaal niet of zij financiering uit het buitenland krijgen. Ik kan u alleen vertellen dat wij geen financiering krijgen, überhaupt niet.

Cijfers zijn belangrijk om beleid op te maken. We gebruiken enkel cijfers op wijkniveau. Wijken zijn stadsdelen geworden in deze stad en cijfers op buurniveau zijn gewend om effecten van beleid te kunnen meten. Daarom willen we graag de volgende motie indienen.

"Motie 153

Van wijk naar buurt

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- De gemeente Utrecht in rapportages, onderzoeken, in de VJN, jaarstukken en voor het vaststellen van haar beleid, gebruik maakt van statistische cijfers op wijkniveau;
- Wijken in Utrecht door de groei van de stad zo groot zijn geworden, dat het bijna stadsdelen zijn;
- Iedere buurt zijn eigen problematiek kent en dat de ontwikkelingen op buurniveau, nu niet voor de gemeenteraad inzichtelijk is,

Overwegende dat:

- Cijfers op wijkniveau geen goed beeld geven over de buurten,
- De statistische cijfers nog niet beschikbaar zijn op buurniveau;
- Iedere buurt zijn eigen karakter heeft;
- Dat statistische gegevens op buurniveau wenselijk zijn om het effect van beleid goed te kunnen meten,

Verzoekt het college:

- Om met ingang van 2019 de statistische cijfers ook op buurniveau te verzamelen en inzichtelijk te maken voor de raad om gezamenlijk daarmee het effect van beleid beter te kunnen meten,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos, mevrouw Zwinkels en mijzelf.

Ik sluit af met mijn laatste motie. Dat is zeker niet de onbelangrijkste voor de Partij voor de Vrijheid. Wij staan op naleving van het recht en de rechtsregels in dit land door iedereen. Uitspraken van rechters dienen absoluut te worden nageleefd, zonder enige uitzondering. Dat is ook de basis van de trias politica. De politiek maakt wetten, maar de rechtspraak is in handen van de rechterlijke macht. Toch doet Utrecht dat niet en het verleent uitgeprocedeerde asielzoekers toch opvang. Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 154

Geen opvang uitgeprocedeerde asielzoekers in Utrecht

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- Uitgeprocedeerde asielzoekers illegalen zijn waarover geoordeeld is dat zij Nederland moeten verlaten,

Overwegende dat:

- Verhoogde druk op sociale voorzieningen nu en in de toekomst voorkomen dient te worden;
- Illegaliteit niet dient te worden beloond,

Verzoekt het college:

- Uitgeprocedeerde asielzoekers nu en in de toekomst geen gratis opvang te bieden, ook niet in de vorm van bed, bad en broodregeling of dagbesteding,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Ik vraag me het volgende af. We zeggen "Ruimte voor iedereen". Er is ook gewoon een groep waarbij dat al een stuk moeilijker is. Dat gaat over deze uitgeprocedeerde asielzoekers. Wat is het alternatief dan volgens de heer Van Deún?

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Ja, wat is het alternatief? De rechter heeft zich uitgesproken: u moet Nederland verlaten. Dan moeten wij gewoon echt zorgen dat deze mensen zo snel mogelijk Nederland verlaten. Dit zijn geen echte erkende asielzoekers. Zij zijn hier gekomen om economische belangen. Die mensen willen graag een bed, bad en brood. Daarvoor zijn ze hier naar Nederland gekomen. En wat gaan we ze geven? Bed, bad en brood. Dat schiet niet op. Ik wil niet terug naar de situatie naar 1970. Toen sloten we ze op. Toen was illegaliteit echt een strafbaar feit. Toen werden mensen opgesloten. Dat vind ik ook weer te ver gaan. We moeten wel echt, misschien moeten we in andere landen, wat nu ook in Europa voorligt – kampen vind ik zo'n raar woord – in ieder geval detentiecentra oprichten, waar je die mensen echt beweegt om naar hun thuisland terug te keren of naar een ander veilig land.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Het Utrechtse beleid van bed, bad, brood en begeleiding is een voorbeeld voor heel Europa. Dat blijkt juist heel effectief te zijn, voor mensen die niet kansrijk zijn om terug te keren, maar ook voor mensen die alsnog een vergunning krijgen omdat er eerder in de procedure toch iets mis is gegaan. Volgens mij is er raadsbreed, op één partij na, steun voor deze aanpak, dus wat GroenLinks betreft gaan we daar gewoon mee door.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Ik hoorde geen echte vraag. Daarom wil ik afsluiten met de wijze woorden van Cicero: dwalen kan iedereen, maar alleen dwazen volharden in hun dwaling. Ik kijk uit naar de reactie van het college vanavond.

(De heer Van Zanen draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Zwanenberg.)

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Stadsbelang Utrecht beoordeelt voorstellen kritisch en is scherp op alle beleidsterreinen waar verbeteringen nodig zijn. Er is nog veel verbetering nodig. Stadsbelang doet hier graag aan mee. In de beperkte tijd die ons gegeven is beperk ik me tot hetgeen wij op dit moment opportuun vinden. Stadsbelang heeft een scherpe focus op een financieel gezond Utrecht, een gemeente die zorgvuldig begroot, die verliezen neemt als ze genomen moeten worden en winsten als ze gerealiseerd zijn, die zorgvuldig omgaat met risico's en een gemeente die schulden niet laat oplopen en de saldi op de spaarbankboekjes alsook de bezittingen in de gaten houdt. Dat noemen wij: de basis op orde. Stadsbelang Utrecht probeert al jaren de financiële spelregels en kaders te wijzigen om tot een financieel houdbare basis te komen, omdat we vinden dat bijvoorbeeld de groeiambities van dit college niet ten koste mogen gaan van de portemonnee van de Utrechter, omdat we de rekening en de lasten niet willen doorschuiven naar generaties die na ons komen. Dan is het winst als partijen in het coalitieakkoord aangeven dat de groei van de stad geen doel op zich is, dat de horizon van de ruimtelijke strategie en het mobiliteitsplan "drie keer slim" is verlengd met tien jaar naar 2040 en dat de rekening van gemeentelijk beleid niet naar volgende generaties wordt doorgeschoven. Dan constateer ik dat we hierdoor de ruimte en de tijd krijgen om te kijken naar andere financieringsbronnen en subsidies om het groeipad te kunnen bekostigen. Dan kunnen we de investeringen meer in lijn brengen met de afschrijvingen en krijgen we een financieel beleid gericht op schuldenevenwicht, de ruimte om de Utrechtse netto schuldquote te maximaliseren op 80% van de totale Utrechtse inkomsten voor bestemmingsreserves. Daarom dien ik het volgende amendement in.

"Amendement 31

Beperk de Utrechtse Schuldenberg

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- Uit de jaarcijfers 2017 blijkt dat de gemeentelijke schuldontwikkeling beperkt is gestegen, omdat de financieringsbehoefte met 190 miljoen euro is achtergebleven;
- De jaarcijfers 2017 een netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen), laat zien van 65% van het begrotingstotaal;
- Volgens de programmabegroting 2018, er een door schulden gedekte investeringsprognose is gemaakt van 150 miljoen euro,

Overwegende dat:

- De coalitie in het coalitieakkoord heeft vastgesteld, dat de rekening van gemeentelijk beleid niet meer wordt doorgeschoven naar volgende generaties;
- De coalitie in het coalitieakkoord heeft vastgesteld dat groei van de stad, geen doel op zich is;
- De coalitie in het coalitieakkoord heeft vastgesteld dat de Ruimtelijke Strategie Utrecht in 2019 geactualiseerd wordt tot 2040 (i.p.v. 2030).
- De coalitie heeft besloten de horizon van het mobiliteitsplan "drie keer Slim" (welke een integraal onderdeel wordt van de gebiedsontwikkeling en de Ruimtelijke Strategie) tevens te verlengen tot 2040;
- De Utrechtse raad een maximale netto schuldquote heeft afgesproken van 100% ($\pm$ €1,4 miljard) van de totale begrotingstotaal;
- Het de algemene verwachting is dat de huidige hoogte van de beleningsrentepercentages en dus ook de rentelasten binnen aanmerkelijke tijd omhooggaat,

Spreekt uit dat:

- Het lenen van extra middelen om de groei te bekostigen gelijk staat aan het doorschuiven van de rekening naar toekomstige generaties,

En besluit dat:

- Structurele aflossingen op vaste schulden meer in lijn moet worden gebracht met de afschrijvingen op Utrechts bezit;
- Vol in dient te worden gezet op het verkrijgen van subsidies en gelden van hogere overheden en externe partijen om het groeipad te kunnen bekostigen;
- De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen de huidige coalitieperiode te maximeren op 80% van de totale jaarlijkse Utrechtse inkomsten (voor bestemmingsreserves);
- Hiervoor het kader Geldverstrekkingen en Schuldnormering uit 2013, aan te passen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Dit amendement is ondertekend door mijzelf.

Waar de Rijksoverheid vooral kiest voor overheidsparticipatie, koos het vorige en kiest de huidige Utrechtse coalitie vooral voor burgerparticipatie. Waar bij burgerparticipatie de overheid het initiatief neemt of initiatieven naar zichzelf toe trekt en aan de burger vraagt of ze mee willen doen, ligt bij overheidsparticipatie het initiatief bij de burger die naar de overheid toe kan gaan met de vraag of die mee wil doen. Ik geef wat voorbeelden uit het coalitieakkoord. "We maken een plan ter bestrijding van de eenzaamheid." Of: "we onderzoeken mogelijkheden voor het tweede hospice". Waarom moet de gemeente deze initiatieven nemen? Er zijn al heel veel inwoners bezig met allerlei initiatieven op het gebied van de bestrijding van eenzaamheid. Het bestuur van huidige hospices en andere initiatiefnemers zijn capabel en mans genoeg om initiatieven te ontwikkelen. Ik roep het college op hiermee te stoppen. Laat de bloemen bloeien. Maak een sociale kaart en bevorder dat burgerinitiatieven ter bestrijding van de eenzaamheid elkaar vinden voor afstemming. Ga niet registreren, maar laat de initiatieven bij de burger. Als besturen van hospices van de gemeente hulp nodig hebben, dan kunnen ze dat aangeven. Stadsbelang Utrecht wil initiatieven tot bloei laten komen. We kiezen voor meer dan overheidsparticipatie. Als burgers naar de gemeente toe komen, zullen we kijken of deze initiatieven ondersteuning behoeven en verdienen. We moeten voorkomen dat de gemeente de verlaten verzorgingsstaat vervangt door de verzorgingsgemeente.

Als we praten over het nog vorm te geven hervormingsplan voor de vernieuwde wijkparticipatie, geven wij wijkraden graag een rol om overheidsparticipatie mede vorm te geven. Waar het college stelt dat ambtelijke weging en regie op het gebied van toekenning en ondersteuning en middelen, subsidie, met betrekking tot burgerinitiatieven door ambtenaren gebeurt, stelt Stadsbelang Utrecht voor om te onderzoeken of we die weging en toekenning niet gedeeltelijk kunnen laten doen door de wijkraad. De raad stelt duidelijke financiële kaders en bepaalt wat wel en niet gedaan kan worden met initiatieven. Laat de wijkraden dan meedenken over de manier waarop de subsidies worden verstrekt. Daarmee laat je burgerinitiatieven waar ze horen: midden in de samenleving bij de burgers. Dat is overheidsparticipatie. Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 155

Budgetrecht, als onderdeel vernieuwing wijkparticipatie

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018,
Constaterende dat:

- Burgerinitiatieven met maatschappelijke meerwaarde ontstaan in wijken;
- Burgerinitiatieven kunnen vragen om steun van de overheid (overheidsparticipatie);
- Het college met een voorstel zal komen tot stadsbrede hervorming van wijkparticipatie,

Overwegende dat:

- Burgerinitiatieven met maatschappelijke meerwaarde, desgevraagd in principe op ondersteuning mogen rekenen van de gemeente;
- Het college ambtelijke weging en regie op het gebied van toekenning van ondersteuning en middelen (subsidie) in het coalitieakkoord centraal stelt;
- Voor plannen en initiatieven van initiatiefnemers de raad duidelijke (financiële) kaders stelt en vooraf wat wel en niet kan worden gedaan met ideeën;
- Bij het onderzoek naar vernieuwing van wijkparticipatie afweging van burgerparticipatie versus overheidsparticipatie noodzakelijk is,

Verzoekt het college:

- In het onderzoek naar vernieuwing wijkparticipatie mogelijk budgetrecht van wijkraden te betrekken, ten aanzien van de toekenning van ondersteuning en middelen (subsidie) voor burgerinitiatieven in de wijk,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

Zoals velen weten is Stadsbelang Utrecht dé onderwijspartij, waar iedereen mee kan doen. Het hebben van een handicap, beperking of taalachterstand mag er niet toe leiden dat kinderen naar een speciale school gestuurd worden onder het mom van "we kunnen de juiste begeleiding niet bieden". Veel raadsleden kennen het verschil niet tussen passend onderwijs en inclusief onderwijs. Ik leg het u graag nog een keer uit. Waar passend onderwijs kinderen met een handicap, gebrek of taalachterstand de mogelijkheid geeft om naar een reguliere school te gaan, mits zij zich kunnen aanpassen aan het schoolsysteem, past bij inclusief onderwijs het schoolsysteem zich aan het kind aan. Ieder kind is welkom. De coalitie heeft in het coalitieakkoord vastgesteld dat het met alle betrokken partijen in de stad tot een plan van aanpak wil komen om dit VN-verdrag na te leven. Het VN-verdrag Handicap verplicht Nederland tot inclusief onderwijs. Vanuit de Jeugdwet moet de gemeente zich hardmaken voor het bevorderen van inclusief onderwijs bij het regionale samenwerkingsverband en de onderwijsgerelateerde partners. Bij het woord "handicap" denken veel mensen aan een verstandelijke of lichamelijke beperking, maar het VN-verdrag Handicap reikt verder. Het is namelijk ook een handicap om met een taalachterstand naar school te gaan. De weg naar speciaal onderwijs of een praktijkschool is al gauw het wenkend perspectief voor deze kinderen. De kans op een baan is in de aansluiting op deze scholen beperkt, maar ook hoogbegaafd zijn kan leiden tot passend onderwijs. De kans op onderprestatie is een groot risico. Inclusief onderwijs vormt de basis voor een inclusieve samenleving. Kunnen meedoen op een reguliere school leidt tot meedoen op volwassen leeftijd en uitzicht op werk. Het leidt tot meedoen aan de samenleving. De overheid verwacht dat jongeren met een beperking na school participeren in de samenleving, maar wie als leerling niet leert participeren heeft weinig kans dat dit opeens wel lukt op de arbeidsmarkt of in sociale relaties. Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 156

Een inclusieve samenleving begint met inclusief onderwijs

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- Nederland de Salamanca verdrag heeft ondertekend;
- In het eerste lid van artikel 24 van het VN Verdrag Gehandicapten wordt bepaald dat de aangesloten staten het recht van personen met een handicap op onderwijs erkennen en daartoe een inclusief onderwijssysteem op alle niveaus waarborgen;
- Volgens de Onderwijsraad de wet passend onderwijs in strijd is met de Wet Gelijke Behandeling op grond van Handicap of Chronische Ziekte;
- Gemeenten op al hun beleidsterreinen, dus ook onderwijs, moeten anticiperen op een inclusieve samenleving (zie bijlage: VN Verdrag Gehandicapten);
- Gemeente Utrecht, als regisseur van de jeugdzorg en alle onderwijspartners zoals de Utrechtse schoolbesturen en samenwerkingsverbanden hun plichten en verantwoordelijkheden met betrekking tot inclusief onderwijs moeten erkennen;

- Uit het onderzoek 'Samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en jeugdzorg' (gepubliceerd op Tweedekamer.nl, zie bijlage), blijkt dat:
 - o de invoering van passend onderwijs in 2014 en de transitie van de jeugdzorg in 2015 belangrijke verschuivingen in verantwoordelijkheden voor de ondersteuning van jongeren teweeg heeft gebracht;
 - o gemeenten meer verantwoordelijkheden op het gebied van jeugdzorg en de inkoop daarvan hebben gekregen;
 - o gemeenten de verbinding vormen tussen onderwijs en jeugdzorg,

Overwegende dat:

- Utrechtse scholen Passend Onderwijs hanteren en het Utrechtse onderwijs- en huisvestingsbeleid daarop geschoeid is;
- In de Utrechtse Onderwijs Agenda 2014— 2018, samengesteld door onderwijs, welzijn, kinderopvang, gemeente en educatieve partners, nergens het begrip inclusief onderwijs voorkomt;
- De schoolbesturen, directies, leerkrachten, samenwerkingsverbanden en de gemeente Utrecht nog te weinig of nog niet anticiperen op het VN-verdrag en kinderen hiermee segregeren,

Draagt het college op:

- Te onderzoeken hoe de gemeente, als regisseur van de jeugdzorg, samen met de Utrechtse schoolbesturen en onderwijsgerelateerde partners, het initiatief kan nemen om passend onderwijs om te buigen naar inclusief onderwijs;
- Te onderzoeken welke belemmeringen schoolbesturen, scholen en hun teamleden plus alle partners ervaren als het gaat om inclusief onderwijs;
- Te onderzoeken hoe het meerjarenperspectief onderwijshuisvesting en de Utrechtse schoolagenda aangepast kunnen worden op de onderdelen nieuwe huisvesting- en gebouwrenovatie, zodat alle scholen geschikt worden gemaakt voor inclusief onderwijs;
- Voorafgaande aan de bespreking van de Voorjaarsnota 2019 de resultaten aan de raad te presenteren,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Assen, de heer Van Deún, de heer Van Heuven en mijzelf.

Deze coalitie heeft uitgesproken te streven naar een toekomstbestendige arbeidsmarkt waarbij tekorten aan gekwalificeerd vakpersoneel in sectoren worden vastgesteld en dat er wordt gekeken hoe deze mismatch samen met sectoren, bedrijven en scholen kan worden tegengegaan en bestreden. Dit mismatchprobleem is echter een multimodaalprobleem waarvoor multimodale oplossingen moeten worden gevonden. Primair ligt het initiatief hiervoor binnen sectoren en bedrijven. Een bijdrage van de overheid is afhankelijk van de behoefte, kennis en middelen van de initiatiefnemers en vakpersoneel. Een deel van de burgers dat afhankelijk is van een uitkering kan wat Stadsbelang betreft nog beter geleid worden naar banen in sectoren met verwachte toekomstige tekorten. Omscholing naar de huidige en toekomstige gewilde functies is nodig. Er zijn initiatieven voor hoogopgeleide bijstandsgerechtigden. Er zijn ook initiatieven gericht op opleidingen met mbo-niveau. Maar dit is niet genoeg, want veel bijstandsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt ervaren meerdere obstakels waardoor bijstandsgerechtigden die willen omscholen niet kunnen omscholen. Een opleiding kost geld. Dat hebben ze niet. Als ze subsidie krijgen voor het volgen van een opleiden, kan dit leiden tot een uitkeringskorting. Als ze door het volgen van een opleiding niet beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt kan dit leiden tot een uitkeringskorting. Deze obstakels moeten worden weggenomen, opdat bijstandsgerechtigden een opleiding kunnen volgen. Tegelijkertijd moeten er opleidingsplaatsen en mogelijkheden worden gecreëerd waardoor bijstandsgerechtigden onderwijs kunnen volgen. Dit moet in de vorm van subsidie gebeuren. Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 157

Opleidingskansen voor bijstandsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- Een omvangrijk smaldeel van de Utrechtse bijstandsgerechtigden met een grote afstand tot de

- arbeidsmarkt kan worden betiteld;
- Bij het experiment 'Weten wat werkt', wordt gezien hoe bijstandsgerechtigden beter ik hun kracht kunnen worden gezet op het pad naar werk,
- Overwegende dat:
- De moeilijkste opgave is deze bijstandsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt weer aan het werk te krijgen;
 - Bijstandsgerechtigden geholpen zijn met het volgen van een taal/beroepsgerichte opleiding met als doel hun positie op de arbeidsmarkt te verbeteren/ de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.
 - Een bijstandsgerechtigde bij het volgen van een (gesubsidieerde) opleiding obstakels kan ervaren in de vorm van het niet volledig beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt, als ook met verlaging van de bijstandsuitkering kan worden geconfronteerd,
- Spreekt uit dat:
- Bijstandsgerechtigden in de gelegenheid gesteld moeten worden om onderwijs te volgen;
- En draagt het college op:
- Te onderzoeken hoe deze obstakels kunnen worden weggenomen;
 - Te bezien of- en hoe gesubsidieerde opleidingsplekken voor bijstandsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt kunnen worden gecreëerd en gesubsidieerd, voor sectoren met werkgelegenheidspotentieel;
 - Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2019 hiervoor met een voorstel te komen,
- En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Deún, de heer Van Heuven, mevrouw Kleinrensink, de heer Wiegant, de heer Van der Zweth en mijzelf.

Onderwijsinstellingen moeten tegelijkertijd hun verantwoordelijkheid nemen. Er worden vandaag de dag mensen opgeleid die er zeker van kunnen zijn dat hun arbeidsperspectief binnen zeer korte termijn verslechtert. Ik noem bijvoorbeeld financieel-economische functies als van Hassan, waar Mahmut het over had, of van mensen die opgeleid worden tot boekhouder of administratief medewerker. Diverse onderzoeken en adviezen, zoals een recent SER-advies, roepen op tot het stellen van hogere eisen aan arbeidsmarktperspectief van opleidingen en het saneren van opleidingen. De gemeente moet in gesprek gaan met onderwijsinstellingen om ze hiertoe te bewegen. Doen we dat niet, dan gaan onderwijsinstellingen studenten opleiden voor de werkloosheid of moeten ze de studenten over vier jaar weer herscholen. Deze valse start raakt de zorg en de verantwoordelijkheid van de gemeente voor deze studenten, voor de werknemers van morgen. Zonder sanering of numerus fixus zullen we de Utrechters mogelijk terugzien binnen andere beleidsterreinen, zoals armoedebestrijding of schuldhulpverlening. Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 158

Toerusting op arbeidsmarkt en samenleving

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- De presentatie tijdens de raadsinformatiebijeenkomst van 28 juni jl. nadrukkelijk de dynamiek in de arbeidsmarkt heeft geïllustreerd;
- De SER in haar rapport Toekomstbestendig Beroepsonderwijs van november 2017 (deel 2) constateert dat er grote verschillen bestaan in de mate waarin mbo-gediplomeerden werk vinden;
- Het rapport vermeldt, dat de beroepsbeoefenaren met de laagste niveaus (tot en met vmbo-niveau) de laagste lonen kennen, de meeste uitkeringen ontvangen en de meeste flexcontracten hebben,

Overwegende dat:

- Uit overwegingen van welvaartsontwikkeling, jeugdzorg/hulp en armoedebelief de gemeente Utrecht aandacht dient te geven aan het onderwijs;
- Het beroepsonderwijs moet meebewegen met de arbeidsmarkt;
- De SER-aanbevelingen doet voor een daadkrachtige integrale aanpak voor jongeren in en kwetsbare positie van welke aanbevelingen ook werkzoekende ouderen kunnen profiteren;

Verzoekt het college:

- Het SER-advies te volgen, om een nieuwe alliantie te vinden van gemeente en provincie, het UWV, de vmbo-scholen en instellingen voor mbo en hbo, het vso en de praktijkscholen en instellingen voor jeugdzorg, om sterke netwerken voor ondersteuning en begeleiding in te richten;
- Een verbindende rol te spelen tussen onderwijs en bedrijfsleven waar nodig, om zo het arbeidsmarktperspectief te monitoren en vergroten;
- Samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven een grotere mix van opleidingsmogelijkheden (denk aan duaal, in-huis bij werkgever, bij- en omscholing, etc.) te bevorderen en drempels voor kwetsbare groepen, om daar gebruik van te maken, te verlagen
- Een regionaal schaalniveau aan te houden in verdere beleidsvorming en marketing van het perspectief op werk in Utrecht en omgeving,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Heuven, mevrouw Zwinkels en mijzelf.

Kritiek is een geschenk. U weet dit, maar weet het college dit ook? Van kritiek kun je veel leren? Je kunt processen ermee verbeteren, voortschrijdend inzicht verkrijgen of komen tot een heroverweging of bijsturing van beleid. De Nationale Ombudsman heeft in de recente publicatie *Zorgen voor burgers* zeventien knelpunten aangereikt die de burgers ervaren in de zorg. Het is goed te bezien of de Utrechtse burgers deze zeventien knelpunten ook ervaren als gevolg van eerder genomen raadsbesluiten en of deze raadsbesluiten naar aanleiding van die knelpunten bijstelling behoeven, bijvoorbeeld de Nota van uitgangspunten informatievoorziening, advies en onafhankelijke cliëntondersteuning 2019-2024. Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 159

Kritiek is een geschenk, doe er wat mee

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018,
Constaterende dat:

- De Nationale Ombudsman in de recente publicatie "Zorgen voor Burgers" 17 knelpunten heeft aangereikt, die burgers ervaren in de zorg,

Overwegende dat:

- Kritiek een geschenk is, dat mogelijkheden aanreikt om processen te verbeteren, gericht op klantkwaliteit en kostenreductie;
- Het toetsen van de Utrechtse situatie aan deze 17 knelpunten kan leiden tot voortschrijdend inzicht;
- Het zou kunnen betekenen, dat eerdere raadsbesluiten heroverweging verdienen in het belang van Utrechtse burgers;
- Dat heroverweging tot verbeterde kwaliteit van de besluitvorming kan leiden;

Verzoekt het college:

- Te onderzoeken welke van de gesignaleerde knelpunten onze Utrechtse burgers ervaren;
- Eerdere raadsbesluiten te toetsen aan de geconstateerde knelpunten en de uitkomsten te presenteren bij de behandeling van de programmabegroting 2019;
- Zo nodig raadsvoorstellen te heroverwegen en met verbetervoorstellen te komen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Wiegant en mijzelf.

Ik ga nu even vaart maken. Uit het jaarverslag 2017 van Mitros blijkt dat in 2017 door vertraging maar 385 woningen zijn aangepakt voor groot onderhoud en renovatie. In 2016 waren dat 742 woningen. 44% van de huurders is ontevreden over de afhandeling van klachten hierover. Uit het jaarverslag van Portaal 2017 blijkt ook dat de kwaliteit van de vastgoedvoorraad verslechtert door achterstallig onderhoud. Als je goed kijkt naar de Utrechtse woningcorporaties en hoe ze omgaan met kwaliteitsbehoud en -verbetering, dan kun je de conclusie trekken dat ze onvoldoende middelen inzetten om echt aan behoud en verbetering te doen. Ze geven hun geld liever uit aan andere zaken. Als het gaat om de gezondheid van onze inwoners, hebben Utrechtse corporaties verantwoordelijkheid waarop ze op een andere manier moeten worden aangesproken. Voor woningeigenaren gebruiken we de instrumenten

aanschrijving en bestuurlijke boetes. Wij vinden dat die instrumenten ook gebruikt moeten gaan worden voor corporaties. Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 160

Corporaties aanschrijven bij slecht onderhouden panden

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- Een deel van het Utrechtse corporatiebezit te maken heeft met achterstallig onderhoud, gebreken of een slechte kwaliteit;
- Woningcorporaties investeringen in kwaliteitsbehoud of verbetering hebben uitgesteld, of uitstellen;
- Woningcorporaties significante investeringen in kwaliteitsbehoud of verbetering hebben nagelaten bij woningen die zijn gelabeld als te verkopen bezit,

Overwegende dat:

- Woningcorporaties veel klachten krijgen over de staat van onderhoud, het niet of niet goed uitvoeren van renovaties of hertstel;
- Huurders van deze corporatiewoningen hierdoor te maken kunnen krijgen met gezondheidsklachten ten gevolge van vocht-, ventilatie-, isolatie- en constructieve gebreken.
- Slecht onderhouden woningen leiden tot verloedering van buurten en vermindering van de leefbaarheid in deze buurten;
- Bij woningeigenaren het instrument aanschrijving en bestuurlijke boete, een basis biedt om deze ertoe te bewegen tot een minimaal kwaliteitsniveau van woningen te komen;

Draagt het college op:

- In te zetten op aanschrijving en bij in gebreke blijven bestuurlijke boete, om woningcorporaties ertoe te bewegen tot het oplossen van achterstallig onderhoud en constructieve gebreken;
 - Afspraken te maken met corporaties betreffende de minimale onderhoudstoestand van af te stoten bezit,
- En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de Van Deún, mevrouw Van Esch, mevrouw Zwinkels en mijzelf. De samenstelling van de Utrechtse sociale huurvoorraad sluit qua grootte en prijs niet aan bij de huidige gezinssamenstelling, zoals Student & Starter al constateerde. Over een mismatch gesproken. Onze stad kent heel veel eenpersoonshuishoudens of eenoudergezinnen. Ondanks de aftoppingsgrens of de huurtoeslag zijn er veel te dure, te grote sociale huurwoningen. Daar moet wat aan gedaan worden. We moeten gaan splitsen. Grote sociale huurwoningen moeten we gaan splitsen in kleinere, betaalbare huurwoningen. Dit leidt tot een diverser en betaalbaarder woningaanbod om bijvoorbeeld oudere sociale huurders of starters te kunnen huisvesten. Daarom moeten we in overleg gaan met corporaties om te kijken hoe dit kan. Dit vertaalt zich uiteindelijk in de volgende motie.

"Motie 161

Duplex is diversificatie.

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018.

Constaterende dat;

- Portaal sinds 2016 geen sociale huurwoningen meer verkoopt;
- meer en meer woningcorporaties in Nederland stoppen met de verkoop van sociale huurwoningen;
- de woonruimte-onttrekkingsreserve ondanks dotaties/onttrekkingen de afgelopen jaren, in minimale omvang gelijk blijft (+/- 1.1 miljoen euro).

Overwegende dat:

- de samenstelling van de Utrechtse (sociale) huurvoorraad qua grootte en prijs niet aansluit bij de hedendaagse woonbehoefte op de Utrechtse woningmarkt;
- splitsen van grote eengezinswoningen leidt tot uitbreiding van de voorraad passende woonruimte, qua grootte en prijs;
- kleinere wooneenheden in bestaande woonwijken bijdraagt aan

- o benodigde diversificatie in wijken;
- o het terugdringen van te dure scheefhuur;
- o de behoefte van oudere sociale huurders om in hun sociale omgeving te blijven wonen.

Draagt het college op;

- Het splitsen van bestaande, te grote (te dure) sociale huurwoningen, als beleidsdoel op te nemen in de nieuwe woonvisie;
 - met woningcorporaties afspraken te maken waar en hoe tot splitsing wordt overgaan van de bestaande te grote (te dure) sociale woningen;
 - met een voorstel te komen hoe het woonruimte-onttrekkingsreserve ingezet kan worden om dit te stimuleren;
- en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Van Esch en mijzelf.

Ik koester cultureel erfgoed. Heel veel van u hebben de volgende motie al gezien. Daarom beperk ik me hiertoe.

"Motie 162

Meer cultureel erfgoed toegankelijk

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018,

Constaterende dat:

- Publieksbereik voor de bewustwording van het belang van het behoud van monumenten van groot belang is;
- Bij verlies van de oorspronkelijke functie van monumenten is herbestemming en gebruik van monumenten essentieel voor het behoud daarvan,

Overwegende dat:

- Voor het maken van afspraken met betrekking tot het publieksbereik ook de publieke toegankelijk van monumenten van belang is voor de bewustwording;
- Publieksbereik en publieke toegankelijk van monumenten vaak kan worde geregeld middels afspraken met eigenaren en/of beheerders;
- Voor het maken van deze afspraken er duidelijkheid moet zijn, welke monumenten met een publiekswaarde, publiek toegankelijk zijn en in welke mate hiervan sprake is,

Draagt het college op:

- Te onderzoeken welke Utrechtse erfgoed en monumenten met een publiekswaarde, publiek toegankelijk zijn en in welke mate en wanneer hiervan sprake is;
- Hierover te rapporteren aan de raad, voor de behandeling van de Programmabegroting 2018;
- Met een plan van aanpak te komen om bezoekers te informeren over de openingstijden van publiek toegankelijk cultureel erfgoed en monumenten,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de Van Deún, mevrouw Van Esch en mijzelf.

De **VOORZITTER**: Hiermee zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn van alle partijen in de gemeenteraad. We hebben nog tijd over, maar er zijn een paar dingen die nog gefikst moeten worden. Ik stel voor om tot kwart over vijf te schorsen en daarna door te gaan met het agendapunt Castellum Hoge Woerd. Dan hoeven we dat vanavond niet te behandelen. Ik constateer dat de raad hiermee akkoord is.

De beraadslaging over de aan de orde zijnde voorstellen wordt geschorst.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na heropening van de vergadering spreekt de **VOORZITTER** als volgt:

Dames en heren! Het is al na kwart over vijf, dus de mensen die er niet zijn, hebben niet op de tijd gelet. Het lijkt erop dat de problemen met de printer zijn opgelost. Iedere fractie krijgt straks op de fractiekamer een setje met gekopieerde moties en amendementen.

De voorzitter stelt daarop aan de orde:

13. Vaststelling van het bestemmingsplan De Hoge Woerd, 1e herziening

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Vertegenwoordigers van de Partij voor de Dieren hebben het imago bomenknuffelaars en evenementenhaters te zijn. Dat klopt voor een deel. We zijn inderdaad bomenknuffelaars, maar evenementenhaters zijn we niet. Ook wij van de Partij voor de Dieren houden wel van festivals, pilsjes in het park en van lekker eten in de openbare ruimte. Als we lekker eten noemen, komen we meteen bij een derde vooroordeel: dat we allemaal veganist zijn en dus ongezond. Maar vandaag hebben we het over evenementen, waar we dus wel degelijk van houden, zolang we maar oog hebben voor de duurzaamheid van evenementen en festivals. Te vaak worden evenementen en festivals georganiseerd zonder wezenlijk na te denken over de gevolgen ervan voor mens, dier, natuur en milieu. Te vaak is er sprake van overlast in geluid, stank of afval. Als we daar iets aan doen, kunnen de beoogde feestjes ook echt een feestje zijn. Dat is het idee van de Partij voor de Dieren.

Zo komen we uit bij het agendapunt van vandaag: het bestemmingsplan van de Hoge Woerd, eerste herziening. De Hoge Woerd is in wezen een mooie plek voor evenementen, want er is een grasveld met een verhoogd podium. Maar voordat de Hoge Woerd gebouwd werd, woonden hier al mensen. Zij en andere omwonenden melden overlast van veel evenementen en van te hard geluid. Het is goed dat de herziene versie van het voorziet van het bestemmingsplan voorziet in minder evenementen en minder harde geluidsniveaus. We kunnen daarom in wezen wel instemmen met het bestemmingsplan, maar wel met één heel belangrijk principe. Het systeem van A-, B- en C-vergunningen is zo fragiel dat we het gewoon goed moeten monitoren. Daarom stellen wij voor om te gaan meten. Er is vorig jaar al een evaluatie geweest, maar de onrust in de buurt is niet weg, ook niet bij de Raad van State. We stellen als Partij voor de Dieren voor dat we geluidsniveaus gaan meten en dat we vast blijven houden aan hoeveelheid evenementen per categorie, met als uitgangspunt dat, mocht een evenement in categorie A toch te hard zijn, het ten koste gaat van een nog te verlenen vergunning in categorie B. En wordt een B toch een C, dan vervalt een toekomstig nog niet verleende C. Organisatoren van evenementen moeten dit weten. Ze moeten solidair zijn met elkaar, dus er ook naar handelen. Als iedereen dan binnen de toegestane maxima werkt, dan gaat dit systeem ook werken. Ik dien de volgende motie in.

"Motie 163

Monitor en trek consequenties De Hoge Woerd

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van het raadsvoorstel

Vaststelling van het bestemmingsplan De Hoge Woerd, 1e herziening',

Constaterende dat:

- In deze herziening van het bestemmingsplan, na vernietiging van het bestemmingsplan door de Raad van State, het aantal evenementen en toegestane geluidsniveaus naar beneden is geschroefd;
- Stichting Bewonersbelang Castellum Hoge Woerd en andere omwonenden nog altijd moeite hebben met het aantal toegestane evenementen en geluidsniveaus en er onlangs nog een kort geding heeft gediend bij de Raad van State,

Overwegende dat:

- Het voor gemeente, omwonenden en organisatoren van evenementen essentieel is dat de Raad van State het bestemmingsplan niet nog eens afkeurt;
- Het systeem van A-, B- en C-evenementen, de ruggengraat van bestemmingsplan, alleen maar kan slagen als de daar aan gekoppelde geluidsniveaus daadwerkelijk gemeten worden en eventuele overschrijdingen gevolgen hebben voor toekomstig te verlenen vergunningen,

Draagt het college op:

- Tot aan de zomer van 2021 de geluidsniveaus van evenementen op het terrein van De Hoge Woerd te monitoren;
- Consequenties van de monitoring door te vertalen naar te verlenen vergunningen voor toekomstige evenementen op jaarbasis;
- De gemeenteraad eens per jaar per memo te informeren over gemeten geluidsniveaus van de evenementen, gekoppeld aan het systeem van A-, B- en C-evenementen,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Bos, de heer Van Deún en mijzelf.

De heer **IŞIK** (PvdA): Ik heb een snelle korte vraag. Als er sprake is van geluidsoverlast en er melding van gemaakt wordt, dan wordt dat ook altijd op dat moment gemeten. Ik denk dus dat de motie van de Partij voor de Dieren overbodig is.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Dat is niet het geval. Er wordt steekproefsgewijs gemeten. Als bewoners ter plekke willen bellen, is de gemeentelijke afdeling vaak niet bereikbaar en is er ook niemand naartoe te sturen. Wat de heer Işik oppert, is dus niet zo.

De heer **WIJMEGA** (ChristenUnie): Ik woon vlak bij het Castellum. Ik moet eerlijk zeggen dat ik van veel evenementen weleens last heb in Leidsche Rijn, maar van het Castellum eigenlijk nog nooit. Ik zou eigenlijk aan de heer Van Heuven willen vragen of hij bereid is om in het kader van het evenementenbeleid misschien eens met ons van gedachten te wisselen of monitoring bij andere evenementen niet veel zinvoller is. Ik denk dat Castellum juist een voorbeeld is van waar het niet echt nodig is, omdat de overlast voor omwonenden daar heel erg meevalt.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Er zijn omwonenden die klagen over de overlast en ook het idee hebben dat het geluid harder is dan mag. En ja, ik wil heel graag praten over andere evenementen. Dat lijkt me een goed idee, zeker als dit systeem bij andere bestemmingsplannen, bij andere evenementen, gebruikt gaat worden. Het lijkt me zinvol om te kijken of dit systeem gaat werken. Daarom dien ik deze motie in.

Mevrouw **DEKKER** (GroenLinks): Wij denken dat deze motie niet past in een bestemmingsplan. Hoe ziet de Partij voor de Dieren de inpassing van deze motie in bestemmingsplan Hoge Woerd?

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Die vraag zou ik willen beantwoorden met een wedervraag. Waarom zou dit niet passen? Ik heb hierover net nog overleg gehad met de griffie. Die had contact gezocht met iemand die bij het plan betrokken was. Daarin is niet gezegd dat deze motie niet zou kunnen. Ik heb dus geen idee waarom het niet zou kunnen.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Ik heb het dictum volgens mij niet helemaal letterlijk gehoord. Als dat nog net zo is als gisterenavond is mijn vraag of we zo niet een heel rare situatie creëren, volgens mij zelfs een juridisch onmogelijke situatie. Dat heb ik ook per mail aan de heer Van Heuven gevraagd. We straffen partij X als partij Y de geluidsnormen overschrijdt. Ik ben het met de heer Van Heuven eens dat gemaakte afspraken over het geluidsniveau gehandhaafd moeten worden, maar het kan toch niet zo zijn dat we iemand anders gaan straffen voor het gedrag van een partij daarvoor.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Zoiets lijkt me eerlijk gezegd wel moeten, willen we dit systeem van die A, B en C hanteerbaar houden. Er is een nieuw systeem bedacht met geluidsniveaus per categorie. Als we dan maar blijven toestaan dat elke A een B wordt en elke B een C, dan is er dus altijd sprake van overlast, van te veel overlast, en dan moet dat dus ook gevolgen hebben. Als iemand van A het volume te hard zet en dus een B wordt, dan zou dat dus moeten betekenen dat er later dat jaar gewoon een B komt te vervallen, want die is al in gebruik genomen.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Dat betekent dus dat, als een partij het geluid overtreedt, iemand die een evenement in ontwikkeling heeft en daar veel tijd, energie en geld in heeft gestopt, bijvoorbeeld een leuk verjaardagsfeest voor de Partij voor de Dieren in categorie A, dat moet cancelen of er een andere plek voor moet gaan zoeken, omdat iemand anders daar de wet heeft overtreden. Dat lijkt me niet hoe we werken in Nederland en ook echt een onwenselijke situatie.

De **VOORZITTER**: Volgens mij is dat geen vraag.

Mevrouw **OOSTERS** (Student & Starter): Ik ben het allereerst eens met de bijdrage van de ChristenUnie en ook deels met die van de VVD. Ik had nog wel een praktische vraag. Is het dan ook zo dat de vergunning die voor het A-evenement is verleend ook afgaat van het aantal A-evenementen, dus dat het een soort dubbele bezetting is? Dan gaat van de A én van de B af als het wordt overschreden.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Dat is een goede vraag. Als een A toch een B blijkt te zijn, dan lijkt

het mij logisch dat dus een B is geworden en die A dus weer vrijkomt voor iets anders dat nog niet verleend is.

De heer **SCHIPPER** (SP): Het lijkt mij een tamelijk ingewikkelde bedoening worden. De herkomst is natuurlijk de volgende. Toen er voor het eerst sprake was van Castellum werd er zo'n beetje beloofd dat zakdoekje leggen het meest belastende evenement zou zijn. Dat valt dus tegen. Er is al gemonitord. Er zijn al steekproeven genomen. Wat mij betreft hoeft dat niet nog een keer tot 2021. Ik heb ook begrepen dat de beheergroep dit jaar nog in werking is en de monitoring nog gewoon plaatsvindt. Misschien kan de wethouder dat bevestigen. Om er nog vier of drie jaar aan vast te koppelen, lijkt me een beetje overdreven.

De **VOORZITTER**: Ook dat was niet echt een vraag.

Mevrouw **ZWINKELS** (CDA): Ik kan me wel vinden in het punt van de VVD dat het toch wel een beetje een vreemd systeem wordt om de een te straffen voor het gedrag van een ander. Ik kan me verder goed vinden in de motie. Is de Partij voor de Dieren bereid om dat systeem uit de motie te halen en een nieuwe versie in stemming te brengen?

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Daar kunnen we natuurlijk naar kijken, maar het gaat er wel om dat we hoe dan ook toezien op dat hele systeem. Als je het systeem uit de motie haalt, dan krijg je een heel rare motie waarin je monitort en niets doet met de gevolgen voor het systeem dat je zo ontworpen hebt. Als mevrouw Zwinkels een goed idee heeft, wil ik daar zeker over praten. Het gaat mij er ook niet om dat deze motie er precies zoals ze er hier staat doorkomt, maar ik wil er heel graag voor zorgen dat dit systeem met A-, B- en C-vergunningen met de getallen die eraan gekoppeld zijn gewoon overeind blijft.

De **VOORZITTER**: Dank voor uw maidenspeech. Ik geef het woord aan wethouder Verschuure, die een telefoon heeft waarop de motie al te zien is.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Het is een beetje improviseren vandaag. Laat dit de generale zijn voor vanavond en hopen dat het vanavond net iets makkelijker en beter gaat en dat de moties beschikbaar zijn.

Vandaag zien we een mooi bestemmingsplan en het herstel voor de bestuurlijke lus. Daar heb ik de Partij voor de Dieren niet heel veel over gehoord, maar dat is wat ter besluitvorming voorligt. We hopen het daarmee Raad van State-proof te hebben gemaakt. We hebben er uitgebreide commissiedebatten over gehad. Daar zijn verder geen vragen over. Er is wel een motie. De heer Van Heuven geeft aan dat je nergens je klacht kwijt kunt over geluidsoverlast bij evenementen. Dat zou wel moeten. Wij gaan er ook van uit dat dat zo is. U kunt het nummer 14030 bellen en uw klacht doorgeven. Op het moment dat u niet gehoord wordt, moet u doorkiezen bij "kies voor geluidsklachten bij evenementen". Die keuze doet zich dan voor. Als dat gebeurt, heeft u die mogelijkheid. Daarnaast ontraad ik de motie, omdat je een heel apart handhavingsregime zou invoeren voor sec één evenemententerrein. Dat lijkt ons ongewenst. Net in het debat is de gevolgtrekking al aangehaald dat het weinig rechtszekerheid biedt voor andere aanvragers. Wanneer er geluidsoverlast is moet ertegen opgetreden worden. Dan moet je dat op dat moment handhaven. Wij ontraden de motie dus.

De **VOORZITTER**: We gaan naar de tweede termijn.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Ik heb twee korte opmerkingen. Misschien bestaat er verwarring, maar we willen niemand die al een vergunning heeft die vergunning afnemen. Op die manier proberen we dus ook niemand te straffen. Het kan dus wel voorkomen dat je ermee te maken krijgt als je nog geen vergunning aangevraagd hebt en er een overschrijding is. Als je niet op tijd je vergunning hebt aangevraagd, heb je dus een probleem op dat vlak.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Ik kom bijna in het evenementenbeleid. Volgens mij werk je normaal gesproken aan een evenement en ben je dan in overleg met de gemeente waar je dat zou kunnen houden. Op een gegeven moment komt het moment dat je zo ver bent dat je alles op orde hebt om de vergunning aan te vragen. Bij een bedrijf of stichting dat het evenement organiseert is er dan al heel veel geld uitgegeven.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Dank voor deze opmerking.

Wat de wethouder net zei over 1403 bellen, vind ik een beetje raar klinken, omdat we echt vaak van mensen in de stad horen dat ze bellen en geen contract krijgen met iemand van de gemeente om ter plekke iets te gaan doen aan harde geluidsoverlast.

De **VOORZITTER**: Misschien is het omdat het 14030 is en niet 1403.

De heer **ISIK** (PvdA): Dan zou het de Partij voor de Dieren sieren als ze het handhavingsprogramma en de handhavingswijze van de gemeente verbetert en geen moties indient om ervoor te zorgen dat het aantal evenementen verminderd wordt.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Ik kan u zeggen dat we vanmiddag ook een motie hebben ingediend om meer geld voor VTH te krijgen.

Tot slot wil ik nog de volgende vraag aan de wethouder stellen. Als we steekproefsgewijs blijven controleren op de niveaus, hoe zeker is dan nog dat het systeem van A, B en C met de gekoppelde cijfers daadwerkelijk zo uitgevoerd wordt?

Mevrouw **DEKKER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik wil het even scherp krijgen en aan de wethouder vragen wat deze motie zou betekenen voor het traject met de Raad van State.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! In de basis zou deze motie geen consequenties hebben voor het bestemmingsplan, want het verandert niet de strekking van het bestemmingsplan. Dat staat het dus niet in de weg.

In antwoord op de heer Van Heuven zeg ik dat we geluidsnormen stellen. Dat doen we overigens voor een heleboel andere dingen in deze stad ook. Daar moeten horecaondernemers zich aan houden bij evenementen et cetera. Wij gaan uit van vertrouwen, dat mensen zich houden aan dat soort regels. Dat betekent dat je er, als er geluidsoverlast zou zijn en daar meldingen van komen, naartoe gaat om te controleren of die geluidsnormen daadwerkelijk overtreden worden. Dat is voor categorie A overigens heel erg lastig, omdat je dat in principe op die afstand niet veel zou moeten horen. Als dat overlast zou leiden, dan is er iets anders structureels aan de gang. Dan gaat het eigenlijk alleen over categorie B. Die zou je kunnen controleren in deze specifieke situatie. In Hoge Woerd heeft overigens nog geen enkel C-evenement plaatsgevonden. Dan zou er eerst eens sprake moeten zijn van een echt groot evenement. Ik kan me in zo'n situatie voorstellen, als dat een eerste keer het geval is, dat je een keer iets gaat meten. Maar om dat structureel te gaan doen bij alles wat je daar doet ontraden wij, want we vinden dat een te verregaande maatregel. Dat heeft te veel impact. Ik ben overigens ook blij dat u in uw maidenspeech aangaf ook voor plezier, gezelligheid en evenementen te zijn.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

De heer **WIJMEGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Bij het vaststellen van het bestemmingsplan van mei 2016 hebben wij het bestemmingsplan niet gesteund vanwege het aantal C-evenementen erin. Het herstellen van een fout in een raadsbesluit op verzoek van de Raad van State zullen wij wel steunen.

Mevrouw **DE KONING** (GroenLinks): Voorzitter! Wij kunnen uiteraard instemmen met het herstelde bestemmingsplan. Ten aanzien van de motie wil ik graag zeggen dat GroenLinks het sympathiek vindt dat de Partij voor de Dieren aandacht vraagt voor de ervaren overlast. We kunnen helaas niet instemmen met de motie. Goede monitoring van overlast is al toegezegd tijdens de commissiebehandeling. Als blijkt dat de daadwerkelijk ervaren overlast te groot is, dan denk ik dat het op dat moment vroeg genoeg is om met elkaar een goed besluit te nemen over handhaving. Misschien past dat beter bij een brede evaluatie van evenementen dan bij alleen specifiek dit bestemmingsplan.

Mevrouw **OOSTERS** (Student & Starter): Voorzitter! Student & Starter vindt het van groot belang dat dit bestemmingsplan zo snel mogelijk wordt vastgesteld en is ervan overtuigd dat de situatie niet zo schrijnend is dat deze zware middelen dienen te worden ingezet. Het systeem kan daarbij andere partijen benadelen. Wij kunnen dus niet instemmen met de motie.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Wij zullen ook instemmen met het bestemmingsplan. Het was een broodnodige correctie die de Raad van State heeft aangegeven. Het geeft mensen ook

rechtszekerheid als dat traject eindelijk is afgerond. Wij zullen de motie echter niet steunen. Die argumenten heb ik al gedeeld.

De heer **İŞİK** (PvdA): Voorzitter! We zullen tegen de motie stemmen. We zullen voor de aanpassing in het voorstel stemmen. Ik wil wel richting de wethouder opmerken dat hij in gesprek moet blijven met de buurt. Als er klachten zijn, kan er dan adequaat op gereageerd worden.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Omdat het aantal evenementen en toegestane geluidsniveaus in categorie A omlaag is gegaan, kunnen we zeker instemmen met het plan. Over de motie hebben we inmiddels genoeg gezegd.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 163 (Monitor en trek consequenties De Hoge Woerd)

Motie 163 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van Partij voor de Dieren, Stadsbelang Utrecht en PVV ervoor stemmen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Hiermee zijn wij gekomen aan het eind van de middagvergadering. Vanavond om 20.00 uur zetten wij de vergadering voort.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

(Bij heropening van de vergadering heeft de heer Zwanenberg het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Van Zanen.)

De **VOORZITTER** heropent de vergadering en spreekt als volgt:

Dames en heren! Ik heropen de raadsvergadering. Welkom allemaal. Ik heet ook de mensen op de publieke tribune welkom, net als de mensen die thuis meekijken en meeluisteren.

In memoriam oud-raadslid mevrouw Van der Gaast-Bakker Schut.

(Het door de voorzitter uitgesproken in memoriam wordt door de aanwezigen staande aangehoord.)

De **VOORZITTER**: Geachte leden van de raad, leden van het college, beste mensen, familie! Ik zag tevens een aantal oudgedienden, Carjan, Aad, Hans en Karel. Ik vergeet er ongetwijfeld een aantal. Dat is niet bedoeld.

Graag vraag ik uw aandacht voor het bericht dat onze voormalige collega en raadslid Sonja van der Gaast-Bakker Schut op 16 mei jl. op 89-jarige leeftijd is overleden.

Mevrouw Van der Gaast was in 1966 al kort raadslid geweest. De toenmalige burgemeester, mevrouw Vos-Van Gortel, zei bij het afscheid in 1986: "Toen heeft zij even gekeken hoe het in de raad was."

Haar eigenlijke intreden vond vier jaar later plaats, in 1970. In 1986 nam zij na vier termijnen afscheid.

In Utrecht waren de jaren '70 jaren van ontzuiling, demonstraties, krakers, studenten, de vredesbeweging, stadsvernieuwing, stadsuitbreiding, de bouw van Hoog-Catharijne en de komst van de eerste migranten. In de gemeenteraad vormde de PvdA samen met de PPR en de PSP in 1970 één fractie. De confessionele partijen vormden niet lang daarna het CDA. In 1986 kwam Wim Vreeswijk in de raad.

Het was tegen deze achtergrond dat Sonja van der Gaast zestien jaar lang de PvdA vertegenwoordigde. Als gemeenteraadslid was zij zeer breed actief in allerlei maatschappelijke aangelegenheden. Zij deed ook aan ruimtelijke ordening, de openbare bibliotheek en de jaarbeurs.

Burgemeester Vos – Van Gortel noemde deze veelzijdigheid bij haar afscheid. Zij vergat niet te vermelden dat mevrouw Van der Gaast de laatste ruim vier jaar van haar raadslidmaatschap een gewaardeerd nestor was.

Bij haar afscheid hield Sonja van der Gaast in de raad een pleidooi voor geweldloosheid. Dat was voor haar een kernbegrip, wortelend in de Tweede Wereldoorlog.

Ik citeer haar uit het raadsverslag: "Verwerpelijke ideeën, hoe versluierd ook gebracht, verdienen

het ontzenuwd te worden met argumenten. Daar zal de democratie sterker van worden, sterker dan door negeren of isoleren alleen, laat staan door molesteren."

Bij haar afscheid bekritiseerde zij ook de toenmalige bezuinigingsdrift. Zij brak een lans voor de zwakkeren in de samenleving. Zij noemde bijvoorbeeld de schuldenproblematiek en de feminisering van de armoede.

Daarnaast hield zij een pleidooi voor decentralisatie. In het raadsverslag staat: "Het lokale bestuur kan veel beter inzicht in de problemen van eigen burgers verwerven en door directe contacten concrete oplossingen vinden." Dit is nog altijd een zeer actuele redenering.

Sonja van der Gaast combineerde haar raadslidmaatschap met een drukke maatschappelijke activiteit. In 1970 stond zij aan de wieg van het nog steeds bestaande debatcentrum "De Kargadoor". Van 1973 tot 1980 had zij zitting in het landelijke bestuur van haar politieke partij. Bekend werd zij vooral met de in 1979 mede door haar opgerichte landelijke beweging "Vrouwen tegen kernwapens". Die werd al gauw een groot succes, dwars door partijgrenzen heen. Dat kwam misschien doordat de strijd om de vrede voor veel vrouwen ook een strijd om emancipatie was. Haar huis in Tuindorp leek soms meer op een actiecentrum.

Sonja zelf kon je zomaar ergens in de stad tegenkomen tijdens een krakersactie of een studentendemonstratie. Aan de andere kant bleef zij heilig geloven in verbinding en samenwerking, in en buiten de raad. Zij zei eens: "Als je het idee hebt dat je samen iets kunt verbeteren in dit land, dan moet je dat ook doen, ook al ben je het niet op ieder punt met elkaar eens."

In haar latere leven besteedde zij meer en meer aandacht aan haar zieke echtgenoot die in 1993 overleed. Ondertussen bleef zij de politiek tot het eind toe kritisch volgen.

Graag een moment van stilte voor deze mondige en actieve inwoner van deze stad en tevens een gerespecteerd en kleurrijk lid van deze gemeenteraad.

(Hierna nemen de aanwezigen staande enige ogenblikken van stilte in acht.)

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na heropening van de vergadering spreekt de **VOORZITTER** als volgt:

Dames en heren! Zoals bekend zal onze collega Fred Dekkers van de GroenLinks-fractie in de zomer worden geopereerd. Hij zal daarom vanaf het zomerreces met ziekteverlof gaan. Hij heeft ons daarover geïnformeerd. Vanaf 6 juli a.s. tot en met 26 oktober a.s. zal de heer Vonk hem vervangen. Op 26 oktober kom jij, Fred, gezellig weer terug, voor de 28ste keer of zo. Ik overdrijf: het is de 27ste keer.

Wij wensen de heer Dekkers alle goeds en sterkte toe.

Dan zullen wij nu overgaan tot de installatie van de heer Vonk.

PROCESVERBAAL VAN DE ZITTING VAN DE COMMISSIE TOT ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN VAN NIEUWBENOEMDE LEDEN VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE UTRECHT.

De heer **BAKKER** (voorzitter commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven): Voorzitter! De commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven van het nieuwbenoemde lid van de raad van de gemeente Utrecht, bestaande uit de leden Koning, Van Deún en Bakker, heeft op 5 juli 2018 onderzocht de geloofsbrieven van het op 6 juli 2018 benoemd verklaarde lid van de gemeenteraad, de heer M. Vonk. Door geen der leden werden bezwaren ingebracht, zodat de commissie heeft besloten de raad te adviseren om de heer Vonk toe te laten als lid van de raad der gemeente Utrecht.

Z.h.o. wordt besloten overeenkomstig het advies van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven.

Beëdiging nieuw raadslid voor de GroenLinks-fractie.

De heer Vonk legt in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven belofte af.

De **VOORZITTER**: U bent nu beëdigd lid van deze raad, mijnheer Vonk. Van harte gefeliciteerd en veel succes!

(Applaus.)

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na heropening van de vergadering spreekt de **VOORZITTER** als volgt:

Dames en heren! Ik heb zojuist samen met een groot aantal leden van de raad een petitie aangenomen: "Buurt is klaar met roekeloze Golfjes, Pijperlaan Oog in Al moet veiliger" van het comité Voor een veilige kruising Pijperlaan-Leidseweg. De petitie is door veel mensen ondertekend. Ik geef haar aan de griffier. De petitie komt zowel bij de raad als het college terecht. Veel dank.

(De heer Van Zanen draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Schie.)

Actuele moties.

Motie "Gebruik stoepkrijt niet langer strafbaar".

De heer **WIEGANT** (SP): Voorzitter! Ik dien een actuele motie in mede namens de fracties van Student & Starter, PvdA, D66, PVV-fractie, GroenLinks, PvdD en Stadsbelang Utrecht.

Het is waarschijnlijk niemand ontgaan dat een tijdje geleden vier studenten zijn beboet voor het gebruiken van stoepkrijt. Wij kwamen erachter dat het volgens de APV verboden is om op de stoep te krijten. Wij hebben daar gisteren nog, op het plein, actie tegen gevoerd. Het krijt is echter nu al bijna weg. Daarmee wordt duidelijk dat stoepkrijt snel verdwijnt. Met "stoepkrijt" bedoelen wij zowel stukken geperste kalk als dezelfde materie in spuitbussen. Het verschil tussen beide soorten is de wijze van aanbrengen.

Wij dienen over deze zaak de volgende motie in.

"Motie 89

Gebruik stoepkrijt niet langer strafbaar

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018,
Constateernde dat:

- Het volgens de APV (Artikel 4.4, lid 2 sub b) verboden is "zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op de weg of op dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf de weg zichtbaar is met kalk, krijt, teer of een kleur of verfstof enige afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of te doen aanbrengen";
- Enkele studenten recent een boete van € 140 per persoon opgelegd hebben gekregen vanwege schending van dit — hen onbekende — verbod;
- In andere steden zoals bijvoorbeeld Leiden, Groningen, Apeldoorn, Leeuwarden en Breda de APV al is aangepast zodat het gebruik van (spuit)stoepkrijt niet langer verboden is.

Van mening dat:

- (Spuit)stoepkrijt eenvoudig verwijderbaar is en daarom niet op een lijn kan worden gezet met de andere genoemde stoffen in de APV;
- Kinderen en jongeren in Utrecht buiten moeten kunnen (spuit)stoepkrijten zonder schriftelijk toestemming te hoeven vragen.

Verzoekt het college:

- De APV aan te passen door de verwijzing naar krijt uit artikel 4.4. lid 2 sub b te verwijderen;
- De raad daartoe op zo kort mogelijke termijn een raadsvoorstel voor te leggen;
- Deze uitspraak van de raad onder de aandacht van politie en andere handhavers te brengen en hen te verzoeken om, totdat de APV is gewijzigd, geen prioriteit te geven aan handhaving van het huidige verbod."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Bijsterbosch, mevrouw De Boer, mevrouw Oosters, mevrouws Van Esch en de heren Bos, Van Deún, Wiegant en Van der Zweth.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Dank voor de motie. Er zijn drie verzoeken gedaan om de APV aan te passen: door de verwijzing naar krijt te verwijderen, de raad daartoe zo snel mogelijk een voorstel te doen en om deze uitspraak van de raad onder de aandacht van politie en andere handhavers te brengen. Het college voldoet graag aan deze drie verzoeken. Ik heb dat zowel gisteren als vorige week impliciet gezegd. "Zo spoedig mogelijk" zal niet meteen in september zijn. Elke vier jaar wijzigen wij de APV. Dit punt stond er al in. Waarschijnlijk wordt het oktober a.s. Ik neem de motie met alle genoegen over.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wil de burgemeester zowel met de afdeling Handhaving als de politie opnemen dat tot die tijd geen prioriteit wordt gegeven aan het naleven van de regel die wij tot die tijd nog hebben?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Dat staat in het derde verzoek. Ik heb dat zojuist overgenomen.

De heer **WIEGANT** (SP): Voorzitter! Ik wil de motie toch graag in stemming brengen, ten einde het waarschijnlijk raadsbrede verzoek duidelijk over te brengen. Ik dank de burgemeester sowieso voor het overnemen van de motie.

Hierna wordt de motie bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Motie "Zoudenbalch".

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Ik dien een motie in samen met de fracties van D66 en GroenLinks. Wij werden per brief geïnformeerd over het feit dat de gemeente akkoord is gegaan met het verzoek van FC Utrecht om een natuurgrasveld om te zetten in een kunstgrasveld, terwijl er geen intentie was om het veld te vernieuwen. Dat is gedaan zonder de instemming van de amateurverenigingen ODIN, Domstad Majella en VV Sterrenwijk. Dat heeft bij de amateurverenigingen geleid tot grote onvrede. Die komen met hun programma en speeltijden in de knel. De wethouder heeft al één keer extra met de verenigingen gesproken, maar dat heeft niets opgeleverd. Daarom dienen wij deze actuele motie in.

"Motie 90 Zoudenbalch

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018.

Constateernde dat:

- De raad op 23 april jl. per brief is geïnformeerd door de wethouder Sport dat de gemeente akkoord is gegaan met het verzoek van FC Utrecht om op hun kosten in de zomer van 2018 op sportpark Zoudenbalch een natuurgrasveld om te zetten naar een kunstgrasvoetbalveld van UEFA kwaliteit;
- De gemeente zonder instemming van de amateurverenigingen op trainingslocatie Zoudenbalch (Odin, Domstad Majella en VV Sterrenwijk) afspraken met FC Utrecht heeft gemaakt over het omzetten en huren van bovengenoemd veld en het contract voor het omzetten reeds getekend is;
- In de brief staat: "Ondanks dat wij geen plannen hadden om een grasveld om te zetten naar kunstgras, wil ik instemmen met dit verzoek onder de voorwaarden dat [...] de amateurverenigingen kunnen instemmen met de omzetting en zij er in de beschikbare wedstrijd- en trainingsuren niet op achteruit gaan."

Overwegende dat:

- De amateurverenigingen hun onvrede hebben geuit over de gang van zaken, de communicatie en de capaciteit, en daarmee de voorwaarde in de brief niet wordt nageleefd;
- De wethouder na raadvragen in gesprek is geweest met de amateurverenigingen, maar dit niet tot een voor de amateurclubs bevredigende oplossing heeft geleid; • De capaciteit een heet hangijzer is in deze discussie en de gemeente deze capaciteit op andere wijze berekent dan de KNVB, wat tot aanzienlijke verschillen in de berekende capaciteitsbehoefte leidt;
- De amateurverenigingen als vervanger voor het FC Utrecht-veld 'kunstgrasveld 3' aangeboden hebben gekregen, maar de kwaliteit van dit veld uit 2007 als minder ervaren wordt en zij de wens hebben om de toplaag van dit veld niet over 2 tot 3 jaar maar eerder te vervangen.

Spreekt uit dat:

- Topsport belangrijk is voor de stad, maar dat breedtesport en haar vrijwilligers hier niet de dupe van mogen worden;

Draagt het college op om

- Nogmaals met de amateurverenigingen en FC Utrecht in gesprek te gaan om tot een voor allen bevredigende oplossing te komen, en hierna een vinger aan de pols te houden; • Ervoor te zorgen dat er schriftelijke afspraken komen tussen alle partijen over het gebruik van het nieuwe kunstgrasveld;
- Het onderzoek naar de staat van 'kunstgrasveld 3' in 03 2018 uit te voeren en wanneer nodig de

- vervanging met grote snelheid uit te voeren;
 - Vanaf nu beter met amateurverenigingen (in het bijzonder de clubs op Zoudenbalch) te communiceren en hen niet voor voldongen feiten te stellen;
 - Bij capaciteitsberekeningen van voetbalvelden in overleg met de VSU en de KNVB tot een eenduidige berekeningsmethode te komen.
- En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Kleinrensink, de heer Bakker en mijzelf.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Wij hebben via memo's, brieven en mondelinge vragen al eerder over Zoudenbalch gesproken. Nu dient men deze motie in. Veel dank, want volgens mij voeren wij een goed gesprek. De motie benadrukt de schaduwzijde van het kunstgrasveld, maar ik wil liever spreken over de positieve kanten ervan. FC Utrecht investeert. Zoudenbalch krijgt meer trainingscapaciteit. Er komen meer voetbaluren. Het is voor de verenigingen niet voor niets dat zij vanaf 13.00 uur het nieuwe veld om niet kunnen gebruiken. Veel andere verenigingen zouden graag hetzelfde willen. Ik ben mij er terdege van bewust dat de wedstrijdcapaciteit op zaterdag een vraagstuk is. Ik heb samen met de verenigingen bekeken wat op zaterdag wel en niet kan. Gezamenlijk constateren wij dat er sprake is van een puzzel, maar dat het toch moet kunnen. Dit is het algemene kader.

De capaciteit verandert niet als wij een toplaag vervangen door een andere. Het is een kunstgrasveld, maar als wij dat vervangen, krijgen wij niet sneller meer capaciteit.

Wij willen graag spreken over wat een goede norm is om de capaciteit te berekenen. Men kan zich echter voorstellen dat de KNVB dat generiek moet doen, maar dat in Utrecht specifieke situaties zijn. Wij moeten bekijken wat een zinnige norm is.

Het vierde punt van het dictum behelst het communiceren met de verenigingen. Wij nemen dat punt graag over, want volgens mij hebben de opstellers van de motie op dat punt gelijk. Daar zijn in de driehoek FC Utrecht, verenigingen en de gemeente verbeterpunten uit voortgekomen. Die willen wij oppakken.

Idem dito inzake het onderzoek van het kunstgrasveld 3. Dat doen wij, maar dat zal de capaciteit niet veranderen. Ik sta niet meteen te springen om de toplaag te veranderen. Wij kunnen echter wél de kwaliteitsverbetering van de toplaag bekijken. Er heeft een herkeuring plaatsgevonden. Ook daar zijn verbeterpunten uit naar voren gekomen.

Wat nog onduidelijk is, wil ik schriftelijk overeenkomen. Voor wat betreft de oplossingen is de capaciteit ná 1 september 2020 aan de orde. Dan kan in het licht van de veranderde situatie opnieuw een capaciteitsprobleem ontstaan. Over de oplossing daarvan wil ik met FC Utrecht en de verenigingen spreken.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Het is fijn dat de wethouder van beslispunt 3 veel overneemt. Men heeft een heel veld verloren, maar kan soms een ander veld gebruiken. Dat andere veld verkeert echter in een veel slechtere staat. Wij vragen om het vervangen van de toplaag daarvan. Het is elf jaar oud. De vervanging is al gepland, maar de ingreep laat nog even op zich wachten. Echter, als een mooi gebaar in de richting van verenigingen die niet zijn gehoord en er niet bij zijn betrokken, kan dat veld nu al worden vervangen. De capaciteit wordt daarmee niet vergroot, maar wij komen de verenigingen dan wel tegemoet in het proces dat voor hen een voldongen feit is.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Op dit punt ben ik terughoudend. Ik wil dat benadrukken. Als wij dat doen, gaat er een precedentwerking vanuit.

De **VOORZITTER**: Wethouder, u hebt voor de beantwoording al drie minuten de tijd genomen. U kunt ook gewoon "nee" zeggen.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Ik zeg dat ik terughoudend ben. Als wij dit doen, betekent het dat ook andere verenigingen die een toplaag van elf jaar oud hebben bij mij kunnen aanbellen. Ik zal dit niet zomaar doen. Ik wil echter wel bekijken of wij een onderzoek kunnen doen om te zien wanneer wij de toplaag kunnen vervangen. Bovendien is het een toplaag van FC Utrecht. Wij moeten daarover onderhandelen.

De **VOORZITTER**: Om helder te zijn wat de wethouder van het dictum van de motie wel en niet overneemt ...

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! In de motie staat dat het onderzoek moet worden uitgevoerd. Dat doen wij indien nodig met grote snelheid. Ik geef echter ons verwachtingsmanagement aan. Wij kunnen het veld niet binnen een jaar vervangen, want dat is kapitaalvernietiging. Wij hebben net de verbeterpunten uitgevoerd.

De heer **WIJMEGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Als ik de wethouder goed begrijp, neemt hij de onderdelen die door hem uitvoerbaar zijn over, maar kan hij niet ingaan op het punt van het kunstgrasveld vanwege kapitaalvernietiging en een financieel knelpunt.

De **VOORZITTER**: Dat zegt iets over wat de wethouder van de motie vindt. Wij vragen naar aanleiding van het antwoord van de wethouder wat de heer Van der Zweth met de motie doet.

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter! Ik wil niet dat over punt 3 een spraakverwarring ontstaat. Ik heb begrepen dat het onderzoek naar het nieuwe veld waar men tegen wil en dank naar is verwezen nog moet plaatsvinden. Daarover zegt de voorganger van wethouder Van Ooijen dat dit nog moet gebeuren. Wij vragen of het onderzoek snel kan worden uitgevoerd. Men moet daarover duidelijk zijn. Desnoods moet het naar voren worden gehaald.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Wij hebben op kunstgrasveld 3 een onderzoek uitgevoerd. Wij hebben bekeken of daar goed op kan worden gevoetbald. Er is een aantal knelpunten vastgesteld. Wij hebben die meteen opgepakt. Wij zullen het veld herkeuren. Dan bekijken wij of de uitvoering voldoende is geweest. Wij onderzoeken ook het vervangen van de top laag. Dat moet inderdaad gebeuren. Daarmee kan ik uit de voeten met punt 3 van het dictum en kan ik dat overnemen. Ik wil echter de verwachting bij de indieners van de motie managen. Men moet niet van mij verwachten dat als ik dit afspreek, er binnen een jaar een nieuwe top laag op het kunstgrasveld is aangelegd. Dat zal niet het geval zijn.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Ik zie de motie graag in stemming gebracht.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie zal met de motie instemmen. Wij hebben kritiek op kunstgras, maar dat ligt er al. Wij willen niet dat amateurs door topsporters in de verdrukking raken. Wij hopen echter dat er milieuvriendelijk kunstgras zal komen als dat aan de orde is.

De heer **WIJMEGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Volgens mij heeft de wethouder de punten die hij kan overnemen overgenomen. In de overwegingen van de motie staat de wens om de top laag eerder te vervangen. Ik denk niet dat het verstandig is dat de raad dat signaal duidelijk aanneemt. Wij stemmen tegen de motie.

Mevrouw **MEERDING** (VVD): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de stemverklaring van de ChristenUnie-fractie.

Hierna wordt de motie bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, SP, Student & Starter, CDA, GroenLinks, Stadsbelang Utrecht, PvdA en D66 ervoor hebben gestemd.

(De heer Van Schie draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

De voorzitter stelt daarop aan de orde de voortzetting van de behandeling van:

8. Jaarstukken 2017.
9. Voorjaarsnota 2018 en Eerste Bestuursrapportage 2018.
10. Resultaatbestemming 2017.
11. Meerjarenperspectief Stedelijke Ontwikkeling (MPSO) 2018 en Meerjarenperspectief Bereikbaarheid (MPB) 2018.

12. Meerjaren Perspectief Utrechts Vastgoed (MPUV) 2018.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Geachte leden van de raad. Allereerst hartelijk dank voor de inbreng van de raad van vandaag en bij de voorbereidingen. Voordat ik overga tot beantwoording wil ik graag een paar algemene dingen zeggen.

Het is voor mij een grote eer om hier te staan. Dit is mijn eerste slotdebat. Ik ben benieuwd hoe laat wij klaar zijn.

Ik wil erop wijzen dat financiën een middel zijn voor het creëren van maatschappelijke waarden. Het financiële beeld is geen doel op zichzelf, maar een middel om voor de stad resultaten te bereiken: plaats voor iedereen, gezonde groei voor iedereen en kracht voor iedereen. Daarbij is en blijft het uitgangspunt een solide financieel beleid. Ik vat dat in vijf punten samen: een begroting die de komende vier jaar sluit op 0, het weerstandsvermogen blijft op 1, tegenvallers worden in het eigen programma opgevangen, het groeikader wordt jaarlijks bij de Voorjaarsnota aan de raad voorgelegd en heroverweging van de vastgestelde begroting vindt plaats bij de behandeling van de Voorjaarsnota. Wij hebben één integraal afweegmoment. Voor 2018 is dat nu.

Voordat ik overga tot het bespreken van amendementen en moties met financiële consequenties, wil ik ook iets zeggen over de € 1,6 miljoen waarover wij de raad afgelopen dinsdag hebben bericht. Tijdens de voorbereiding van de tweede bestuursrapportage kwam boven dat de € 1,6 miljoen – het niet behaalde deel van de vastgoedverkoopstaakstelling – niet is betrokken bij de integrale afweging van de Voorjaarsnota 2018. Dat vinden wij heel vervelend. Wij hebben de raad daarover zo snel mogelijk een brief gestuurd waarin wij ervan uitgaan dat wij uiteraard hetzelfde in de toekomst willen voorkomen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Kunnen wij in de toekomst ook verwachten dat het college dan maar aan de raad schrijft dat die mag beslissen waar het geld heen gaat? Of doet het college in de toekomst een voorstel over hoe dit soort meevallers – volgens mij was het gewoon een foutje – moet worden besteed?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Ik herhaal dat ik hoop dat dit in de toekomst niet meer gebeurt. Gelet op de zeer ongelukkige timing vonden wij het 't beste om dit op deze manier aan de raad voor te leggen en om niet eerst lang na te denken over wat het college zelf wilde voorstellen. Daarmee zou voor de raad de tijd veel korter worden.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Mag ik hieruit opmaken dat bij dit soort tegenvallers of meevallers in de toekomst het college altijd een voorstel over de besteding doet?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Als dat een paar dagen voor het slotdebat is, is dat zeker het geval. Zoals gezegd: ik hoop dat het in de toekomst niet meer voorkomt.

Op papier is dit extra ruimte. De € 1,6 miljoen kan men natuurlijk toevoegen aan de algemene reserve. Dan bewaren wij die tot de Voorjaarsnota van 2019. Met de informatie die wij nu hebben en die bij brief aan de raad is medegedeeld, is de volledige verkoopstaakstelling wel te realiseren, maar niet in 2018. Dat bewaren tot de volgende keer heeft als wethouder Financiën mijn voorkeur. Wij zijn bezig met de 2e bestuursrapportage. Er kunnen nog risico's bijkomen.

De raad kan er ook voor kiezen om het bedrag gedeeltelijk aan de algemene reserve toe te voegen en gedeeltelijk voor bepaalde uitgaven te gebruiken. Wij zullen daarover nog spreken.

Het is mij in verscheidene moties opgevallen, dat wil ik nu vast aan de raad meegeven, dat regelmatig gewag wordt gemaakt van de mogelijkheid om vóór de behandeling van de programmabegroting iets te hebben afgerond. Ik hoop dat de raad zich realiseert dat dit betekent dat het de raad op 13 september a.s. wordt toegezonden. Dat is al erg snel. De raad doet er verstandig aan om dat bij zijn afweging te betrekken.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik puzzel nog even met de antwoorden van de wethouder. Hoor ik het goed dat het de eigenlijke wens van het college is om de € 6,1 miljoen toe te voegen aan de algemene reserve? Betekent dit dat de amendementen die een beroep doen op de dekking van de € 1,6 miljoen door het college worden ontraden?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! In de financiële spelregels staat dat wij beschikbare incidentele middelen inzetten. Iets is beschikbaar als het op de begroting staat. De € 6,1 miljoen had in

de begroting van 2018 moeten worden opgenomen. Dat maakt dat er meer ruimte is dan alleen maar te besluiten om het geld tot de volgende keer te bewaren.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Dat is geen antwoord op mijn vraag. Uit de beantwoording van de wethouder maak ik op dat het college liever ziet dat het geld wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Mijn vraag ging echter specifiek over de dekking. Een aantal fracties gebruikt de € 1,6 miljoen om voorstellen mee te dekken. Ik begrijp van de wethouder dat dit niet naar de zin van het college is. Dat betekent dat de amendementen zullen worden ontraden op basis van de dekking.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Sinds wanneer luistert de heer Gilissen dermate goed naar wethouders? De raad heeft het toch voor het zeggen?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik hoor twee dingen. Enerzijds zegt de wethouder dat het geld ook bij de Voorjaarsnota is betrokken, want het staat op de begroting en kan worden besteed. Anderzijds hoor ik haar ook zeggen dat wij de taakstelling voor UFO dit jaar niet halen, dus dat het misschien in de algemene reserve kan, maar de taakstelling zal worden gehaald. Kunnen wij niet opnieuw een deel van de taakstelling doorschuiven? Dat gebeurt feitelijk nu ook. Dan staat het geld ons nu ter beschikking.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! In theorie kan dat, maar men kan zich afvragen of dat verstandig is. De taakstelling stamt sowieso nog uit de vorige collegeperiode. Waar het om gaat, is dat wij willen dat bepaalde panden niet langer eigendom van de gemeente zijn. Er bestaat van die panden een lijst. Ik denk niet dat het verstandig is om dit te blijven doorschuiven. Laten wij eerlijk zijn. Wij willen geen dingen doorschuiven naar toekomstige generaties. Het is verstandig om te bekijken wat er in 2018 kan gebeuren. Het geld is beschikbaar. Als het bedrag in de begroting 2018 had gestaan, was het in de Voorjaarsnota 2018 opgenomen. Dat is er de reden van dat wij vinden dat de raad vooral moet bekijken wat verstandig is. Als wethouder Financiën is behoedzaamheid mij veel waard.

Ik behandel nu de amendementen die financiële consequenties hebben. Financieel technisch is amendement 27 "Van het fietspad gesnord" in orde. Behoedzaamheid is ons echter veel waard. Wat het amendement wil, kan ook op een later moment gebeuren.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Voor de goede orde: zal ook de vakwethouder op amendement 27 reageren?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Ja, die zal dat zeker doen.

Amendement 28 heet "Investeer in extra snelheidspanelen". Ook dit amendement heeft financiële consequenties. Financieel-technisch is het in orde.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik heb een punt van orde. Er wordt het college via het amendement wat gevraagd: wil het dat ...

De **VOORZITTER**: Dit is geen punt van orde. Het spijt mij vreselijk.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Maar als ik antwoord krijg op mijn vraag, vind ik dat plezierig.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het is vrij gebruikelijk dat de wethouder Financiën aangeeft of iets financieel kan en dat vervolgens de vakwethouder dat ontraadt of niet.

De **VOORZITTER**: Dat is zéér gebruikelijk.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Amendement 29 gaat over ramingen. Er is sprake van een begroting van € 1,4 miljard. Als wij ramen, doen wij dat vooraf, maar wij kunnen vooraf niet weten hoeveel iets precies kost. Wij ramen derhalve op hoofdlijnen. Als wij dat tot twee cijfers achter de komma doen, ontstaat schijnzekerheid. Dat betekent dat wij omhoog of omlaag moeten afronden. In dit geval is er sprake van parkeerbelasting. Die is geraamd op € 600.000, maar is berekend op € 626.119. De toeristenbelasting is geraamd op € 700.000, maar is berekend op € 673.000. Als de min en plus worden toegepast, komt men gelijk uit. Dat is hoe het systeem van het ramen werkt.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Was het maar zo dat het systeem van ramingen zo werkt. Dat punt zal dadelijk nog ter sprake komen als ik mijn motie indien. Weet de wethouder hoeveel dit jaar door het college voor de parkeerbelasting is begroot?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! De heer Van Waveren stelt de vraag, dus kennelijk wil hij zelf graag het antwoord geven.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Mijn punt is dat de parkeerbelasting door het college tot op de € 1.000 nauwkeurig wordt begroot. Ik heb gezegd dat over het ramen van belastingen kan worden gediscussieerd. Dat doe ik graag in het najaar. Het gaat mij nu om de doorwerking van het collegeakkoord. Die bevat een afronding die naar een groter geheel gaat, naar tonnen in plaats van naar duizenden. Dat gebeurt met het overige deel van het coalitieakkoord niet. Ik zie geen enkele reden waarom wij niet de lijn van het coalitieakkoord kunnen aanhouden en de tabel op die manier kunnen invullen.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Wil de heer Van Waveren ook de toeristenbelastingen berekenen? Heeft hij die allemaal uitgerekend? Waarop is hij uitgekomen?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik heb de afgelopen week een heel aantal belastingen doorgewerkt. Er zijn plussen en minnen bij. Van het deel van de belastingen dat in de Voorjaarsnota staat, blijf ik af, maar ik wil graag spreken over de systematiek ervan. Ik bekijk het coalitieakkoord alleen om te zien wat daarin over meeropbrengsten staat. Dat deel wil ik letterlijk overnemen op hetzelfde detailniveau als het overige deel van het coalitieakkoord. Dat kan volgens mij.

Het straatparkeren is meer onvoorspelbaar dan de vergunningen. Wij kunnen in de Voorjaarsnota een bedrag opnemen dat de uitkomst is van dezelfde berekeningen die voor het opstellen van het coalitieakkoord zijn gebruikt.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! De reden waarom ik de ramingen noem, is omdat die bedragen kunnen worden ingezet. Het is echter belangrijk om te constateren dat er plekken zijn waar de ontwikkeling de andere kant opgaat. Uit voorzichtigheid raad ik het inzetten van die bedragen niet aan, maar technisch kan het. Ik wil niemand aanmoedigen om in de toekomst hetzelfde te doen, want dan wordt de situatie ingewikkelder.

Amendement 30, Aanpak huisjesmelkers borgen ook na 2020. Daarvoor geldt eigenlijk hetzelfde als wat ik aangaf bij de snorfiets. Het is een keuze om het bedrag nu in te zetten of om het nog even in algemene reserves onder te brengen. Financieel-technisch klopt het amendement echter.

Amendement 31 gaat over het beperken van de Utrechtse schuldenberg. Voorgesteld wordt dat wij gaan naar een schuldquotum van 80%. Door de VNG wordt 130% geadviseerd. In Utrecht is 100% afgesproken. Hoe minder schuld wij hebben, hoe meer wij voor de stad kunnen doen. Als wij geen investeringen doen en al het geld op de plank houden, voelt dat misschien heel prettig, maar wij zullen er dan in de nabije toekomst achter komen dat de kost voor de baat uitgaat in het geval wij eigenlijk iets hadden moeten doen. Het is belangrijk om te weten waar de balans is en waar het evenwicht wordt gevonden. Ik wil niet naar een schuldquotum van 80% gaan.

Er zijn ook moties ingediend met financiële consequenties. Motie 91 gaat over de verantwoordingsdag. Wij kunnen deze motie overnemen. Het is een leuk initiatief geweest. Het college wordt daarbij graag betrokken. Dat was bij de eerste verantwoordingsdag nog niet het geval. Wij vinden ook het voorstel goed om de informatie voor mensen die geïnteresseerd zijn, die zich afvragen waar het geld naartoe gaat en wat er allemaal binnenkomt meer inzichtelijk te maken. In het licht van de Gemeentewet en het besluit Begroten en verantwoorden moeten wij ons aan de regels houden. Het is misschien verstandig om dat naast de officiële stukken te doen. Wij denken echter positief over de geest van de motie.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! De wethouder hoeft dat wat ons betreft niet te integreren, zij kan dat inderdaad naast de officiële stukken doen.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Dat is goed en dat zal prima gebeuren.

Er is gevraagd of kan worden gezien of het mogelijk is om de jaarstukken iets eerder te sturen, los van de Voorjaarsnota. Wij willen dat punt graag bekijken, maar wat betreft de jaarstukken zijn wij afhankelijk van de accountant. Er moet sprake zijn van verwachtingenmanagement. Of dat in de praktijk

veel eerder zal zijn, durf ik niet te beloven. Wij zullen daar echter extra aandacht aan schenken. Wij zullen de raad informeren over de wijze waarop de suggesties en aanbevelingen in het licht van de verantwoordingsdag worden opgevolgd. Dit zal voor een groot deel gebeuren tijdens het lopende werk; een ander deel is afkomstig uit het communicatiebudget.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Hoor ik een cadeautje van de wethouder dat zij dit voor haar rekening doet? Er staat namelijk "budget voor de raadsorganen".

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Dat is een goed punt. Het verzoek aan de griffier is het organiseren van de dag. Dat is iets anders dan het produceren van het document en het klikken op "PDF" op de website en dergelijke. Ik denk dat er twee prijskaartjes zijn, één hier.

Motie 92 beoogt meer draagvlak door online participatie. Ook deze motie nemen wij graag over. Deze motie past heel goed bij de voornemens in het coalitieakkoord ter vernieuwing van de participatie. Dat heeft vanzelfsprekend financiële consequenties. Dat geld is gelabeld.

Motie 104 beoogt de dekking van een potentieel tekort, bijvoorbeeld de schuldenaanpak. Wij ontraden deze motie. Die druist regelrecht in tegen de financiële spelregels. In de commissievergadering is daarover gesproken. Ik heb gezegd dat wij in redelijkheid zullen bekijken wat er gebeurt mochten er tegenvallers zijn. Als er tegenvallers komen, is sowieso een nieuw raadsbesluit nodig. Wij kunnen niet zomaar iets doen zonder dat het hier wordt besproken. Het is echter de verkeerde volgorde om dan alvast hier onnodig de spelregels te veranderen.

Motie 107 heeft als titel "Maak het onderwijsachterstandenbeleid kostendekkend". In het coalitieakkoord is een flinke stap gezet om de kwaliteit echt op orde te houden. De reden waarom wij motie 107 ontraden, is omdat in de motie de opdracht aan het college staat om financiering te zoeken. Dat kunnen wij niet doen, want het is een discussie die wij voeren in het kader van de Voorjaarsnota 2019. Wij kunnen daarop geen uitzondering maken.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Wij vragen in motie 107 om bij de Voorjaarsnota 2019 te bekijken wat wij daarmee kunnen doen om de kwaliteit op niveau te houden en om te voldoen aan de vraag. Het is een soort opdracht ter voorbereiding op de Voorjaarsnota 2019. Het lijkt mij gek om die af te wijzen omdat de afweging in de Voorjaarsnota 2019 zelf zal worden gemaakt.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Wat de situatie ingewikkelder maakt, is dat er dan andere zaken zijn die wij ook graag willen doen, die ook prioriteit hebben, maar die geen voorkeursbehandeling krijgen. Wij zijn er voorstander van om dit neutraler te houden. Het is bekend dat onderwijs in het coalitieakkoord een zeer belangrijke rol heeft. Ik hoop dat wij de ruimte krijgen om te laten zien wat wij daar zullen voorstellen.

Motie 119 beoogt heldere kaders voor belastingheffing. Ik heb zojuist al iets gezegd over ramingen. Ik wil opmerken dat in het begin de motie erg scherp is geformuleerd. In "constaterende dat" herken ik niet alles. Gevraagd wordt om de nota Lokale heffingen aan te passen. Dat kunnen wij doen, maar het is belangrijk dat men beseft dat de nota van een hoger niveau is en voor langere tijd geldt. Wat specifiek wordt gevraagd, kan ook heel goed als een paragraaf in de begroting worden opgenomen. Dan blijft het dichterbij bij wat in feite wordt gedaan. Op zichzelf is dat echter iets wat kan.

Behalve het feit dat wat het college wordt verzocht in het begin erg scherp is, kan het college motie 119 overnemen.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Ik dacht nog wat na over de taakstelling inzake het vastgoed. Bij mijn weten is dit het laatste jaar van deze taakstelling. Dit betekent dat de taakstelling er in 2019 niet meer is. Aan het begin van het jaar worden de stukken opgemaakt. Normaal gesproken was het bedrag van € 1,6 miljoen bekend geweest. Misschien dat de wethouder nu het resterende jaar iets zwarter bekijkt en zich afvraagt of de taakstelling nog te realiseren is. Mevrouw De Boer vraagt zich af of de taakstelling kan worden doorgeschoven. Is voor 2019 is geen taakstelling vastgoed gepland?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Wij hebben in de brief aangegeven dat wij zien dat de taakstelling in 2018 niet zal lukken. Dan zal de taakstelling voor een deel worden opgeschoven naar 2019. Hoeveel precies, is nog onduidelijk.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! In 2019 is nog geen € 2,7 miljoen geboekt zoals dit jaar. De taakstelling gaat niet omhoog.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Nee, dit is inderdaad het staartje. Wij zijn er al eerder aan begonnen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik zal eerst ingaan op de vragen. Vervolgens behandel ik de moties en amendementen die betrekking hebben op mijn beleidsterreinen.

De D66-fractie heeft vragen gesteld over de toegankelijkheid van gebouwen. Ik kan in het kader van mijn portefeuille vastgoed alleen iets zeggen over de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen. De gesprekken met Solgu worden op dit moment gevoerd. Ik zal die nader duiden in mijn reactie op amendement 94.

De ChristenUnie-fractie heeft vragen gesteld over de € 500.000 voor de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De aanpak en de beweging naar voren bereiden wij zeker goed voor. Ons doel is het versterken van de sociale basis. Wij zullen de raad daarover in de tweede helft van dit jaar informeren. Het is niet de bedoeling dat het geld naar specifieke projecten gaat. Wij willen de beweging versterken. De raad krijgt de plannen daarvoor te zien.

Een andere vraag van de ChristenUnie-fractie heeft betrekking op de Moreelsebrug. Ik stel voor om daarover een bijeenkomst te organiseren. Wij kunnen daarover nader spreken met commissieleden Stationsgebied. Daartoe zal de uitnodiging de raad na de zomer bereiken.

Amendement 26 is ingediend door de Utrechtse VVD. Het gemeentelijke vastgoed is een belangrijk onderwerp. Wij hebben dat in de commissievergadering uitgebreid besproken. Ik heb toegezegd dat ik na de zomer daarover een plan zal presenteren. Daarin zal ik voorstellen doen over de aanpak van de financiering en hoe wij daarmee willen omgaan. Hetzelfde lees ik terug in amendement 26. Ik zie dat het doel van de indieners is om een hekje te zetten om de gelden die extra beschikbaar zijn gesteld in het kader van het coalitieakkoord en om dat geld alleen voor dit onderwerp te bestemmen. Ook in de commissievergadering proefde ik dat dit de bedoeling van de VVD-fractie is. Ik zie echter in het dictum staan dat de VVD-fractie daaraan de verduurzaming van het jonge erfgoed toevoegt. Ik ga ervan uit dat er sprake is van het gemeentelijke vastgoed en dat de VVD-fractie de waaier niet wil opengooien.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Het is ons te doen om het gemeentelijke erfgoed en het gemeentelijke jonge erfgoed, dus niet om erfgoed of jong erfgoed in het algemeen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ja, dan wordt de raad de keuze voorgelegd om daarvan een reserve te maken. Dat begrijp ik. Dat is een systematiek. Men kan bekijken of de onrendabele top er kan worden uitgelaten en of het geheel er kan worden ingestort. Echter, de raad kan via de dekkings- en bestedingsvoorstellen in het kader van het MPUV hetzelfde bewerkstelligen. Het is nu aan de raad om dit inhoudelijk en op dit moment te beoordelen. Ik begrijp de gedachte. Het doel is om de gelden alleen voor dit doel te bestemmen. Gevraagd wordt of de meest ingewikkelde plannen eerder kunnen worden opgepakt. Ik onderschrijf die wens. Ik stel voor om het voorstel van het college hoe daarmee om te gaan af te wachten. Dan kunnen wij gezamenlijk het besluit nemen hoe wij de financiën het beste voor dit doel beschikbaar kunnen stellen. Als ik het amendement zo mag duiden, laat ik het oordeel erover aan de raad.

Amendement 27 heet "Van het fietspad gesnord". Toen dit punt in de commissievergadering aan de orde was, is op hetzelfde moment het kabinetsplan doorgevoerd om dit in ons land mogelijk te maken. Ik bespeur een enorme dadendrang van de commissie om hiermee aan de slag te gaan. Men heeft mij uitgedaagd om inzichtelijk te maken welke gelden ermee zijn gemoeid. Ik heb de nadruk gelegd op de financiering. Ik heb gezegd dat geen zaken worden gecompenseerd. Dat betekent dat een minder groot bedrag nodig is. Ik heb wél een waaier aangegeven. Ik lees dat de indieners een budget beschikbaar willen stellen om de laagste raming gefinancierd te krijgen. Ik ga daarmee aan de slag als de raad amendement 25 aanneemt. Ik kom vervolgens zo snel mogelijk met de plannen bij de raad terug. Dan ga ik ook over op de uitvoering. Dat deel van het geld wordt in elk geval op deze manier beschikbaar gesteld.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Heeft de wethouder de minimale voorwaarde gesteld dat alles met betrekking tot de veiligheid van dit project is gerealiseerd voordat wij het daadwerkelijk doen? Anders schiet het niet op.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Vanzelfsprekend. Dat is waarom ik met een waaier heb gewerkt. Dat is ook in de uitwerking ervan. Wij konden dat op deze korte termijn niet vastpakken. De veiligheid staat daarbij voorop. Ik begrijp dat de raad nog aan zet wil komen. Daarom zal ik na de zomer met het

plan naar de raad terugkomen. Dan zal dit onderdeel nader worden geduid. Wij moeten daarmee niet marchanderen. Veiligheid staat voorop.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Ik vraag de wethouder om de Algemene Maatregel van Bestuur serieus te bekijken. Wij hebben die er even bijgenomen. Die geeft aan dat wat het college wil, een milieuzone voor snorscooters, niet kan. Die kan alleen op plekken waar het fietspad te druk is om veilig te kunnen fietsen. Op die plekken mogen snorfietzers naar de rijbaan worden verwezen. In het voorstel dat ik van het college heb gezien, wordt dat op geen enkele manier onderbouwd. Hoe wil de wethouder dat doen voor de wegen die hij nu in gedachten heeft? Bij bijna geen van die wegen is dat nu het geval.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Deze vraag van de heer Van Schie is helder. Ik heb bij het inzichtelijk maken van de financiële gevolgen een kaartje gevoegd waarop fietspaden staan waarvan wij denken dat die hiervoor in aanmerking komen. Het plan moet nog worden uitgewerkt. Ik heb toegezegd om de raad het resultaat na de zomer toe te sturen. Dan kunnen wij de discussie nader voeren.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Er staat helemaal nergens iets over een milieuzone, want dan zouden de snorfietzen niet naar de rijbaan gaan, maar er helemaal niet meer mogen komen. Dat wordt niet voorgesteld. Ik begrijp dat de heer Van Schie graag garen wil spinnen, maar dat is in dit geval helemaal onterecht.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Het debat gaat nu over verkeersbesluiten. Daarom begrijp ik niet waarom de wethouder Mobiliteit de vragen niet beantwoordt. De coalitie wil via een milieumaatregel garen spinnen. Het debat gaat steeds over vieze lucht, maar niet over te drukke fietspaden. Als er ergens iets wordt gesponnen, dan is dat bij mevrouw De Boer.

Ik vraag de wethouder om de toezegging dat hij de raad expliciet over de invoering per wegvak dat hij wil afsluiten een voorstel doet met een onderbouwing conform de richtlijnen van de Algemene Maatregel van Bestuur.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik heb toegezegd om een voorstel te doen hoe wij hieraan uitvoering geven. Aan de hand daarvan zullen wij de discussie voeren. Daarbij staan de raad alle middelen ter beschikking om het college de weg te wijzen.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Ik wil graag van de wethouder Vastgoed horen wat hij van de dekking van amendement 27 vindt.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Het college heeft zijn mening daarover duidelijk in de brief verwoord. De taakstelling staat; ze is te verwezenlijken. Het is echter de vraag of wij volgend jaar het bedrag helemaal bij elkaar krijgen of dat dit nog een jaar langer duurt. In het verleden hebben wij hetzelfde meegemaakt.

Motie 94, maak vaart met toegankelijkheid, de gemeente geeft het goede voorbeeld. Dat is een prachtige titel. De prestatie-indicator zal in de programmabegroting worden opgenomen. Wij zijn met Solgu in gesprek om een en ander meer handen en voeten te geven. Over de uitkomst zal ik de raad informeren. Ik neem de motie over.

Ik begrijp uit motie 95 de wens om zaken voortvarend en snel af te handelen. Ook het college wil dat. Echter, de procedure van twee maanden is niet haalbaar. Dat is de werkelijkheid waarmee wij hebben te maken. Het vorige college heeft toegezegd te bekijken waar kan worden versneld. Als dat kan, zullen wij dat zeker niet nalaten. Ik ben bereid om na de zomer te zeggen welke tijdswinst wij kunnen boeken, maar wij hebben voor het afhandelen van dit soort zaken tijd nodig. Twee maanden is te kort. Daarom ontraad ik motie 95.

De heer **VAN DALEN** (VVD): Voorzitter! Ik begrijp dat de wethouder later zal aangeven wat wél haalbaar is. Het proces voor het aanvragen duurt al veel te lang. Ik wil graag dat de wethouder toezeft daaraan iets te doen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik bied mijn excuses aan als de heer Van Dalen dat niet heeft gehoord. Wij staan voor snelle procedures. Snelheid in de procedures is belangrijk. Ik heb ingezoomd op twee maanden die met stelligheid in de motie zijn gezet. Natuurlijk wil ik de procedure

versnellen. Ik heb beloofd dat ik na de zomer zal zeggen wat minimaal nodig is. De procedure zal tijdig worden afgehandeld.

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! Ook de handtekening van de D66-fractie staat onder motie 95. Ik vind het belangrijk om de procedure af te tasten. Volgens mijn informatie moet afhandeling binnen twee maanden mogelijk zijn. Wellicht klopt die informatie niet. De wethouder geeft de procedure duidelijk aan. Wat is in de praktijk haalbaar? Daar ben ik benieuwd naar. Welke mogelijkheden ziet de wethouder om het proces te versnellen?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! De versnellingsopgave is uitgezet. Ik stuur daar op. Ook morgen en volgende week zal ik dat doen.

Ik begrijp dat de D66-fractie beter wil vastpakken hoe lang de minimaal noodzakelijke perioden zijn waarover in motie 95 gesproken wordt. Dat zal ik inzichtelijk maken. Na de zomer komen wij daarmee bij de raad terug.

Mevrouw **ZWINKELS** (CDA): Voorzitter! Ook wij hebben deze motie ondertekend. Aanvullend op de vragen die zijn gesteld en de toezegging van de wethouder inzake een snelle procedure wil ik graag weten hoe het komt dat een en ander dermate lang duurt. Kan de wethouder zeggen wat er de reden van is dat een periode van twee maanden sowieso niet haalbaar is?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Dat heeft te maken met de drie fasen die wij moeten doorlopen: het locatieonderzoek, het verspreiden van het wijkbericht en het verwerken van de reacties daarop. Vervolgens zijn het verkeersbesluit en de reacties daarop aan de orde. Daarna volgt de realisatiefase. Bij elkaar zijn dat ongeveer 150 werkdagen. Dat is de termijn die wij hanteren. Het vorige college heeft besloten om een versnelling te bekijken. Ik wil de raad hierover na de zomer inlichten.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Snel gerekend zijn dat vijf maanden. Dat vinden wij erg lang. Ik begrijp dat de wethouder bekijkt hoe wij dat kunnen versnellen. Kunnen wij afspreken dat de wethouder ons daarover informeert? Dan kunnen wij gezamenlijk een tijd vaststellen die wij als richtlijn kunnen meegeven.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! De woorden van mevrouw De Boer zijn helder. Dat is precies mijn bedoeling. Na de zomer wil ik hierover het gesprek met de raad voortzetten. Wij moeten bekijken hoe wij de procedures kunnen vergemakkelijken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Mijnheer Van Dalen wacht op antwoord.

De heer **VAN DALEN** (VVD): Voorzitter! Ja, ik vind vijf maanden absurd lang. Ik wil de wethouder via de motie opdragen om sneller te werken. Het gaat om het besluit. Daarna volgt de plaatsing van de laadpaal. Ook die moet zo snel mogelijk gebeuren.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ja, daarmee zijn wij het eens. Daarom heeft het vorige college de versnellingsopgave uitgezet. Ik proef dat de wens van de heer Van Dalen ook onze wens is, namelijk het zo snel mogelijk plaatsen van de laadpaal. Dat staat in de doelstellingen die wij gezamenlijk omarmen. Na de zomer kom ik hiermee bij de raad terug. Ik zal niet nalaten om daarbij zoveel mogelijk efficiëntie ten toon te spreiden.

Motie 97 beoogt dat landelijke regels ook in Utrecht gelden. Men kan ook zeggen dat de wethouder zich aan de wet houdt. De wereld kent milieuzones. Utrecht is daarmee begonnen. Wij hebben stappen gezet. Wij leken daarbij landelijk niet veel medewerking te krijgen. Landelijk is nu de stap gezet. Men heeft besloten om over te gaan tot een harmonisatie. Er zijn goede gesprekken gaande van het kabinet met de gemeente en andere belangenorganisaties. De staatssecretaris heeft eind vorige week in de Tweede Kamer ideeën geuit over hoe zij de eerste stap wil zetten. Ongeveer nu vindt daarover een algemeen overleg plaats. Wij moeten bekijken wat daar uitkomt. Op 1 januari 2020 zal hieraan uitvoering worden gegeven. Intussen blijven wij met het kabinet gesprekken voeren. Ik zal de raad daarvan op de hoogte houden. Motie 97 is derhalve prematuur.

De heer **VAN DALEN** (VVD): Voorzitter! Ik ben benieuwd of de wethouder kan beloven dat intussen geen veranderingen plaatsvinden.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Er is een mooi coalitieakkoord overeengekomen. Er zijn fraaie ambities voor 2030 zoals emissieloos. Als wij die stappen realistisch en haalbaar maken, moeten wij in de stad veel stappen zetten, zoals het verbreden en verdiepen van de huidige systematiek. Die opdracht heb ik gekregen. Daarmee ga ik aan de slag. Het is belangrijk om landelijk afspraken te maken. Ook dat vind ik goed. Dan komen de gebruikers in Nederland overal dezelfde systematiek tegen. Wij hebben de eerste stappen gezet. De gemeente is het aan haar stand verplicht om meer stappen te zetten om de doelstelling 2030 emissieloos echt te halen. Ik heb er vertrouwen in dat dit kabinet met de Klimaatwet in de hand, waarbij een grote CO₂-reductie hoog in het vaandel staat, stappen blijft zetten.

De heer **VAN DALEN** (VVD): Voorzitter! Volgens mij heb ik geen antwoord gekregen op mijn vraag. Ik ben benieuwd of de wethouder alsnog van mening is dat er geen veranderingen komen totdat er landelijke regels zijn.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Nee.

Motie 110 gaat over praktijkondersteuning jeugd bij de huisarts. Wij hebben dit onderwerp in de commissievergadering besproken. Wij zijn met de huisartsen in gesprek om te zien hoe wij de steun verder kunnen doorzetten. Ik heb toegezegd dat ik mij van de uitkomsten rekenschap geef. Ik vind dat deze stap te snel wordt gezet. Wij moeten dit proces zorgvuldig doorlopen. Daar komt een gedragen werkwijze uit voort. Ik ben daarvan overtuigd. Ik zal die met de raad delen. Vervolgens bekijken wij of dat voldoet aan de verwachtingen van de raad. Om die reden wil ik die stap op dit moment niet zetten, ook al niet omdat dit onder de verantwoordelijkheid valt van de zorgverzekeraars en huisartsen, de Landelijke Vereniging POH-GGZ. Ik ontraad de motie.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder zegt een deel al te hebben toegezegd en ermee bezig te zijn, maar dit gaat iets te snel. Wij maken ons zorgen over de mogelijkheid dat dit misschien interfereert met het werk van de buurtteams. Kan de wethouder daarover iets zeggen?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Dat is zo als men voor een systeemgreep de samenwerking, die zeker wordt gezocht, van huisartsen en buurtteams doorbreekt. Er zijn op dit moment in de stad huisartspraktijken – ik refereer aan Ondiep – die zelf een POH-GGZ in het veld hebben gezet waar de samenwerking goed verloopt. Dat hebben zij gedaan op basis van hun eigen verantwoordelijkheid. Dit kan op de middellange termijn een bijdrage leveren. Wij moeten echter eerst met de koepelorganisaties en de huisartsen afspreken om de goede stappen te zetten. Daarom ontraad ik de motie.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Wat uit die gesprekken kan volgen, is dat er daadwerkelijk een pilot uit voort zal komen waarmee wij proberen de wachtlijsten te ontlasten.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Dat ontslaat de huisartsen niet van hun taak omdat de POH-GGZ door de zorgverzekeraar wordt gefinancierd. Wij zijn nu met de huisartsen in gesprek over de vraag, waaraan ook de GroenLinks-fractie refereerde, hoe wij de samenwerking met de buurtteams kunnen versterken. Die gesprekken zijn gaande. Ik heb toegezegd dat ik mij daarvan rekenschap zal geven. Ik kom daarop terug. Daarom ontraad ik de motie.

Motie 116 gaat over gezond stedelijk leven. In de overwegingen van de motie staat terecht dat in het verleden een budget voor menskracht beschikbaar is gesteld. Wij bekijken nu hoe wij dat willen organiseren. Ik kom er in het voorjaar op terug over hoe wij dat organiseren. De vraag die in het dictum van de motie wordt gesteld, is hoe wij dat monitoren en hoe de raad daarover wordt geïnformeerd. De kern daarvan, gezond stedelijk leven, is dat per bouwopgave, per projectopgave en per gebiedsontwikkeling daarover steeds verantwoording wordt afgelegd. Als er sprake is van de gebiedsontwikkeling op het Jaarbeursterrein, vindt men in de stukken terug hoe met het concept gezond stedelijk leven moet worden omgegaan. Als de Merwedekanaalzone aan de orde is, zal men hetzelfde aantreffen. Het college wil echter al die verhalen niet verzamelen om er een monitor op te zetten. Het gaat ons echt om de ontwikkeling zelf. Die moet in de eigen haarvaten plaatsvinden, anders organiseren wij het verkeerd. Daarom ontraadt het college de motie.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik begrijp de argumentatie van de wethouder ten dele. Wij moeten het systeem niet onnodig bureaucratiseren door de gezondheid en de projectontwikkeling te

bekijken via de gecentraliseerde inzet. Dit moet waarschijnlijk door de leges worden gedekt. Er is dan een grote kans dat de aandacht overboord valt. Wij maken ons daarover zorgen. Daarom waren wij zo blij met de toezegging van vorig jaar dat het college met een uitgebreid voorstel zou komen. Dat voorstel is er nog niet, maar het geld raakt op. Hoe krijgt de raad te zien dat de inzet van het college voldoende blijft? De raad blijft sowieso bekijken of de bouwplannen aan de wensen voldoen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Dat is een terechte vraag. In de organisatie wordt handen en voeten gegeven aan de wijze waarop wij dat voor de komende jaren borgen. Ik refereer daar aan. Aan het einde van dit jaar en begin volgend jaar zal ik de raad daarover voorstellen presenteren als daarmee financiële gevolgen zijn gemoeid. Wij moeten bekijken hoe wij dat bij de Voorjaarsnota vastpakken. Intussen staat het gezond stedelijk leven op bijna elke pagina van het coalitieakkoord. Dat is echt in het DNA van het college vastgelegd. Het college zal daarop blijven sturen. Ik begrijp de vraag van de heer Van Waveren. Wij werken daaraan en komen erop terug.

Motie 133 beoogt het geven van voorrang aan schone taxi's. Wij zijn in het Stationsgebied met de laadpalen aan de slag gegaan. Wij dagen de taxibranche uit om in Amsterdam te gaan kijken. In Amsterdam worden mooie stappen gezet. Het gaat het college echter te ver om bepaalde taxi's voorrang te geven. Dat kan in de branche veel stof doen opwaaien. Daarom willen wij dit in het Stationsgebied mogelijk maken. Wij zullen de gesprekken met de taxibranche voeren. Ik zal de raad daarvan op de hoogte houden. Ik ben zeker bereid om te bekijken hoe dit probleem in Amsterdam wordt aangepakt en of die methode ook in Utrecht kan worden toegepast.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik wil de wethouder bijvallen. Ik denk dat zich in de taxibranche ook andere, ernstiger problemen voordoen. Andere overheidsinstanties hebben bovendien al eerder gewerkt met subsidies en dergelijke. Dat liep niet goed af. Is de wethouder het met de SP-fractie eens dat andere problemen meer prioriteit hebben?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik wil geen prioriteiten stellen. Ook ik zie dat de wereld van de taxibranche verandert en dat het elektrische vervoer de toekomst heeft. Ik wil de taxibranche echter uitdagen om samen de beweging in te zetten. De situatie is precair genoeg. Dat ben ik met de SP-fractie eens. Wij kunnen nu niet, nu de randvoorwaarden nog niet goed zijn, de zaak doorduwen. Wij moeten het probleem zorgvuldig oppakken, maar wel met enige druk. Ik dank de raad voor de mentale steun.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder zegt "met enige druk". Dat is mij uit het hart gegrepen. In eerste instantie klonk dit alsof het college er wat laadpalen neerzet om te zien wat er gebeurt. Dat is voor wat de GroenLinks-fractie betreft niet voldoende. Ik vraag de wethouder om het gesprek met de taxibranche serieus aan te gaan. Ik begrijp dat er ook andere problemen zijn, maar dit onderdeel is voor de GroenLinks-fractie urgent.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! De afgelopen vier jaar heeft het college de goede traditie opgebouwd om vaker met twee wethouders en de taxibranche om de tafel te gaan. Dit punt zal bespreekbaar worden gemaakt.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Ik ben benieuwd of de wethouder in Amsterdam gaat kijken waarom het daar wel kan en hier niet. Wij moeten de lessen die daar zijn ingevoerd ook hier invoeren. Misschien krijgen wij dan toch vóór 2021 iets voor elkaar.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Wij gaan kijken in Utrecht Noord. Ik zeg niet dat het hier niet kan. Wij moeten alleen de randvoorwaarden goed neerzetten. Wij moeten met de taxibranche goed overleggen.

De Student & Starter-fractie heeft motie 139 ingediend. Mijn collega van het beleidsveld Wonen zal daarop straks ingaan.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Motie 114 zal worden behandeld door wethouder Verschuure.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! De VVD-fractie stelt een vraag over het beheerbudget in Haarzuilens. Ik geloof dat wij daarover allemaal een e-mailbericht van Natuurmonumenten hebben gekregen. Misschien weet u het nog. In 2011, in de tijd van staatssecretaris

Bleker, is een groot financieel gat geslagen bij recreatie om de stad. Wij hebben dat probleem een aantal jaren lang gezamenlijk kunnen oplossen, maar dat begint de komende tijd merkbaar te worden. De afgelopen tijd zijn veel wegen verkend om dat probleem op te lossen. Uiteindelijk ontkomen wij er waarschijnlijk niet aan om met elkaar wat te doen. Met "met elkaar" bedoel ik terreinbeheerders, dus Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, provincies, regio's en gemeenten. Ik denk dat ook de gemeente Utrecht daarbij een rol zal spelen. Voor wat mij betreft, benutten wij het komende jaar om samen met al die partijen de puzzel te leggen. Ik zal mij daarvoor zeker inzetten. Het doel is dat wij gelijk oversteken, zodat iedereen wat in de pot legt en wij het gezamenlijk regelen. Ik hoop dat ik komend jaar bij de Voorjaarsnota de puzzel kan presenteren.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Gaan de budgetten niet al na dit jaar knellen? Waar doet de pijn zich voor? Wij hebben bij de provincie nagevraagd hoe het ermee voorstaat. Ik begreep dat de budgetten bij de andere U10 gemeenten nog een probleem zijn.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Voor wat ons betreft, is dat geen zwart/witprobleem. Er zal niet al op 2 januari 2019 wat mis gaan. Wij denken echt dat het dit jaar goed komt. Op termijn moeten wij er zeker iets aan doen. Onze inschatting is dat het niet op één jaar aankomt. Wij moeten dit wel regelen. Ik wil mij daarvoor het komende jaar inzetten. Ik denk dat het meeste missiewerk bij onze bureaus en bij ons zelf moet worden gedaan.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Wij mochten bij Natuurmonumenten rondkijken. Wij begrepen dat het probleem zich per 1 januari 2019 voordoet. De Voorjaarsnota komt wat later. Kan de wethouder toezeggen bij de begroting te laten weten of er een probleem is en hoe het voorstel eruitziet?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Wij hebben zojuist van de wethouder Financiën gehoord hoe snel de begroting er zal zijn. Ik kan de puzzel zeker niet al begin september hebben gelegd. Dat lukt gewoon niet. Wij moeten de regiogemeenten, de provincie en de terreinbeheerders erbij betrekken. Wij denken dat het op 2 januari 2019 niet misgaat, maar dat wij de puzzel de komende tijd moeten maken.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Kan de wethouder ons informeren vóór het slotdebat van de begroting?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Het blijft een feit dat ik de bureaus nodig heb. Geef mij een jaar. Bij de eerstvolgende Voorjaarsnota stellen wij vast of het is gelukt. In theorie is dat minder dan een jaar. Ik ben met deze portefeuille pas een paar weken geleden begonnen. Ik heb de buurtgemeenten er nog niet over gesproken. Om morgen het geld al gezamenlijk neer te leggen, zal niet gaan. Binnen een jaar moet het lukken. Dan staat Haarzuilens echt nog overeind. Daarna moeten wij zorgen dat het gebied goed wordt beheerd.

Amendement 25 gaat over betaald parkeren in Rijsweerd. Ik weet zeker dat collega's in de raad veel signalen hebben gekregen. Hetzelfde geldt voor de gemeentelijke organisatie. Wij hebben daarover een uitgebreide brief gestuurd. Dat heeft ook een geschiedenis. Wij zijn hierover al jaren met Rijsweerd in gesprek. Het is moeilijk om daar een breed draagvlak te vinden. Op straat en uit drukmetingen blijkt dat de verschillende delen van de wijk verschillende urgenties kennen. Wij hebben geprobeerd om daaraan in het collegevoorstel recht te doen door vier verschillende gebieden te maken. Ik begrijp van de wijkbewoners dat zij de draagvlakmeting voor betaald parkeren graag in één keer willen doen. Dat kan ik mij goed voorstellen. Die wens wil ik graag honoreren. Ik wil alsnog het collegevoorstel aanbevelen en amendement 25 ontraden. Inclusief de vier gebieden blijft de donutvariant een mogelijke uitkomst, maar dan kan het zijn dat een aantal van deze gebieden naast het net zal vissen. Door het in één keer te doen, kom ik in het amendement tegemoet aan een aantal overwegingen. Er is geen sprake van een eerste en een tweede keer en iedereen kan zich uitspreken. In gebieden waar draagvlak is, doen wij het wel, maar in gebieden waar dat niet is niet. Vandaar mijn aanbeveling om dit amendement te ontraden.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Als je een versnipperde donut krijgt met hapjes eruit, wordt het in de communicatie heel lastig voor de buurt en de bezoekers. Vandaar dat de bewoners van alle gebieden erop aandringen om betaald parkeren gelijkwaardig en tegelijkertijd in te voeren. Wij zijn helemaal niet bang dat in dit geval de draagvlakmeting niet wordt gehaald. Wij hebben daar veel gecanst. Er is inmiddels in de hele donut voor betaald parkeren veel draagvlak. Ik begrijp de angst

daarvoor niet. Ik wil aanbevelen om het amendement goed te doen. Ik begrijp de argumentatie van de wethouder niet goed.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Er is geen sprake van angst. Wij willen recht doen aan de situatie die wij zien. Wij krijgen allerlei verschillende signalen. De omwonenden denken er verschillend over. Sommige mensen zijn voorstander van het collegevoorstel, maar anderen willen helemaal geen betaald parkeren. Ik denk dat de steun voor het voorstel versnipperd is. Dat is ook onze ervaring in de afgelopen zes jaar. Ik beveel dit gebied van harte een wat meer behoedzame strategie aan, maar wel met de aanbeveling om het betaald parkeren overal tegelijk in te voeren. Dat moet de VVD-fractie aanspreken. Wij moeten het doen waar de mensen het echt willen. Ik maak mij over de communicatie geen grote zorgen. Er zijn overal grenzen tussen wel of niet betaald parkeren. Dat kunnen wij in Utrecht.

(De heer Van Zanen draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Zwanenberg.)

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Er blijft een belangrijk punt over: het venster waar het om gaat. Wij willen in elk geval de wethouder horen toezeggen dat voor alle hapjes uit de donut één gelijkluidend venster wordt gepeild en ingevoerd.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! Ik wil mij graag aansluiten bij die vraag. De wethouder zegt dat hierover bij de inwoners verschillende ideeën leven. Ik verbaas mij over het feit dat de omwonenden iets anders willen dan de gemeente. Naar aanleiding daarvan heeft de gemeente niet nader met de omwonenden gesproken. Ik ben benieuwd waarop de wethouder de opvatting baseert dat daarover verschillende beelden bestaan.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! In de brief hebben wij verschillende initiatieven belicht. Wij hebben gezegd dat ons voorstel voortborduurt op een filosofie van een andere groep burgers. Die groep heeft de raad blijkbaar minder gevonden, maar de gemeente wel. In de brief hebben wij dat uitgebreid toegelicht. Die hebben wij met stoom en kokend water moeten opstellen omdat er niet veel tijd was. Sindsdien is er wel degelijk contact geweest. In Rijsweerd zijn veel actieve mensen. Ik ken het landschap niet precies. Ik weet niet of de raad dezelfde contacten heeft als de ambtelijke organisatie.

De heer Van Schie spreekt over hapjes uit de donut. Ik herken zijn voorkeur voor zoetigheid. Persoonlijk hou ik niet zo van donuts. Vanzelfsprekend wordt het één regime en voor wat ons betreft ook één rayon. Dat in een bepaald gebied een draagvlakmeting wordt gedaan, wil niet zeggen dat wij geen groter rayon kunnen maken met gelijkluidende regimes. Dat is in dit gebied ongelofelijk voor de hand liggend omdat het een geografisch samenhangend gebied is.

De heer **WEISTRA** (GroenLinks): Voorzitter! Dit is voor ons een lastig vraagstuk. Volgens mij wil iedereen hetzelfde, namelijk betaald parkeren waar overlast wordt ervaren. Burgers, de gemeente en anderen hebben afzonderlijke ideeën over hoe betaald parkeren kan worden bereikt.

Ik wil de vraag onderstrepen over de verschillende regimes qua tijd. De wijkbewoners vrezen dat het draagvlak in bepaalde delen van de wijk zal afhangen van de venstertijden in het andere deel van de wijk. Dat sluit aan bij de vragen van de heer Van Schie en mevrouw Schilderman. Wat ligt dan voor qua vraag? Kan men daaruit opmaken welke venstertijden er komen en hoe die zich verhouden tot venstertijden in andere gebieden? Het is een ingewikkelde casus.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik treed niet te veel in detail, want dan maak ik misschien fouten. Ik kan een voorbeeld uit het verleden geven. Dat heeft in Rijsweerd gespeeld. Er zijn verscheidene draagvlakonderzoeken geweest. Eertijds waren er twee gebieden. In het ene gebied hebben wij een normale draagvlakmeting gedaan. In het andere gebied hebben wij gevraagd of men betaald parkeren wil of niet of dat men dat wil als de burens "ja" kiezen. Dergelijke trucs hebben wij ook in Oog in Al gebruikt. Wij kunnen daarvan varianten maken, zodat mensen weten waar zij voor stemmen en dat dit eventueel conditioneel is als het afhankelijk is van de burens. Ik zal het wijkbericht niet uittekenen. Dan maak ik misschien fouten. Wij zullen ervoor zorgen dat het helder is.

De heer **WEISTRA** (GroenLinks): Voorzitter! Ik zal daarover goed nadenken. Als de wethouder dit model voorstelt, is het misschien goed om met bewonersgroepen die zich enorme zorgen maken een wijkbericht uit te tekenen of te overleggen. Wellicht kunnen op die manier de zorgen worden

weggenomen.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Dat lijkt mij heel verstandig, ook gezien het stof dat een en ander heeft doen opwaaien. Als het de vier gebieden worden en wij peilen die gelijktijdig, is het heel verstandig om met de burgers te spreken over hun zorgen. Wij moeten bekijken welke vragen wij moeten stellen en hoe wij dat zo duidelijk mogelijk kunnen doen.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! Kan de wethouder aan deze toezegging toevoegen dat wordt gestreefd naar een eenvormig tijdslot om vanuit te gaan?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ja, dat was zojuist ook mijn toezegging aan de heer Van Schie, een eenduidig regime voor het hele gebied.

Inzake amendement 28 heeft de wethouder Financiën al iets over de techniek van de dekking gezegd. Dat punt sla ik over. Ik mag alleen het cadeautje uitpakken. Volgens mij zijn veel mensen blij met snelheidsdisplays. Als wij er meer hebben, kunnen wij meer plekken bedienen en kunnen ze meer rouleren. Ik kan hierover alleen maar positief zijn.

De heer **WEISTRA** (GroenLinks): Voorzitter! Het bedrag dat de heer Van Waveren heeft gevonden, is bestemd voor de incidentele aanschaf. Hij spreekt ook over structurele bedragen, maar die zijn niet gekwantificeerd. Ik denk dat dit niet over veel geld gaat. Kan de wethouder een indicatie geven?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ja, gelukkig is ook dat uitgezocht. Ik heb begrepen dat het per apparaat € 250 per jaar is voor het beheer ervan en € 250 voor de batterijen. Dat zal ons lukken.

Motie 98 is ingediend door de fracties van VVD, PVV en SP en gaat wederom over betaald parkeren. Ik wil de motie ontraden. Het coalitieakkoord doet niet veel aan de procedure van het betaald parkeren, behalve dat in het coalitieakkoord staat dat wij verbeteringen doorvoeren. Het blijft een draagvlakmeting. Als die positief is, voeren wij die in. Dat is de geruststelling bij het derde punt van het dictum. In de praktijk wachten wij altijd minimaal een jaar voordat wij het eventueel een tweede keer doen. Wat de motie daaraan verandert – dat wil ik de raad ontraden – is dat wij dat alleen bij initiatieven van burgers doen. Nu doen wij dat ook bij parkeerdrukmetingen. Daarmee starten wij een draagvlakmeting. De pleuris hoeft niet altijd al te zijn uitgebroken. De overheid reageert ook al als wij meten dat er een probleem is. Het lijkt mij voor de burgers erg fijn dat wij dat een beetje proactief doen. Dat wil ik er graag inhouden. Overigens zijn de huidige voorstellen van MPB allemaal het gevolg van initiatieven. Dat is goed om je te bedenken.

In de motie staat ook het formuleren van rayons en daaraan vasthouden. Dat is in principe de bedoeling, want anders zouden wij die niet vaststellen. In de praktijk zien wij echter dat soms problemen ontstaan, zie het Smaragdplein, de Rivierenbuurt waar echt gewelddadige incidenten zijn geweest. Ik ben een pragmatisch mens. Als wij iets moeten oplossen omdat het op een andere manier niet werkt, moeten wij dat doen. Jaarlijks zijn er momenten om dat te doen. Daarover gaat de raad. Dat blijft ook zo. Laten wij alles een beetje pragmatisch houden. Er blijft draagvlak. Wij blijven erover in gesprek. Ik ontraad de motie.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Wij zien dat voornamelijk gebeuren op plekken waar het college echt zal uitbreiden, bijvoorbeeld in Oog in Al. Daar zullen wij dat straat voor straat en buurt voor buurt doen. Wij zouden het waarderen als wij een tekening kregen van de toekomstige parkeerrayons, ook in de gebieden waar die nog niet zijn. Dan weten de wijkbewoners waar zij aan toe zijn. Dan zien wij de olievlek aankomen. Dan weet men hoe men op de draagvlakmeting moet reageren. Ik wil erop aandringen dat participatie ook betekent dat de overheid de samenleving haar gang laat gaan totdat ze begint te piepen. Dat heb ik van Vincent Oldenburg geleerd: het piep- en knijpsysteem. Als de samenleving gaat piepen, gaat de gemeenteraad knijpen.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Het intekenen van de rayons doen wij. Echter, nu gaat toevallig alle aandacht naar de herstelacties. Dat zijn er dit keer vier. In andere jaren waren dat er meestal één of twee. Het zijn er nu meer dan anders. Dit is precies wat wij doen. Elk jaar tekenen wij er wat rayons bij. Die stelt de raad gewoon vast. Zo is dat in Oog in Al gebeurd. Dan kan iedereen zien waar hij of zij woont en waar het betaald parkeren is. Op dit moment doen wij het zo, op een herstelactie af en toe na. In het coalitieakkoord heeft men kunnen lezen dat wij een nieuwe Parkeernota opstellen waarin

wij het betaald parkeren zullen verbeteren. Dan komen wij erop terug. Dan zullen wij daarover ongetwijfeld opnieuw een gesprek hebben.

Motie 99 gaat over de Klopvaart. Ook die motie wil ik ontraden vanwege het punt in de opdracht om de Klopvaart uit de proeftuin te halen. Het is goed dat men zich realiseert dat wij overal in de stad langskomen. De raad kennende, willen wij daar geen 30 jaar over doen, maar 20. Wij komen allemaal een keer aan de beurt. Voor iedereen in de stad moet dat haalbaar en betaalbaar zijn, ongeacht de financiële situatie. Dat moet in Utrecht en in de rest van Nederland. Als men een alternatief systeem voor gas kan kiezen, zal men dat op een redelijke schaal moeten kunnen doen. Dat kan niet in blokjes van te weinig huizen. Wij zullen meer gebieden aanwijzen waar goede redenen zijn om ermee aan de slag te gaan en er toch plukjes huizen of gebouwen zijn waarvoor het niet het goede moment is. Die moeten dan echter wel mee met het gebied.

Last but not least, ook mevrouw Ferket maakte daar gewag van, als wij dit uit de proeftuin halen, betekent het voor de bewoners dat zij niet langer kunnen meedoen bij het binnenhalen van rijkssubsidie. Dat zou ik vervelend vinden. Wij moeten er met elkaar voor gaan, ook voor de mensen van de Klopvaart, maak het haalbaar en betaalbaar, wij hebben daar twaalf jaar de tijd voor.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Af en toe vraag ik mij af hoe moeilijk het is om toe te geven dat iets verkeerd is getekend en dat het moet worden gecorrigeerd.

De raad heeft een warmtevisie vastgesteld. Daarin staat duidelijk welke wijken eerst aan de beurt zijn en welke daarna. Er staat ook helder in dat iedereen aan bod komt. Wij hebben echter ook een volgorde afgesproken. De volgorde betekent dat een wijk waar aardgas en stadsverwarming zijn voorgaat. Dit geldt niet voor de Klopvaart. Bovendien ligt het aan de andere kant van een vaart. Het is best ingewikkeld om daar stadsverwarming heen te brengen. Het blijft een herhaling van zetten, maar volgens mij kan iedereen zien dat het niet klopt dat deze wijk is gekozen.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Ik wil mij graag aansluiten bij de vorige spreker. Ik ben het ermee eens, maar hoe dán? Ik hoor nooit van het college of in het kader van het rijksbeleid hoe wij dat moeten realiseren.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Over het "hoe" zijn al verscheidene brieven naar de raad gegaan. Pas geleden hebben wij de raad een brief gestuurd over faciliteiten voor particuliere eigenaren. Er zijn al eerder brieven geschreven. Andere zullen volgen. Wij zullen die stap voor stap ontwerpen. Wij zijn inderdaad op reis. Wij weten nog niet alles vanaf het eerste moment. Wij hebben ervoor gekozen om de mensen vroeg te informeren zodat zij kunnen meepraten over hoe wij het gaan doen. Dan kunnen wij door kennis van hun woningen betere beslissingen nemen, zodat zij zelf, op verandermomenten, de goede acties kunnen doen, dus geen nieuw gasfornuis aanschaffen en dergelijke. Dat is een bewuste keuze geweest. De precieze invulling wordt stap voor stap met hulp van wijkbewoners uitgewerkt.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Ik kom hier toch nog even op terug. Ook over het klimaatakkoord zijn wij het allemaal eens, maar hoe wij dat in 's hemelsnaam moeten betalen, is niet duidelijk. De woningbouwverenigingen komen veel geld tekort. Ook de gemeente Utrecht heeft dat geld niet. Uit onderzoeken die zijn gedaan blijkt dat het geld er niet is.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik vrees dat wij van dit debat geen overleg voor een klimaatakkoord moeten maken. Met grote stappen snel thuis. Bij alles wat mensen op hun energierekening kunnen besparen, moeten wij ze bij het investeren helpen. Dat gebeurt via de gebouwgebonden financiering. Daar wordt aan gewerkt. Er zal verder aan de fiscale knop moeten worden gedraaid. Het gas zal duurder moeten worden en de elektriciteit goedkoper. Als het goed is, wordt daaraan gewerkt. De renovatie zal substantieel goedkoper moeten worden. Dat betekent dat wij schouwen moeten organiseren, gezamenlijk moeten inkopen en dat ook de bouw dingen moet doen. Als wij die dingen voor elkaar hebben, zal dit voor een groot deel van Nederland een businesscase zijn zonder dat die extra geld kost, maar voor een ander deel van Nederland nog niet. Wij moeten bekijken hoe groot dat deel van Nederland is en wat wij daarvoor moeten organiseren. Ik behandel dit onderwerp heel snel. Het is vandaag niet het onderwerp van het debat. Het is misschien geruststellend dat dit voor veel mensen binnen de woonlasten kan.

De heer **Te HoonTE** leest de Warmtevisie echt anders dan ik. Volgens mij is nergens opgeschreven dat er per se sprake moet zijn van het vervangen van gas of de optelsom van stadsverwarming en het

vervangen van gas. Wij willen dat veel data worden verzameld en dat op basis daarvan keuzen worden gemaakt waar het eerst aan de slag wordt gegaan en waar later. De raad zal vaker gebieden aanwijzen – dat wordt een taak van de raad – waar het net niet voor iedereen goed uitkomt, op gebouwniveau of op het niveau van het huishouden. Ik heb dat soort verhalen van mensen gehoord die net in een fase van hun leven zijn dat het niet uitkomt. Wij zullen dat meemaken. Toch moeten wij substantiële gebieden aanwijzen om uiteindelijk 150.000 woningen Parijs-proof te maken.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! De reactie in de commissievergadering was dat het technisch niet kan. De reactie in de brief is dat het technisch wel kan. Nu blijven wij het doen. Ik vraag mij af hoe de wethouder dat besluit.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik heb in de commissievergadering absoluut niet alleen gezegd dat het technisch niet kon. Wij hebben dat nogmaals aan Stedin gevraagd. Stedin zegt dat het wel kan als men van boven een leidinkje trekt. Dat was echt een aanvullend argument. Ook daarvan hebben wij steeds gezegd dat het niet wenselijk is en dat wij het echt gebied voor gebied moeten doen.

Ik ontraad de motie. Het is aan de raad om daarover een oordeel te vellen.

Motie 100 gaat over het inzicht in kosten en baten van het van het gas af gaan. Dat is het onderwerp waarover ook de heer Van Deún sprak. Dit is zeker een onderwerp waarover wij nog spreken, ook naar aanleiding van het stadsakkoord Gasloos en de Warmtetransitievisie. Dat komt allemaal nog ter tafel. De raad kan daarover met het college in gesprek gaan. Ik ontraad motie 100 op dit moment. Wij komen daar echt nog op terug. Op dit moment is alles vrijwillig. Wij hebben niet de wettelijke bevoegdheid om het van het gas af gaan dwingend op te leggen. Dat zal waarschijnlijk wel komen. Wij houden rekening met huiseigenaren. Proportioneel heeft de raad dit al eerder opgelegd. Wij zullen dat dus doen. Ik stel voor om hierover later met elkaar te spreken.

Motie 101 gaat over Rijnenburg. Het is een opdracht van de raad geweest om in Rijnenburg een energielandschap te maken ten behoeve van een grootschalige energieproductie. Wij investeren letterlijk en figuurlijk veel in de betrokkenheid van omwonenden en andere belanghebbenden. Afgelopen zaterdag was er opnieuw een grote werkbijeenkomst en er komt er minstens nog één. Dat is het moment en het podium voor mensen om allerlei suggesties te doen en om reacties achter te laten, ook kwalitatief. Het gaat niet alleen om het kwantitatieve. Straks gaat het dossier in zijn geheel naar de gemeenteraad. Ik denk dat de raad dan in staat zal zijn om alle reacties te wegen, zowel van stadsbrede of stadsoverstijgende belangen, zoals energie en klimaat, als ook de lokale inpassing en de belangen van omwonenden. Ik denk dat een peiling daar onvoldoende recht aan doet en dat de raad zeker in staat is om zich een oordeel te vormen.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Is het technisch niet mogelijk om het te doen?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Wij hebben al eerder metingen gedaan. Dit roept bij mij wel allerlei uitvoeringsvragen op. Waar woont het electoraat? Waar trekken wij de lijn? Mag heel Utrecht meedoen? Mag heel Woerden meedoen of half Woerden? Ik weet het niet. Dat zijn zeer arbitraire punten, maar technisch kunnen ze. Wij hebben dat vaker gedaan, tenminste, dat lijkt mij. Ik heb mij er nooit erg in verdiept. Dat lijkt mij een prijzige affaire.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Levert het vertraging op als de motie wordt aangenomen?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ja, als dat voorafgaand aan de raadsvergadering moet gebeuren, levert dat vertraging op. Dan moet dat worden ingepast.

Motie 121. Het in de motie gevraagde kan technisch niet; in de vorige raadsperiode heb ik dat al een aantal keer gezegd. Ik vrees zelfs dat ook als wij hier een wethouder Van Esch hadden staan het niet had gekund. Ik ben benieuwd hoe die wethouder daar zelf mee was omgegaan.

In het huidige akkoord hebben wij de doelen veel smarter gemaakt. Er staan doelen in, maar dat zijn deeldoelen, veel preciezer qua tijd en aantal. Wij hebben in de raad eerder het gesprek gevoerd over hoeveel grip wij hebben. Daarom is er sprake van cirkels van invloed en controle. Dat blijft bij de overall-doelstellingen lastig. Met deze doelstellingen zijn wij echt ambitieus. Ze zijn SMART geformuleerd. Wij hebben er meer grip op dan als ze alleen klimaatneutraal waren. Ik wil over de doelen die concreet worden genoemd de motie ontraden en het gesprek voeren.

Mevrouw **ZWINKELS** (CDA): Voorzitter! Ik ben het met de wethouder eens. Wij zijn ambitieus. Wij willen echter ook heel realistisch zijn. Ik voel wel iets voor de vraag naar afrekenbare doelen. In het vorige debat heb ik gevraagd of het mogelijk is om voor 2022 doelen op te stellen zodat wij weten wat wij in de komende periode kunnen verwachten. Is de wethouder bereid om ons los van klimaatneutraal 2030 SMART-doelen 2022 mee te geven?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik vrees dat ik hetzelfde antwoord zal geven als ik in de commissievergadering heb gedaan. Wij zullen inzichtelijk maken wat wij voor al die individuele doelen zullen doen. Het is niet altijd mogelijk om de doelen echt te vertalen naar aantallen voor 2022. Ik heb vorige keer het voorbeeld gegeven van de 40.000 gasloze woningen. Men kan ons erop afrekenen dat die uiterlijk in 2021 zijn aangewezen. Dan hebben wij input voor het uiteindelijke doel, maar hebben weinig grip op wanneer de individuele huiseigenaren zelf beslissingen nemen om dingen te doen. Hoeveel hebben wij in de hand? Hoeveel gebeurt er in de buitenwereld? Daarvan zijn wij in grote mate afhankelijk. Ik wil graag het gesprek voeren over onze interventies om te kunnen bekijken of die goed zijn om de doelen die wij hebben opgeschreven te halen. Ik stel voor dat wij daarover nader spreken.

Mevrouw **ZWINKELS** (CDA): Voorzitter! Begrijp ik het goed dat wij doelen kunnen opstellen op basis van deze interventies, zodat wij een projectdoelstelling kunnen overeenkomen los van het aantal aardgasvrije woningen?

(De heer Zwanenberg draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Wij hebben de afgelopen tijd veel brieven verstuurd. Ik geloof dat ik in één van die brieven heb toegezegd dat ik na de zomer de raad een procesbrief zal sturen wanneer wij wat zullen doen. In die brief kan ik ook aangeven op welke manier wij de raad inzicht geven in het programma. Daarmee maken wij het plausibel dat wij sturen op de doelen die wij hebben opgeschreven. Dan hebben wij daarna een gesprek of dat een beetje vertrouwen geeft.

Motie 125 gaat over dierenwelzijn in relevante hoofdstukken. Deze motie is hartstikke sympathiek, maar helaas moet ik die ontraden. Er komt een omgevingsvisie waarvan wij allemaal goed moeten opletten dat het dierenwelzijnsbelang daarin heel goed aanwezig is. Ik vertrouw erop dat de PvdD-fractie dat punt goed bekijkt. Ook in veel andere relevante beleidsstukken is dierenwelzijn goed aanwezig. Ik wil echter voorkómen dat wij voor elk beleidsstuk allerlei verschillende paragrafen krijgen. Wij willen integraal sturen. Het beleid dat wij hebben, staat. Dat moet overal goed in terugkomen. Wij ontraden motie 125.

De twee eerste punten van motie 126 zijn sympathiek. In de commissievergadering heb ik gezegd dat er veel sprake is van papierwerk, terwijl ons dierenwelzijnsbeleid best goed is. De PvdD-fractie zegt dat het goed is voor het beeld, het is een soort uithangbord. Wij hebben na het commissiedebat contact gehad met Utrecht Natuurlijk. Ook zij zien dat wel zitten. Deze punten wil ik honoreren, maar het derde punt van het dictum moet ik echt ontraden. Als wij al het maaibeheer in de stad moeten aanpassen, kost dat geld dat wij niet hebben. Dat geld zou ongedekt zijn. Dat kunnen wij met de beschikbare middelen niet doen.

Mevrouw **ZWINKELS** (CDA): Voorzitter! In het derde punt van het dictum staat ook dat de CDA-fractie deze motie heeft me ondertekend. Wij kiezen voor het "in redelijkheid" opvolgen van de adviezen. Wij maakten precies dezelfde overweging als de wethouder. Wij vragen alsnog of de wethouder de motie kan overnemen.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Dan wil ik de motie nog iets preciezer maken: "Daar waar het geen middelen kost die wij niet hebben" is mijn vertaling van: "in redelijkheid". Anders hadden wij dat financieel moeten regelen. Dat hebben wij niet gedaan.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Dat is prima, daarom staat er "in redelijkheid". Ik ben benieuwd wat dan de punten zijn waarvan wij moeten afwijken omdat er geen financiële middelen zijn. Dat is voor ons interessant. Als de motie op die manier wordt geïnterpreteerd, is dat prima.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Maaibeheer op maat. Hoe meer er sprake is van beleidsmatig maatwerk, hoe meer geld dat kost – ongeveer het dubbele, is mij verteld.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Gaat dat echt alleen om maaibeleid?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ja, dat is het enige wat ik heb meegekregen. In het licht van deze afspraak kan ik een positief oordeel over de motie geven.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Neemt de wethouder de motie over, of brengt zij daarover een positief advies uit?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik kan de motie ook overnemen. Daar worden de indieners blij van.

Motie 147 gaat over de mantelzorgers. Ik voel mij af en toe een wethouder 2.0. Bij deze motie heb ik een déjà vu. Ik meen dat dezelfde motie bij de begroting van 2017 – of die van 2016, dat weet ik niet meer – is langsgelopen. Mantelzorgers kunnen op het tarief 50% korting krijgen. Het is ongelofelijk sympathiek om nog meer te doen, maar het lastige daarvan is dat daarmee een hoog risico van misbruik wordt gelopen. Het is moeilijk om vast te stellen wie een mantelzorger is. Wij zijn beducht voor misbruik. Daarom ontraad ik de motie. Als de raad dit met alle geweld wil doen, raad ik aan om er een soort urencap op te doen. Anders wordt dit de uitlaatklep van Utrecht om betaald parkeren te ontlopen. Hou daarmee rekening.

Misschien is het een detail, maar ik wil er toch even op wijzen: in het dictum staat dat het over Utrechtse mantelzorgers gaat. Als er één groep mantelzorgers is die ook op de fiets kan komen, is het de Utrechtse. Ook dat kan een overweging zijn.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik noemde Den Haag en Rotterdam als voorbeelden waar dit is ingevoerd. Ik kan de wethouder volgen bij haar woorden over misbruik. In Den Haag en Rotterdam betaalt men één keer een bedrag inclusief registratie.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Dan zijn wij nog schappelijk.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Daarover kunnen wij het nog hebben. Als dat het wordt, hoe denkt de wethouder daar dan over?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Dan wil ik de motie meenemen naar de tweede termijn. Dan kan ik mij er nog iets beter in verdiepen.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Ik hoor de wethouder spreken over misbruik. Ik dacht echter dat het college uitgaat van vertrouwen in plaats van wantrouwen.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): In dit geval voor 50%.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Ik begin met de vragen. Vervolgens behandel ik het amendement van de CDA-fractie en daarna besteed ik aandacht aan de moties.

Twee vragen van de ChristenUnie-fractie gaan over de schuldhulpverlening en wat daarmee precies gebeurt. Dat zijn twee dingen. Ten eerste is er de Stichting U Centraal. Die doet de nieuwe informatievoorziening en neemt verantwoordelijkheid op zich. Ten tweede is er de beleidsregel Informele Zorg. Daarbij heeft een aantal organisaties, partijen en initiatieven betrokkenheid bij schuldhulpverlening. Ik zal daarover een nieuwe beleidsregel inclusief memo schrijven.

De ChristenUnie-fractie heeft ook een vraag gesteld over de taalafspraken en inburgering. Ik heb geprobeerd om met de brief van afgelopen week al een eerste processchets te maken van wat wij doen met de landelijke regelgeving. Zeker zullen wij prioriteit geven aan taal en in de uitwerking het combineren van taal en andere functies meenemen.

De D66-fractie heeft vragen gesteld over toegankelijkheid. Die behandel ik in combinatie met motie 94. Dat zijn de vragen zoals die mij zijn aangereikt.

Amendement 27. Misschien kan ik iets zeggen over de duiding van het bedrag. Wij hebben bekeken wat precies nodig is om het groeikader te vullen. Men heeft kunnen zien hoeveel het ongeveer kost om een natuurveld om te zetten in een kunstgrasveld. De € 25.000 betekent niet dat het hele veld is veranderd in kunstgras. Het geld doet betrekkelijk weinig, maar elke euro is er één.

Amendement 29. Het groeikader is met de € 50.000 die er in staat weinig gewijzigd.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik begrijp uit de woorden van de wethouder Financiën dat het allerm minst zeker is dat wij deze plus daadwerkelijk krijgen. Gaan wij in de ogen van deze wethouder het geld weer terughalen als de parkeeropbrengsten minder zijn? Dat is vanzelfsprekend structureel geld.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Jazeker. De financiële techniek heb ik overgeslagen. Ik vind dat de wethouder daarover genoeg heeft gezegd. Ik wil het laten bij wat dat bedrag precies is. Ik sluit mij volledig aan bij wat is gezegd over de financiële techniek. Ik vraag mij af of dit verstandig is. Ik sluit mij aan bij het ontraden van amendement 29.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Het is duidelijk dat de wethouder Sport de enige is die het sportakkoord niet heeft ondertekend. Ik hoopte dat hij blij was met deze structurele investering. Die levert echt wat op. Als hij er niet blij mee is, had hij misschien een andere portefeuille moeten kiezen.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Deze wethouder is zeer geïmmiteerd aan sport. Ik weet wat er in het coalitieakkoord staat. Wij hebben een debat gevoerd over wat allemaal uit het Sportakkoord is overgenomen. Tel uw zegeningen. Ik heb ook het financiële beeld erbij gelegd en het groeikader voor de komende jaren. Als het gaat om geld voor sport, hebben wij zeker niet te klagen.

Motie 94. Ik herinner mij het debat met de heer Gilissen in de commissievergadering. Ik zal twee zaken scheiden, enerzijds de gemeentelijke gebouwen met een publieksfunctie. Op basis van het commissiedebat heb ik de krochten van het stadskantoor bezocht en bekeken welke informatie daar voorhanden is.

De **VOORZITTER**: Motie 94 is al overgenomen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Motie 94 is overgenomen. Het college heeft daarover positief geadviseerd.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wethouder Everhardt heeft daarop al gereageerd, maar dit geeft ons de kans om wethouder Van Ooijen te vragen of de motie uitvoerbaar is. Is de indicator zinrijk? Wij gaan liever met Solgu- en ervaringsdeskundigen in gesprek.

De **VOORZITTER**: Ja, maar wij willen wel graag voor het weekeinde klaar zijn.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Zeker. Over de indicator hebben wij gezegd dat er verscheidene indicatoren zijn. Wij bekijken ook deze indicator. De indicatoren die zijn opgenomen, proberen wij te vullen. Wij denken dat dit realistisch is.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De motie is overgenomen, dus wij kunnen die intrekken.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Motie 117, Een leefbare en sociale vergrijpde samenleving, is ingediend door de CDA-fractie. Er is eerder een motie ingediend om nadrukkelijk andere partners te zoeken. Volgens mij zijn lovenswaardige woorden gesproken over hoe wij dat moeten aanpakken en dat wij niet alleen de korte, maar ook de lange termijn bekijken. Wij voeren met de stedelijke partners overleg over het ouder worden. Ik kan over deze motie positief adviseren of haar overnemen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wat is het? Positief adviseren of overnemen?

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Wat u wilt. Ik wil de motie overnemen.

Motie 124 gaat over dierenmishandeling. De MDA++ aanpak is een complexe multidisciplinaire aanpak. Verschillende sectoren focussen zich op kindermishandeling en huiselijk en seksueel geweld. Er is al een onderdeel in het signaleren tussen dierenmishandeling en huiselijk geweld. Dat is een aanpak die niet gaat over dierenmishandeling. Die focus wil ik er tevens niet inbrengen. Lokaal hebben wij een behoorlijk duidelijke verankering en een verbinding tussen deze twee domeinen. Ik heb een toezegging gedaan om te kunnen bekijken of het onderwerp door de landelijke werkgroep kan worden meegenomen. Dan kunnen wij bekijken of wij MDA++ kunnen agenderen. Die toezegging doe ik. Het blijft echter een

aanpak over kindermishandeling, huiselijk geweld en seksueel geweld en niet over dierenmishandeling. Met die redenering wil ik de motie ontraden.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De motie gaat niet over het feit dat een specifieke aanpak voor dierenmishandeling moet komen. Wij zeggen echter dat dierenmishandeling een onderdeel moet zijn van de aanpak in het kader van huiselijk geweld. Dat specifieke onderdeel is niet opgenomen in de aanpak. In de motie staat niet de minister de opdracht te geven om een aanpak inzake dierenmishandeling op te stellen. De combinatie van kindermishandeling, huiselijk geweld, seksueel geweld en dierenmishandeling komt dermate vaak voor dat het zonde is om die niet in de MDA++-aanpak mee te nemen. Daar is de motie voor bedoeld. De motie is niet bedoeld om de wethouder op te dragen om de minister te vragen een aanpak in het kader van dierenmishandeling op te stellen. Dat zou mooi zijn, maar gaat niet om de MDA++ aanpak.

De heer **VAN OOIEN** (wethouder): Dank voor de verhelderende woorden. Ik heb in de motie iets gelezen over het toevoegen van dierenmishandeling aan de MDA++ aanpak. Dat klinkt anders dan wat mevrouw Van Esch nu aangeeft. Ik stel voor om mij een beetje ruimte te geven om dat op een gepaste manier te doen. In Utrecht is regelmatig een regio-overleg waarin wij deze aanpak bespreken. Die toezegging doe ik. Volgens mij geef ik daarmee invulling aan de motie. Ik twijfel echter aan de motie zoals die is geformuleerd. Ik blijf die ontraden.

Motie 149 gaat over het gezamenlijk bestrijden van eenzaamheid in combinatie met de maatschappelijke stage. Dat is een mooi idee. Wij voeren daarover gesprekken. Er is geld om de maatschappelijke stage door te zetten. Het beleid dienaangaande moet passen bij het systeem en bij de kinderen. In dat kader wil ik de motie graag overnemen.

Motie 150 gaat over het parkeren van scootmobielen en driewielers. Gevraagd wordt om een voorstel van het college over de wijze waarop dat overdekt kan. In de Wmo-aanvraag die er al is, nemen wij dit punt mee. Als de stalling ontbreekt, bekijken wij op basis van maatwerk hoe wij daaraan een oplossing kunnen bieden. In uitzonderlijke gevallen kunnen wij doen wat de raad vraagt, een overdekte parkeerplek in de openbare ruimte. Wij zijn daarmee zeer terughoudend, want dat kost nogal wat geld en veroorzaakt impact. Het geheel maakt echter deel uit van onze maatwerkoplossing die past in de lijn van de Wmo en van de wet die ook mevrouw De Boer goed kent. Ik wil de motie in deze vorm ontraden. Ik heb volgens mij meer dan voldoende duiding en inzet gegeven om dit in de maatwerkoplossingen mee te nemen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Als men per scootmobiel naar de stad gaat, is het best lastig is om gezien de schuine hellingen in de Vredenburggarage te parkeren. Op dat soort publieke plaatsen moeten plekken zijn voor minder valide mensen.

De heer **VAN OOIEN** (wethouder): Voorzitter! Ja, dat lijkt mij een mooi aandachtspunt, maar dat is iets anders dan wat hier staat. Dit gaat eigenlijk om de Wmo-aanvraag en dat de scootmobiel thuis een plek krijgt. Dat punt kunnen wij in de aanvraag meenemen en niet of TivoliVredenburg wordt bezocht of Kasteel Haarzuilens. Wij spreken dan over brede toegankelijkheid. Daartoe hebben wij motie 94 al twee keer overgenomen. Dat is in orde.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Men moet eens proberen om hier beneden een driewieler te parkeren. Dat gaat gewoon niet. Ook in andere fietsenstallingen niet. Het ging over de openbare ruimte. Dat gaat veel verder dan de Wmo, want die is geregeld.

De heer **VAN OOIEN** (wethouder): Voorzitter! Dat is helder. Het is een onderdeel van onze Agenda 22-aanpak. Wij bekijken dit soort issues in de volle breedte: waar kunnen scootmobielen parkeren?; kunnen scootmobielen er komen?; is de toegang bereikbaar? Volgens mij kunnen wij met de motie uit de voeten.

Motie 154 beoogt uitgeprocedeerde asielzoekers geen gratis opvang te bieden. Ik ben met dat onderwerp vanmiddag druk doende geweest om voor deze voorziening juist de financiering te regelen. De resultaten zijn er naar om dat door te zetten. 60% van de mensen verblijft in onze voorzieningen. 20% keert zelfs terug naar het land van herkomst. Juist de PVV-fractie moet deze voorziening omarmen in plaats van afwijzen. Ik ontraad deze motie.

Motie 159 heet "Kritiek is een geschenk; doe er wat mee". Het rapport is bekend en kent diverse thema's, niet alleen thema's die over de gemeentelijke voorzieningen gaan, maar ook breder dan dat: de

Wet langdurige zorg en wat het zorgkantoor doet. Er zijn veel meer rapportages. In de commissievergadering heb ik hetzelfde gezegd. Het Rijk doet onderzoek. Wij doen onze eigen onderzoeken. Er is cliëntenonderzoek. De VNG presenteert zo nu en dan rapportages. Het blijft ingewikkeld. Ik ben terughoudend om er één uit te lichten en die door te vlooien om te zien hoe wij dat allemaal hebben gedaan. Ik wil graag toezeggen om in de eerstvolgende voortgangsrapportage wat specifiek te rapporteren op een aantal elementen dat van toepassing is op de Utrechtse situatie en die in het rapport van de ombudsman worden genoemd. Ik hoop dat wij daarmee wat doen wat in de lijn ligt. De motie zelf leidt tot meer bureaucratie dan ons beiden lief is.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ik begin met het onderwerp Wonen.

De heer Schipper vraagt naar de prioriteiten bij complexen die al langer op de rol staan om te worden aangepakt; complexen met een EFG-label. Hij geeft een aantal voorbeelden, onder andere complex 507 in Lombok waarover al veel te doen is geweest. Bij de komende prestatieafspraken schenken wij daaraan zeker aandacht. De lijn die hij aangeeft, lijkt mij goed. Wij zullen niet op complexniveau elke keer zeggen die wel en die niet. In het algemeen kunnen zowel het meeste wooncomfort worden gewonnen als de grootste energiebesparing als wij de complexen aanpakken die zeer energieslurpend zijn. Dat principe neem ik graag mee bij de komende prestatieafspraken. Ik heb een lijstje bij de hand: twee 10-hoog complexen in Overvecht, 507 en Talmalaan. Die betrek ik bij het gesprek met de corporaties.

Ook amendement 30 is ingediend door de heer Schipper. Veel fracties hebben het amendement ondertekend. Het amendement gaat over het doortrekken van het meerjarig incidenteel financieren van de aanpak Huisjesmelkers inclusief de oproep om dat structureel te borgen. Wethouder Klein heeft al iets gezegd over de financiële componenten daarvan.

Wethouder Everhardt heeft al iets gezegd over het van het fietspad afsnорren. Ik kan zeggen dat dit een onderwerp is dat structurele aandacht vraagt. Wij achten amendement 30 zeer uitvoerbaar.

De PvdA-fractie heeft motie 111 ingediend. De ondertekenaars vragen om in overleg met de corporaties te stoppen met het verkopen van sociale huurwoningen totdat het tekort redelijk is ingelopen. Het vorige college en de vorige raad zijn zeer terughoudend omgegaan met het bieden van mogelijkheden tot het verkopen van sociale huurwoningen. Het jaarlijkse verkoopcijfer is ongeveer 200, niet bepaald veel, maar daar zijn redenen voor. Die lijn wil het huidige college doorzetten. Wij zetten in op gemengde wijken. Dat betekent iets voor de gesprekken met de corporaties in het kader van de prestatieafspraken. Juist omdat wij gemengde wijken willen zien, willen wij de corporaties graag ervan overtuigen dat verkoop in de ene wijk meer bijdraagt aan gemengde wijken dan verkoop in de andere wijk.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Inderdaad is verkoop in strijd met het streven naar gemengde wijken. Het is goed om dat punt met de corporaties te bespreken. De prestatieafspraken die nu staan, lopen tot 2022. Ik hoop niet dat wij daarop hoeven te wachten.

Dat het verkopen van 200 woningen weinig is, moet worden gezien in het licht van de aantallen die nu worden verkocht. Dat zijn er 800 per jaar. In Zuilen of in de Lessepsbuurt worden non stop sociale woningen verkocht. De bordjes hangen er maar een week, want dan zijn de panden alweer weg. Dat zijn niet weinig woningen. Daardoor ontstaan verdeelde wijken.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Het is in de geest van het coalitieakkoord om niet alleen te sturen op aantallen. Wij willen daarmee zeer terughoudend zijn. Wij willen ook sturen op plekken waar woningen worden verkocht. De heer Van der Zweth voerde zojuist een interruptiedebatje met mevrouw Ferket. Mevrouw Ferket noemt Overvecht. Dat zeg ik haar na. De heer Van der Zweth noemde Zuilen en Ondiep. Het is in de geest van het coalitieakkoord om met de corporaties preciezere afspraken te maken waar wel en waar niet moet worden verkocht. Die lijn willen wij volgen. Dat betekent dat ik motie 111 ontraad.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Ik hoor wat de wethouder zegt. Is dat al vóór 2022? Niet pas als de prestatieafspraken aflopen?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Prestatieafspraken zijn voortschrijdend. Er komt steeds een jaarsnede bij. Er is steeds sprake van vierjarige afspraken. Wij zullen met het coalitieakkoord in de hand met de corporaties om de tafel gaan. Er moeten veel dingen worden besproken. Dit is daar één van. Dit gaat om de verkoop van woningen die bijdraagt aan het toenemen van het gemengd zijn van

wijken. Dat is ons uitgangspunt.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Wij houden de motie zeker aan om het belang van het onderwerp te benadrukken en vanwege het bekennen van kleur.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Motie 146 draagt de titel "Geen corporatiebezit sociale huur naar middenhuur zolang er een tekort is" en is ingediend door de fracties van SP, PvdD en PvdA. Voor deze motie geldt hetzelfde als voor de vorige motie van de PvdA-fractie. Wij plaatsen dit onderwerp graag in de context van het op peil brengen van de voorraad sociale huurwoningen. Sowieso is het uitgangspunt terughoudendheid en de wens om in de verschillende wijken een meer gemengde woningvoorraad te krijgen. Wij proberen met de corporaties afspraken te maken om de omzetting van sociale huur naar middenhuur gebiedspecifiek in te zetten en om goed te bekijken waar wij dat wel en waar wij dat niet moeten doen. Waar dat bijdraagt aan het meer gemengd zijn van wijken is het een goede zaak. Waar dat niet zo is, zullen wij de corporaties ervan proberen te overtuigen dat wij die kant echt niet op moeten. Omdat de motie zich helemaal uitspreekt tegen het omzetten van woningen, ontraad ik haar.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik bestrijd het gegeven dat deze motie zich daar helemaal tegen afzet. Er staat namelijk in – dat is in overeenstemming met het verkoopbeleid van het vorige college – "tenzij er direct en concreet woningen bijkomen". In de vorige coalitieafspraken is overeengekomen dat er bij verkoop of liberalisatie minimaal anderhalve woning extra komt. Ik wil van de wethouder horen dat hij dat beleid voortzet. Als dat zo is, kan hij de motie prima overnemen.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Ja, de heer Schipper doelt op afspraken over verkoop: één woning verkopen en daarvoor anderhalve woning terugbouwen of weer toevoegen. Dat principe lijkt mij nog steeds zeer geldig en zeer valide. Over het doorzetten daarvan zullen wij met de corporaties spreken. Wij spreken hier over het omzetten van sociale huur naar middenhuur. Ik weet niet of dit daarop zonder meer toepasbaar is. De motie beoogt om sowieso geen omzettingen meer te doen. In het coalitieakkoord hebben wij echter juist de lijn gekozen om daarop goed te sturen en te monitoren in de brede context van de totale voorraad sociale huurwoningen en in de context van het streven naar gemengde wijken.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Er staat letterlijk: "Niet doen tenzij de direct en concreet meer dan gelijkwaardige compensatie elders wordt geboden." Dat is wat anders dan wat de wethouder zegt. Als hij wil voortgaan op het beleid dat het college ook bij verkoop doet, kan hij deze motie prima overnemen. Dan komt de motie gewoon in stemming.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ik lees in deze motie niets over omzettingen. Ik blijf erbij dat wij de motie op die grond moeten ontraden.

Motie 145. Het verhaal dat de heer Schipper in zijn motie verwoordt, is een beetje ingewikkeld. Hij interpreteert toezeggingen die zijn gedaan in het kader van nieuwbouw verkeerd. Hij koppelt die aan het coalitieakkoord en aan het ijkpercentage van 35% sociale woningbouw. 35% sociale woningbouw slaat op bestaande bouw en nieuwbouw en omvat veel meer dan alleen de kernvoorraad. In de huidige woonvisie is sociale huur eigenlijk maar op één manier gedefinieerd, namelijk woningen met een aanvanghuur onder de liberalisatiegrens van € 710. In navolging van wat mijn voorganger wethouder Jansen met de corporaties in de prestatieafspraken 2018 heeft afgesproken, zeggen wij: er is alle aanleiding om de komende tijd sociale huur preciezer te definiëren. Dat slaat op de toezeggingen waaraan de heer Schipper refereert. Het gaat om het bij nieuwbouw creëren van een gelijk speelveld. Dat zijn vergelijkbare voorwaarden voor corporaties en mogelijke andere partijen die sociale huurwoningen kunnen realiseren. Het gaat dan deels naar analogie van het actieplan Middenhuur om aspecten als exploitatieduur, toegankelijkheid voor de primaire doelgroep – ook door de heer Schipper genoemd – en bijzondere doelgroepen en de toewijzing via Woningnet, huurstijging en kwaliteit. Al dit soort aspecten willen wij de komende tijd nader uitwerken in het kader van de Woonvisie en het stadsakkoord. Dat betekent dat de toezeggingen die zijn gedaan en die betrekking hebben op het creëren van een gelijk speelveld en een duidelijker definitie van wat sociale huur is – waar kunnen wij elkaar aan houden en op aanspreken – en dat het streefpercentage van 35% geenszins een afzwakking inhoudt zoals in het eerste punt onder "Van mening dat" staat. Het zijn twee dingen die naast elkaar bestaan en heel goed naast elkaar kunnen bestaan. De manier waarop de heer Schipper deze zaken in de motie met elkaar in verband brengt, helpt daar niet bij.

In het coalitieakkoord heeft het college afgesproken begrip te willen kweken voor het woningaanbod. Het inzicht in het woningaanbod met een fijner onderscheid van de woonwensen en beschikbare woningtypen willen wij de komende tijd nader uitwerken. Er ontstaat – ik kijk ook even naar de heer Te Hoonte die daarop vandaag bij monde van de heer Gilissen niet op terugkwam – wel degelijk verwarring over. Ik zeg in de richting van de VVD-fractie – ik vond het jammer dat die er niet op terugkwam – dat het bij de woningbouwplannen van het college niet gaat om kastelen, laat staan luchtkastelen, maar om betaalbaar wonen. Wij moeten duidelijk maken wat betaalbaar wonen is, voor welke doelgroepen de woningen zijn bestemd, hoe groot die doelgroepen zijn en welk aanbod daarvoor nodig is. Wij kunnen daar de komende tijd echt nog op winnen.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Ik wil dat best uitleggen. In de gegevens die ons door de ambtenaren van Wonen zijn verstrekt, staat dat in de twee categorieën woningen die de wethouder in zijn beantwoording noemt 38% sociaal is. Dan gaan wij percentueel naar minder sociale huurwoningen toe. Ik heb uitgerekend dat wij in nieuwe projecten maar 25% sociale woningen hoeven bij te bouwen. Als de wethouder dat de raad wil vertellen, hoor ik dat graag. Ik stel dan toch voor dat wij rekensommen maken en dat het college de rekenmachine gebruikt.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Dat lijkt mij heel verstandig. Deze discussie is nog lang niet klaar. Bij het definiëren van sociale huur moet die worden betrokken bij de bestaande huur. Wij moeten preciezer bekijken of wat wij buiten de corporatiewoningen als sociale huur categoriseren daar daadwerkelijk onder kan vallen. Het gaat uiteindelijk om bereikbaarheid en betaalbaarheid voor de mensen die het betreft. Wij kunnen daarop winnen.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! In de verantwoording die de wethouder de VVD-fractie heeft toegestuurd staat vrij helder welke twee categorieën hij vindt dat wij daarbij hadden moeten betrekken. Als hij die uit zijn eigen gegevens bij de bestaande huur betreft, komt hij uit op 38%. In de verantwoording staat keurig netjes dat het gaat om woningen met een huur die lager is dan € 710 per maand. Dat is volgens mij de hete categorie sociale woningen. Ik wil de wethouder met alle plezier de infographic verstrekken die wij hebben gekregen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik wil terugkomen op motie 145. Ik hoor de wethouder eigenlijk zeggen dat de toezeggingen die zijn gedaan gewoon blijven staan. Dat is waar de motie om vraagt.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Daarover heb ik geaarzeld. Wie kan tegen eerder gedane toezeggingen zijn? Wij willen die niet herroepen. Of de weergave van de toezeggingen helemaal adequaat is, is nog een tweede. In de motie wordt uitgesproken dat wat in het coalitieakkoord staat, 35% sociaal onder de liberalisatiegrens, een afzwakking is van de toezeggingen. Met die redenering kan ik echt niet meegaan. Ik vind die niet valide. Die klopt niet. Het gaat om belangrijke zaken, maar je moet die niet met elkaar vermengen. In de huidige woonvisie wordt sociale huur heel duidelijk gedefinieerd: sociale huur geldt tot de liberalisatiegrens. Dat wij het nodig hebben om de komende tijd preciezer te formuleren wat de sociale huur is en welke eisen wij daaraan stellen, met name bij nieuwbouw, blijft ook staan.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Volgens mij is in het verleden toegezegd dat wij aandacht hebben voor woningen die onder de aftoppingsgrens vallen. Er is een grote groep mensen die een huur tot € 710 niet kan betalen. Ik neem aan dat deze toezeggingen gewoon blijven staan.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Die blijven zeker staan. Daarom is het zo belangrijk om de komende tijd met de corporaties en andere partijen daarover te spreken. Om preciezer te zijn: hoeveel verschillende soorten sociale huur onder de aftoppingsgrens willen wij hebben waarmee mensen voor huurtoeslag in aanmerking komen, hoeveel in het segment erboven en hoeveel in de aansluiting op de lage middenhuur? Wij moeten dat preciezer in de vingers krijgen om daar beter op te kunnen sturen.

De **VOORZITTER**: En dus?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): En dus blijf ik erbij dat ik de motie moet ontraden, niet zozeer vanwege het dictum, maar vanwege de redeneerlijn en de twee "van mening dat" opmerkingen.

Motie 112, Geen opbod bij nieuwbouwwoningen, vraagt iets te onderzoeken. Juridisch is geen onderzoek nodig om de mogelijkheden in te schatten. Die mogelijkheden zijn er. Het is een zaak van vaststellen wat wij gezamenlijk ervan vinden. Vinden wij dat wij daarover nieuwe afspraken moeten maken? Ik stel voor om deze vraag mee te nemen in het proces van de komende tijd in afwachting van het stadsakkoord. Het is goed om deze motie mee te nemen, maar dan in samenhang van de context van de andere onderwerpen waarvan sprake is. Wij moeten hierover vooral met marktpartijen spreken. Wij moeten bekijken of wij in de tenders die wij zelf doen kunnen afspreken of wij het bij opbod-principe kunnen uitsluiten. Wij moeten met de ontwikkelende partijen afspreken dat dit niet leidt tot het scherper stellen van de vraagprijs. Daarom verdient het een bredere samenhang en goede afspraken in het kader van het proces van het stadsakkoord. Daarom is de motie overbodig. Wij zullen hierover sowieso met partijen in gesprek gaan.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Dat zult u ook wel moeten, wethouder, want vorig jaar, bij de behandeling van de begroting, hebben wij motie 217 aangenomen. Die beoogt dat wij hiermee aan de gang gaan. De reden dat ik motie 112 heb meeondertekend, is dat daaraan weinig of geen invulling is gegeven. Als ik de wethouder hoor zeggen dit mee te pakken in de richting van het stadsakkoord, bedoelt hij dan volgend jaar?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Nee, zeker niet. De gesprekken over het stadsakkoord zullen wethouder Verschuure en ik onmiddellijk na de zomer voeren. Wij mikken op een stadsakkoord aan het einde van het jaar. In januari a.s. willen wij de Woonvisie presenteren die daarmee nauw samenhangt.

De heer **SCHIPPER** (SP): Oké, dat geduld wil ik dan nog wel opbrengen.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Als de gemeente grond verkoopt tegen de prijs die in de grondprijsbrief staat, maar toelaat dat daarna de woningen bij opbod worden verkocht, dan klopt de grondprijs die de gemeente heeft vastgesteld niet. Volgens mij moet de gemeente daarmee rekening houden bij de tender. Is de wethouder dat met mij eens?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Het gaat bij tenders om hoe de grond wordt uitgegeven. Wordt die uitgegeven met vrij te bepalen invulling van de verkoopprijzen of maken wij daarover afspraken? Mij lijkt dat de laatstgenoemde mogelijkheid wenselijk is. Dat is de juiste weg.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Wij trekken de motie in, in afwachting van het stadsakkoord.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik constateer dat motie 112 is ingetrokken.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Motie 136 gaat over discriminatie op de woningmarkt. Uiteraard is discriminatie op de woningmarkt zeer ongewenst. Het college doet daar op verschillende manieren wat aan. Wij hebben over deze kwestie die wordt genoemd in het artikel in de Groene schriftelijke vragen ontvangen van mevrouw Podt. In de beantwoording daarvan hebben wij aangegeven dat wij navraag hebben gedaan bij het huurteam, Mitros en Portaal, ons klantcontactcentrum, de huurcommissie en bij Artikel 1 Midden-Nederland. Alleen van de laatstgenoemde partij hebben wij signalen en klachten ontvangen over discriminatie op de woningmarkt. In antwoord op de vragen van mevrouw Podt hebben wij aangegeven dat wij in het Development Network Utrecht, waarin wij overleg voeren met een groot aantal partijen die zijn betrokken bij de ruimtelijke ontwikkeling van de stad, corporaties, ontwikkelaars en beleggers het onderwerp discriminatie op de woningmarkt ter sprake brengen. Tegelijkertijd voeren wij onze anti-discriminatieagenda waarin wij op allerlei vlakken ons beleid over discriminatie ontvouwen. Daar maakt volgens mij als oud-portefeuillehouder van dit onderwerp discriminatie op de woningmarkt nog geen deel van uit. Collega Voortman zal straks iets over de arbeidsmarkt zeggen. Het is een goede attentie om hieraan wat extra aandacht te besteden, ook in het kader van de anti-discriminatieagenda. Zoals vanmiddag al aan de orde kwam, vindt het college de inzet van mystery guests een nogal intensief middel. Daarom ontraden wij de motie.

De heer **SUNGUR** (DENK): Voorzitter! Wij denken dat het niet vreemd is dat relatief weinig signalen zijn ingekomen over discriminatie op de woningmarkt. Niemand die een woning wil huren krijgt te horen die niet te krijgen omdat hij of zij een Turkse, Marokkaanse of Surinaamse achtergrond heeft. De mensen

zijn zich er niet eens van bewust dat zij worden gediscrimineerd. Het gaat erom dat het discrimineren achter gesloten deuren gebeurt. Er zijn makelaars die in opdracht van pandeigenaren het pand bewust niet toekennen aan mensen met een bepaalde achtergrond.

Alleen een beroep doen op de signalen en op grond daarvan de conclusie trekken dat discriminatie niet veel voorkomt of het inzetten van mystery guests te intensief vinden in relatie tot de omvang van het probleem, verwerp ik. Ik ben benieuwd of de wethouder er ook zo over denkt. Hoe denkt hij over het inzetten van mystery guests? Ziet ook hij dat discriminatie vaak wél gebeurt? De politie zet lok scooters in, de GGZ werkt met mystery guests, wij werken ermee en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit werkt ermee. Iedereen werkt ermee. Het is een uiterst effectief middel. Waarom kiest de wethouder er niet voor?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb in de eerste termijn gezegd dat het probleem op de woningmarkt dermate pregnant is dat wij dit soort maatregelen moeten nemen. Ik ben er in de pauze ingedoken. Ik ben er meer van overtuigd geraakt dat het misschien wél zo is. Ook de minister heeft voorgesteld dat gemeenten dit soort maatregelen moeten nemen. Ik ben benieuwd hoe het college dat ziet.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ik wil dit onderwerp geenszins bagatelliseren. Eén van de onderwerpen in het ontwikkelnetwerk zal zijn om met partijen die actief zijn op de woningmarkt te spreken over het geven van een grotere bekendheid van melding- en klachtmogelijkheden. Minister Ollongren heeft in maart van dit jaar de Tweede Kamer gezegd dat zij met branche- en huurderorganisaties op landelijk niveau hetzelfde doet als wij. Zij wil dat de sector zelf tot afspraken komt. De heer Sungur stelt voor dat de gemeente mystery guests inzet. Ik denk dat het verstandig is om in het ontwikkelnetwerk met marktpartijen te spreken om het onderwerp een grotere bekendheid te geven en om te bekijken welke afspraken kunnen worden gemaakt. Ik kom daarmee graag in de raad terug. Dat lijkt mij de lijn die wij moeten volgen. Dat is de lijn die wij in de beantwoording van de schriftelijke vragen van mevrouw Podt al uiteen hebben gezet.

De heer **SUNGUR** (DENK): Voorzitter! De wethouder lijkt dit over te willen laten aan brancheorganisaties en aan de markt zelf. In 2011 werd op grote schaal gediscrimineerd door uitzendbureaus. Ook toen wilde men de brancheorganisaties erbij betrekken. Inmiddels is het 2018. Nog steeds is de helft van de uitzendbureaus bereid om te discrimineren. Hoelang moeten wij nog wachten? Hoeveel onderzoek is nog nodig om maatregelen te treffen die daadwerkelijk effect hebben?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! De heer Sungur mag mij daarop aanspreken. Ik heb zelf eerder dit jaar met lokale uitzendbureaus om de tafel gezeten, precies om de reden die de heer Sungur noemt. Op dezelfde wijze wil ik dit gesprek voeren in het ontwikkelnetwerk Utrecht. Het is niet zo dat ik zeg dat wij het overlaten, maar het is de gemeente die het initiatief neemt, dit zal agenderen en hierover met partijen in gesprek gaat.

De heer **SUNGUR** (DENK): Voorzitter! Wanneer komt de wethouder terug met informatie?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Wij spreken over dit onderwerp in september. Dat neem ik aan. Direct na de zomer zijn wij met elkaar in gesprek. Ik kom hierop zeker in het najaar terug.

De heer **EL ABASSI** (DENK): Voorzitter! Wij zetten op verscheidene terreinen mystery guests in. Waarom is in die gevallen de vraag niet aan de orde geweest om een andere methode toe te passen, bijvoorbeeld door bij de verkoop van alcohol aan minderjarigen met de supermarkten in gesprek te gaan in plaats van het inzetten van mystery guests?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Dat durf ik eerlijk gezegd niet te zeggen. Ik denk dat dit nu de weg is door met partijen in gesprek te gaan. Daarbij kan dit onderwerp zeker worden besproken, maar ik denk dat dit de volgorde is, ook voor de bewustwording over dit onderwerp, ook bij onszelf. Laat ik daarover eerlijk zijn. Ik constateer dat in de anti-discriminatieagenda het onderwerp Woningmarkt nog geen plek heeft gevonden. Daar moeten wij wat aan doen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Kan de wethouder toezeggen dat hij in de gesprekken die hij zal voeren de mogelijkheid van mystery guests serieus zal betrekken?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Ja, dat wil ik toezeggen. Dat ligt helemaal in de lijn van wat de minister daarover heeft gezegd.

Geen plek voor kwetsbare jongeren. Ik kan daarover kort zijn. Wij hebben al veel voorwerk gedaan. Wij zijn bezig met een aanjager met een integraal groeiplan voor jongvolwassenen. Er zijn verscheidene bijeenkomsten geweest. Wij moeten nu de koe bij de horens vatten. Wij zullen motie 139 overnemen.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Wij zijn heel blij dat de wethouder de motie overneemt. Hij handelt het onderwerp vlug af. Wij hebben zelf redelijk diepgaand onderzoek gedaan en contact gehad met Stichting Studenten Huisvesting (SSH). Wij zijn er een beetje van geschrokken dat dit zo lang is blijven liggen. SSH vraagt zich af waarom deze mensen niets werd aangeboden terwijl zij misschien wel ruimte zouden hebben gehad. Ik ben benieuwd hoe met SSH en andere corporaties het contact zal worden verbeterd en of alle punten van het dictum van de motie allemaal worden meegenomen.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Wij hebben er al eerder op aangedrongen om dit in het kader van STUW (Stichting Utrechtse Woningbouwcorporaties) te verbreden. Daartoe is nu zeker alle aanleiding, niet alleen bij SSH, maar ook bij anderen. Ik was kort over de tijd. Wij zullen op dit onderwerp de komende tijd echt succes boeken. Er is al veel voorwerk gedaan. Ik kom daarop graag terug.

Motie 140, Nieuwbouw voor vrienden van alle leeftijden. In het coalitieakkoord en in de Voorjaarsnota hebben wij geld opgenomen voor nieuwe woonconcepten. Wij hebben ook veel aandacht voor gemengd wonen-projecten. Daarin past de friends-benadering goed. Wij kunnen dat daarin prima meenemen. Ook deze motie kunnen wij overnemen.

Motie 160 gaat over het aanschrijven van corporaties bij het slecht onderhouden van panden. De motie richt zich eenzijdig op corporaties. Voor de wet is het niet van belang of de eigenaar van het pand een particulier of een corporatie is. Hetzelfde geldt voor de handhaving door de gemeente. Op klachten doen wij het nodige: handhaving en aanschrijvingen. Het tweede punt van de motie behelst afspraken met corporaties betreffende de minimale onderhoudstoestand van af te stoten bezit. Wij hebben daarop in de prestatieafspraken met corporaties op aangedrongen. De corporaties willen echter niet. Hun stelling is dat wat zij verkopen qua onderhoudsniveau niet afwijkt van het gemiddelde bezit. Wij zullen zeker, mede aangespoord door deze motie, bij de nieuwe ronde prestatieafspraken een nieuwe poging doen om daarover toch afspraken te maken.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Er worden ook woningen als kluswoningen verkocht. Dat zou door dit dictum worden uitgesloten. Ik denk overigens niet dat dit de bedoeling van de indieners is, maar ik wil daarvoor aandacht vragen, zowel bij de indieners als bij het college.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ja, dat is een punt om bij de verdere uitwerking te betrekken. De motie wil ik vanwege de eenzijdige nadruk op woningbouwcorporaties en in het licht van onze brede taak ontraden. De motie richt zich eenzijdig op de woningbouwcorporaties en heeft derhalve een stigmatiserende noemer.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Als ik de wethouder goed heb gehoord, kan hij de motie net zo goed overnemen.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ja, maar dan moet mijn interpretatie door de raad worden gedeeld, namelijk dat wij geen onderscheid maken, doorgaan op de ingeslagen weg en bij woningbouwcorporaties geen sterretjes zetten. Wij gaan af op reële klachten en signalen. Dan kan ik de lijn van mevrouw De Boer volgen om de motie op die manier te interpreteren en over te nemen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik heb een punt van orde. Ik word er een beetje ongemakkelijk van als wij op deze manier met moties pingpongen. Het dictum van deze motie is helder. Het gaat om corporatiewoningen. Al werkendeweg komen wij tot een bredere interpretatie. Trek de motie in, verduidelijk die en breng de aangepaste motie in stemming, of niet.

De **VOORZITTER**: Oké.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Dat lijkt mij een oproep aan de indieners.

Duplex is diversificatie, wordt gezegd in motie 161, ingediend door de heer Bos en mevrouw Van Esch. In de stad bestaat een dringende behoefte aan grote sociale huurwoningen. Daarop zijn verschillende doelgroepen aangewezen, bijvoorbeeld gezinnen van statushouders, mantelzorggezinnen en gezinnen met gehandicapte gezinsleden die al lang wachten op een grotere sociale huurwoning. Ik kan niet anders dan deze motie ontraden. Die zou op die manier aan die functie worden onttrokken.

Er zijn twee moties ingediend in de sfeer van de openbare ruimte. Motie 96 over ligplaatsen is ingediend door de fracties van VVD en PvdD. Het eerste deel van het dictum kan ik zeker overnemen, namelijk door bij de nieuwe tariefstelling in het kader van de vergroening de inflatiecorrectie voor elektrisch aangedreven boten maximaal toe te passen. Tegelijkertijd wordt in het tweede punt van het dictum gesproken over een voorstel met een dekkende laadinfrastructuur voor elektrisch voortgestuwde vaartuigen. Ik verwijs dan naar het antwoord op de technische vraag 285 van de PvdD-fractie, waarin wij zeggen dat op allerlei plekken in de stad en in de binnenstad mogelijkheden zijn voor elektrisch aangedreven boten, zoals walstroom. Tot nog toe hebben wij op geen enkele manier gehoord dat die tekortschiet. Er zijn veel mogelijkheden, want ook veel niet-elektrisch aangedreven boten hebben elektriciteit aan boord, waardoor ze regelmatig aan het stopcontact hangen. Bovendien is de tariefsverhoging een opbrengstverhogende maatregel. De motie is niet voorzien van een dekking.

De heer **VAN DALEN** (VVD): Voorzitter! Volgens mij is een aantal van deze walstroompunten particulier. Afgezien daarvan kunnen veel grote schepen dat niet aan. Daar is krachtstroom voor nodig. Die ontbreekt.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Mijn kennis op dit punt schiet tekort. Ik kan hierover niets zeggen. De motie geeft geen dekking aan. Als wij dit uit de opbrengsten van de vergoedingen en tariefsverhoging moeten betalen, valt er een gat. Het is een onderwerp waarover wij de komende tijd misschien in gesprek kunnen gaan. Ik wil het hierbij laten. Ik ontraad de motie.

De heer **VAN DALEN** (VVD): Voorzitter! Ik neem aan dat de wethouder de raad hiervoor een goed plan zal presenteren. Daar vertrouw ik op.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! Is de wethouder bereid om met bijvoorbeeld de vereniging van mensen met boten over de stroompunten die zij werkelijk nodig hebben te spreken?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Ja, deze motie is voor mij aanleiding om mij in deze materie te verdiepen of mij te laten bijpraten.

Motie 144 gaat over aantrekkelijke afvalbakken. Wij hebben een pilot gehad. Die loopt eigenlijk nog steeds. De raad is daarover recent geïnformeerd. Er is er een in Lunetten. Die is tot nog toe geen succes, omdat wat gescheiden wordt ingezameld niet zodanig is gescheiden dat het gescheiden kan worden afgevoerd en verwerkt. Ook landelijk zijn tot nog toe met bronscheiding in de openbare ruimte weinig successen geboekt. Er zijn in een aantal drukbezochte parken ondergrondse containers met aparte inzamelingen van restafval en plastic. Daar worden de komende tijd glascontainers aan toegevoegd.

In de binnenstad willen wij zeker niet uitbreiden, onder meer vanwege de logistieke beperkingen. Ik denk dat wij de komende tijd meer prioriteit moeten geven aan het voorkomen en tegengaan van zwerfafval. Wij gaan echter wel door met de pilot. Wij zullen de komende tijd de ontwikkelingen goed in de gaten houden. Zodra zich kansen voordoen – ik heb de Student & Starter-fractie daartoe in de commissievergadering uitgedaagd – zullen wij die bekijken. In de huidige vorm wil ik de motie ontraden.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Ik begrijp wat de wethouder zegt, ook in verband met de vorige pilot. Het afval was niet van voldoende kwaliteit, zodat het niet als grondstof kon worden gebruikt. Dat is precies de reden waarom wij in de motie hebben opgenomen dat bewustwording nodig is. Ik denk dat dit punt mooi aansluit op het leggen van de prioriteit bij huisafval. Als wij in de openbare ruimte echt aantrekkelijke afvalbakken kunnen neerzetten met een groot bord erbij zodat ze meer aandacht trekken, kunnen wij er wél een succes van maken. Wij moeten niet meteen vaststellen dat het plan voor aantrekkelijke afvalbakken helemaal is mislukt. Ik vraag mij af hoe de wethouder hierover denkt.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Wij zetten de pilot in Lunetten door. Er zijn vier parken waar een glascontainer komt. Wij kunnen bekijken wat die opleveren. Dat lijkt mij op zichzelf een goede zaak, maar om nu te besluiten om een nieuwe pilot voor aantrekkelijke afvalbakken te starten, nee,

ondanks de mooie alliteratie. Gescheiden afvalinzameling zowel in de binnenstad als in de parken gaat mij op dit moment te ver. Wij kunnen beter doorwandelen op het pad waarop wij nu zijn.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! Kent de wethouder de financiële implicaties van het aannemen van het voorstel?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ik hoopte dat de Student & Starter-fractie daarover iets zou zeggen. Die presenteerde andere cijfers dan wij als antwoord hebben gegeven op technische vragen. Wij hebben geconstateerd dat aantrekkelijke afvalbakken nogal duur zijn. De Student & Starter-fractie repliceerde dat het veel goedkoper kan. Ik wil graag horen hoe. Als de Student & Starter-fractie daarover de komende tijd informatie heeft, hoor ik die graag.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Ik vraag mij af of de wethouder de mogelijkheden om subsidie te krijgen bij Nederland Schoon heeft bekeken. Wellicht is dat een optie.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Wij kunnen mogelijkheden altijd bekijken. Wij hebben die echter op dit moment nog niet in handen.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Er is vandaag in deze raad veel gesproken over het middelbaar beroepsonderwijs en dat geeft meteen aan dat de urgentie die wij daarvoor in het coalitieakkoord hebben opgenomen breed gedeeld wordt in de raad. Dat vinden wij een mooi teken.

Ik begin met de eerste motie die de VVD-fractie mede namens een heleboel andere partijen heeft ingediend over een mbo-campus. Dat is nummer 93. Het is een plan dat een paar jaar geleden ook al speelde. Toen is er uiteindelijk vanwege bereikbaarheidszaken en huurprijzen voor gekozen om naar Nieuwegein te vertrekken. Desalniettemin zou ik de motie toch graag willen overnemen om verder te gaan met het plan en om te kijken of we het kunnen realiseren, al dan niet met een pop-upschool, een idee waar wij mee spelen. Wij moeten zien of wij tijdelijke huisvesting kunnen realiseren op Lage Weide. Wij zijn al in gesprek en kijken of wij het voor elkaar kunnen krijgen. Ik neem de motie graag over.

De GroenLinks-fractie vroeg een toezegging over het ROC Midden-Nederland dat bezig zou zijn met de energietransitie in Overvecht. Ook daar gaan wij graag verder in gesprek over het vakcentrum Energietransitie. Er gebeuren natuurlijk al dingen via de BBL en de leerwerktrajecten. Ik zeg toe dat wij dat verder gaan uitwerken, ook in de grote opgaven die wij hebben van de hele energietransitie in Overvecht waar wij mee verder willen.

Ik pak meteen maar even motie 106 van de PvdA-fractie over garantiebanen. Ik kan die motie niet een-op-een overnemen, maar ik kan wel toezeggen – en dat doen we al – om een gesprek te voeren met onder meer het bedrijfsleven en de mbo's, om daarin zoveel mogelijk samen te werken. We komen met een plan hoe wij het mbo verder willen brengen. Eind van het jaar willen wij daar de eerste notities voor hebben. Wij gaan er volop mee aan de slag. Als u mij vraagt om echt garanties te bieden, is dat echt ingewikkeld. Daar gaan wij niet over. Die verantwoordelijkheid ligt in eerste instantie bij de werkgevers en het mbo samen. Maar goed, wij voeren het gesprek over de richtingen en de opleidingen. Er is op dit moment bijvoorbeeld veel behoefte aan bouwvakkers of mensen in de zorg. Dan weet je, als je stimuleert om zo'n opleiding te doen, dat de kans op een baan aan het einde van zo'n opleiding bijna 100% is. Maar dat geldt niet voor elke opleiding.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik ben het met de heer Verschuure eens dat dat in eerste instantie bij de scholen en de bedrijven ligt, maar ziet hij voor de gemeente geen verbindende, stimulerende, misschien wel een regierol op dit punt?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Volgens mij begon ik met de uitspraak dat wij daarover volop het gesprek willen aangaan en voeren. De gemeente kan echter geen garantie bieden op een baan als je een mbo-opleiding doet. Dat is misschien een beetje flauw, maar dat is wel de strekking van de motie, dus in dat opzicht kan ik de motie niet overnemen. Wel alle andere dingen, door het gesprek aan te gaan, dat te stimuleren en daar met volle energie voor te gaan. Dat is een duidelijke ambitie die wij hebben opgeschreven in het coalitieakkoord.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Wij hebben ook wat zitten tweaken in de motie. Wij vragen de gemeente niet om garantiebanen te geven, maar om met organisaties en werkgevers in gesprek te gaan om daarnaartoe te werken en dan eventueel naar een pilot te kijken. Wordt dat nu toegezegd? Anders blijf

ik bij mijn motie.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Als u van mij vraagt om te gaan staan voor garantiebannen, kan ik u die garantie niet geven. Gaan wij starten met een pilot? Ja, wij gaan bijvoorbeeld in Overvecht aan de slag met onderzoeken hoe je die energietransitie kunt doen. Daar hebben wij heel veel mensen voor nodig. Dat betekent dat je er een opleidingstraject voor moet gaan voeren. Als u dat als een pilot wilt benoemen, vind ik dat prima. Wij gaan daar gewoon mee aan de slag. Het is iets dat wij willen realiseren.

De **VOORZITTER**: Mijnheer Van der Zweth, wilt u daar nog op reageren? Misschien kan er een motie worden ingetrokken.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Nee, dat was niet mijn plan. Ik ga ermee door.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Ik ga door naar motie 158 van de heer Bos. Die ligt een beetje in het verlengde hiervan. Ook een heel sympathieke motie. Wij doen ongelooflijk veel om onderwijs, arbeidsmarkt en werkgevers met elkaar te verbinden, ook met de regio. Daar gaan wij volop mee aan de slag. Ik heb de motie gelezen en die is heel breed. Waar zeggen wij nu precies "ja" tegen als wij de motie overnemen? Dat vind ik ingewikkeld. Desalniettemin willen wij met een plan komen hoe verder te gaan met banen voor de toekomst en hoe wij daar vmbo's, mbo's et cetera bij betrekken en met werkgevers in gesprek gaan. Als ik de motie zo breed mag uitleggen, zijn wij het volgens mij eens. Als ik erin lees dat ik er iedereen bij moet betrekken, doe ik dat ook graag, maar ik zoek een beetje naar de definitieve richting. Prima. Dan is de motie heel sympathiek.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Betekent "sympathiek" een positief advies? Wordt de motie overgenomen?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Ik laat het aan de raad, maar ik kan prima leven met de richting om met de regio, de werkgevers en het onderwijsveld in gesprek te gaan. Maar dan moet ik het wel zo kunnen interpreteren.

Dan kom ik even terug bij de toezegging die de GroenLinks-fractie heeft gevraagd over de co-creatie rondom Rotsoord, waar het te stenig is. We hebben elkaar al eerder getroffen in een andere ronde bij een aantal inspiratiesessies daar. Ik ben het helemaal met u eens. Ik vind een participatietraject met de mensen in het gebied, de ruimtemakers onder andere, een heel mooie richting. Ik denk dat ik dat sowieso kan toezeggen, maar ik wil wel een winstwaarschuwing afgeven. Een participatietraject kan, maar voor het functioneel ontwerp en de daadwerkelijke uitvoering heb ik nog geen geld. We moeten dit traject doorlopen en een mooi idee maken, maar over de daadwerkelijke uitvoering van het plan zullen we op een ander moment moeten spreken. Parallel daaraan loopt het gesprek met Park Groen Rotsoord, met de Tafelboom, Nieuw Rotsoord, de kinderboerderij en het moestuincomplex. We doen daar een haalbaarheidsonderzoek om dat plan verder te brengen, zodat we het gebied nog wat groener kunnen maken.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik ben blij met de toezegging van de wethouder. De vraag is wel of hij enig idee heeft wanneer hij naar de raad terugkomt met wat er uit de co-creatie komt of met een plan voor de verdere vergroening.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): We moeten daarmee starten en ik durf niet direct te zeggen wat de doorlooptijd daarvan is. Laten we na het reces starten met contact op te nemen om eraan te gaan werken. Wanneer het precies klaar is, hangt ook van dat co-creatietraject af. Ik durf daarvoor op dit moment geen einddatum te stellen, maar laten we zeggen voorjaar 2019. Dan kijken we hoever we zijn. Bij de volgende voorjaarsnota dus. Dan weten we hopelijk meer.

Ik ga naar motie 113 van de PvdA-fractie over de RSU. Eigenlijk is deze motie overbodig. Wij hebben in het coalitieakkoord afgesproken dat we de RSU met 10 jaar gaan verlengen. De richting die daarin staat, gaat juist over de koers die wij willen kiezen. Ruimte voor iedereen: zo heet het coalitieakkoord ook. U zegt dat er in de RSU allemaal maatregelen zouden moeten worden opgenomen, terwijl de RSU veel meer bedoeld is als koersdocument, dat straks in een woonvisie et cetera geladen wordt en dan kom je veel meer in het maatregeleniveau. Ik kan niet anders dan de motie om die reden ontraden, naast het feit dat de motie overbodig is. We gaan het al doen.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Ik kan het niet volgen. De motie is overbodig. We gaan het al doen, maar het hoort niet in het document thuis. Volgens mij is het een van de twee. Of de motie wordt overgenomen, of hij wordt afgewezen omdat hij hier totaal niet thuis hoort. Nu gaat het door elkaar heen.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): De motie is overbodig. In het dictum wordt het woord "tweedeling" gebruikt. Wij spreken over kansen voor iedereen, Utrecht ruimte voor iedereen. Die gedachte ademt ons coalitieakkoord. In dat kader is de motie overbodig. Ik zou de motie ontraden omdat die oproept tot maatregelen in de RSU. De RSU is meer een koersdocument. Als je maatregelen wilt hebben, moet je die in de onderliggende documenten zetten, bijvoorbeeld in een woonvisie, waarin je veel meer op maatregeleniveau gaat sturen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Ik formuleer die redenering even anders. In de RSU pas je de actualisatie toe en geef je aan dat je bij de verdere uitwerking van de onderdelen met maatregelen komt om de inclusieve samenleving te creëren op basis van de thema's. Is de wethouder het daarmee eens?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Dat is een beetje een kip/ei-vraag. Het coalitieakkoord is hier helemaal van doordrenkt. Dat gaat over Utrecht ruimte voor iedereen. Daar staat ook in dat we de RSU gaan verlengen met tien jaar. Daarbij worden dit soort noties allemaal meegenomen. Daarnaast roept u in de motie op tot maatregelen en die zullen veel meer in onderliggende documenten worden opgenomen, bijvoorbeeld een woonvisie. Daarom ontraad ik de motie.

Ik ga naar motie 114 over maatschappelijke meerwaarde. Ook die motie is overbodig. Je zou kunnen zeggen dat alle ruimtelijke ontwikkeling voortkomt uit een maatschappelijke meerwaarde. Ik kan wel toezeggen dat wij met het Instituut voor Publieke Waarden in gesprek gaan in een extra sessie over hoe wij hiermee willen omgaan. In de motie gaat het ook over het Wolvenplein. Dat is een initiatief van de buurt en men is heel goed bezig. De visie is net naar buiten. De buurt denkt heel hard mee en doet ook mee met de tender. Het is een gelijk speelveld. Zij zijn een partij die daarin meedraait en meedoet. Als het u daarom gaat: er is een gelijk speelveld en zij kunnen meedoen. Ik ontraad de motie omdat die overbodig is.

De D66-fractie heeft gevraagd om een pilot voor de circulaire economie in wonen en bouwen. Het duurt lang voordat een pilot tot effectiviteit leidt, maar ik kan zeker toezeggen dat ik eind dit jaar zal rapporteren over hoe wij circulair bouwen verder willen brengen. Het is een duidelijke ambitie van deze coalitie om de circulaire economie en de hele circulaire aanpak te versterken. We zullen dat meenemen in lopende gebiedsvisies.

Dan kom ik bij de moties van de PvdD. Ik start bij motie 122 over bontvrij. Ik wil die motie graag overnemen, waarbij ik wel aangeef dat onze middelen beperkt zijn. Wij kunnen het uitdragen en het met u eens zijn dat bont een heel slecht idee is. Wij kunnen mensen ontraden om het te kopen en te dragen, maar we kunnen geen wettelijk verbod opleggen. Als wij weten waar het verkocht wordt, ben ik natuurlijk wel bereid om dat te zeggen. Overigens is er bij ons geen informatie bekend over fashion events in de stad Utrecht. Als u dat soort informatie hebt, hoor ik dat graag van u.

De heer **GILISSEN** (VVD): Hier gaat het betuttelingsalarm even af. Gaat het college nu echt maatregelen nemen of bevorderen dat mensen stoppen met het dragen of kopen van bont?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Wij spreken als college een norm uit. Wij vinden bont dragen en kopen niet zo'n goed idee. Wij ondersteunen in die zin de oproep van de PvdD om daar niet aan mee te doen, zodat dieren niet zinloos lijden en dat soort dingen puur voor het dragen van bont. Dat kan namelijk ook prima door vervangende zaken.

De heer **GILISSEN** (VVD): Het college gaat geen navolging geven aan het weren van bontmutsen in de openbare ruimte.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Ik zei in mijn antwoord al dat ik geen wettelijke middelen heb om zoiets te doen. Dat kan niet. Ik kan alleen de mening verkondigen en dat doe ik bij dezen.

Dan ben ik bij motie 123, Geen verkoop van levende kreeften, krab en vissen. Die moet ik helaas ontraden, hoewel ook ik de verkoop van deze dieren misschien niet zo'n goed idee vind. Het is landelijke wetgeving en het is lastig te controleren. Mijn voorganger heeft ooit gezegd: wij weten niet of een visboer die dieren verkoopt; als hij ze heeft, liggen ze vaak niet in de vitrine, maar als je ze bestelt, krijg je ze wel. Ik kan dus zeggen: doe het niet. Maar deze motie moet ik ontraden.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Een heel verhaal over vitrines, maar waarom de motie wordt ontraden, is mij nog niet duidelijk.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Wij kunnen landelijke wetgeving niet lokaal repareren. Wij kunnen dus niet opnemen dat het niet mag. De motie roept op tot een monitoringssysteem om het in de gaten te houden en dat is niet gratis. Dat vraagt veel. Daarom ontraad ik de motie.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Wij vragen helemaal geen monitoringssysteem. Dat staat niet in de motie. Wij vragen of u in gesprek wilt gaan met marktkooplieden, marktondernemers en winkels om hen te bewegen dat niet meer te doen. Dat is de oproep die erin staat. Ik weet dat u geen middelen hebt om het te verbieden, maar dat is de oproep die erin staat. Wij zijn benieuwd of u meer weet waar levende dieren worden verkocht en of u dat wilt onderzoeken. Dat is geen monitoring. Het is niet zo dat dat jaarlijks moet worden gecontroleerd. Dat is absoluut niet iets wat de motie opdraagt.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Ik heb in het dictum die veronderstelling gelezen. Van bontverkopende winkels zijn er nog enkele in de stad, maar er zijn natuurlijk veel meer visboeren en viskramen. Als je dan in de gaten moet houden welke visboer de genoemde dieren al dan niet verkoopt, vraagt dat enige vorm van monitoring. Daarmee is het veel meer werk. We kunnen het best een keer kenbaar maken naar alle visboeren, maar meer dan dat durf ik niet toe te zeggen.

Dan kom ik bij motie 127 over aandacht voor ecologie. In principe is deze motie overbodig, want waar ecologie aan de hand is, wordt dit altijd meegenomen en wordt dit betrokken. Er wordt dan ook aandacht voor gevraagd. Er staat dat het in alles en op elk moment moet, maar er zijn ook situaties waarin dat minder aan de orde is. Je betreft een ecooloog waar het een issue is en die komt op enig moment in een planproces aan tafel. Als je dat bij elk stadium wilt doen, leidt dat tot meer kosten. We doen het overigens op andere gebieden ook. Iemand van erfgoed komt bijvoorbeeld in de binnenstad bij een bouwplan aan de gang op het moment waarop erfgoed aan de beurt is. Hetzelfde geldt voor ecologie. Ik moet deze motie ontraden, al zitten wij wel in dezelfde lijn. Wij vinden aandacht voor ecologie ook belangrijk, maar alleen als dat nodig is. In de discussie met de raad zei u dat het de gemeente geen geld kost. In de basis is het zo dat, als je kosten maakt voor het inzetten van een ecooloog, je dat kunt verhalen via de plankosten, maar je kunt alleen maar plankosten opvoeren als het noodzakelijke kosten zijn voor het plan. Het is wel in die volgorde. We moeten dus altijd beoordelen of een ecooloog nodig is. Dat is de voorwaarde. Ik ontraad de motie, want wij betrekken de ecooloog erbij in de meeste gevallen waarvan wij beoordelen dat dat nodig is of dat het in het planproces zo is. Als je stelselmatig een ecooloog betreft in elke fase, voer je de kosten erg hoog op en dan zijn die ook niet meer te verhalen via de plankosten.

(De heer Van Zanen draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Zwanenberg.)

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Motie 128 gaat over informeren duurzaam bouwen. Ik zou die graag willen overnemen, waarbij ik een beetje richting zou willen geven om het ook digitaal te mogen doen. Dat scheelt ook qua ecologie en duurzaamheid een hoop papier.

Motie 129, Duurzaam bouwen in de omgevingsvisie. Ook die zou ik graag willen overnemen. Ik wil het op dit moment niet tot nieuw beleid maken maar het wel meenemen in de omgevingsvisie. Als we hierop nieuw beleid willen formuleren, kan dat, maar dat kost tijd en geld en dan moeten we dat meenemen in komende processen. Dan komen wij er vast nog een keer over te spreken.

Dan kom ik bij motie 130 inzake minder evenementen, meer handhaving. Die wil ik ontraden. Wij hebben afspraken gemaakt in het coalitieakkoord over hoe wij omgaan met die verhoging van de toeristenbelasting met 1%. Daarnaast wil ik meegeven dat wij eigenlijk meer gecharmeerd zijn van een goed gesprek vooraf dan van strenge handhaving, omdat je met een goed gesprek soms ook overlast kunt voorkomen. Dat is vaak wat sympathieker en dat werkt naar onze mening wat beter. Ik moet die motie dus ontraden.

Dan motie 131 over de leges. U hebt misschien gelezen dat wij daar ook naar willen kijken. In de commissie heb ik met u al het gesprek gevoerd over wat wij kunnen doen qua verschillen in hoogte van de leges. Wij gaan daar zeker naar kijken, maar ik wil wel markeren dat ik deze motie wil ontraden. Het gaat niet over de locatie, maar over de vraag of een evenement duurzaam is of niet. We willen duurzaamheid stimuleren en niet sturen op de locatie an sich. Ook een evenement in de binnenstad moet op een duurzame manier plaatsvinden.

Motie 132 gaat over een collectieve inkoop. Ik zeg toe dat wij willen helpen om dat te stimuleren, maar wij willen niet de aap op onze schouder krijgen om dat ook te doen. Wij vinden dat evenementenorganisaties zelf verantwoordelijk zijn voor de manier waarop zij hun inkoop organiseren. Wij willen stimuleren dat ze het gaan doen, maar gaan niet de inkoop voor hen organiseren.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Zou een kleine opstartsubsidie onderdeel kunnen zijn van stimuleren, als zo'n opstartsubsidie nodig is voor collectieve inkoop?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Laten we eerst eens kijken wat er mogelijk is. Ik weet niet of meteen geld geven nu het middel is. Ik wil zeker in gesprek met de evenementenorganisaties om te kijken wat nodig is. Laten we een plan van aanpak maken en bekijken wat zij nodig hebben om de partijen bij elkaar te brengen in een platform. In die zin wil ik wel kijken of wij wat Haarlemmerolie kunnen zijn in zo'n proces. Dus ja, maar niet meteen met geld, liever met daad.

De heer **WIJMEGA** (ChristenUnie): Neemt de wethouder de motie over met deze interpretatie, of laat hij het oordeel aan ons?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Nee, want de motie gaat verder in het dictum. Ik doe een toezegging, maar neem de motie niet over.

Ik kom bij motie 134 van DENK. We hebben het er net al een beetje over gehad bij de garantiebanen. Ook die motie moet ik helaas ontraden, al gaat die mij wel aan het hart. Dit is immers waar het om gaat. Je wilt je opleiding kunnen afmaken. Ik kan echter niet de garantie geven op een stage. Dat kan ik niet. Dat ligt in de lijn van het mbo en de SPB, de Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs van het bedrijfsleven.

(De heer Zwanenberg draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): De titel spreekt misschien wel over een garantie, maar in het dictum staat heel duidelijk dat de verantwoordelijkheid daarvoor bij scholen ligt. De motie vraagt of de wethouder in gesprek wil gaan met de scholen en het bedrijfsleven om te kijken hoe zo'n garantstelling voor een stage vormgegeven kan worden. Anders dan bij banen vindt de GroenLinks-fractie dat een school zou moeten zorgen dat, als men een opleiding aanbiedt, iemand op welke manier dan ook een stageplek kan vinden. Het is dus helemaal niet zo'n gek idee als de gemeente het initiatief neemt om dat te kunnen bereiken.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Ik ga met alle plezier dat gesprek aan. De afspraken zijn al gemaakt en we zitten volgende week al om de tafel. Er staat "te onderzoeken hoe garant kan worden gestaan voor een stageplaats". Als die verantwoordelijkheid daar blijft liggen... Er is vrijheid van onderwijs en studenten hebben de mogelijkheid om opleidingen te kiezen die zij zelf willen en die mbo's aanbieden. Er is nog steeds een aantal opleidingen die niet direct leiden naar een baan en die dus lastig naar een stageplaats te leiden zijn. Daar moeten we samen het gesprek over voeren, maar aan de andere kant vind ik die keuzevrijheid ook heel belangrijk. Ik kan daar niet in sturen, maar er zijn soms wel adviezen te geven over welke opleiding meer garanties op een stageplaats en een baan geeft dan een andere.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Zou het dan misschien een idee zijn om met partners te onderzoeken hoe scholen garant kunnen blijven of zijn voor een stageplek? Zij moeten dan wel daarop stevig worden aangesproken, maar dan ligt het bij hen. Wat mij betreft, gaat het over de vraag hoe de scholen die garantie kunnen waarborgen of ons dat in ieder geval kunnen vertellen.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Dat wil ik echt toezeggen. Volgens mij heb ik dat ook al op meerdere manieren gedaan. Ik ga echt dat gesprek aan. Sterker nog: we zitten al snel om de tafel. We kunnen echter nooit als gemeente Utrecht de verantwoordelijkheid hiervoor overnemen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Ik ben het met de wethouder eens. Ik heb dat eerder in het debat ook al gezegd. Ik zit nog een beetje te puzzelen op het dictum. Het wordt een beetje semantisch. Zou het kunnen zijn: "in overleg te treden met mbo-instellingen uit Utrecht, het bedrijfsleven en andere relevante

partners om te onderzoeken hoe zij garant kunnen staan voor een stageplaats"? Daar gaat het om.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Als ik de motie zo mag uitleggen...

De **VOORZITTER**: Wat vindt de indiener daarvan? Volgens mij is de heer Sungur de indiener.

De heer **SUNGUR** (DENK): Dat was precies de bedoeling. Zo moet de motie worden opgevat.

Mevrouw **FERKET** (D66): Ik viel hier ook echt over. Ik snap de opmerkingen over opvatten en interpreteren, maar ik vind het best een fundamenteel punt. Het aanpassen van de motie is zo gebeurd. Het is een beetje vervelend, maar dan gaat het wel gewoon goed de boeken in.

De **VOORZITTER**: Dat is met een pennenstreek te regelen. De wethouder vervolgt zijn betoog, anders wordt de heer Schipper ook weer zenuwachtig.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Ik ga naar een heel ander onderwerp: het studentenhotel, motie 141 van Student & Starter. Ik moet die motie ontraden. We hebben er vaker discussie over gehad. Het is juridisch onmogelijk. Het kan gewoon niet. We kunnen die discussie herhalen, maar dit is wat ik terug krijg. Het kan niet.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Ten eerste gaat de motie niet over de studentenhotels en bedrijven, maar over deze woonvorm die gebruikt wordt om het huurrecht te omzeilen. In Leiden is er een motie aangenomen met als eerste bullet van het dictum: "bij de uitwerking te voldoen aan het kader dat een woonvorm gericht op internationale studenten moet vallen binnen huurrecht en -bescherming". Ze zijn nog niet aangeklaagd, voor zover ik weet. Wij hebben de motie op zo'n manier opgesteld dat het dictum niet keihard formeel hoeft te worden opgepakt, maar dat u uw eigen regels bijvoorbeeld binnen het beleidskader Short Stay, zoals wij in de motie suggereren, kunt opstellen om toch iets van regelgeving toe te passen. Anders wordt het een volledige ontwijking van alle regels en dat lijkt ons heel zorgelijk.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Andere vormen van een studentenhotel die dit soort dingen in zich hebben, prima, geen enkel probleem. Op deze locatie wordt echter gewerkt op basis van een bestemmingsplan hotel met alle voorwaarden die daarin opgenomen zijn ten aanzien van tijdelijkheid, gemeubileerd et cetera. Het is een hotel voor een wat langere tijd. Het gaat u niet specifiek om de bestaande situatie en u wilt dat dit wat verder onderzocht wordt. Dit is een aanvulling op het bestaande aanbod.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): De wethouder schetst mooi het probleem. Het is een hotel voor een wat langere tijd. Dat is ook al zo'n mooie term in het kader dat wij dit jaar kregen. Toen werd het "extended stay" genoemd. Wat ons betreft is dat een vorm om het huurrecht te ontwijken. Laten we daar nu regels voor stellen. Het zijn mensen die hier een jaar blijven, die ingeschreven staan bij de gemeente Utrecht. Andere voorbeelden laten zien dat het kan, dat het huurrecht kan worden toegepast. Laten we dat gewoon doen, zo is ons voorstel.

Mevrouw **FERKET** (D66): Deelt Student & Starter niet de mening dat hier wordt voorzien in een bepaalde vraag? Er zijn mensen die bewust kiezen om langere tijd in een gemeubileerd appartement te wonen.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Mevrouw Ferket zegt het precies goed: wonen. Dan moet daar ook de bijbehorende regelgeving bij.

De heer **WIEGANT** (SP): Denkt mevrouw Ferket dat die mensen er bewust voor kiezen dat zij geen woonrecht hebben?

Mevrouw **FERKET** (D66): Hoe vervelend ook, deze mensen tekenen hiervoor. Zij tekenen geen huurcontract als zodanig. Ik sprak over het shortstay-beleid, de internationals en de internationale studenten, die soms deze ruimte gebruiken als opstap voor de woningmarkt. Het is een keuze en dat maakt het een beetje een vervelende discussie. De wethouder zegt heel duidelijk dat het op deze manier juridisch niet kan.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Mevrouw Ferket zegt naar mijn zin iets te vaak het woord "keuze". Ik zie dit niet als een keuze. Er is zo'n tekort aan woonruimte, dat is geen keuze maar een schijnkeuze. Het is de enige plek waar mensen heen kunnen, dus dat is geen keuze. Dat wil ik even gezegd hebben.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik heb eigenlijk dezelfde opmerking. Dit klinkt een beetje alsof iedereen die een flexcontract heeft daar bewust voor kiest, terwijl het simpelweg is omdat ze geen andere baan kunnen vinden. Dit is vergelijkbaar. Het is niet zo dat per se iedereen in een studentenhotel daar bewust voor kiest. Ze kunnen feitelijk geen andere huisvesting vinden.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Misschien slaat mevrouw De Boer wel de spijker op zijn kop, maar er zijn ook flexcontracten op de arbeidsmarkt. We zijn op een bepaalde manier appels met peren aan het vergelijken. Dit is een hotel. Het functioneert via een bestemmingsplan hotel. Er zijn heel veel andere woonvormen kenbaar als u het als woonvorm ziet. Zo wordt het via dit systeem niet gezien. Het telt ook in geen enkele statistiek over de huurmarkt mee, niet voor woningen en niet voor kamers. Het is namelijk een hotel, waar mensen wat langer tijdelijk in verblijven. Daar wordt via een juridische constructie een contract voor afgesloten. Wij kunnen daarvan vinden dat het misschien anders zou moeten, maar het is een wettelijke vorm waar ik niets tegen kan doen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Het is natuurlijk geen gewoon hotel. Als ik een week in een hotel ga zitten, kan ik me niet inschrijven in Lissabon. Dat gebeurt hier wel. Het is feitelijk een woonvorm.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Dat is niet correct. Je kunt je overal inschrijven, mits de eigenaar van het pand dat goed vindt. Als u een jaar in Karel V wilt gaan logeren, kan dat ook.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik kan me uiteraard inschrijven bij het hotel, want anders krijg ik geen kamer, maar ik kan me niet inschrijven bij de gemeente en daar gaat het om.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Dat kan dus wel. Het is een hotel en dat kan. U betaalt en neemt een contract af. Het is volgens de wetgeving. Ik wil alles onderzoeken, maar dit is al vaker in de discussie aan de orde geweest en het wordt een soort welles-nietesdiscussie. Wij hebben geen juridische titel om dit tegen te houden. Dat gaat niet.

Ik kom bij motie 143, Pils in het park. Eind 2019 komen wij met een uitwerking van de motie over de locaties en waar wij die kunnen toevoegen. Wij komen met de uitwerking. Wij kunnen de motie dus overnemen.

Mevrouw **OOSTERS** (Student & Starter): Nog een korte vraag. Wordt de motie overgenomen met de aspecten die in het dictum staan zodat wordt gegarandeerd dat er nieuwe plekken komen?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Ja, maar ik ga niet toezeggen hoeveel. We zijn nog bezig met locatieonderzoek en kijken waar het kan. Ook moeten we een afweging maken inzake de leefbaarheid en dat soort zaken. Dus ja, maar op de hoeveelheid kom ik bij u terug. Het duurt even, sorry, maar we gaan er echt mee aan de slag.

Er is een vraag gesteld over nachtwinkels. Er was wat verwarring in de commissie of het nu een pilot was of niet. Wij kwamen erachter dat er ooit een motie is ingediend voor het houden van een pilot, maar dat die motie het niet heeft gehaald. Er is dus geen pilot geweest. Er is gevraagd of dat alsnog kan. De vraag is dan of daar behoefte aan is. Er zijn op dit moment in de stad drie supermarkten die een ontheffing hebben en die in basis open mogen zijn tot 02.00 uur 's nachts. Hier om de hoek zit er een en in de Mariastraat zitten er nog twee. Dat doen zij echter niet. Ze gaan allemaal veel eerder dicht. De ene is om 23.00 uur dicht en de ander om 24.00 uur. Ze zijn eigenlijk nooit tot 02.00 uur geopend.

Er zijn de afgelopen jaren buiten de Kanaalstraat en Amsterdamsestraatweg geen andere aanvragen bij ons binnengekomen van ondernemers die dit wilden. In de Amsterdamsestraatweg hebben wij het op basis van de leefbaarheidstoets geweigerd. Ik acht een nieuwe aanvraag van de Amsterdamsestraatweg en Kanaalstraat in het kader van diezelfde leefbaarheidstoets op dit moment niet heel kansrijk, maar die aanvraag ligt er ook niet. We zouden die graag in behandeling nemen, maar we denken niet dat dit door de leefbaarheidstoets heen komt op dit moment.

U vraagt om een pilot. Ik hoop dat ondernemers dit horen en met een aanvraag komen. Dan

moeten we eerst kijken of er tot 02.00 uur opengegaan kan worden. Als dat tot een knelpunt leidt, laten we dan in de raad het gesprek aangaan of we echt een nachtwinkel willen hebben. Wij vinden het sympathiek, maar wij krijgen geen aanvraag.

Dat was het, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dank u, wethouder Verschuure. Dan kijk ik naar wethouder Voortman.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Voorzitter! Ik wil eerst een aantal vragen op het gebied van werk en inkomen beantwoorden en daarna zal ik ingaan op de moties over werk en inkomen en over personeel, organisatie en publieksdienstverlening.

Mevrouw De Boer van de GroenLinks-fractie vroeg hoe wij bezig gaan met de thema's armoede en schulden. Voor armoede geldt dat in het coalitieprogramma daarvoor extra middelen zijn uitgetrokken. Daarnaast stelt het Rijk voor 2018, 2019 en 2020 ook extra middelen beschikbaar. Ik zal bij de begroting met een voorstel komen hoe de middelen ten aanzien van armoede zo te besteden dat ze ten goede komen aan de mensen die ze het meest nodig hebben. Het onderzoek van het NIBUD, de minima-effectrapportage waar de heer Van der Zweth van de PvdA naar verwees, zullen wij daar zeker bij betrekken. Dat rapport zal na de zomer naar de raad worden gestuurd.

De fracties van PvdA en GroenLinks vroegen beiden naar onze aanpak voor schulden. Het college trekt de komende jaren miljoenen uit om schulden tegen te gaan. Centraal in de aanpak staat dat we gaan inzetten op het voorkomen van schulden. Meer nog dan bij andere onderwerpen geldt dat ik de aanpak daarvoor graag samen met de stad en de raad opstel, want er is veel kennis en ervaring op dit onderwerp. Ik wil uiterlijk in het eerste kwartaal 2019 met mijn visie naar de raad komen en ik hoop op een breed draagvlak. Op dit moment denk ik in elk geval aan het bespreekbaar maken van schulden, de toegankelijkheid voor schuldhulpverlening vergroten en onze eigen rol als gemeente als het gaat om duidelijke informatie en de rol als schuldeiser. Ik zie enorm uit naar het proces om tot deze aanpak te komen.

De SP-fractie stelde vragen over de huurverlaging. De vraag was of ik kan toezeggen dat de raad van het college hoort als het niet lukt om huurverlaging definitief te maken zonder structureel gemeentelijk geld. In 2019 doen wij een eendevallatie met huurders, corporaties en gemeenten. Op basis daarvan zal een besluit worden genomen over voortzetting. Daarbij wordt dan ook de financiering betrokken. Inzet is wat ons betreft dat de corporaties de korting na de pilotperiode zelf gaan dragen. Wij informeren de raad hierover uiterlijk in het derde kwartaal van 2019. Op de vraag van de heer Schippers of de raad van het college hoort, is het antwoord heel simpel "ja".

Ten aanzien van werk vroeg de VVD-fractie hoe de huidige mismatch tussen mensen die in de bijstand zitten en werk wordt aangepakt. Voor de mensen die redelijk snel naar werk kunnen uitstromen, werken we samen met de inzet van het Werkgeversservicepunt en het project Mooi Matchen. Op Lage Weide doen we dat ook door samen te werken met logistieke bedrijven en UW-bedrijven voor de vraag naar medewerkers in de logistiek en de mismatch Onderwijsarbeidsmarkt door te stimuleren dat leerlingen kiezen voor techniek. Daarnaast is er in de groep met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt vaak sprake van een zwaardere problematiek of multi-problematiek. Vaak is daar intensieve hulpverlening nodig. Ook deze mensen hebben natuurlijk mogelijkheden, maar niet altijd op de korte termijn. Het traject om uit te stromen naar werk is daarmee dus ook aanzienlijk langer en intensiever. Door meer gerichte dienstverlening op deze doelgroep willen we erop inzetten dat ook deze mensen op de langere termijn kunnen uitstromen. De heer Bos van Stadsbelang Utrecht heeft daarover een motie ingediend en ik zal die straks bij het doorlopen van de moties bespreken.

Dan ben ik toegekomen aan de moties. De eerste motie is nummer 103 van de PvdA-fractie en een aantal andere fracties, getiteld "Minimumloon betekent minimumloon". Ik wil deze motie graag overnemen. Net als de VNG vinden wij het onwenselijk om loondispensatie in te voeren. Mensen die in dit systeem terecht komen en een aanvulling van de gemeente krijgen, blijven onder het bijstandregime vallen. Daarmee wordt en blijft een grote groep afhankelijk van de uitkering en dat draagt niet bij aan de inclusieve samenleving en de arbeidsmarktparticipatie. Werken loont dan niet of nauwelijks. Langdurig een laag inkomen hebben en dan ook nog uit verschillende potjes omdat men vanwege beperkingen geen volledig dienstverband kan aanvaarden of omdat werkgevers geen volledige dienstverbanden aanbieden, kan leiden tot een toename van mensen met problematische schulden en dat is iets wat wij juist niet willen. In het coalitieakkoord zijn ambities vastgelegd voor het voorkomen van schulden en het wegnemen van belemmeringen voor mensen met een arbeidshandicap. Dat willen wij in de volle breedte. Een systeem van loondispensatie past daar helemaal niet in. De motie kan wat mij betreft overgenomen worden. Ik wil mij graag inzetten om ervoor te zorgen dat het kabinet ertoe gebracht wordt om op dit

voorstel terug te komen. Ik zie dat de motie heel breed ondersteund is en ik denk dat het slim is dat de fracties die voor deze motie zijn hun landelijke evenknieën inschakelen om te zeggen dat dit voorstel echt van tafel moet.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Geen woord aan toe te voegen. Ik zie de motie wel graag in stemming gebracht, omdat ik graag een uitspraak van de raad als geheel wil.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Ik verkeerde in de veronderstelling dat overnemen het hoogst haalbare was, maar prima.

De **VOORZITTER**: Ieder uur leer je opnieuw. Over een kwartier is het weer anders.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Op motie 104 van de PvdA-fractie en een aantal andere fracties, getiteld "Dekking potentieel tekort schuldenaankpak" is wethouder Klein al ingegaan. Het dictum is in strijd met de financiële regels die hier al langere tijd gelden. Het is echter ook zo dat wij willen inzetten op deze besparing. Wij denken dat de inzet op preventie van schulden ertoe zal leiden dat minder mensen in het beschermingsbewind komen. Ik verwacht dat wij dit waar kunnen maken. Wij zetten niet voor niets miljoenen in op het aanpakken van schulden. Mocht het onverhoopt niet tot de verwachte besparing leiden, dan zullen we dat, zoals wethouder Klein al heeft gezegd, meenemen in de integrale afweging. Het is zeker niet de bedoeling om eventuele tegenvallers ten laste te laten komen van armoederegelingen of de schuldenaankpak. Op het moment waarop je dat doet, neemt het risico op schulden juist weer toe.

Motie 151 "Inzichtelijkheid instroom en uitstroom" is van de PVV-fractie. Deze motie moet ik helaas ontraden, omdat werkzoekenden die uitstromen niet gevolgd mogen blijven wonen. Dat mag niet vanwege de AVG. We kunnen daarom niet zien of de werkzoekenden die zijn uitgestroomd nog steeds aan het werk zijn en niet ergens anders een uitkering hebben aangevraagd. Ik wil de heer Van Deún wel een alternatief bieden. We kunnen wel laten zien hoeveel van de nieuw toegekende uitkeringen, dus de instroom, de afgelopen zes maanden zijn uitgestroomd. Deze mensen staan nog in het systeem. Als de heer Van Deún dat op prijs stelt, wil ik toezeggen dat we dit meenemen in de dashboardbrief Werk en Inkomen, die ieder kwartaal naar de raad wordt gestuurd. De motie ontraad ik dus.

Dan kom ik bij motie 157 van Stadsbelang Utrecht over opleidingskansen voor bijstands-gerechtigden. We gaan extra aandacht besteden om te kijken welke mogelijkheden er zijn voor werkzoekenden met minder kansen, die een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben, en welke specifieke dienstverlening daarbij hoort. De mogelijkheden voor gesubsidieerde opleidingsplekken zullen daarin nadrukkelijk worden meegenomen. We zullen daarbij ook specifiek kijken naar die sectoren waar de kans op werk het grootst is en nemen ook het verdringingsvraagstuk mee. Ik kan deze motie dus overnemen. Ik zie de heer Bos knikken.

Dan zijn er twee moties van DENK. Ten eerste de aanpak arbeidsmarktdiscriminatie, motie 135. Deze motie bestaat uit drie onderdelen. Het eerste is inzicht verschaffen in discriminatie op de stage- en arbeidsmarkt en daarover structureel rapporteren. Dat kunnen we deels overnemen. Het enige inzicht dat wij hebben, zijn de meldingen die geregistreerd worden bij Art. 1 Midden Nederland. Die cijfers kunnen wij halfjaarlijks aan de raad toesturen.

Ten tweede het in gesprek gaan met brancheorganisaties, leerwerkbedrijven en uitzendbureaus om de meldingsbereidheid te vergroten, een belangrijk punt in het betoog van de heer Sungur. Dat punt kunnen wij overnemen. Deze week wordt de raadsbrief met de stand van zaken aan de raad verstuurd, zoals ik heb toegezegd in de raadscommissie. Die brief gaat over "Utrecht zijn we samen". Binnen "Utrecht zijn we samen" helpt op dit moment een jobcoach jongeren bij het vinden van een stage en werk. De coach houdt rekening met de belemmeringen die jongeren ervaren met betrekking tot discriminatie op de arbeidsmarkt. De inzet, aanvullend op het aanbod in de stad, maakt jongeren klaar om te gaan werken. Hier staat "job ready", maar dat vind ik een lelijke Engelse term. De jobcoach kent de reguliere organisaties, begeleidt de jongeren daarheen, werkt outreachend en beschikt over een groot netwerk in Utrecht.

Het derde onderdeel gaat over de mystery guest. Dat onderdeel moet ik ontraden. Staatssecretaris Van Ark heeft gezegd dat zij wil kijken of de Arbeidsinspectie een mystery guest kan inzetten. Op het moment dat de Arbeidsinspectie dat gaat doen, zou het een beetje gek zijn als wij dat ook gaan doen. Dat zou dubbelop zijn. Om die reden wil ik dit onderdeel ontraden. Als de fractie ermee akkoord gaat dat dit onderdeel ontraden wordt en de andere delen deels worden overgenomen, kan ik de motie overnemen.

De **VOORZITTER**: Dat doen we niet. De indieners moeten dit zelf aanpassen.

De heer **SUNGUR** (DENK): De minister zegt dat de Arbeidsinspectie ernaar gaat kijken en dat wij in gesprek gaan. We zijn al 30 jaar in gesprek over de arbeidsmarkt. Waarom kiest de gemeente in dit geval niet voor de mystery guest? Wanneer het gaat om seks in massagesalons kiezen we ervoor. Dat vinden we kennelijk geen ingrijpende maatregel. Wanneer het gaat om de toekomst van mensen, kiezen we er niet voor. Het gaat om gelijkwaardigheid. Ik hoor graag van de wethouder waarom zij dit niet wil doen.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Misschien heb ik me niet duidelijk genoeg uitgedrukt, maar dat is omdat de staatssecretaris in het debat met de Kamer heeft gezegd dat de Arbeidsinspectie dit mogelijk gaat uitvoeren. Als de Arbeidsinspectie het gaat uitvoeren, zou het dubbelop zijn als de gemeente dat ook nog eens doet. Dat is de reden.

De heer **SUNGUR** (DENK): Als de Arbeidsinspectie het niet gaat doen, is de wethouder dan bereid om het wel te doen?

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Ik denk dat het verstandig is om dat eerst even af te wachten. De staatssecretaris is hier verder in gegaan dan ik eerdere bewindspersonen op dit punt heb zien doen. Ik vind het logisch om dat eerst even af te wachten. Wat we wel doen trouwens, is dat we naar aanleiding van een landelijk onderzoek naar de discriminatie door uitzendbureaus een gesprek hebben gevoerd – mijn voorganger wethouder Diepeveen heeft dat gedaan – met de brancheorganisaties ABU en NBBU. Die hebben allebei een verbeterplan gemaakt.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik snap dat de wethouder zegt dat we moeten afwachten wat de inspectie gaat doen, maar ook wij hebben er behoefte aan om nu eens een keer echt maatregelen te nemen die misschien werken. Ik hecht eraan dat we, als blijkt dat daar niet zo veel uit komt, dit soort stappen wel zetten als Utrecht. Ik wil dat in ieder geval even meegeven.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Het staat de raad natuurlijk te allen tijde vrij om elk onderwerp op de agenda te zetten. Op dat moment zou er gekeken kunnen worden of we andere maatregelen moeten nemen. Ik wijs erop dat we al verschillende maatregelen nemen. Ik stel nu voor om eerst af te wachten hoe het gaat met de Arbeidsinspectie, maar de raad kan op elk moment zeggen dat hij het er toch over wil hebben. Ik zou het nu niet aanraden.

Mevrouw **PODT** (D66): Is de wethouder bereid om bij ons terug te komen zodra er meer bekend is over het landelijke experiment, zodat wij in de raad kunnen kijken of wij daar nog stappen in willen zetten?

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Ja, dat zeg ik toe. Ik begrijp dat ik niet één onderdeel van een motie kan ontraden en de andere twee overnemen. Dan ben ik genoodzaakt om de motie in zijn geheel te ontraden, tenzij de fractie van DENK bereid zou zijn om dit onderdeel uit de motie te schrappen. Dat zullen wij zo horen.

Dan is er nog een motie van DENK, motie 138, inzake een quotum voor een divers personeelsbestand bij de gemeente Utrecht. De vraag is of wij een quotum voor medewerkers met een migratieachtergrond willen invoeren. Het punt is dat de gemeente nu niet registreert. Dan zou je eigenlijk moeten registreren op basis van etniciteit. Dat kwam eerder al in het debat naar voren. Los van de vraag of je dat wel moet willen, is het zo dat, zolang we niet registreren, het moeilijk wordt om met een quotum te gaan werken. Op 20 juni 2018 heb ik in de commissiebehandeling toegezegd dat ik met een brief kom over hoe wij de komende jaren diversiteit in de organisatie willen bevorderen. Daarin willen wij opnemen wat wij wel kunnen doen om het personeelsbestand meer divers te maken. Die brief heb ik toegezegd voor de begrotingsbehandeling.

Dan heb ik nog een motie over de controle-BABS, een motie van onder andere D66, motie 115. Een huwelijksvoltrekking is niet alleen erg romantisch, maar ook een juridische aangelegenheid. Alles moet helemaal in orde zijn. Als er iets niet goed is of je ergens iets fout doet, is het huwelijk niet rechtsgeldig en dat wil je absoluut niet. In de commissie benadrukte ik het belang om goed in de gaten te houden of alles echt goed gaat. Ik noemde ook het punt van huwelijksdwang. Je wilt echt zeker weten dat er geen sprake is van een gedwongen huwelijk. In het debat kwam ook de vraag aan de orde welk probleem dit nu oplost. Ik zie dat zelf ook niet direct. Ik zie wel een mogelijk probleem dat het kan opleveren als je deze

controle-BABS niet meer zou invoeren. We hebben navraag gedaan bij andere steden. Den Haag heeft überhaupt niet het systeem van BABS voor één dag. Amsterdam en Rotterdam hebben allebei ondersteuning met het oog op kwaliteitsbewaking. Ook daar hebben zij hetzelfde systeem als in Utrecht. Ik wil deze motie ontraden.

De heer **ROODENBURG** (D66): Mij bereiken wel berichten van mensen die het vervelend vinden dat, als ze iemand uit hun kennissen- en vriendenkring hebben uitgenodigd om hun huwelijk te voltrekken die goed geïnformeerd wordt door de gemeente en die beëdigd wordt door de rechtbank, er een vreemde bij hun huwelijksceremonie is die in hun ogen overbodig is. By the way, ze moeten ook nog betalen voor zo'n BABS die hen controleert. Enerzijds is het een kostenkwestie en anderzijds is er een vreemde aanwezig die zij niet genodigd hebben op hun huwelijksceremonie. Ik zie het dus anders. Kan de wethouder nog even ingaan op die elementen?

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Vorig jaar zijn er 77 huwelijken met een BABS voor één dag gesloten. Dat is een klein aandeel van het totale aantal huwelijken. Ik ben het precieze aantal even kwijt van het totaal aantal huwelijken. Wij hebben zelf geen signalen ontvangen dat mensen hier moeite mee hebben. Het gaat om het deel van de ceremonie, ongeveer een half uur, waarbij één persoon aanwezig zou zijn. Als je een afweging maakt tussen dat of ervoor willen zorgen dat het allemaal goed verloopt, dat het juridisch tiptop in orde is en dat we weten dat er geen sprake is van dwang, dan kies ik zelf toch voor dat tweede. Als de raad er anders over denkt, zie ik dat in de stemming.

De heer **ROODENBURG** (D66): Ik wijs de wethouder op het feit dat, als je huwelijksaangifte aan de balie doet, ook kan worden gekeken welke personen je voor je hebt. Dat is juist een oplossing. Student & Starter heeft daar ook om gevraagd. Die mensen worden in ieder geval gezien. Het is volgens mij geen halfuurtje. Ik was laatst in het Maximápark op een geweldige trouwlocatie. Daar kom je niet zomaar vanaf welke locatie dan ook, in ieder geval niet vanaf het stadskantoor. Dat kost al een halfuur. Die BABS zat er langer bij dan een halfuur. Men zit gedurende de hele ceremonie, waarbij iedereen spreekt tot het moment dat de handtekeningen worden gezet, erbij. U kunt van mij aannemen dat er voldoende getuigen zijn en fotomateriaal van deze geweldige gebeurtenis.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Misschien zijn er huwelijken die wat langer duren. Dat zou kunnen. Ik reageer een beetje op de eerdere discussie, waarin werd gezegd dat iemand er dan de hele dag bij zou zijn. Dat is natuurlijk niet het geval. Het eerdere argument dat de heer Roodenburg aangaf ben ik even kwijt.

De heer **ROODENBURG** (D66): Ik zal de wethouder even helpen. Dat staat in het dictum van de motie, namelijk op te nemen dat de melding van een voorgenomen huwelijk aan de balie plaatsvindt, waardoor ook een check door de gemeente, die zo relevant is, verricht kan worden.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Ja, maar we willen ook toe naar de mogelijkheid dat mensen dit soort dingen digitaal kunnen regelen. Dat zou dan in dit geval niet kunnen en dat is juist een extra handeling in die specifieke situaties. Ik weet niet of dat nu een oplossing is.

De heer **WIJMENG**A (ChristenUnie): Ik heb het Burgerlijk Wetboek er even op nageslagen. Artikel 63 zegt dat het huwelijk een openbare aangelegenheid is. Ik denk dat er sowieso mensen bij kunnen komen, ook al wil je de ceremonie misschien besloten houden.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Dat is ook een terecht punt.

De heer **WIJMENG**A (ChristenUnie): Als ik de wethouder goed begrijp, levert het in de praktijk geen kostenbesparing op en dan valt dat onderdeel van de motie weg.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Dat klopt. Als je zo iemand er niet bij wilt, wil je alsnog dat het allemaal goed geregeld is qua papieren. Dan zou je een huwelijksassistent moeten hebben, iemand die ervoor zorgt dat die papieren wel weer terug komen. Dat kost ook geld. Wij denken niet dat dit tot een kostenbesparing leidt. Ook dat argument valt weg.

De heer **ROODENBURG** (D66): Toch een vraag aan de heer Wijmenga, of hij dat vaak doet, wedding

crashen. Een BABS is iemand die toch wat meer kan, en werken op locatie kost een heleboel reistijd. Een handeling aan de balie is volgens mij goedkoper dan iemand ergens heen sturen om een uur of langer bij een ceremonie te zitten. De wethouder kan niet met recht zeggen dat het kostenneutraal zou zijn.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Als er een huwelijk op locatie wordt gesloten, zal daar uiteindelijk toch iemand van de gemeente bij moeten zijn. Die kan misschien op de gang wachten, maar moet er wel bij zijn om te zorgen dat de administratie rondom dat huwelijk goed geregeld is. Hoe je het ook wendt of keert, zo'n huwelijk is ook een juridische aangelegenheid, die van begin tot eind goed geregeld moet zijn. Het valt me trouwens wel op dat de heer Roodenburg niet ingaat op het argument van huwelijksdwang, maar ik wil niets uitlokken.

De heer **ROODENBURG** (D66): Om deze uitlokking te negeren... Het is wettelijk niet vereist dat de gemeente aanwezig is bij het huwelijk. Ik weet niet waar die ambtenaar op de gang zit, maar die hoeft er helemaal niet te zitten, want het is wettelijk geen vereiste. In de toelichting op het reglement – het staat niet eens in het reglement zelf, dat is heel vaag want het staat niet eens in het artikel – staat dat de gemeente assisteert. Het is wettelijk niet vereist. Het is allemaal flauwekul.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Ik vind het jammer dat we in termen als "flauwekul" tot elkaar spreken. Het gaat erom dat het allemaal goed geregeld moet zijn. De gemeente draagt daarvoor een verantwoordelijkheid. Je zult het op de een of andere manier van begin tot eind goed geregeld moeten hebben. Dat is geen flauwekul, het is hoe dit in elkaar zit. Ik vrees echt dat de D66-fractie hier te licht over denkt.

De heer **SCHIPPER** (SP): Om te voorkomen dat we straks een schorsing nodig hebben, of een coalitiescheuring krijgen een maand na aantreden: kunnen jullie tot zaken komen of gewoon stemmen straks?

De **VOORZITTER**: Dat gaan we ook doen. Ik stel voor dat we dat zo meteen gaan doen. De wethouder zet haar betoog voort.

Mevrouw **VOORTMAN** (wethouder): Ik denk niet dat het hierop tot een scheiding zal komen.

Motie 102 van de GroenLinks-fractie gaat over de viering van 100 jaar vrouwenkiesrecht. We hadden net de herdenking van Sonja van der Gaast-Bakker Schut, iemand die meer dan 50 jaar geleden lid van deze gemeenteraad was. Met haar zijn er inmiddels veel meer vrouwen verkozen. Het is best bijzonder dat we 100 jaar het vrouwenkiesrecht hebben, actief en passief. Ik vind dit een sympathieke motie, die ook uitvoerbaar is, zeker als we een beetje te hulp geschoten worden door de griffie. Ik zou de motie kunnen overnemen met één kanttekening. Er staat het verzoek in om in het derde kwartaal met voorstellen te komen. Zou ik daar het vierde kwartaal van mogen maken? Ik zie dat er geknikt wordt vanuit de GroenLinks-bankjes. Daarmee kan ik de motie overnemen.

Tot slot motie 148 van de fracties van SP en D66 over de vraag of er hier een Ondaatjezaal moet komen. Dat is een motie die gaat over de naam van de zaal in het stadhuis. Dat is uw huis. Het college is daar slechts te gast in, dus ik laat op deze motie het oordeel aan de raad.

DE **VOORZITTER**: Dank u. Ja, wethouder Klein, het is ons lot de komende vier jaar dat wij altijd in overtreding nog iets mogen zeggen. Ik stel toch voor dat wij antwoorden. Ik zie de heer Bos smachten naar een schorsing. Kunt u het nog volhouden? Wethouder Klein en ik zelf moeten nog antwoorden. We gaan het proberen.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Ik zal proberen om zo kort mogelijk alles te behandelen. Ik heb vier onderwerpen: cultuur, onderwijs, wijkgericht werken/participatie en erfgoed. Ik begin met motie 105 "Fatsoenlijke beloning voor de makers". Ik vind die een beetje ingewikkeld. Ik zie niet heel erg wat de toegevoegde waarde is ten opzichte van wat in het coalitieakkoord staat. Of de motie echt nodig is, weet ik niet zo zeker. Iets anders om daarbij op te merken, is dat de fair practice code er nog niet is. Die wordt nog landelijk uitgewerkt. Wij bemoeien ons daar ook mee. Het is wel zo dat de visitatiecommissie daarmee wat eerste ervaringen gaat opdoen. Ik zou deze motie graag aan de raad willen laten.

Dan kom ik bij motie 142, met een heel mooie titel: "Creativiteit kent geen anciënniteit in stroomversnelling". Ik vind het een beetje jammer dat het college geen kans heeft gekregen om zelf een voorstel te doen voor die € 100.000 voor cultuur. Andere wensen kunnen daarmee ook niet meer. Als de

raad dit wil, kunnen wij deze motie overnemen.

Dan ga ik naar onderwijs. Ik begin met een vraag van de fracties van SP en PvdA over de vrijwillige schoolbijdrage. Er is gevraagd hoeveel kinderen niet mee op schoolreis kunnen. Ik wil dat graag met scholen inventariseren, het gesprek aangaan en daarover terugkoppelen.

Dan kom ik bij motie 108 "Voldoende juffen en meesters in Utrecht". Die motie wil ik graag overnemen, maar dan wel iets later dan voor het kerstreces. Ik zie de motie absoluut als ondersteuning van de ambities uit het coalitieakkoord. Wij willen dit zorgvuldig doen. Als het iets later mag dan voor het kerstreces, heel graag.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Het antwoord op onze vraag over de schoolbijdrage wordt teruggekoppeld, maar wanneer?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Ik kan me voorstellen dat het belangrijk is om daar met zoveel mogelijk scholen over te spreken voordat ik terugkoppel. Ik ben in de kennismakingsrondes bezig en kan mij voorstellen dat we er voor Kerst iets over zeggen. Misschien is er dan geen compleet beeld, maar wel een update. Dat schrijf ik even op.

De heer **WIEGANT** (SP): Zegt de wethouder ook toe om in gesprek te gaan om dit aantal terug te brengen tot nul, ongeacht welk aantal eruit komt?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Ik heb toegezegd om met de scholen in gesprek te gaan om te inventariseren. Dan kijk ik eerst wat de conclusie is en koppel die terug. Vervolgens kijken wij hoe wij er verder mee om kunnen gaan.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Wanneer wordt de motie inzake voldoende juffen en meesters teruggekoppeld, als Kerst te vroeg is?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Over de vraag inzake de vrijwillige schoolbijdrage zal ik voor de Kerst een update geven, na de gesprekken met de scholen. Bij motie 108 heb ik gezegd dat Kerst wat vroeg is. Om in die sferen te blijven: Pasen?

Dan ga ik naar motie 109 inzake het vaste aanmeldmoment op basisscholen. Dit geldt wettelijk in heel Nederland vanaf drie jaar. Het is lastig om dit in Utrecht anders te doen. Ouders laten zich niet dwingen. Er zijn experimenten in andere steden gedaan en daar werkt het uiteindelijk niet zo dat ouders zeggen: oké, je hebt mij op deze school bedacht. Zij gaan vervolgens toch vaak ergens anders heen, ook buiten de gemeentegrenzen. Dat neemt niet weg dat ik het prima vind om in gesprek te gaan over de lijstjes die zij nu al of niet bijhouden en om te benadrukken dat wij dat niet graag zien. Ik kan mij voorstellen dat wij dat in de grote Utrechtse Onderwijsagenda meenemen. Ik ontraad de motie.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Ik constateer dat er een heel summiere toezegging is en dat eigenlijk alles eruit wordt gefietst. Het gaat er ook om te kijken wat je met die voorinschrijving kunt doen.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Dat is ook de reden waarom ik de motie heb ontraden.

Motie 120 "Op weg naar de Utrechtse Onderwijsagenda". Die gaat over kansengelijkheid, talentontwikkeling, het terugdringen van het lerarentekort, aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt. Ik kan de oproep van harte overnemen om daar prioriteit in aan te brengen, de planning duidelijk te maken alsook met welke partners dat gebeurt. Ik heb in de commissie al gezegd dat wij dat breed doen, met ouders en leerlingen, met studenten en bedrijfsleven. Ik wil wel vragen of dat voor het slotdebat kan en niet voor het indienen van de Programmabegroting, want dan zitten we begin september. Het lijkt me handig om eerst met meerdere mensen gesproken te hebben. Als dat kan, neem ik de motie graag over.

Motie 156 is getiteld "Een inclusieve samenleving begint met inclusief onderwijs". Ik heb in de commissie gezegd dat ik heel graag een expertmeeting of een raadsinformatiebijeenkomst wil om een verdiepingsslag te maken. Het is mij om het even of wij daar het initiatief toe nemen of de raad. Het is goed om daar met elkaar over in gesprek te gaan. Op dit moment hebben wij te maken met het geldende wettelijke kader en dat is passend onderwijs. Ik heb wel gehoord dat minister Slob twee weken geleden zorgen uitsprak over het passend onderwijs, dus het is goed om daarover in gesprek te gaan. Ik laat het oordeel over de motie aan de raad.

Dan ga ik naar participatie: motie 118 over de wijkraden. Ook voordat het coalitieakkoord bekend werd, is in de raad al meermalen gesproken over de vernieuwing van participatie. Ik stel voor om samen

te werken aan die vernieuwing en om op een goede manier het gesprek te voeren. Ik zou het heel jammer vinden als die vernieuwing hiermee op slot gezet zou worden. Ik ontraad dan ook de motie.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Volgens mij heeft de wethouder zelf in haar brief gezet dat, zolang er niets door de raad is aangenomen, de financiering gewoon blijft bestaan. Vervolgens heb ik, los van deze motie, de vraag gesteld hoe het zit met het geld voor die wijkraadplegingen. Daar gaan mensen in het begin van het jaar mee beginnen. Als de wethouder kan toezeggen dat dat geld voor 2019 nog wel gebruikt kan worden, weten de wijkraden waar zij aan toe zijn.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ja, en dat die wijkraden de wijkraadpleging kunnen afmaken als zij eraan begonnen zijn. Het zou zonde zijn als ze halverwege opgedoekt worden als er een half onderzoek ligt.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Als ze al begonnen zijn, lijkt me dat niet meer dan logisch. Inderdaad is het waar dat er niets verandert totdat hier iets besloten is. Ik wil niet toezeggen dat er zonder enige limitering budget is om wijkraadplegingen te doen. Tegelijkertijd hebben wij in de praktijk gezien dat het budget van € 50.000 kan worden gebruikt voor de wijkraadplegingen. Daarnaast is er ook nog € 200.000 voor het vernieuwen van de participatie. Die kan eventueel ook daarvoor gebruikt worden. Ik ben al in gesprek met verschillende wijkraden en stel voor om dat ook met hen te bespreken en te vragen wat er op hun planning staat. Daar kunnen wij prima uitkomen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Kan de wethouder dan in ieder geval toezeggen dat de wijkraden in 2019 niet opeens voor verrassingen komen te staan omdat dat overleg dat heeft afgedekt?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Het is mijn absolute intentie om met elkaar goede afspraken te maken en daarbij niet overnight mensen met verrassingen te confronteren.

De **VOORZITTER**: Overnacht doen wij bijna, nog een kwartiertje.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Dan kom ik bij motie 153 "Van wijk naar buurt". Aan het college wordt gevraagd om de statistische cijfers te verzamelen, ook op buurtniveau. Wij kunnen dat niet alleen maar op buurtniveau. Wij hebben een begroting op stadsniveau en als wij alle statistieken dubbel gaan verzamelen, kost dat geld en is daar dekking voor nodig. In die zin kan ik de motie niet overnemen.

Dan is er nog motie 155 over het budgetrecht als onderdeel van de vernieuwing van de wijkparticipatie. We weten allemaal dat wij gaan kijken naar de rol en functie van de wijkraden. Het ligt niet voor de hand om nu in te zoomen en dat budgetrecht bij hen neer te leggen. Ik kan wel absoluut toezeggen dat wij heel goed gaan kijken naar de overheidsparticipatie. Wij gaan dat meenemen in de voorstellen. De oproep om bloemen te laten bloeien zal ik zeker in gedachten houden. Ik laat het oordeel over deze motie aan de raad.

Over de online participatie heb ik al eerder iets gezegd. Dat hoeft niet herhaald te worden.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik heb toch nog een vraag over de online participatie, want dat ging vorige keer een beetje snel. Werd dat nu betaald uit de € 200.000 voor de vernieuwing van de wijkparticipatie of uit een ander budget?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Volgens mij is er voor dit soort digitale dingen een apart budget. We kunnen er ook voor zorgen dat niet de allerduurste manier wordt gekozen.

De heer **VAN DALEN** (VVD): Kan ik concluderen dat de wethouder deze motie overneemt?

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Ja, ik zal motie 92 "Online participatie zorgt voor meer draagvlak" met plezier overnemen.

De heer **BAKKER** (D66): Ik kan mij ook voorstellen dat je het niet losstaand gaat doen. Je wilt de participatie toepassen in bepaalde projecten of programma's die er al zijn en die al lopen. Ik kan me voorstellen dat je het daaruit financiert.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Net als bijvoorbeeld de stadsakkoorden ook uit de grote opgaves

gaan. Precies.

Ten slotte motie 162 over erfgoed. Er wordt aan het college gevraagd om te onderzoeken welk Utrechts erfgoed en monumenten met publiekswaarde publiek toegankelijk zijn. Ik heb in de commissie gezegd dat wij in de stad 3.200 beschermde rijks- en gemeentemonumenten hebben. Die worden grotendeels bewoond door particulieren of er wordt in gewerkt in kantoorgebouwen. Ik wil de motie graag zo uitleggen dat wij in samenwerking met de VVV en Utrecht Marketing gaan kijken wat er al aan informatie beschikbaar is. Wij hebben zelf bijvoorbeeld Open Monumentendag en Kerken Kijken. Wij doen van alles om te zorgen dat mensen weten dat zij dan naar binnen kunnen. Het is wel goed om te kijken op welke plek dit thuishoort. Er zit ook een stukje toerisme in en ik vraag me af of dat per se een rol voor ons is. Ik kan toezeggen dat wij in een plan van aanpak terugkoppelen wat er al gebeurt en wat er eventueel nog meer kan gebeuren. Dan laat ik de motie aan de raad.

(De heer Van Zanen draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Zwanenberg.)

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Er is één vraag aan mij gesteld en ik zal reageren op twee moties.

De heer Gilissen zeg ik graag toe dat wij na het reces, in goed overleg met nabestaanden en professionals, een andersoortig blijk van medeleven zullen geven aan de mannen die zo heldhaftig waren in de donderdagnacht aan de Marshallaan. Er is veel meer over te zeggen en dat is in de commissie ook gebeurd.

De heer **GILISSEN** (VVD): Dat stel ik zeer op prijs. Mijn vraag was iets algemener bedoeld, namelijk dat wij in Utrecht de middelen die er zijn inzetten als een blijk van waardering, ook voor heldenmoed, op zijn plaats is. Los van de casus Kanaleneiland graag de toezegging dat dat op gepaste momenten gebeurt in de vorm van een blijk van waardering.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Dat zal zeker gebeuren. Met wat ik nu van plan ben, zal daar aandacht voor komen en zal duidelijk worden dat het blijk van medeleven kan worden verstrekt.

Dan kom ik bij motie 137 "Inzet stopformulieren om etnisch profileren tegen te gaan". Meerdere fracties hebben er in de commissie uitvoerig over gesproken. De raad is in de vorige periode tweemaal uitvoerig geïnformeerd over de aanpak van etnisch profileren, in juni 2017 en juni 2016. Het is bovendien een zaak van de nationale politie. De politie draait een meerjarig programma "Kracht van verschil": investeren in een betere relatie met verschillende groepen uit de samenleving, leeftijd, gender, seksuele oriëntatie, culturele en religieuze achtergrond. Er zijn op korte termijn aanvullende maatregelen, zoals uitbreiding van de politie-app met een klachtmodule. Er is een handelingsprotocol opgesteld. Er loopt op dit moment een pilot met een technische voorziening op de telefoon. Die loopt sinds april in tien basisteams en een van onze basisteams doet aan die proef mee. U weet het misschien nog niet, maar ik meld met plezier – omdat onze eenheid zo ontzettend goed werk doet en een voorbeeld is in het land – dat er een training bewustwording medewerkers is, een video "Brown eyes–blue eyes" en een training islamofobie en diversiteit personeelsbestand. We hebben natuurlijk ook de beproefde en zeer succesvolle methodiek Bondgenoten, het netwerk sleutelfiguren en de Vreedzame Stad. De motie moet ik ontraden omdat dat overleg in de vorige periode niets heeft opgeleverd. Inmiddels staat vast dat er geen pilot is. De Kamer is er ook niet voor. Dat gaat niets opleveren. Het thema is echter zeer belangrijk en wordt zeer door ons gedeeld. Ik herhaal graag mijn toezegging om hier binnenkort met u over te spreken op basis van het eerdere materiaal en te kijken wat wij nog meer kunnen doen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Dank dat de burgemeester ingaat op onze suggestie om dat te doen. Het is nog even onduidelijk of de burgemeester het initiatief neemt, of dat wij dat moeten doen. Dat blijft een beetje hangen.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Ik neem heel graag het initiatief, maar wel in overleg met jullie.

Ten slotte motie 152 "Geen buitenlandse financiering moskeeën". In dat laatste woord zit hem de kneep. Het thema "buitenlandse financiering" heeft de afgelopen periode ook in deze raad veel aandacht gehad. Ik vat het even kort samen. Iedere organisatie mag subsidie ontvangen uit het buitenland, tenzij er bijvoorbeeld sprake is van een verband met terrorisme. Tot op heden zijn geen banden gevonden in relatie tot Utrecht en Utrechtse moskeeën door het Rijk of door de gemeente. Rijk en gemeente hebben de afgelopen periode – en dat blijven we ook doen – de handen ineengeslagen om ongewenste invloed via

financiering tegen te gaan. Daar zou sprake van zijn als buitenlandse financiering samengaat met ideologische beïnvloeding die bijdraagt aan antidemocratisch, anti-integratisch en onverdraagzaam gedrag. We werken heel bewust samen met de politie, het Openbaar Ministerie, de Belastingdienst, de veiligheidsdiensten en de ministeries. Het is een terugkerend onderwerp bij bestuurlijke overleggen, landelijk maar ook regionaal en plaatselijk. De gemeente heeft geen enkele bevoegdheid om financiële controles te doen, maar dat wist u volgens mij allang. Wij blijven door gaan met onze driesporenaanpak: interactie, aanspreken en verstoren/handhaven als dat kan. Ik ontraad deze motie ten zeerste. Dat was het.

De **VOORZITTER**: Hiermee zijn wij aan het einde gekomen van de beantwoording van de wethouders en de burgemeester. Ik neem aan dat er partijen zijn die behoefte hebben aan een schorsing.

Mevrouw **FERKET** (D66): Om teleurstellingen te voorkomen, wil ik 30 minuten aanvragen. Het spijt me, maar er moeten mensen naar het toilet. Dat heb ik net zelf ook gedaan, maar mijn fractie bleef braaf zitten. Wij gaan het niet redden. Laten we realistisch zijn. Als we eerder klaar zijn, komen we uiteraard zo snel mogelijk terug.

De **VOORZITTER**: Dat kan niet. We kunnen wel 20 minuten schorsen en dan verlengen, maar 30 minuten en dan korter kan niet.

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik steun van harte het voorstel om 20 minuten te schorsen. Als er nog D66'ers op het toilet zitten, doen we er nog 10 minuten bij, maar dat beslissen we dan.

De **VOORZITTER**: Ik constateer dat een meerderheid van de raad kiest voor 20 minuten. Succes!

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

(Bij hervatting van de vergadering heeft de heer Zwanenberg het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Van Zanen.)

De **VOORZITTER** heropent de vergadering spreekt als volgt:

Dames en heren! Aan het begin van de tweede termijn wil ik een korte ronde maken met de vraag wat de schorsing heeft opgeleverd en of er moties kunnen worden ingetrokken, opdat we dat niet allemaal achttien keer hoeven te herhalen. Ik weet niet of dat gaat werken. Gewoon het nummer noemen als een motie wordt ingetrokken. Dat scheelt zo meteen weer.

De heer **GILISSEN** (VVD): Motie 94 was al ingetrokken. Motie 92 "Online participatie" is overgenomen en die wil ik daarom ook graag intrekken.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Motie 102 is overgenomen, dus die kunnen wij intrekken.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Motie 111 "Stop verkoop sociale huur" en 112 "Geen opbod bij nieuwbouwwoningen" houden wij aan tot het stadsakkoord.

De **VOORZITTER**: Dan trekt u motie 111 en 112 in. Daar komt u op een later tijdstip op terug.

De heer **SUNGUR** (DENK): Motie 134 "Stagegarantie voor mbo-studenten" trekken wij in. Wij zullen daar straks een nieuwe motie voor indienen. Motie 135 trekken wij voor nu ook in. Wij wachten de brief van de wethouder af. Motie 137 trekken wij ook in. Wij gaan hierover graag met de andere partijen, het college en de politie in gesprek.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Excuus, ik ben er eentje vergeten. Motie 106 trek ik in om zo een nieuwe in te dienen.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Wij trekken motie 140 en 143 in. Motie 144 trekken wij ook in. Daar dienen wij straks een nieuwe variant voor in.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Wij trekken motie 116 in. De wethouder deed een gedeeltelijke

toezegging, maar daar doen we het voor. De moties 117 en 119 zijn volledig overgenomen. Wij trekken die daarom ook in.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Motie 122 is wel overgenomen, maar wij brengen die toch graag in stemming. Dan weten mensen dat. Motie 123 trekken wij in. Wij dienen zo een nieuwe motie in. Motie 124 trekken wij in en ook daar dienen wij een nieuwe motie voor in. Motie 126 is overgenomen en die trekken wij bij dezen in. De moties 128 en 129 zijn overgenomen en worden ingetrokken. Over motie 132 ga ik straks nog een vraag stellen. Motie 133 trekken wij in en wij dienen straks een nieuwe motie daarvoor in.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Motie 149 "Bestrijden van de eenzaamheid" kan worden ingetrokken, want die wordt overgenomen. Motie 151 "Inzichtelijkheid in instroom van bijstand" trek ik in omdat de wethouder heeft toegezegd dat zij de cijfers in het dashboard wil opnemen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Motie 145 "Echte sociale huur" breng ik niet in stemming. Die blijft wel in mijn gedachten. Ik kom daar misschien op een later tijdstip nog op terug.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Volgens mij is motie 157 overgenomen. Wij trekken die in, evenals motie 159 en 160. Motie 161 is ontraden. Het is een definitiekwestie. Ik trek die in en zal die wellicht nog een keer inbrengen.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Motie 120 "Utrechtse Onderwijsagenda" is overgenomen. Wij trekken die in.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik kom nog even terug op motie 115 over de controle-BABS. Daar kom ik terug op mijn steun. Die zal ik intrekken.

De **VOORZITTER**: U hebt motie 115 niet ingediend, maar trekt uw steun daarvoor in. Wij gaan over tot de tweede termijn. Beperkt u zich tot het hoogst noodzakelijke, als dat kan.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik dank het college voor de beantwoording in eerste termijn en voor de toezeggingen. Dat geeft veel vertrouwen. Goed dat het college rond de toegankelijkheid die doelenboom goed op orde gaat brengen om resultaten te bereiken.

Ik begin met motie 91 "Verantwoordingsdag". Ik ben blij met de ruimhartige toezegging van de wethouder. Laten we samen aan de slag gaan. Er zit ook een opdracht bij aan de griffie, dus ik wil de motie graag in stemming brengen.

Motie 93 "Mbo-campus op Lage Weide": ik heb het met de fractie besproken en wij vinden dat het, aangezien de Staten ook een uitspraak hebben gedaan en die via een motie is vastgelegd, goed is als de raad zich uitsprekt voor dit initiatief, om richting de partijen aan te geven dat deze raad serieus werk wil maken en het onderzoek van het college steunt. Motie 93 brengen wij ook in stemming.

Dan motie 95 "Besluit aanvraag een laadpaal binnen twee maanden". Dank voor de reacties van de wethouder. Ik begrijp dat wij de ambitie delen om de doorlooptijd zo kort mogelijk te maken. Ik zie geknik. Dat is fijn. Dan kunnen we de motie intrekken.

Motie 96 "Varen vergroenen, dan ook een laadpaal graag": ook daarvoor geldt dat het college onderschrijft dat, als wij willen verduurzamen, daar misschien een extra stap voor nodig is. Die ambitie delen wij. Ik zie dat de wethouder heel geïnteresseerd kijkt. Dat is mooi, dan kunnen we motie 96 ook intrekken.

De moties 97, 98, 99, 100 en 101 gaan wij gewoon in stemming brengen. Dat geldt ook voor onze twee amendementen, 25 en 26. Over amendement 26 wil ik het volgende zeggen. Er rest mij geen tijd om daarvoor een nieuwe versie in te dienen. Misschien dat het helpt om partijen over de streep te trekken. Wij zijn best bereid om het college wat ruimte te geven bij de uitvoering van amendement 26. Als je geld in reserves stopt, kun je het er altijd weer uithalen. Volgens mij delen wij het doel, maar misschien kan de wethouder zeggen hoe hij het ziet.

Ik heb nog één motie om in te dienen. Die ontstond tijdens het interruptiedebat bij de bijdrage van mevrouw De Boer, namelijk over het kennismakingsgesprek met de wethouders voordat ze benoemd worden. Ik heb daar een motie van gemaakt, getiteld "Kennismaken met wethouders" en die is raadsbreed ondersteund. Ik dien de motie graag in.

"Motie 164

Kennismaken met wethouders

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van het raadsvoorstel "Voorjaarsnota 2018 en Eerste Bestuursrapportage 2018", constaterende dat:

- de raad de wethouders benoemt ingevolge art. 35 van de Gemeentewet;
- de beoogde coalitiepartijen wethouders voorstellen voor de benoeming tot wethouder;
- de raad op dit moment geen kans heeft om voor de benoeming kennis te maken met een kandidaat-wethouder;

overwegende dat:

het wenselijk is om kennis te maken met een kandidaat-wethouder voordat deze wordt benoemd;

sprekt als haar mening uit dat:

er voorafgaand aan toekomstige benoeming van een kandidaat-wethouder een kennismakings-gesprek plaatsvindt met de raad, waarbij de raad vragen kan stellen over de achtergrond, ambities en inzet van de kandidaat-wethouder en daarover in gesprek kan gaan, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw De Boer, de heer Bos, de heer Van Deún, mevrouw Van Esch, mevrouw Ferket, de heer Gilissen, de heer Homan, de heer Schipper, mevrouw Streefland-Driesprong, de heer Sungur, de heer Van Waveren en de heer Van der Zweth.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben superblij met de toezegging over Rotsoord. Heel mooi dat het daar groener gaat worden, al kan het misschien nog even duren. Er is hoop voor de toekomst. Hoopvol, zo zou ik tegen mevrouw Streefland willen zeggen.

Ik wil nog iets zeggen over het centraal aanmeldmoment. Er is toegezegd om dit mee te nemen in de Utrechtse Onderwijsagenda. Wij benadrukken nogmaals dat daar echt urgentie uit moet spreken. Er is al heel veel over gesproken, maar wat ons betreft moet er nu echt iets gebeuren en moet het afgelopen zijn met alle lijstjes die de scholen zelf bijhouden in hun eigen registratiesysteem. Dan hebben we zogenaamd een centraal moment. Dat wil ik nog even meegeven aan de wethouder.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Ik ben blij om te horen wat de GroenLinks-fractie zegt over het centraal aanmeldmoment. Ik ben benieuwd wat zij doet met de motie. Die laten wij gewoon doorgaan.

Met betrekking tot loondispensatie vroegen wij nadrukkelijk om een uitspraak van de raad, om ons als gemeente en als gemeenteraad uit te spreken. Die motie wordt daarom, ondanks het overnemen, gewoon in stemming gebracht.

Motie 106 voor een baangarantie mbo-studenten is ingetrokken. Ik dien daarvoor een nieuwe in, met nu ook GroenLinks erbij, naast de SP en Student & Starter. Het dictum is licht gewijzigd.

"Motie 165

Baangarantie mbo-studenten

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, gehoord de beraadslaging, constaterende dat:

- het coalitieakkoord mbo'ers in de schijnwerpers wil zetten;
- dit college wil investeren in een goede aansluiting tussen onderwijs en het bedrijfsleven in Utrecht;
- dit college wil investeren in een inclusieve arbeidsmarkt;

overwegende dat:

- de baangaranties voor mbo-studenten in het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid een succes zijn;
- verschillende wijken in Utrecht een hoge (jeugd)werkloosheid kennen;
- de werkloosheid onder praktische geschoolden het hoogst is;
- veel afgestudeerden mbo'ers staan te springen om werk;
- werkgevers staan te springen om goede arbeidskrachten;
- veel sectoren een tekort aan personeel kennen;
- in de raadsinformatiebijeenkomst "Werkgelegenheid van de toekomst" de betrokken organisaties hun ambities van samenwerking en elkaar versterken duidelijk naar voren brachten;

- een actieve rol van de gemeente op de arbeidsmarkt zeer effectief is; draagt het college op:
- uit te zoeken welke mogelijkheden er zijn om met baangaranties te werken voor mbo-studenten om zo te zorgen voor duurzame werkgelegenheid voor deze studenten;
- om hierover in gesprek te gaan met betrokken organisaties als onderwijsinstellingen en werkgevers;
- de uitkomsten van deze gesprekken en een eventuele pilot onderdeel te maken van de bredere aanpak om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te verbeteren;
- de raad hierover te informeren voor de voorjaarsnota 2019, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Kleinrensink, mevrouw Oosters, de heer Wiegant en mijzelf.

Tot slot hadden wij een vraag gesteld aan de wethouder Wonen om ook bij koopwoningen te kijken naar sociaaleconomische binding met de regio, bijvoorbeeld dat mensen hier hebben gewoond, gewerkt of gestudeerd of dat familieleden dat hebben gedaan. Wellicht kan zij dat bij de koopwoningen meenemen in het stadsakkoord.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wij vinden het wel zo netjes om te reageren op amendement 29. Complimenten aan de heer Van Waveren van het CDA die onze stukken helemaal uitpluist. De dekking vinden wij interessant. De wethouder Sport zei dat wij hier ongeveer een kwart veld van kunnen financieren. Het is wel een structurele dekking. Dat moet ik de heer Van Waveren nageven. Wij hebben even overlegd in de fractie en stellen nu voor om motie 119 van het CDA te steunen om meer inzicht te krijgen in de ramingen en de afspraken die wij maken en met een gewijzigd raadsvoorstel te komen. Nogmaals complimenten. Het is een beetje lastig, want het CDA neemt voor het amendement 29 wel de plussen mee maar niet de minnen. Hoe gaan we om met die ramingen? Wij willen het in één keer goed doen. Dus geen steun voor amendement 29 maar wel voor motie 119.

We begrepen dat DENK motie 136 over discriminatie op de arbeidsmarkt wel in stemming wil brengen. Of is die ingetrokken?

De heer **SUNGUR** (DENK): De motie 136 over de woningmarkt wordt wel in stemming gebracht. Motie 135 over de arbeidsmarkt hebben we ingetrokken.

Mevrouw **FERKET** (D66): O ja, de motie over de woningmarkt blijft staan. Ook daar herhalen wij het debat van eerder. Een mystery guest is een heel zwaar middel om in te zetten. Op dit moment zijn er meerdere maatregelen. De wethouder Wonen zei dat al. We gaan sowieso een nieuwe Discriminatieagenda maken. Volgens mij hebben we nu genoeg maatregelen om de discriminatie, waar wij allemaal tegen zijn, aan te pakken. Vooralsnog geen steun voor dit zware middel.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik beperk mij tot de motie over de wijkraden. Motie 118 trekken wij in. Wij hebben een aangepaste variant, die probeert kort en bondig de kern van het debat samen te vatten en te borgen dat de wijkraden in 2019 met een wijkraadpleging kunnen beginnen en die kunnen afronden. Wij vinden dat, als wij met hen het gesprek aangaan, zij ondertussen niet alleen maar met het gesprek bezig moeten zijn, want dan steken wij heel veel energie in praten over participatie in plaats van het te doen. Wij dienen een nieuwe motie "Wijkraden" in en verzoeken het college de wijkraden zekerheid te geven dat zij hun wijkraadpleging in 2019 kunnen voorbereiden en uitvoeren. Als het college dat niet van plan is, kunnen we net zo goed het coalitieakkoord doorzetten en per 1-1-2019 de stekker eruit trekken.

"Motie 166

Wijkraden

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018, ter bespreking van de Voorjaarsnota en het coalitieakkoord, overwegende dat:

1. het college voortvarend aan de slag wil met wijkparticipatie;
 2. het college de wijkraden ook niet wit overvallen met plotselinge ingrepen;
- verzoekt het college:

1. de wijkraden de zekerheid te geven dat zij hun wijkraadpleging in 2019 kunnen voorbereiden

en uitvoeren,
en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Zwinkels en de heren Bos, Van Dalen, Van Heuven en Zweth.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): De heer Van Waveren doet nu net alsof de wijkraden niets anders doen dan wijkraadplegingen. Dat doet hen ernstig tekort. Wat voegt deze motie toe aan de toezegging die de wethouder al heeft gedaan?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Op het eerste punt geef ik mevrouw De Boer helemaal gelijk. Ze doen natuurlijk veel meer en dat moeten we ook waarderen. Het belangrijke punt waar wij nu over spreken, is of je die wijkraadpleging kunt opstarten. Wij hebben dat de wethouder niet horen zeggen. Zij heeft gezegd dat zij met de wijkraden in gesprek gaat en gaat kijken wat ze gaat doen. Dan ga je weer een periode van onzekerheid in, waarin niet duidelijk is wat er gaat gebeuren. Ik vind juist dat je die wijkraden rust moet geven, zodat de meeste leden van die wijkraden gewoon met hun werk, hun adviezen en hun wijkraadpleging aan de slag kunnen gaan. Een aantal mensen uit de wijkraad gaat misschien het gesprek aan over de wijze waarop de wijkraad moet worden ingericht, maar we moeten niet het hele systeem stilzetten en in onzekerheid laten. We moeten het juist aan de gang houden tot we iets nieuws hebben. Volgens mij is dat de bedoeling.

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! Mijn fractie is heel blij met de toezegging van de wethouder om de Utrechtse Onderwijsagenda voortvarend op te pakken. Veel moties gingen over het onderwijs vandaag. We willen de wethouder als eerste prioriteit meegeven dat we leraren nodig hebben. Anders kun je al die andere dingen ook niet.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Motie 121 willen wij in stemming brengen. Wij denken dat het technisch haalbaar is om klimaatneutraal te worden en we denken ook dat het moet en dat het vooral een kwestie van geld is. Wij zien uit naar de procesbrief die na de zomer beloofd is, maar wij vinden het belangrijk dat te doen.

Ik heb al gezegd dat ik de wethouder dank voor het overnemen van motie 122 "Bontvrij", maar wij vinden het belangrijk dat de raad hier zijn oordeel over geeft en brengen de motie toch in stemming.

Ten aanzien van motie 123 is aangegeven dat het onderzoek als een soort monitoring werd gezien. Daarom dienen wij hierbij een nieuwe motie in.

"Motie 167

Geen verkoop levende kreeften, krabben en vissen voor consumptie

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, constaterende dat:

- er op Utrechtse markten en in winkels levende kreeften, krabben en vissen verkocht worden voor consumptie;
- de Marktverordening de verkoop van levende kreeften, krabben en vissen niet uitsluit. Ook voor winkels geldt geen verbod;
- het verkopen van levende kreeften, krabben en vissen voor consumptie niet samengaat met een diervriendelijk Utrecht en verantwoord ondernemen;
- steeds meer winkels besluiten geen levende kreeften te (gaan) verkopen, zoals Jumbo Leidsche Rijn.

overwegende dat:

- 1037 Against Animal Cruelty op 24 juni 2018 een onderzoek publiceerde naar het onnodige en excessieve leed van kreeften en krabben nadat ze gevangen zijn tot het moment dat ze bij de consument terechtkomen;
- het verkopen van levende kreeften, krabben en vissen voor consumptie nog meer dierenleed veroorzaakt doordat zij door leken thuis worden gedood;
- markten en winkels geen geschikte locatie zijn om levende kreeften, krabben en vissen te verkopen, gezien het onmogelijk is om stress, angst en pijn bij deze dieren te voorkomen, en gezien de onmogelijkheid tot goede 'huisvesting';

sprekt als haar mening uit dat:

- ook levende kreeften, krabben en vissen in landelijke wetgeving beschermd zouden moeten

- worden tegen ernstig leed veroorzaakt door de voedselindustrie;
- Utrecht met het ontmoedigen van de verkoop van levende kreeften, krabben en vissen toewerkt naar een echt diervriendelijk Utrecht.

verzoekt het college:

uiterlijk begin 2019 te starten met gesprekken met, of een brief naar, marktmeesters/markt-ondernemers en (vis)winkels om hen te bewegen geen levende kreeften, krabben en vissen voor consumptie meer te verkopen, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Assen, de heer Wiegant en mijzelf.

Voor motie 124 heb ik een nieuwe variant gemaakt en die wordt ondersteund door zeer veel partijen. Ik dien die hierbij in.

"Motie 168

Ook dierenmishandeling verdient een plek in de MDA++ aanpak

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, constaterende dat:

- er een duidelijke correlatie bestaat tussen dierenmishandeling en huiselijk geweld;
- in de multidisciplinaire aanpak voor huiselijk geweld MDA++ van minister de Jonge geen vermelding wordt gemaakt van dierenmishandeling en de aanpak daarvan in het kader van huiselijk geweld;

overwegende dat:

- partijen als GroenLinks, D66, CDA en VVD en wethouders meegaan in de wens van de Partij voor de Dieren om meer aandacht te vragen voor de correlatie tussen huiselijk geweld en dierenmishandeling;
- de wethouder Maatschappelijke Ondersteuning aangaf dat er op het gebied van huiselijk geweld nog meer te melden is richting de minister dan 'alleen' dierenmishandeling;
- het mogelijk is in een gesprek met/brief naar de minister over dierenmishandeling en huiselijk geweld ook andere issues die de G4 aangepakt wil hebben op het gebied van huiselijk geweld aan te kaarten;

verzoekt het college:

- zoveel mogelijk de krachten te bundelen met de desbetreffende portefeuillehouders van andere gemeenten (van de G4) om dierenmishandeling in het kader van huiselijk geweld in de MDA++ aanpak onder de aandacht te brengen bij minister de Jonge;
- in het eerste kwartaal van 2019 hierover terug te koppelen naar de raad, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Assen, mevrouw Bijsterbosch, de heer Bos, de heer Van Heuven, de heer Homan, mevrouw Rajkowski, mevrouw Streefland-Driesprong, de heer Sungur, de heer Virginia, de heer Wiegant en mevrouw Zwinkels.

Dank voor de toezegging bij motie 125. Wij zijn heel benieuwd naar de Omgevingsvisie en houden deze motie aan. Motie 127 willen wij in stemming brengen. Wij vinden de ecofoon essentieel, ook altijd. Motie 130 blijft gehandhaafd en dat geldt ook voor motie 131.

Bij motie 132 heb ik nog de vraag wanneer het plan van aanpak er komt. Volgens mij is de motie bijna geheel toegezegd, maar wij zijn benieuwd wanneer het plan komt. Dan kunnen wij de motie eventueel intrekken.

De **VOORZITTER**: Kan de wethouder meteen antwoorden?

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Wij gaan in gesprek met de evenementenorganisaties. Dat zal na het reces worden. Staat u mij toe om enige tijd te nemen om het mee te nemen bij de gesprekken over evenementen en leges.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Bij dezen is motie 132 ingetrokken. Wij komen daarop terug. Voor motie 133 hebben wij een nieuwe variant gemaakt die ik hierbij indien.

"Motie 169

Geef schone taxi's voorrang

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, constaterende dat:

- het coalitieakkoord 'Utrecht Ruimte voor iedereen' een emissieloze milieuzone voorstelt voor het jaar 2030;
- in Amsterdam sinds 2016 een Convenant Schone taxi's bestaat, waarbij artikel 4 voorziet in een Schone Taxistandplaats bij Amsterdam Centraal Station waar elektrische taxi's voorrang krijgen op taxi's op fossiele brandstoffen;

overwegende dat:

- taxi's een veelgebruikt vervoersmiddel zijn binnen de Utrechtse milieuzone;
- de Utrechtse taxi's momenteel niet tot nauwelijks elektrisch zijn;
- taxichauffeurs en -bedrijven sneller zullen afstappen van fossiele brandstoffen als ze daarbij geholpen worden door financiële prikkels;

verzoekt het college:

- de overstap naar schone taxi's samen en in overleg met de sector te maken;
 - de uiteindelijke taxistandplaatsen in het Stationsgebied, waar laadpalen komen te staan, zodanig in te richten dat schone taxi's daar gebruik van kunnen maken en daarmee een voorbeeld zijn voor chauffeurs met taxi's met uitstoot, geïnspireerd op het Amsterdamse Convenant Schone Taxi's;
 - te onderzoeken hoe het college de taxichauffeurs financieel kan ondersteunen bij het overgaan naar een elektrische wagen,
- en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Van Heuven, de heer Işik en mevrouw Zwinkels.

De heer **SUNGUR** (DENK): Voorzitter! Wij trekken motie 134 in en dienen daarvoor in de plaats een nieuwe motie in, waarin we het college verzoeken in overleg te treden met mbo-instellingen in Utrecht, het bedrijfsleven en andere relevante partners om te onderzoeken hoe zij garant kunnen staan voor een stageplaats voor mbo-studenten die studeren aan mbo-instellingen in Utrecht. Wij doen dat samen met de fracties van D66, ChristenUnie, Student & Starter, GroenLinks, VVD, PvdA, SP, CDA, PvdD en de PVV.

"Motie 170

Stagegarantie voor mbo-studenten

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 5 juli 2018 ter bespreking van de Voorjaarsnota 2018, constaterende dat:

- er onvoldoende stageplaatsen zijn om alle mbo-studenten die studeren aan een mbo-instelling in Utrecht te voorzien van een stageplaats;
- er nog steeds mbo-instellingen zijn in Utrecht die de verantwoordelijkheid voor het vinden van een stageplek eenzijdig bij studenten leggen;
- er jongeren zijn in het mbo die hun opleiding staken omdat zij geen stageplaats kunnen vinden;

overwegende dat:

- mbo-instellingen een zorgplicht hebben voor wat betreft de beschikbaarheid van een stageplaats en dus alles in het werk moeten stellen om studenten naar een stageplaats te begeleiden;
- het leerbedrijf bepaalt voor welke studenten zij stageplaatsen kunnen aanbieden;
- mbo-studenten niet de dupe moge worden van een tekort aan of niet kunnen vinden van stageplaatsen;

verzoekt het college:

in overleg te treden met mbo-instellingen uit Utrecht, het bedrijfsleven en andere relevante partners om te onderzoeken hoe zij garant kunnen staan voor een stageplaats voor mbo-studenten die studeren aan mbo-instellingen in Utrecht, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer El Abassi, mevrouw Assen, de heer Van Corler, de heer Van Deún, mevrouw Ferket, de heer Van Heuven, de heer Homan, de heer Koning, mevrouw Streefland-Driesprong en de heer Wiegant.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Motie 139 over kwetsbare jongeren is overgenomen, maar brengen wij toch in stemming, omdat wij het belangrijk vinden dat de raad hier expliciet

prioriteit aan geeft. Wij willen graag de uitvoering door het college waarborgen.

Motie 140 heb ik ingetrokken. Ik ben blij dat de wethouder aan de slag wil met die Friends-woningen. Wie weet zien we die over een paar jaar ergens staan. Dat lijkt me heel mooi.

Motie 141 over de woonvorm studentenhotel en de huur rechten brengen we wel in stemming. Wij vinden de wethouder behoorlijk stellig in zijn beantwoording dat het juridisch allemaal te moeilijk is. Ik heb het nog even nagezocht in een oud document uit Amsterdam, geschreven door Amsterdamse ambtenaren. Daarin staat: "De beantwoording van de vraag wanneer sprake is van wonen of hotel is lastig en staat momenteel in Amsterdam hevig ter discussie, onder meer doordat er diverse nieuwe mengvormen van verblijf ontstaan die niet geheel passen binnen de huidige reguliere woon- en hotelvormen. De beantwoording is vanuit planologisch oogpunt niet eenvoudig." Zo eenvoudig als de wethouder schetst, is het dus volgens mij niet. De motie blijft gehandhaafd.

Motie 142 "Creativiteit kent geen anciënniteit in stroomversnelling" blijft ook gehandhaafd. De wethouder heeft die niet overgenomen en zei dat de raad erover moet beslissen. Volgens mij staat er een meerderheid van de fracties onder, dus ik ga ervan uit dat het goed komt.

Motie 143 is ingetrokken. Ik ben blij dat de wethouder aan de slag gaat met deze motie "Pils in het park". Ik ben blij dat er eindelijk nieuwe standplaatsen komen en dat we die levendigheid in de parken krijgen. Daar is Student & Starter heel blij mee.

Dan kom ik bij motie 144. Die hebben wij ingetrokken en in plaats daarvan heb ik een nieuwe motie over de aantrekkelijke afvalbakken, met een iets zachter dictum, dat het college hopelijk iets meer ruimte geeft waardoor de motie meer steun kan krijgen.

"Motie 171

Aantrekkelijke afvalbakken

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 5 juli 2018, ter behandeling van de Voorjaarsnota 2018 en Jaarstukken 2017, constaterende dat:

- dat er veel negatieve aandacht is rondom het Nieuwe Inzamelen wat momenteel wordt uitgerold;
- de pilot gescheiden inzamelen in winkelcentrum Lunetten (M169/2015) niet tot gescheiden afvalstromen van recyclebare kwaliteit leidde;
- het publiek nog niet voldoende bewust is van de positieve gevolgen van afval scheiden die bijdragen aan het verminderen van de afvalberg, niet alleen thuis maar ook in de openbare ruimte;
- er in parken duidelijk vraag is naar gescheiden inzameling, zoals blijkt uit het bijplaatsen van glas;

overwegende dat:

- de pilot in Lunetten wel een verbetering leverde in de kwaliteitsmeting zwerfafval;
- de gemeente een voorbeeldfunctie heeft in het Nieuwe Inzamelen beleid;
- er veel aantrekkelijke varianten op afvalbakken zijn waarin afval gescheiden kan worden ingezameld;
- dit een goede wijze kan zijn om meer bewustwording te creëren over bronscheiding;
- gedrag niet zomaar verandert, en hierover actief bewustwording moet worden gecreëerd;
- door een gescheiden inzameling te combineren met een bewustwordingscampagne, de effecten op de sorteerkwaliteit kan worden gemeten met sorteeranalyses;

draagt het college op:

- te onderzoeken hoe een pilot met het plaatsen van aantrekkelijke afvalbakken in de stad met gescheiden inzameling op strategische plekken zoals drukke voetgangersgebieden en druk bezochte parken, domeinoverstijgend kan worden bekostigd, inclusief het vinden van mogelijke subsidiebronnen;
- in de randvoorwaarden van deze pilot ook een bewustwordingscampagne op te nemen over het belang van goed scheiden van afvalstromen;
- erop toe te zien dat dit voorstel kan worden meegenomen in de behandeling van de programmabegroting 2019, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie wordt mede ingediend door de heer Sungur, de heer Van Deún, mevrouw Van Esch, de heer Van Dalen, de heer Isik, mevrouw Zwinkels en mijzelf.

Tot slot wil ik nog iets zeggen over de nachtwinkels. Ik heb gedreigd met een motie, maar die gaan

we niet indienen. We gaan het concept nog wat verder uitwerken. We willen namelijk graag dat het aantrekkelijk wordt voor ondernemers om zo'n nachtwinkel te beginnen. Wij zijn ervan overtuigd dat de vraag van mensen in de stad er is. Wij blijven ermee doorgaan en hopelijk komen die nachtwinkels er ooit.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik had voor deze termijn gezwaaid met een mogelijke motie over energielabels. Bij de wethouder proefde ik de wil om daarmee aan de slag te gaan richting de nieuwe prestatieafspraken. Die ruimte willen we hem graag bieden om boter bij de vis te leveren.

Motie 146 over het omkatten van sociale huur naar middenhuur brengen wij in stemming, omdat de wethouder die strenger interpreteert dan nodig is. Wij willen horen wat de raad ervan vindt.

Op de vrijwillige bijdrage voor schoolreisjes komt de wethouder voor de Kerst terug. Wij zullen dan een cijfer geven dat zij op haar Kerstrapport kan zetten.

Bij motie 147 over parkeervergunningen voor mantelzorgers proefde ik bij de wethouder geen absolute onwil. Ik stel voor dat zij eens gaat kijken hoe het in Den Haag en Rotterdam geregeld is en daarover rapporteert. Wij brengen die nu nog niet in stemming, maar gooien die nog niet weg.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Ik dank het college voor de beantwoording. Ik kom even terug op motie 150 inzake het parkeren van scootmobielen en driewielers. Het gaat hier wel degelijk over de openbare ruimte en niet over Wmo-maatwerkvoorzieningen. Het gaat bijvoorbeeld om parkeren rondom het stadhuis. Daarom wil ik de motie wel in stemming brengen, ondanks de toezeggingen dat de wethouder het op de agenda wil houden. Daar ben ik blij mee.

De andere moties die wij hebben ingediend, wil ik graag in stemming brengen om het oordeel van de raad te horen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! De VVD-fractie heeft gevraagd naar amendement 26. Ik erken dat wij het doel delen. U biedt mij ruimte. Ik heb al toegezegd om na de zomer met een voorstel te komen hoe om te gaan met de financiën. Ik lees uw amendement. Laten wij dat vervolgens met elkaar bespreken en daarover uiteindelijk een besluit nemen. Dan ontraad ik het amendement op dit moment.

Motie 169 vervangt motie 133. Ik vind het prima om de discussie aan te gaan, zoals bij het tweede punt staat. Het derde punt gaat over het financieel ondersteunen. Als ik het goed heb begrepen, zijn onze vrienden in Amsterdam aan het onderzoeken of er financieel voordeel wordt behaald als je op schoon vervoer overgaat. Als ik de motie zo mag lezen dat niet alleen maar gemeentelijke financiering daarheen moet, maar dat er ook andere manieren zijn om om te gaan met elektrische taxi's ten opzichte van andere, lijkt me dat de richting waarbij financieel profijt kan ontstaan, ook bij de taxichauffeurs. Ik zie u knikken. Dan gaan we zo het gesprek met de taxibranche aan.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Nog even een reactie op amendement 26. Met deze toezegging kunnen wij leven. Wij zullen het amendement nu niet in stemming brengen en trekken het in.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik heb alleen nog het punt van de SP openstaan over de mantelzorgers. Het lukte mij niet om in een paar uur daar een goed beeld van te krijgen. Ik stel voor dat wij inderdaad gaan gluren bij de burens, even kijken hoe andere gemeenten het doen. Ik kom sowieso terug met een rapport over wat we daar gevonden hebben. Dat is de toezegging.

De heer **SCHIPPER** (SP): Dan is motie 147 bij dezen ingetrokken.

De heer **VAN OOIJEN** (wethouder): Voorzitter! Met betrekking tot motie 150 heb ik gezegd dat ik in de openbare ruimte wil kijken naar de toegankelijkheid, dus niet alleen gerelateerd aan de Wmo. Dat is een misverstand bij deze motie. Het gaat ook om de openbare ruimte en de toekomst van Agenda22. Ik zie dat in de volle breedte. Ik blijf de motie ontraden, maar het is een brede toezegging.

Dan motie 159. De heer Bos zegt dat ik de motie heb overgenomen. Dat is niet het geval. Ik heb een toezegging gedaan. Dat even ter correctie.

Motie 168 vervangt motie 124. Ik kan daar uitstekend mee uit de voeten. Het lijkt me een mooie tekst. Dank voor de aanpassing.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): De heer Van Ooijen zegt dat hij er prima mee uit de voeten kan. Betekent dat dat hij de motie overneemt?

De **VOORZITTER**: Ja, dat betekent het.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! De heer Van der Zweth heeft mij de vraag gesteld om bij koop te kijken naar sociaaleconomische binding en daarover eventueel in gesprek te gaan in het kader van het opstellen van een stadsakkoord. Volgens mij is het een herhaling van wat ik in de commissiebehandeling met de heer Işik heb gewisseld. Ons coalitieakkoord heet niet voor niets "Ruimte voor iedereen". Er wonen nogal wat stellen in Utrecht waarvan de een bijvoorbeeld in Eindhoven werkt en de andere in Amsterdam. Utrecht is met zijn uitstekende ov-bereikbaarheid een prachtige woonplek. Die kant zou ik dus niet op willen gaan.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Het idee erachter is dat je beleggers eruit drukt die helemaal niets met Utrecht te maken hebben. Wij vragen om dat mee te nemen in het stadsakkoord. Als dat niet kan, vragen we de wethouder om naar alternatieven te zoeken om dat soort partijen er een beetje uit te drukken. Die zorgen immers voor die achterlijk hoge prijzen.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Het doel kan ik delen. Het middel lijkt me niet het juiste. We zullen de komende tijd nagaan hoe wij daaraan op een andere manier vorm kunnen geven.

Motie 171 over de aantrekkelijke afvalbakken geeft met deze nieuwe redactie ruimte. Het gaat om een onderzoek hoe zo'n pilot tot stand zou kunnen komen en om een bewustwordingscampagne. De laatste bullet gaat een beetje terug op de algemene waarschuwing die collega Klein aan het begin van haar betoog gaf: "erop toe te zien dat dit voorstel kan worden meegenomen in de behandeling van een Programmabegroting". Daar vraagt u wat, want dat lijkt me gezien de tijd, de dekking en alles wat er met mogelijke subsidiebronnen moet gebeuren lastig. Ik wil graag meedenken over dit spoor, maar met deze redactie blijf ik de motie nog steeds ontraden.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Als hierin de bottleneck zitten, kunnen wij best een oplossing vinden en de motie iets verruimen. Misschien kan de wethouder de motie met die voorwaarde aannemen. Kan hij zelf een termijn noemen?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Het lijkt me werkbaar om voor het eind van het jaar een voorstel te doen, als ik de motie zo mag lezen.

De **VOORZITTER**: Nee, dan moet iemand dat even opschrijven. Als de wethouder dat toezegt, kunt u de motie intrekken.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Prima, dan zijn wij blij met de toezegging en trekken motie 171 in.

De heer **VERSCHUURE** (wethouder): Voorzitter! Er zijn een paar nieuwe moties ingediend en sommige zijn aangehouden, hoewel ze zijn overgenomen.

Ik ga graag met de provincie de samenwerking aan om te onderzoeken of de campus mogelijk is op Lage Weide.

Motie 106 is ingetrokken en daarvoor is 165 in de plaats gekomen. Volgens mij is die ongeveer in lijn met wat ik mondeling probeerde over te brengen. Ik kan die dus zo overnemen, maar misschien wil de PvdA-fractie die gewoon in stemming brengen.

Er is een nieuwe versie gekomen van motie 123 over de levende kreeften, krabben en vissen. In deze vorm kan ik die motie, motie 167, overnemen.

Motie 170 is volgens mij raadsbreed ondersteund en helemaal perfect. Ik kan die overnemen.

Dan nog een reflectie op motie 141 over het studentenhotel. Het staat iemand natuurlijk vrij om, als iemand een bestemming hotel heeft en een studentenhotel wil houden, via die lijn iets te realiseren. Dan kunnen wij daar heel weinig aan doen. Als hij dat doet via een woonbestemming is er van alles en nog wat mogelijk. In die lijn heeft mijn voorganger daar al vaker vanuit wonen het woord over gevoerd. Mochten wij deze vorm verbieden als het een bestemming hotel heeft en je de woonbestemming wilt veranderen, dan kost dat veel geld. Daarnaast wijs ik erop dat, als je dat doet, zo'n studentenhotel niet ten koste moet gaan van de studentenwoningpopulatie, dus het aantal. Dan verhoogt u eigenlijk de woningnood in die categorie.

Mevrouw **KLEIN** (wethouder): Voorzitter! Ik begin met motie 142. Ik heb misschien onbedoeld

verwarring gesticht. Ik heb gezegd: als de raad het wil, kan ik die overnemen. Ik herhaal dus: ik kan de motie overnemen.

Dan kom ik bij motie 166 over de wijkraden. Als de wijkraden hun wijkraadpleging 2019 kunnen voorbereiden en uitvoeren, is dat een ongeclausuleerd op slot zetten van die vernieuwing. Ik ben bang dat ik de motie ook moet ontraden. Voor wat het waard is: ik kan me wel helemaal vinden in de twee overwegingen. Ik wil graag aan de slag en ik wil de wijkraden niet overvallen met plotselinge ingrepen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Misschien is het handig om even een rondje te maken om te horen wat er wel of niet wordt ingetrokken. Ik heb er geen, maar misschien de collega's wel.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Ik trek de moties 167, 168 en 169 in, want die zijn alle drie overgenomen.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Ik blij met de brede toezegging van de wethouder aangaande mijn motie 150 inzake parkeren scootmobielen. Misschien kunnen wij een keer in overleg. Ik kan de motie intrekken.

De **VOORZITTER**: Ik constateer dat er geen andere fracties zijn die moties willen intrekken.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Ik wil graag vijf minuten schorsen.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

Na heropening van de vergadering spreekt de **VOORZITTER** als volgt:
Dames en heren! Zijn er nog fracties die meer schorsingstijd nodig hebben? De schorsing is nu zes keer verlengd; het wordt nu wel een vertoning, als het dat niet al enige tijd is.
Ik begrijp dat de D66-fractie nog vijf minuten schorsing nodig heeft.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik wil graag reageren op dit schorsingsverzoek.

De **VOORZITTER**: Waarom laat u zes schorsingsverzoeken toe en begint u bij de zevende ...

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik vind het in het kader van openheid en transparantie prettig om te weten wat het hangende punt is. Er zitten 35 mensen te wachten, evenals veel hardwerkende ambtenaren. Het zou misschien de pijn iets verzachten als wij weten welk punt zo zwaar op de maag ligt.

De **VOORZITTER**: Ik vind dit een redelijk verzoek, na zes achtereenvolgende verzoeken om de schorsing met vijf minuten te verlengen. Ik kijk de betrokken raadsleden aan. Wie kan er iets over zeggen? Anders gaan wij gewoon schorsen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wat ons betreft kunnen wij gaan stemmen.

De **VOORZITTER**: Ik stel vast dat er geen schorsing meer nodig is en wij kunnen overgaan tot de stemmingen.

Dames en heren, geachte leden van de gemeenteraad! Ik heb grote bewondering en veel respect voor al uw inzet en uw uithoudingsvermogen, ook van de mensen thuis.

Aan de orde is de stemming over het voorstel inzake de Jaarstukken 2017.

Z.h.o. wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

Aan de orde is de stemming over amendement 27 (Van het fietspad gesnord).

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Wij delen de ambitie om de snorfiets van het fietspad af te krijgen, maar als wij geld hebben, zijn er zo veel andere doelen, zoals de vrijwillige ouderbijdrage of de armoedebestrijding. Dan kiezen wij echt anders. Daarom stemmen wij tegen het amendement.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Wij zullen tegenstemmen. Dit is echt automobilistje pesten en levensgevaarlijk voor de mensen die op een 25 km-voertuig rijden.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de stemverklaring van de heer Van der Zweth.

Amendement 27 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Student & Starter, CDA, PvdD, GroenLinks, ChristenUnie en D66 ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 28 (Investeer in extra snelheidspanelen).

Amendement 28 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van Student & Starter ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 29 (Als we het toch ophalen, kunnen we het maar beter ook investeren, in sport natuurlijk!).

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD):
Voorzitter! Wij zijn geen voorstander van nieuw kunstgras en stemmen daarom tegen dit amendement, hoe sympathiek dit ook is.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Wij vinden het sowieso goed gevonden van de heer Van Waveren, maar hij neemt alleen plussen mee en geen minnen. Dat vinden wij toch een probleem. Wij zullen dus tegen dit amendement stemmen.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Het gaat niet om een enorm bedrag, maar ik denk dat al het extra geld voor sport mooi meegenomen is, gelet op de tekorten. Wij zullen dus voorstemmen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van GroenLinks. Wij kijken uit naar de opvolging van motie 119.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Goed gevonden van het CDA. Wij steunen het amendement graag. Ik wijs de wethouder stiekem al op de zojuist aangenomen actuele motie, waarin precies om een dergelijke verandering gevraagd wordt.

Amendement 29 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, SP, Student & Starter, CDA, VVD, DENK, PvdA en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen en de leden van de fracties van PvdD, GroenLinks, D66 en ChristenUnie ertegen.

Aan de orde is de stemming over amendement 30 (Aanpak Huisjesmelkers borgen, ook na 2020).

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Wij hopen natuurlijk van harte dat deze aanpak snel overbodig zal zijn, maar wij denken dat dit helaas voorlopig niet het geval zal zijn en dat wij nog hard zullen moeten werken om de rechten van huurders te beschermen. Wij stemmen dus van harte voor dit amendement.

Amendement 30 wordt hierna bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 31 (Beperk de Utrechtse Schuldenberg).

Amendement 31 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van VVD, Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over het voorstel inzake de Voorjaarsnota 2018 en de Eerste Bestuursrapportage 2018.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik ben natuurlijk hartstikke blij met het aannemen van het amendement over de huismelkers, waar wie zich mij bijdrage tijdens de algemene beschouwingen nog kan herinneren, zal zich heugen dat wij ene aantal punten hadden waarmee wij het absoluut niet eens zijn. Het op de pof leven was daar één van. Dat maakt dat wij niet akkoord kunnen gaan met deze

voorjaarsnota.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Op zich vinden wij dat er mooie en ook wel ambitieuze ideeën in de voorjaarsnota staan, maar wat ons betreft lang niet concreet genoeg. Wij zien geen goede ambitieuze doelen en geen tussendoelen waaraan wij ons kunnen vastpinnen. Wij hebben dus geen idee waar wij precies naartoe gaan. Daarom stemmen wij tegen de voorjaarsnota.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, D66 en ChristenUnie ervoor zijn.

Aan de orde is de stemming over motie 91 (Verantwoordingsdag).

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Er zit een aantal aardige suggesties en aanbevelingen voor het college in deze motie. Toch vinden wij het idee van een verantwoordingsdag een beetje gek. Daar zijn wij geen fan van. De oorspronkelijke motie hebben wij niet gesteund en zullen ook deze motie niet steunen.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Wij vonden de resultaten van de eerste verantwoordingsdag onvoldoende wat betreft geld, tijd en valse verwachtingen. Daarom stemmen wij tegen deze motie.

Motie 91 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PvdD, PVV en Stadsbelang Utrecht ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 93 (MBO–Campus Lage Weide).

Motie 93 wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 97 (Landelijke regels gelden ook in Utrecht).

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Een actieve houding van de lokale overheid op dit punt is meer dan gewenst. Wij zullen daarom tegen deze motie stemmen.

Motie 97 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, SP, CDA, VVD, Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 99 (Klopvaart uit het experiment).

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Klimaatverandering dwingt tot keuzes die niet altijd gemakkelijk, maar wel nodig zijn. Daarom stemmen wij tegen deze motie.

Motie 99 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van VVD, Stadsbelang Utrecht, SP en PVV ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 100 (Meer inzicht in individuele kosten en baten van het gas af).

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Voor ons is het een belangrijk punt dat de energietransitie er komt, maar dat daar ook klimaatrechtvaardigheid in zit. De rekening moet wel bij de juiste personen en instanties terecht komen. Vandaar dat wij de motie ondertekend hebben. Wij zullen de zaak met verve en kritisch volgen.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Wij kunnen het nog wel eens zijn met het gestelde achter de eerste bullet in het dictum van de motie, wij zijn het niet eens met het gestelde achter de derde bullet. Daarom zijn wij tegen motie 100.

Motie 100 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP, PVV, VVD, PvdA en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 101 (Draagvlakmeting Rijnenburg).

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Wij zijn op zich wel voor draagvlakmetingen, maar wij vinden de afbakening niet duidelijk. Het zou eerlijker zijn als de draagvlakmeting over de gehele gemeente zou worden gehouden. Dat is echter niet het geval. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Dit is een heel uitgebreid proces, waarover wij niet altijd te spreken zijn. Het draagvlak meten is volgens mij onze taak als raadslid. Wij zijn geen fan van referenda en dergelijke dingen. Deze draagvlakmeting neigt daar te veel naar. Laten wij dat gewoon zelf gaan anahoren.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ons gaat het erom dat er uiteindelijk een voorstel ligt waar ook de omwonenden iets aan hebben en waarvan zij mee kunnen profiteren. Wij wachten dat af. Op het moment dat wij dat goed kunnen beoordelen, hebben wij geen draagvlakmeting meer nodig. Wij zullen dus tegen dit voorstel stemmen.

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! Er zijn weinig participatieprocessen die zo grondig worden opgezet, waar zo veel middelen naartoe gaan en waar de raad zo scherp bovenop zit. Wat ons betreft is dat toereikend, want wij krijgen daaruit heel veel informatie, in het bijzonder van de omwonenden en de stakeholders. Die hierbij zo belangrijk zijn. Wat dat betreft is motie 101 voor ons overbodig.

Motie 101 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van VVD, Stadsbelang Utrecht en PVV ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 103 (Minimumloon betekent minimumloon).

Motie 103 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de VVD-fractie ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 104 (Dekking potentieel tekort schuldaanpak).

Mevrouw **DE KONING** (GroenLinks): Voorzitter! Wij zijn het eens met de PvdA dat gebruikers van armoederegelingen nooit de rekening van tegenvallers gepresenteerd mogen krijgen. Toch zullen wij tegenstemmen, om twee redenen. Ten eerste verwachten wij natuurlijk dat het coalitieakkoord realiseerbaar is, en ten tweede zijn er de financiële spelregels. Het is goed gebruik om tegenvallers op te vangen binnen het programma, zodat wij druk houden op het college om de ambitie binnen het budget te realiseren. Spelregels zijn echter geen dogma's. En de wethouder zei al dat het zeker niet de bedoeling is dat het ten koste gaan van armoede- of schuldenaanpak. Daarmee is het vooraf oprekken van financiële spelregels wat ons betreft dan ook niet nodig en niet wenselijk.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Wij zullen voorstemmen, maar wel met de kanttekening dat de alternatieve dekking ruim opgevat wordt.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! D66 sluit zich gemakshalve aan bij GroenLinks.

Motie 104 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP, PvdD, Student & Starter, PvdA, Stadsbelang Utrecht en DENK ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 105 (Fatsoenlijke beloning voor de makers).

Mevrouw **BIJSTERBOSCH** (D66): Voorzitter! Dit is een motie waar onze fractie heel warm van wordt. Het is een warm gevoel dat wij ook al herkenden toen wij het coalitieakkoord lazen. Ook het warme gevoel dat wij ...

De **VOORZITTER**: Wilt u zich beperken tot een stemverklaring.

Mevrouw **BIJSTERBOSCH** (D66): ... dat wij krijgen van het feit dat het college op dit punt al stappen

gaat zetten, in samenwerking met de sector. Verder hebben wij het vertrouwen dat de kunstenaars een fatsoenlijke betaling krijgen voor de exposities die worden georganiseerd op het stadskantoor.

De **VOORZITTER**: Maar nu weten wij nog niet wat u gaat stemmen.

Mevrouw **BIJSTERBOSCH** (D66): Dus gaan wij tegenstemmen.

Motie 105 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP, Student & Starter, PvdD, VVD en PvdA ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 107 (Maak het onderwijsachterstandenbeleid kostendekkend).

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Het is toch bizar dat wij als gemeente het rijksbeleid moeten repareren. Wij kunnen echter wel met de motie instemmen. Wij hopen dat het college bij de minister onder de aandacht brengt dat wij dit gaan repareren.

Motie 107 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdA, DENK, PvdD en SP ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 108 (Voldoende juffen en meesters in Utrecht).

Motie 108 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, CDA, SP, Student & Starter, VVD, DENK, PvdA en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 109 (Vast aanmeldmoment basisscholen).

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben al gezegd dat het voor ons van belang is dat er met de scholen wordt gesproken over zaken als vooraanmelding en interessepeilingen, in plaats van een vast aanmeldmoment. Die toezegging is voldoende gedaan en komt terug inde Utrechtse Onderwijsagenda. Vandaar dat deze motie voor ons niet nodig is.

Motie 109 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP, PvdD, PvdA, Stadsbelang Utrecht en DENK ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 110 (Praktijkondersteuner Jeugd bij de huisarts).

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Wij zijn al een tijd bezig met het extra ondersteunen van de huisartsenzorg in Utrecht. In dat kader moeten ook vanuit de gemeente stappen gezet worden. De PvdA doet in deze motie een interessante suggestie. In elk geval is dit een stap inde goede richting. Wat ons betreft gaan wij het proberen.

Motie 110 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, PvdD, SP, PVV, PvdA, DENK en Stadsbelang Utrecht ervoor zijn.

Aan de orde is de stemming over motie 113 (Ruimte voor iedereen bij actualisatie van Ruimtelijke Strategie Utrecht).

Motie 113 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP, PvdD, PvdA en DENK ervoor zijn.

Aan de orde is de stemming over motie 114 (Maatschappelijke meerwaarde als basis voor gebieds- en vastgoedontwikkeling).

Motie 114 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdA en PvdD.

Aan de orde is de stemming over motie 115 (Controle-babs niet nodig, we kunnen het heus zelf!).

Motie 115 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Student & Starter, PVV, PvdD, D66 en DENK ervoor stemmen en de leden van de fracties van CDA, SP, GroenLinks, VVD, Stadsbelang Utrecht en ChristenUnie ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 121 (Utrecht wel klimaatneutraal in 2030).

Mevrouw **HEIJNE** (GroenLinks): Voorzitter! GroenLinks heeft grote ambities op het gebied van klimaat. Daarom zijn wij erg blij met de concrete reële en ambitieuze doelstellingen die zijn verwoord in de voorjaarsnota. Wij zullen tegen motie 121 stemmen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Een oud-raadslid van onze fractie schatte de uitvoering hiervan op ongeveer een miljard euro. Dat moesten wij maar niet doen.

Motie 121 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van PvdD ervoor zijn.

Aan de orde is de stemming over motie 122 (Op naar een bontvrij Utrecht!).

Motie 122 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, SP, Student & Starter, PvdD, GroenLinks, D66, DENK en PvdA ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 125 (Dierenwelzijn in alle relevante beleidshoofdstukken VJN en PGB).

Motie 125 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP en PvdD ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 127 (Aandacht voor ecologie in ruimtelijke plannen).

Motie 127 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD en PvdA ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 130 (Minder evenementen, Meer Toezicht en Handhaving).

Motie 130 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, SP, PvdA en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 131 (Verwerk groen in groene evenementenleges).

Motie 131 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van PvdD ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 136 (Aanpak discriminatie op woningmarkt).

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! Er wordt al heel veel gedaan aan bewustwording bij de betrokken partijen. Wij zouden echter graag wat meer stevigheid zien en kunnen de aanpak van discriminatie op de woningmarkt door bijvoorbeeld het inzetten van mystery guests steunen. Wij stemmen voor motie 136.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het probleem op de woningmarkt is, zoals de heer Sungur al zei, dat mensen vaak niet weten dat zij gediscrimineerd worden, omdat zij niet weten om welke reden zij afgewezen zijn. Mystery guests kunnen een manier zijn om daarachter te komen. Wij zullen de motie dus steunen.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Normaal zijn wij, in ieder geval wat alcoholcontrole in horeca betreft, geen fan van mystery guests. Als het echter gaat om wonen, wat toch een basisbehoefte is, en het aanpakken van discriminatie, zouden mystery guest volgens ons nuttig kunnen zijn. Daarom steunen wij de motie.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Discriminatie moet sowieso aangepakt worden, maar los daarvan moeten wij dit laten doen door de overheid die het gezag heeft om op dit punt te handhaven. Dat is de gemeente Utrecht in dit geval niet, volgens ons. Het lijkt ons dus ook niet verstandig om toezicht te gaan houden. Wij stemmen tegen de motie.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Met de kanttekening dat wij dit vooral zien als iets wat geldt voor de middenhuur, het geliberaliseerde huursegment, kunnen wij in dit geval goed met DENK meegaan.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Discriminatie is heel verwerpelijk en moet echt aangepakt worden, maar niet op deze manier. Het inzetten van mystery guests gaat echt te ver. Wij zijn voorstander van preventie.

Mevrouw **MEERDING** (VVD): Voorzitter! Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van het CDA.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Wij stemmen graag me deze motie in. Ik word er een beetje moe van dat dit steeds een heel zwaar middel wordt genoemd. Het is gewoon een manier om discriminatie te achterhalen ...

De **VOORZITTER**: Dit is geen debat. Graag uw stemverklaring.

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): ... op een belangrijk terrein. Wij zijn dus voor de motie.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! Een mooie motie met veel actie. Wij stemmen voor.

Motie 136 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP, Student & Starter, GroenLinks, PvdD, PvdA, ChristenUnie en DENK ervoor stemmen en de leden van de fracties van D66, Stadsbelang Utrecht, VVD, CDA en PVV ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 138 (Quotum voor een divers personeelsbestand bij Gemeente Utrecht).

De heer **VAN DER ZWETH** (PvdA): Voorzitter! Wij delen het doel van een diverser personeelsbestand van harte, maar een quotum vraagt etnische registratie, met heel veel mitsen en maren. Daar kunnen wij helaas niet mee instemmen.

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter! Wij kunnen ons grotendeels aansluiten bij de stemverklaring van de PvdA. Ik voeg daar nog aan toe dat wij onder aanvoering van de wethouder graag nog een keer over dit onderwerp in gesprek gaan, want het gaat om meer dan alleen etnische diversiteit. Wij zijn tegen de motie.

De heer **WIEGANT** (SP): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de stemverklaringen van PvdA en D66.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Ook ik sluit mij daarbij aan.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Student & Starter sluit zich aan bij de stemverklaring van de heer Van der Zweth.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ook wij steunen het doel, maar met dit middel zullen wij dat niet bereiken en schieten wij het misschien zelfs voorbij.

Motie 138 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van DENK ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 139 (Geen plek voor kwetsbare jongeren).

Motie 139 wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 141 (Ook bewoners van een studentenhotel hebben huurrecht).

Mevrouw **STREEFLAND-DRIESPRONG** (ChristenUnie): Voorzitter! De wethouder heeft wat ons betreft helder uitgelegd dat de motie, hoe sympathiek ook, juridisch niet mogelijk is. Wij zullen de motie dan ook niet steunen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben gehoord dat de wethouder twijfels heeft over de juridische haalbaarheid, maar dat willen wij nu juist graag uitgezocht hebben en op papier krijgen. Huurbescherming telt voor GroenLinks zwaar, daarom zullen wij de motie steunen. Wij zijn ons er wel van bewust dat dit betekent dat wij misschien andere manieren moeten vinden om de mensen die op dit moment in het studentenhotel zitten te huisvesten. Die uitdaging gaan wij graag aan.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Als dit de realiteit wordt, gaat dit de gemeente flink wat geld kosten. Vanuit dat perspectief kunnen wij niet instemmen met de motie.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Het zal geen verrassing zijn dat wij tegen deze motie stemmen, maar wij doen dit met een reden. De wethouder heeft gezegd dat het heel lastig zal zijn, maar dat hij wel wil onderzoeken wat mogelijk is. Daar wens ik de wethouder heel veel succes bij. Toch gaan wij niet mee met deze motie. Wij moeten vooral inzetten op bouwen van nieuwe woningen voor deze doelgroepen en geen dingen doen die juridisch niet mogelijk zijn.

Motie 141 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP, Student & Starter, GroenLinks, PvdD, PvdA en DENK ervoor stemmen en de leden van de fracties van D66, Stadsbelang Utrecht, ChristenUnie, VVD, CDA en PVV ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 142 (Creativiteit kent geen anciënniteit in stroomversnelling).

Motie 142 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat het lid van de fractie van Stadsbelang Utrecht ertegen stemt.

Aan de orde is de stemming over motie 146 (Geen corporatiebezit sociale huur naar Middenhuur zolang er een tekort is).

Motie 146 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, SP, PvdA en DENK ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 148 (Blijvende aandacht voor de vroegste voorvechters van de Utrechtse Democratie).

Motie 148 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van VVD en ChristenUnie ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 152 (Geen buitenlandse financiering moskeeën).

Motie 152 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat het lid van de fractie van PVV ervoor stemt.

Aan de orde is de stemming over motie 153 (Van wijk naar buurt).

Motie 153 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, CDA, SP, PVV, PvdA, Stadsbelang Utrecht en DENK ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 154 (Geen opvang uitgeprocedeerde asielzoekers in Utrecht).

Motie 154 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat het lid van de fractie van PVV ervoor stemt.

Aan de orde is de stemming over motie 155 (Budgetrecht, als onderdeel vernieuwing wijkparticipatie).

Motie 155 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 156 (Een inclusieve samenleving begint met inclusief onderwijs).

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Inclusief onderwijs is voor ons een belangrijk onderwerp. Alleen wat ons betreft eerst een expertmeeting, voordat wij deze stappen nemen. om die reden zijn wij tegen de motie.

De heer **SAIAH** (D66): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de stemverklaring van GroenLinks. Wij reiken de hand naar Stadsbelang Utrecht om gezamenlijk een expertmeeting te organiseren. Wij stemmen tegen de motie.

Motie 156 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, Stadsbelang Utrecht, PvdA en DENK ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 158 (Toerusting op arbeidsmarkt en samenleving).

Motie 158 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66 en PVV ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 162 (Meer cultureel erfgoed toegankelijk).

Motie 162 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PVV, PvdD, PvdA, Stadsbelang Utrecht en ChristenUnie ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 164 (Kennismaken met wethouders).

Motie 164 wordt hierna bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 165 (Baangarantie mbo-studenten).

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Met de gekozen formulering, waaruit wij duidelijk zien dat het gaat, zoals de wethouder zei, om het zoeken naar afspraken tussen werkgevers en onderwijsinstellingen om aanbod te organiseren, kunnen wij deze motie steunen.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! De VVD kan zich aansluiten bij de stemverklaring van het CDA.

Motie 165 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie D66 ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 166 (Wijkraden).

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder heeft wat ons betreft duidelijke toezeggingen gedaan. De wethouder heeft onder meer toegezegd dat als een wijkraad al begonnen is met wijkraadplegingen, er niet opeens gestopt hoeft te worden en de wijkraad niet verrast zal worden. Dat is voor ons voldoende. Wij zullen dus tegen de motie stemmen.

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter! Mevrouw De Boer heeft blijkbaar op mijn briefje gekeken, want ik wilde hetzelfde zeggen. Ook wij zullen tegenstemmen.

Motie 166 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, PVV, CDA, VVD, Stadsbelang Utrecht en PvdA ervoor stemmen en de leden van de fracties van Student & Starter, SP, GroenLinks, DENK, ChristenUnie en D66.

Aan de orde is de stemming over motie 170 (Stagegarantie voor mbo-studenten).

Motie 170 wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het voorstel inzake de resultaatbestemming 2017

Z.h.o. wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

Aan de orde is de stemming over amendement 25 (Eén parkeergebied in Rijsweerd).

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! Gegeven het feit dat de wethouder heeft toegezegd dat in alle gebieden gelijktijdig gepeild zal worden, dat de bewoners zullen worden meegenomen in de communicatie, en dat eventueel voorwaardelijk hierover gestemd zal worden, kunnen wij ons vinden in het voorstel van het college en zullen wij niet meegaan met amendement 25.

De heer **WIJMENG** (ChristenUnie): Voorzitter! Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van D66.

De heer **WEISTRA** (GroenLinks): Voorzitter! Ook wij sluiten daarbij aan.

De heer **VAN HEUVEN** (PvdD): Voorzitter! De PvdD is voorstander van betaald parkeren in de gehele stad. Wij zien dit amendement als een stapje in de goede richting. Daarom stemmen wij voor het amendement.

Amendement 25 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP, PVV, PvdD, CDA en VVD ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over het voorstel inzake het Meerjarenperspectief Stedelijke Ontwikkeling (MPSO) 2018 en Meerjarenperspectief Bereikbaarheid (MPB) 2018).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! In de beide meerjarenperspectieven ziet de Partij voor de Dieren te veel groeidenken. Stedelijke groei zorgt voor meer mobiliteit, maar ook voor veel meer problemen in deze stad. die problemen lossen wij liever op een andere manier op. Daarom stemmen wij tegen de beide meerjarenperspectieven.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Wij vonden het mooi dat de nieuwe coalitie extra geld had gevonden voor verkeersveiligheid. Dat is inderdaad prachtig. Toch staan er in het Meerjarenperspectief Bereikbaarheid veel dingen – onder andere het lenen uit de toekomst en de aanpak van de 30 km-zones – die slechts een druppel op een gloeiende plaat vormen. Het is gewoon te weinig. Wij kunnen daarmee niet instemmen.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, D66 en ChristenUnie ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 98 (Geen salamitactiek betaald parkeren).

Motie 98 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP, PVV, CDA, VVD, Stadsbelang Utrecht en DENK ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over het voorstel inzake het Meerjaren Perspectief Utrechts Vastgoed (MPUV) 2018.

Z.h.o. wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! We zijn er! Maar natuurlijk hebben wij al vanaf vanmiddag 13.00 uur uitgekeken naar de speech van onze nestor.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Na zo'n mooie aankondiging en zonder spreektijdbeperking, ga ik er als nestor natuurlijk even voor staan.

Ik had vandaag het gevoel dat het stadhuis langzaam ontmanteld werd. De techniek liet ons een

beetje in de steek. Ik vroeg me af of dit een opzetje was om ons alvast klaar te maken voor de Varrolaan, opdat wij daar graag naartoe willen gaan.

Ik kijk nog even terug naar inmiddels gisteren, toen wij in deze raadzaal de laatste twee maidenspeeches hebben gehoord. Ik neem aan dat er op de Varrolaan nog een heleboel nieuwe maidenspeeches zullen volgen.

Allereerst sta ik stil bij de maidenspeech van Rachel Streefland, die naar mijn idee in een razend tempo ging. Zij zette een flinke pas in. Een positief verhaal over hoop en optimisme – ik zou bijna zeggen: wat kun je anders verwachten van iemand van de ChristenUnie. Een mooi verhaal ook, persoonlijk, met 20 jaar terugkijken, voor de liefde naar Utrecht gekomen, en ook heel lang actief in het onderwijs geweest. Ik zie die ervaring en die passie voor het onderwijs als collega–woordvoerder op onderwijs duidelijk terugkomen in de raad. Dit is nog eens bestempeld door haar motie over de Utrechtse onderwijsagenda, die vandaag goed door de raad is overgenomen.

De gezonde dosis optimisme waarover je sprak, straal je zelf ook duidelijk uit. Dat belooft wat mij betreft nog veel meer positief geluid voor de komende jaren. Gefeliciteerd met uw maidenspeech!

(Applaus.)

Ook Maarten van Heuven heeft vandaag zijn maidenspeech gehouden. Wij hebben hem al eerder gehoord tijdens een raadsvergadering, ik meen dat het toen ging om het indienen van een actuele motie, maar nu ging het om de echte maidenspeech van Maarten van Heuven, ik zou bijna zeggen als ongezonde veganistische bomenknuffelaar, zoals hij het zelf stelde. En ik als lid van een partij vol geitenwollensokkendragers voel toch wel ene beetje met hem mee.

Het is mij niet duidelijk van welke evenementen de heer Van Heuven zelf wel of niet houdt. Ik moet zeggen dat het mij wat duizelde tijdens zijn bijdrage. Als A te hard is, kan er wat van B af, maar als A toch B blijkt te zijn, kan er weer een A bij komen. De heer Van Heuven heeft zich heel goed verdiept in de techniek, maar ik kon het zelf niet helemaal meer volgen. Het is wel duidelijk dat de heer Van Heuven scherp let op de effecten van alle gemeentelijke plannen, ook als die heel technisch zijn, ook voor alle dieren in onze stad. ik hoop dat wij nog veel van dit vrije geluid van de heer Van Heuven in de raad te horen zullen krijgen. Ook de heer Van Heuven gefeliciteerd met zijn maidenspeech.

(Applaus.)

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Dit was de laatste raadsvergadering voor het reces – volgende week is er alleen nog het vragenuurtje. Mij rest niets anders dan u een prachtig reces te wensen.

De voorzitter sluit hierna, aangezien niets meer aan de orde is, de vergadering.

INHOUD

Opening van de vergadering	Pag. 1
Vaststellen agenda	Pag. 1
Ingekomen stukken	Pag. 1
Brieven aan de raad	Pag. 3
Bekrachtiging geheimhouding	Pag. 3
Vaststellen notulen raadsvergadering 24 mei en 7 juni 2018	Pag. 3
Vaststellen notulen vragenuur 31 mei en 28 juni 2018	Pag. 3
1. Voorstel inzake het rekenkameronderzoek Opvang en zorg voor daklozen In Utrecht: knel in de keten	Pag. 3
2. Voorstel inzake het rekenkameronderzoek Zicht op Vastgoed	Pag. 3
3. Vaststelling van de wegsleepverordening 2018	Pag. 4
4. Vaststellen van de Verordening tot wijziging van de Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden	Pag. 4
5. Vaststelling van de vernieuwde Gedragscode voor burgemeester en wethouders	Pag. 4
6. Voorstel inzake Plan van scholen basisonderwijs 2019–2022	Pag. 4
7. Voorstel inzake het aanvullend advies licentie lokale omroep 2018–2023	Pag. 4
8. Jaarstukken 2017	Pag. 4 en 102
9. Voorjaarsnota 2018 en Eerste Bestuursrapportage 2018	Pag. 4 en 102
10. Resultaatbestemming 2017	Pag. 4 en 102
11. Meerjarenperspectief Stedelijke Ontwikkeling (MPSO) 2018 en Meerjarenperspectief Bereikbaarheid (MPB) 2018	Pag. 4 en 102
12. Meerjaren Perspectief Utrechts Vastgoed (MPUV) 2018	Pag. 4 en 102
13. Vaststelling van het bestemmingsplan De Hoge Woerd, 1e herziening	Pag. 91
In memoriam oud-raadslid mevrouw Van der Gaast-Bakker Schut	Pag. 96
Beëdiging nieuw raadslid GroenLinks	Pag. 97
Actuele moties	Pag. 98